

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2011

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu
Konserni
7/2011

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2011

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja

Konserni

7/2011

Tekijät Författare Authors TEM/Konserniohjausyksikkö	Julkaisuaika Publiceringstid Date Maaliskuu 2011 Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment
Julkaisun nimi Titel Title Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2011	
Tiivistelmä Referat Abstract <p>Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Suomen yrittäjyyden ja innovaatiotoiminnan toimintaympäristöstä, työmarkkinoiden toimivuudesta ja työntekijöiden työllistymiskyvystä sekä alueiden kehittämisestä globaalissa taloudessa.</p> <p>Ministeriön visiossa Suomi on kestävä taloudellisen kehityksen, vakaan tuottavuuden kasvun ja korkean työllisyyden maa. Kansainvälisissä kilpailukyky- ja hyvinvointivertailuissa Suomi on maailman huippua. Menestys perustuu huippuosaamiseen, innovaatioihin, yrittäjyyteen, luovuuteen, toimiviin työ- ja hyödykemarkkinoihin, määrätietoiseen energia- ja ilmastopolitiikkaan, alueiden elinvoimaisuuteen ja kansainvälisyyteen. TEM-konserni on suomalaisen työ- ja elinkeinoelämän toimintaympäristön rakentaja.</p> <p>TEM konsernistrategian pohjalta valmisteltiin konsernin yhteiset tavoitelinjaukset, jotka on otettu huomioon hallinnonalan yksiköiden vuoden 2011 tulossopimuksissa.</p> <p>Työ- ja elinkeinoministeriön tulosalueiden tulostavoitteet pohjautuvat vuoden 2011 talousarvioehdotukseen, jota on tarkistettu syksyn tulossuunnittelukierroksella. Talousarvion lukuperusteluissa ministeriö esittää kutakin tulosaluetta koskevat vaikuttavuustavoitteet sekä momenttiperusteluissa virastojen ja laitosten sekä kunkin tehtäväalueen vaikuttavuustavoitteet ja toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet. Tämän asiakirjan jälkimmäisenä osana ovat hallinnonalan virastojen ja laitosten sekä eräiden sopimusyhteisöjen tulossopimukset ja tavoitteet, jotka ministeriö on hyväksynyt.</p> <p>Vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan vuoden 2012 keväällä. Tulostavoitteiden toteutumista seurataan ministeriön johtoryhmässä ja osastoilla kuten myös hallitusohjelman ja hallituksen strategia-asiakirjan toteutumista. Virastojen ja laitosten toimintaa seurataan osaltaan niiden johtokunnissa.</p> <p>Työ- ja elinkeinoministeriön yhdyshenkilö: Konserniohjausyksikkö/Anne Rothovius, puh. 010 606 3532</p>	
Asiasanat Nyckelord Key words tulostavoitteet, hallituksen strategia-asiakirja, tulossopimus, talousarvio	
ISSN 1797-3562	ISBN 978-952-227-498-4
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages 215	Kieli Språk Language Suomi, finska, finnish
Julkaisija Utgivare Published by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2011

Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa tämän julkaisun mukaisesti valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 11 §:n nojalla hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2011.

Helsingissä 2.3.2011

Elinkeinoministeri Mauri Pekkarinen

Työministeri Anni Sinnemäki

Alivaltiosihteeri Kalle J. Korhonen

Sisältö

1	Johdanto	9
2	Työ- ja elinkeinoministeriön toimialan ja hallinnonalan keskeiset tulostavoitteet	10
3	Tulosalueiden tulostavoitteet	13
4	Hallinnonalan virastojen, laitosten ja sopimusyhteisöjen tulossopimukset ja tavoitteet	19
	Tavoitelinjausten mukaiset tavoitteet.....	21
	<i>Toimijaryhmä 1</i>	
	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskus)	
	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.....	21
	Etelä-Savon ELY-keskus.....	31
	Hämeen ELY-keskus.....	32
	Kaakkois-Suomen ELY-keskus.....	33
	Kainuun ELY-keskus.....	35
	Keski-Suomen ELY-keskus.....	36
	Lapin ELY-keskus.....	37
	Pirkanmaan ELY-keskus.....	38
	Pohjanmaan ELY-keskus.....	40
	Pohjois-Karjalan ELY-keskus.....	42
	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.....	43
	Pohjois-Savon ELY-keskus.....	44
	Satakunnan ELY-keskus.....	45
	Uudenmaan ELY-keskus.....	46
	Varsinais-Suomen ELY-keskus.....	48
	Tekes – Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus.....	49
	Finnvera Oyj.....	57
	Finpro ry.....	77
	Suomen Teollisuussijoitus Oy.....	90
	Teknologian tutkimuskeskus VTT.....	100
	Geologian tutkimuskeskus.....	110
	<i>Toimijaryhmä 2</i>	
	Matkailun edistämiskeskus.....	118
	Invest in Finland säätiö.....	128
	PKT-säätiö.....	135
	<i>Toimijaryhmä 3</i>	
	Patentti- ja rekisterihallitus.....	145
	Mittatekniikan keskus.....	152
	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.....	159

Kuluttajatutkimuskeskus.....	174
<i>Toimijaryhmä 4</i>	
Kilpailuvirasto.....	180
Kuluttajavirasto.....	188
Energiamarkkinavirasto	197
Huoltovarmuuskeskus (luottamuksellinen - ei sisälly tähän julkaisuun)	

1 Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö on valmistellut päivittämänsä konsernistrategian pohjalta konsernin toimintaa ohjaavat yhteiset tavoitelinjaukset. Tavoitelinjaukset on otettu huomioon tulosalueiden tavoitteissa ja hallinnonalan yksiköiden tulossopimuksissa. Ministeriö vahvistaa tämän asiakirjan mukaisesti hallinnonalan tulosavoitteet vuodelle 2011. Konsernistrategian lähtökohtana on hallitusohjelma ja siihen liittyvät meneillään olevan hallituskauden puolivälissä täsmennetyt linjaukset. Niiden mukaan hallitus keskittyy talouspolitiikassa työllisyyden ja tuottavuuden parantamiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Suomen yrittäjyyden ja innovaatiotoiminnan toimintaympäristöstä, työmarkkinoiden toimivuudesta ja työntekijöiden työllistymiskyvystä sekä alueiden kehittymisestä globaalissa taloudessa. Luvussa kaksi on esitetty ministeriön toimialan keskeiset yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet.

Luvussa kolme on esitetty tulosalueiden tulostavoitteet, jotka pohjautuvat konsernistrategian tavoitelinjausten perusteella määriteltyihin tulostavoitteisiin sekä tulosalueiden muihin tulostavoitteisiin. Em. tavoitteet sisältyvät vuoden 2011 talousarvioon ja ne on käsitelty syksyn tulosneuvottelukierroksella. Luvussa neljä on esitetty hallinnonalan virastojen, laitosten ja sopimusyhteisöjen tavoitelinjausten mukaiset tulostavoitteet sekä yksikkökohtaiset tulossopimukset, joissa tulostavoitteet on esitetty tuloksellisuuden peruskriteerien mukaisesti (tulosprisma).

2 Työ- ja elinkeinoministeriön toimialan ja hallinnonalan keskeiset tulostavoitteet

TEM-konserni on suomalaisen työ- ja elinkeinoelämän toimintaympäristön rakentaja. Konsernin tärkeimpänä tavoitteena on kestäväällä pohjalla oleva korkea työllisyys. Tavoitteeseen pääsemiseksi konserni edistää tuottavuutta, osaamista sekä talouden ja alueiden kansainvälistä kilpailukykyä.

Vuoden 2015 tahtotila eli visio on, että Suomen ja Euroopan kilpailukyky, työllisyys ja hyvinvointi ovat maailman kärkiluokkaa. TEM konserni huolehtii työ- ja hyödykemarkkinoiden toimivuudesta, työelämän pelisääntöjen kehittämisestä sekä suotuisten toiminta- ja kehittämisedellytysten luomisesta niin yrityksille kuin työntekijöillekin. Tasapainoinen aluekehitys, tasa-arvo ja kestävä kehitys ovat läpileikkaavia tavoitteita.

TEM-konserni on globaali toimija. Euroopan Unionin kilpailukykyyn se vaikuttaa edistämällä sisämarkkinoiden avoimuutta sekä EU:n taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesiopolitiikan tehokkuutta.

TEM konserni on edelläkävijä toimintatapojen uudistumisessa. TEM-konsernissa ministeriön, virastojen, laitosten ja sopimusyhteisöjen toiminnan yhteinen vaikuttavuus on enemmän kuin vain osiensa summa. Avaimet onnistumiseen ovat konsernin yhteinen tapa toimia ja vahva yhteistyö yli organisaatorajojen, osana koko valtiokonsernia. Tehokas ja toimiva julkinen hallinto on tärkeä kilpailutekijä globaalissa taloudessa.

Huolimatta meneillään olevasta käänteestä parempaan talouskriisi vaikuttaa vielä pitkään rakennemuutoksen kautta. Seurauksena ovat mm. pitkäaikaistyöttömyyden kasvu ja julkisen talouden vaje. Globalisaatio on aiheuttanut vastavoimia ja pyrkimyksiä rajoittaa talouden avoimuutta. Aasian nopea kehitys jatkuu ja Venäjän ja Kiinan merkitys Suomelle kasvaa. Energian hinta nousee ja kansainväliset sopimukset edellyttävät maita entisestään rajoittamaan kasvihuonepäästöjä. Nämä rajoitteet vaikuttavat teollisuustuotantoon, rakentamiseen, asumiseen, liikkumiseen ja arjen valintoihin. Samaan aikaan syntyy uusia, ennennäkemättömiä mahdollisuuksia. Väestön ikääntyminen ja syrjäseutujen huoltosuhdekehitys ovat keskeisiä tekijöitä siinä, että ennen pitkää työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto vaikeutuu.

Suomessa työllisyys on reagoinut varsin maltillisesti taloustaantumaa. Työnantajat pitävät kiinni osaavasta työvoimastaan. Irtisanomisten sijasta turvaututtiin yleisesti lomautuksiin. Uusien työntekijöiden rekrytointi väheni taantumien vaikutuksesta. Erityisesti työmarkkinoille tulevien nuorten sijoittuminen työelämään vaikeutui. Ikääntyvien pitkäaikaistyöttömien siirtyminen työttömyyseläkkeelle ei vuoden 2010 alusta lähtien ole ollut enää mahdollista. Työvoimapolitiikan aktiivitoimilla

ehkäistään työttömyysjaksojen pitkittymistä ja ylläpidetään työnhakijoiden työmarkkinavalmiuksia, jotta he voisivat sijoittua talouden elyessä mahdollisimman nopeasti työhön. Työvoima- ja koulutuspolitiikan toimia tarvitaan myös nuorisotyöttömyyden torjuntaan.

Tavoitelinjausten toteuttaminen toteutuu kaikilla konserniohjauksen keinoilla (tulosohtaus, säädösohtaus, informaatio-ohhtaus, kehitystoiminnan ohhtaus, hallitus- ja johtokuntatyö). Tavoitelinjaukset ja tulostavoitteet näkyvät vuoden 2011 talousarviossa ja ne konkretisoituvat virastojen tulossopimuksissa sekä ministeriön sisäisessä tavoiteasetannassa.

Uusi asia tällä tulosohtauskierroksella oli toimijaryhmän yhden virastoille (ELY-keskukset, Finnvera Oyj, Finpro ry, GTK, Tekes, TESI Oy ja VTT) asetettu yhteinen tulostavoite. Yhteiseksi tulostavoitteeksi on sovittu "Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyä uutta yritystoimintaa." Tämä tulostavoite on liitetty tavoitelinjaukseen 2 "Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa". Toimijaryhmä 1:n yhteiseksi tavoitteeksi toimijaryhmä yhden toimijoita pyydettiin yhdessä valmistelemaan 1-3 toimenpidettä/ projektia, jolla merkittävästi vaikutetaan tämän tulostavoitteen saavuttamiseen. Yhteiseksi toimenpiteiksi valittiin Kasvuväylä-palvelun pilotointi ja käyttöön-otto sekä suomalaisiin innovatiivisiin yrityksiin tehtävien pääomasijoitusten lisäämiseen tähtäävän Enterprise Finland -sijoitustapahtuman järjestäminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö noudattaa hallitusohjelmaan sisältyvän valtion tuottavuusohjelman tavoitteiden toteutumista muutosohjelmalla sekä korostamalla kokonaisvaltaista laadunhallintaa asiakkuusnäkökulma huomioon ottaen. TEM konsernin 2010 muutosohjelman sisältönä on strategisen ohjattavuuden, palveluiden ja tuottavuuden kehittäminen. Ohjelman tavoitteena on keskittää resursseja ydin-tehtäviin niiden riittävän resursoinnin varmistamiseksi, organisoida hallinnonala paremmin poistamalla päällekkäisyyksiä, tekemällä tehtäväsiirtoja ja yhdistämällä yksiköitä sekä uudistaa prosesseja ja asiakaspalvelua siten, että aikaa vapautuu varsinaiseen asiantuntijatyöhön. Strategisissa arvioinneissa korostuu konserninäkökulma. Muutosohjelmajohtaminen jatkuu ja parhaillaan valmistellaan seuraavaa Muutosohjelma 2012 kokonaisuutta.

Konsernistrategia päivitetään uuden hallitusohjelman jälkeen ja sieltä tulevat tavoitteet näkyvät syksyn tulosohtauskierroksessa. Vuoden 2011 aikana laaditaan myös TEM-konsernin yhteinen palvelustrategia ja vahvistetaan yhteiset palvelutoiminnan periaatteet ja johtaminen siten, että tuetaan konsernistrategian, substanssistrategioiden sekä konsernin yhteisen palvelutoiminnan periaatteiden toteuttamista.

Tavoitelinjaukset

- 1 Autetaan nuoria työllistymään (TL 1).
- 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa. (TL 2).
- 3 Vahvistetaan innovaatio toiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä (TL 3).

- 4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajan tarpeisiin (TL 4).
- 5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja parannetaan työelämän laatua kaikilla toimialoilla (TL 5).
- 6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä (TL 6).

Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä.

TEM konsernistrategian ja niistä johdettujen tavoitelinjausten lisäksi toimintaa ohjaavat muun muassa valtioneuvoston innovaatiopoliittinen selonteko eduskunnalle, työllisyys- ja yrittäjyysstrategia, kuluttajapoliittinen ohjelma vuosille 2008-2011, aluestrategia 2009-2011 ja pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategia ja Suomen mineraalistrategia.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteuttaa hallituksen työ- ja elinkeinopolitiikkaa yhdessä hallinnonalan yksiköiden ja yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

3 Tulosalueiden tulostavoitteet

3.1 Innovaatiopolitiikka

Innovaatiopolitiikalla edistetään elinkeinoelämän kilpailukykyä ja uudistumista. Kilpailukyyn ja tuottavuuden parantaminen edellyttävät innovaatioiden avulla uusien liiketoimintamallien ja palvelukonseptien, työorganisaatioiden ja sosiaalisten innovaatioiden kehittämistä sekä julkisten palveluiden uudistumista. Tärkeitä painopisteitä ovat lisäksi kasvuyrittäjyyden ja yritysten kansainvälistymisen edellytysten vahvistaminen. Tavoitteena on, että Suomi tarjoaa kotimaisille ja ulkomaisille yrityksille kansainvälisesti korkeatasoisen toimintaympäristön. Nykyisessä taloustilanteessa on edelleen tärkeää turvata panostukset osaamispohjaan ja innovaatio-toimintaan, jotta luodaan edellytykset uudelle nousulle ja uudistumiselle.

Innovaatiostrategian keskeisenä uutena näkökulmana on kysyntä- ja käyttäjälähtöisyyden painottaminen. Sillä tarkoitetaan mm. innovaatioiden kysyntää ja käyttöönottoa edistävää lainsäädäntöä, standardisointia, julkisia hankintoja ja käyttäjien osallistumista kehitystyöhön sekä käyttäjien itsensä toteuttamia innovaatioita. Luovan talouden innovaatiotoiminnan edistämiseen kiinnitetään kasvavaa huomiota. Erityisenä tavoitteena on luoda Suomeen huippuluokan innovaatiokeskittymiä. Innovaatiotoiminnassa syvennetään edelleen koulutus- ja tutkimusyhteisöjen ja yritysten välistä yhteistyötä, jossa keskeisen välineen muodostavat strategisen huippuosaamisen keskittymät (SHOK) ja osaamiskeskusohjelma (OSKE). Innovaatiopolitiikan tavoitteena on synnyttää ja houkutella Suomeen nykyistä enemmän innovatiivisia ja nopeaa kasvupotentiaalia omaavia kansainvälisiä yrityksiä.

Tulosalueen vuoden 2011 yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tulostavoitteet ovat:

- Alkavien yritysten liiketoiminta-, markkinointi- ja kansainvälistymisosaaminen vahvistuu (TL 2.1.)
- Pääomasijoitustoiminta kohdistuu nykyistä enemmän alkuvaiheen rahoittamiseen kehittyvissä klustereissa (TL 2.2.)
- Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa (TL 2.3.)
- Innovaatiotoiminnan toteutuksessa kysyntä- ja käyttäjälähtöisyys vahvistuu (TL 3.1).
- Kansalliset ja alueelliset osaamis- ja innovaatiokeskittymät ovat nykyistä verkottuneempia, paremmin koordinoituja ja kansainvälisempiä. (TL 3.2).
- Suomen sijoitus kansainvälisissä innovaatiovertailuissa ei laske suhdannetilanteen johdosta.
- Luovilla aloilla, hoiva-alalla ja metsäalalla syntyy uutta ja kansainvälistyvää yritystoimintaa.
- Kasvuyritysten toimintaedellytykset paranevat.

- Pk-yritykset kansainvälistyvät.
- Yritykset ja tutkimuslaitokset hyödyntävät nykyistä enemmän kansainvälisiä tutkimusverkostoja ja -kumppanuuksia.
- Julkisten palvelujen tuottavuus paranee ja syntyy uusia palvelutuotannon liiketoimintakonsepteja.
- Julkisissa palveluissa on aloitettu innovatiivisia hankkeita toimintatapojen uudistamiseksi.
- Yhä useampi yritys harjoittaa tutkimus- ja kehitystoimintaa, uudistaa toimintaansa innovaatioiden avulla ja ottaa käyttöön uusia liiketoimintamalleja.
- Alueiden erityisvahvuudet kehittyvät ja osaamiskeskusten välinen yhteistyö lisääntyy.
- Tekninen turvallisuus ja luotettavuus yhteiskunnassa ja yrityksissä pysyvät korkealla tasolla.

3.2 Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikalla tuetaan työvoiman osaamisen kehittämistä ja yritysten kasvua, alkavaa yritystoimintaa sekä torjutaan työttömyyttä ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmia. Toiminnalla vaikutetaan myös toimintaympäristön pitkän aikavälin muutoksiin, joita aiheuttavat globalisaatio, väestön ikääntyminen sekä energiapolitiikan ja ilmastomuutoksen tuomat haasteet.

Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikkaa toteutetaan julkisilla työvoimapalveluilla, yritysten neuvonta- ja kehittämispalveluilla, yritysrahoituksella ja työllisyysmäärärahoilla. Työllisyys- ja yrityspolitiikassa painotuksena on kasvun vauhdittaminen luomalla edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle, investoinneille ja vastaamalla yritysten työvoima- ja osaamistarpeisiin.

Työttömien ja lomautettujen osaamista ja työmarkkinavalmiuksia kehitetään niin, että heillä on mahdollisimman hyvät edellytykset sijoittua työhön nopeasti. Nopeaa uudelleen työllistymistä tuetaan työvoimapalveluilla. Avoimet työpaikat täytetään mahdollisimman tehokkaasti. Työvoima- ja yrityspalvelujen toteutuksessa verkotutaan muiden palvelutuottajien kanssa seudullisissa yrityspalveluissa.

Tulosalueen vuoden 2011 yhteiskunnalliset vaikuttavuustulostavoitteet ovat:

- Nuorten työttömyysjaksot jäävät mahdollisimman lyhyiksi (TL 1.1.)
- Työttömyysjaksot eivät pitkity (TL 4.1.)
- Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat eivät lisäänty (TL 4.2.)
- Rakenteellinen työttömyys vähenee (TL 4.3.)
- Yritysten aloittamiskynnys madaltuu.
- Käyttöpääoman saatavuutta rajoittava markkinapuute ei kaada yrityksiä.
- Vientikauppoja ei menetetä viennin rahoituksen markkinapuutteen takia.
- Rahoituksen saatavuus turvaa elinkelpoisten yritysten innovatiiviset investoinnit.

Työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelma

Työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelman taustalla on huoli hyvinvoinnin rahoitus-pohjan kestämisestä, kun työikäinen väestö alkaa ensimmäistä kertaa historiamme aikana pienentyä. Poliitiikkaohjelman tavoitteena on ehkäistä työpanoksen pienenemistä siitä huolimatta, että työikäisten lukumäärä vähenee. Samalla tuottavuuden merkitys talouskasvun ja hyvinvoinnin perustana korostuu.

Poliitiikkaohjelman sisältö on jaettu kolmeen osaan:

1. Ensimmäinen osa muodostuu keinoista, joiden avulla kansalaisten työpanos saataisiin mahdollisimman täysimääräisesti käyttöön ja osaavan työvoiman tarpeet täytettyä lisäämällä myös ulkomaisen työvoiman määrää.
2. Poliitiikkaohjelman toinen osa käsittää toimia, joilla yrittäjyyttä ja yritysten kasvupalukkuutta voitaisiin lisätä ja kehittää yritysten toimintaympäristö Suomessa mahdollisimman kilpailukyiseksi.
3. Ohjelman kolmannen osan tavoitteena on työelämän laadun ja työn tuottavuuden samanaikainen kohottaminen.

3.3 Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

Yritysten kattava ja luotettava taloudellinen informaatio antaa eri sidosryhmille riittävät tiedot niiden taloudellisesta tilasta. Toimiva ja kansainvälisesti uskottava tilintarkastusjärjestelmä varmentaa tietojen oikeellisuuden. Taloudellista raportointia kehitetään EU:ssa vireillä olevien hankkeiden mukaisesti. Hallinnollisia kustannuksia pyritään keventämään pienten ja keskisuurten yritysten osalta. Tilintarkastusjärjestelmän yksinkertaistamiseen tähtäävän uudistuksen valmistelua jatketaan.

Toimiva ja kilpailukykyinen aineettomien oikeuksien järjestelmä varmistaa yritysten innovaatioiden ja muun aineettoman omaisuuden suojan ja hyödyntämisen sekä oikeuksien tehokkaan täytäntöönpanon.

Laadukas sisämarkkinalainsäädäntö ja sen tehokas kansallinen täytäntöönpano on edellytyksenä sisämarkkinoiden toimivuudelle. Kansalaisten, yritysten ja viranomaisten toimintaa sisämarkkinoilla tukevia informaatio- ja ongelmanratkaisupalveluja kehitetään niin, että yritykset ja kansalaiset pystyvät entistä paremmin hyötymään sisämarkkinoista.

Moderni kilpailupolitiikka on olennainen elinkeinopolitiikan osa ja kilpailukyvyyn säilyttämisen ja parantamisen välttämätön ehto.

Työelämän laadun kehittämisen keskeisenä tavoitteena on, että yrityksissä tunnetaan entistä paremmin työelämän laadun ja tuottavuuden väliset yhteydet ja että pitkäjänteisen henkilöstön ja toimintatapojen kehittämisen merkitys työpaikoilla tunnustetaan.

Tulosalueen vuoden 2011 yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tulostavoitteet ovat:

- Uudet toimintamallit ja palvelukonseptit julkisten palvelujen tuotannossa ovat monipuolisesti käytössä (TL 5.1.)
- Hyviä työorganisaatioiden toimintatapoja kehittäviä malleja omaksutaan työpaikoilla nykyistä nopeammin ja laajemmin (TL 5.2.)
- Sähköisen asiointin kehittämässä luodaan järjestelmä, joka varmistaa, että kehittäminen on horisontaalisesi koordinoitua, kokonaisvaltaista sekä toimintaa ja asiakkaan prosesseja uudistavaa (TL 5.3.)
- Kaikkien toimijoiden toimintaolosuhteet markkinoilla ovat tasavertaiset ja kilpailumahdollisuudet ovat parantuneet.
- Kuluttajien asema on turvallinen, ja kuluttajat sekä yrittäjät luottavat markkinoiden toimivuuteen
- Yritysten taloudellinen raportointi on korkeatasoista ja luotettavaa.
- Yritysten hallinnollinen taakka vähenee.
- Ajanmukaiset teollisuusjärjestelmät edistävät innovaatioita sekä tavaroiden ja palvelujen kaupallistamista

3.4 Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

Keskushallinnossa alueiden kehittämisen rahoitusta ja toimenpiteiden toteutusta seuraa ja arvioi valtioneuvoston asettama poikkihallinnollinen alueiden kehittämisen neuvottelukunta.

Maakuntaohjelma ja sen vuosittainen toteuttamissuunnitelma ilmaisevat alueen kehittämistavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Nämä asiakirjat nivoavat yhteen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja aluehallintovirastojen eri sektoreiden toiminnan alueen kehittämiseksi.

Ohjelmaperusteinen aluekehitystyö jatkuu. Alueelliset kehittämistoimenpiteet kootaan sekä kansallisiin ohjelmiin että osaksi EU:n rahoittamia ohjelmia. Talouden taantumasta johtuvia äkillisiä alueellisia elinkeinoelämän ja työllisyyden muutoksia hoidetaan eri määrärahoihin jätettyjen rakennemuutosvarausten avulla.

Vuonna 2011 valtion tuella toteutettavia kansallisia erityisohjelmia ovat osaamiskeskusohjelma sekä alueellinen koheesio- ja kilpailukykyohjelma (KOKO). Kansallisia erityispolitiikkoina jatkavat kaupunki-, maaseutu ja saaristolaispolitiikat.

Kansallisen rakennerahastostrategian yleisenä tavoitteena on vahvistaa sekä kansallista että alueellista kilpailukykyä, työllisyyttä ja hyvinvointia. Rakennerahastostrategiaa toteutetaan toimenpideohjelmilla, jotka ovat samalla keskeisiä alue-, yritys ja työllisyyspolitiikan toteuttamisen välineitä. Ohjelmien tavoitteena on tuottaa lisäarvoa kansalliseen alue-, elinkeino- ja työllisyyspolitiikkaan. Ohjelmat kytkeytyvät tiiviisti Lissabonin strategian kansalliseen toimenpanoon yrittäjyyden, osaamisen, innovaatio toiminnan, työllisyyden edistäminen ja työvoiman kehittämisen kautta.

Tulosalueen vuoden 2011 tulostavoitteet ovat:

- Alueiden kansainvälinen kilpailukyky paranee.
- Alueiden kansainväliset kehityserot pienenevät.
- Kansalaisten peruspalvelut ja yhteydet koko Suomessa turvataan.
- Vahvoiniin maakuntiin perustuva monikeskuksinen aluerakenne vahvistaa sekä kaupunkialueiden että maaseudun elinvoimaisuutta.

3.5 Energiapolitiikka

Euroopan unioni on sitoutunut yksipuolisesti vähentämään kasvihuonekaasujaan 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Tavoite nousee 30 prosenttiin, jos keskeiset muut maat sitoutuvat vähennystoimiin. Lisäksi EU on sitoutunut kasvattamaan uusiutuvan energian osuutta 20 prosenttiin koko unionin alueella vuoteen 2020 mennessä. Energian säästössä on myös 20 prosentin tavoite vuoteen 2020 mennessä verrattuna kehitykseen, joka toteutuisi ilman uusia toimenpiteitä.

Osana EU:n yhteisiä tavoitteita Suomen tulisi komission ehdotuksen mukaan vähentää päästökaupan ulkopuolella olevien toimintojen päästöjä 16 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja lisätä vastaavana ajanjaksona uusiutuvan energian käyttöä 28,5 prosentista 38 prosenttiin energian loppukulutuksesta laskettuna. Päästökaupan piiriin tulevien toimintojen päästöjen tulisi vähentyä EU:ssa keskimäärin 21 % . Lisäksi liikenteessä biopolttoaineen osuuden tulee olla vähintään 10 % vuonna 2020. Tavoitteet merkitsevät muun muassa sitä, että energiankäytön kasvu täytyy taittaa laskuun viimeistään ensi vuosikymmenellä.

Hallitus toteuttaa ilmasto- ja energiapolitiikkaa vuoden 2008 lopulla valmistuneen ilmasto- ja energiastrategian sekä vuoden 2009 lopulla valmistuneen tulevaisuusselonteon mukaisesti, siten että edellä mainitut velvoitteet voidaan Suomen osalta täyttää.

Tulosalueen vuoden 2011 tulostavoitteet ovat:

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

- Uusiutuvan energian kilpailukyky kilpaileviin energiamuotoihin nähden on nykyistä parempi. (TL 6.1).
- Metsäpohjaisen bioenergian hankintaketjussa yritystoiminta on lisääntynyt ja korjuumenetelmät ovat kehittyneet (TL 6.2.).
- Suomesta muodostuu merkittävä toisen sukupolven biopolttoaineiden valmistusmaa.
- Rahoitusmarkkinat ja investointituet tarjoavat riittävän rahoituksen investoinneille uusiutuvaan energiaan.
- Panostukset uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden t&k&i-toimintaan, sovellutusten kehittämiseen ja demonstraatiolaitoksiin tehostuvat
- Suomi täyttää EU:n vuodelle 2020 asettamat tavoitteet vähentää päästöjä, lisätä uusiutuvan energian käyttöä ja parantaa energiatehokkuutta.

- Suomen energiatalous pysyy monipuolisena ja energian toimitusvarmuus säilyy korkeana.
- Energiamarkkinat toimivat hyvin.
- Ydinenergian käyttö ja ydinjätehuolto ovat turvallisia.

4 Hallinnonalan virastojen, laitosten ja sopimusyhteisöjen tulossopimukset ja tavoitteet

Ministeriön konserniohjauksen piiriin kuuluu yhteensä noin 40 organisaatiota ja tulossopimukset tehdään/ tavoitteet asetetaan yli 30 organisaation kanssa. Konserniohjauksen tehokkuuden ja laadun varmistamiseksi konserniohjaukseen on rakennettu yhtenäisiä käytäntöjä. Hallinnonalan toimijat jäsennetään neljään kokonaisuuteen sen mukaan mikä on ministeriön ohjausote niiden suhteen. Toimijaryhmään 1 voidaan liittää strategisia kumppaneita muista toimijaryhmistä konserniohjauksen ja strategisten tavoitelinjausten toteuttamiseksi. Toimijaryhmämäärittelyllä varmistetaan, että ministeriön voimavarat kohdennetaan mahdollisimman tehokkaasti varsinaiseen ohjaustyöhön. Yhtenäiset käytännöt ovat tärkeitä ministeriön osaamisen sekä konserniohjauksen toimintamallin edelleen kehittämisen kannalta.

ELY-keskusten strategiset tulossopimukset vuosille 2010-2011 ovat voimassa myös vuonna 2011. Tulostavoitteet perustuvat ELY-keskusten strategia-asiakirjaan 2010-2011. Strategisia tulossopimuksia tarkistettiin tarpeellisilta osin vuodelle 2011. ELY-keskusten toiminta on käynnistynyt vuonna 2010.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulosneuvotteluissa käsitellyt kaikkia yksiköitä koskevat erityisteemat olivat tietoturva, sähköistämissuunnitelman toimeenpano, asiakkuustiedolla johtaminen / yhteiset asiakkuudet, hankehallintamenettelyt, tasa-arvon valtavirtaistaminen, energiatehokkuussuunnitelmien laadinta, tuottavuusohjelman toteutumistilanne. Muita laaja-alaisia teemoja olivat VN periaatepäätös toimintamenosäästöjen aikaansaamiseksi sekä johtokuntasuositus ja sen toimeenpano.

Hallinnonala valmistele ja toteuttaa sähköisen asiointin toimenpideohjelman (eTEM2.0). Toimenpideohjelman tavoitteena on yhteentoimivuuden ja yhdessä tekemisen lisääminen ja sitä kautta saatava parempi vaikuttavuus, tuottavuus ja asiakaspalvelu. Tavoitteena on luoda kehityspolku, jolla varmistetaan että sähköisen asiointin kehittäminen on horisontaalisesti koordinoitua.

TEM konserni ottaa käyttöön yhteisen hankesalkun hallintajärjestelmän tietojärjestelmää koskien. Virastot ja laitokset käyttönottavat järjestelmän vaiheittain vuoden 2011 aikana ja osallistuvat projektiverkoston työskentelyyn.

Sähköisen asiointin kehittäminen tehdään osana SADE-ohjelmaa ja eTEM 2.0 -ohjelmaa.

Ministeriö on toteuttanut osana Sähköisen asiointin ja Demokratian (SADE) -ohjelmaa esiselvityshankkeet yrityksen perustajalle ja työnantajalle rakennettavista verkkopalvelukokonaisuuksista. Yrityksen perustajan palvelukokonaisuus on tarkoitettu sellaisille henkilöille, jotka harkitsevat yrittäjyyttä tai jotka ovat perustamassa

yritystä. Palvelukokonaisuudessa tuotetaan heidän avukseen ja heidän tarpeittensa mukaisesti tieto-, verkkotyökalu- ja neuvontapalvelut sekä niihin liittyvät asiointimahdollisuudet. Työnantajan palvelukokonaisuus on puolestaan tarkoitettu työnantajana toimiville yrityksille, yhteisölle sekä työnantajina toimiville kotitalouksille. Palvelu tarjoaa käyttäjälleen mahdollisuuden sähköiseen asiointiin työnantajapalveluihin ja -velvoitteisiin liittyvissä kysymyksissä, ja antaa työnantajapalveluihin liittyvää tietoa. SADe-ohjelman tavoitteena on, että kansalaisille ja yrityksille tarjottavat keskeiset palvelut on sähköistetty vuoden 2013 loppuun mennessä.

Valtion tuottavuusohjelman (2005-2011) toteuttaminen jatkuu. Vuosina 2005-2010 TEM-konsernin työpanos on kokonaisuudessaan vähentynyt hieman etupainotteisesti. Virastojen tulossopimuksiin on kirjattu kunkin viraston htv-kehys, joka on sitova erityisesti sen johdosta, että vuosi 2011 on tuottavuusohjelman viimeinen vuosi. Tuottavuusohjelman toinen kausi ajoittuu v. 2012-2015. Tuottavuusohjelman tavoitteiden ulkopuolella on rajattu sektoritutkimuslaitoksissa ulkopuolisella tutkimusrahoituksella (vuodesta 2008 alkaen) palkatun htv-panoksen kasvu, harjoittelijoiden kokonaistyöpanos, vajaakuntoisten henkilöiden työpanos sekä henkilökohtaisen eläkeiän saavuttaneiden henkilöiden työpanos.

Konsernin tavoitteeksi on asetettu parempi asiakasvaikuttavuus. Yhteisten yrittäjäasiakkaiden toimintamallien käyttöönotto aloitetaan vuonna 2011. Yhteiset toimintamallit, jotka kattavat asiakkaiden osalta mm. yhteisen segmentoinnin, palvelumallit ja tarjoomahallinnan, on rakennettu yhdessä toimijoiden kanssa. Kullekin segmentille on rakennettu asiakastarvetta vastaava tapa toimia. Yhteisten asiakkaiden toimintamallien kehittämistyöhön osallistuvat TEM-konsernin toimijoista pääasiassa Finnvera Oyj, Finpro, Tekes, ELY-keskukset ja TE-toimistot. Toimintamallien toimeenpano käynnistetään TEM-konsernin yhteisillä tilaisuuksilla kullakin ELY-keskusalueella. Em. toimijoiden kanssa on sovittu, että osana tulostavoitteita seurataan kahta asiakaspalvelun laatuun liittyvää mittaria: palvelujen laatua ja hyödyllisyyttä asiakkaille. Lisäksi seurataan em. toimijoiden tunnettuutta ja palvelumielikuvaa organisaatioittain ja segmentteittäin.

TEM-konsernin toimijat laativat toimenpidesuunnitelmat tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi.

Virastot ja laitokset jatkavat toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

Organisaatioissa huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Hallinnonalan tavoitelinjausten toteutumisen seuranta raportoidaan Netra-tulostieto-järjestelmän avulla (internetpohjainen raportointi) neljännesvuosittain. Sen kautta toteutetaan myös tulossopimusten osavuosisiraportointi. Seuraavaksi on esitetty Netra-raportti vuoden 2011 tavoitelinjausten mukaisista eri toimijoiden tulostavoitteista sen mukaan kuin toimijat ovat ne järjestelmään ilmoittaneet.

Tavoitelinjauksen mukaiset tavoitteet 2011

Hallinnonalan yhteiset tulostavoitteet	
Tavoitelinjaukset 2011	
TL_2 TL_2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa/	
TL_2.1 Alkavien yritysten liiketoiminta-, markkinointi- ja kvosaaminen vahvistuu	
Mittari: Uusien yritysten määrä kpl	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	445 kpl
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	270 kpl
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	570 kpl
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	580 kpl
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	200 kpl
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	500 kpl
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	270 kpl
Pirkanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus	1100 kpl
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	335 kpl
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	310 kpl
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	650 kpl
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	455 kpl
Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	460 kpl
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	2410 kpl
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	450 kpl
Mittari: Born Global yritysten kansainvälistymispalveluiden kehittäminen kpl	
Finpro	5 kpl
Mittari: Tasaisen kasvun ja hallitun riskin yritysten kansainvälistymispalveluiden kehittäminen kpl	
Finpro	5 kpl
TL_2.2 Pääomasij.toiminta kohdistuu nyk. enemmän alkuvaiheen rahoittamiseen keh. klustereissa	
Mittari: Pääomasijoitustoiminta (kotimaan toiminta)	

Finnvera	Finnvera Oyj on kehittänyt aktiivisesti alkavien innovatiivisten yritysten oman pääoman ehtoista rahoitusta sekä alueellisten rahastojen hallinnointia ja pääomittamista, korjaamalla erityisesti alkavien innovatiivisten yritysten oman pääoman ehtoisessa rahoituksessa olevia puutteita.
TL_2.3 Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa	
Mittari: Aloitusrahasto Vera Oy kpl	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Finnvera	25 kpl
Mittari: Veraventure Oy kpl	
Finnvera	130 kpl
Mittari: Rahoituksen suuntaaminen kasvuyrityksille kpl	
Finnvera	1200 kpl
Mittari: Alkavien (pienen, alle 6 vuotiaiden) asiakasyritysten määrä (v. 2009 >300, v.2010 500-600) kpl	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	300 kpl
Mittari: Kasvuväylä-palvelu ja Enterprise Finland -sijoittajatapahtuma	
Finnvera	Kasvuväylä-palvelun pilotointi ja valtakunnallinen käyttöönotto sekä Enterprise Finland -sijoittajatapahtumaan osallistuminen. Tavoite on yhteinen TEMin toimijaryhmän 1 toimijoille ja sen tarkoituksena on edistää konsernitason tavoitteen "Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa" saavuttamista.
Mittari: Kasvuväylä-palvelun pilotointi ja käyttöönotto	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	Kyllä
Mittari: Kärki- ja innovaatio-ohjelmien yritysrahoitusosuuden keskimääräinen tavoite vuosittain %	
Teknologian tutkimuskeskus VTT	23 %
Mittari: Osallistuminen Enterprise Finland -sijoitustapahtumaan	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	Kyllä
Mittari: Pk-yritysten osuus yritysrahoituksesta (on välillä 50-60) %	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	50 %
Mittari: Potentialisten kasvuyritysten määrä Tekesin asiakkaina (>) kpl	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	500 kpl
Mittari: Pääomasijoitusmarkkinoiden kehittäminen	

Suomen Teollisuussijoitus Oy	<p>“Kehittää pääomasijoitusmarkkinoita myötävaikuttamalla riittävän suurikokoisten rahastojen syntymiseen venture capital -alueille. Tehdä yhteistyötä instituutiosijoittajien kanssa.</p> <p>Edistää suomalaisten yritysten kansainvälistymistä ja ulkomaisten pääomarahastojen kiinnostusta Suomea kohtaan. Jatkaa aktiivista verkostoitumista kansainvälisten pääomasijoittajien kanssa tarjoten näille erilaisia yhteistyömahdollisuuksia suomalaisten yhtiöiden rahoittamiseksi. Vakiinnuttaa Teollisuussijoituksen asemaa yhtenä merkittävimmistä pohjoismaisista kasvuyritysten rahastosijoittajista.</p> <p>Yhteinen tulostavoite toimijaryhmä 1:n toimijoille on ”Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa”. Teollisuussijoituksen väline tavoitteen toteuttamiseksi on kasvuyrityksille yritysten kasvuun ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi suunnattu sijoitustoiminta. Käytännön toimenpiteinä Teollisuussijoitus osallistuu kasvuyälypalvelun pilotointiin ja valtakunnalliseen käyttöönottoon sekä Enterprise Finland -sijoittajatapahtumaan. Viimeksi mainitussa Teollisuussijoitus on päävastuullinen järjestäjä.”</p>
Mittari: Rahastosijoitukset	
Suomen Teollisuussijoitus Oy	<p>“Rahastosijoituksia tehdään riittävän suurikokoisiin rahastoihin, jotka keskittyvät yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen, huomioiden Teollisuussijoituksen kokonaissijoitussalkun riskipitoisuuden tasapainottamisen vaatimus.</p> <p>Teollisuussijoitus hallinnoi työeläkeyhtiöiden kanssa perustettua rahastojen rahastoa (KRR), joka sijoittaa Suomessa toimiviin venture capital -rahastoihin ja kasvuvaiheen buyout-rahastoihin.</p> <p>Jatketaan pääomarahastojen kansainvälistymistä ja edistetään ulkomaisten instituutioiden investointien kasvattamista suomalaisissa yrityksissä. Edistetään erityisesti aikaisen vaiheen pääomasijoitusmarkkinan kansainvälistymistä ja madalletaan uusien riittävän ammattitaidon ja kokemuksen omaavien pääomasijoitusyhtiöiden markkinoille tulon esteitä. Jatketaan myöhemmän vaiheen rahastosijoituksissa päähuomion kohdistamista kasvuhakuisiin toimijoihin.</p> <p>Arvio sijoitusvolymista tilivuonna 2011 on 40–60 miljoonaa euroa.”</p>
Mittari: Rahoitetun t&k- ja innovaatiotoiminnan laajuus yrityksissä, (>) m€	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	780 m€
Mittari: Rahoitusta saavien yritysasiakkaiden määrä viiden vuoden jaksolla kpl	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	3800 kpl
Mittari: Suorat sijoitukset	
Suomen Teollisuussijoitus Oy	<p>“Teollisuussijoitus tekee markkinaehtoisesti suoria syndikointisijoituksia yhdessä yksityisten sijoittajien kanssa. Suorat sijoitukset ovat valikoivia, ja niiden tulee olla kokoluokaltaan riittävän suuria. Kasvuyritysten kehittämiseksi ja kansainvälistymiseksi Teollisuussijoitus toimii tarvittaessa hankkeiden katalysoijana, mikä tarkoittaa hankkeiden aktiivista tutkimista ja muiden sijoittajien sitouttamista hankkeisiin yhdessä nykyisen omistajan kanssa.</p> <p>Teollisuussijoituksen kautta tapahtuva rahoitus omalta osaltaan mahdollistaa innovatiivisten yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen tähtääviä investointeja. Vaikka rahastosijoitukset ovat ensisijaisia, yhtiö voi suorilla syndikointisijoituksilla edistää kilpailukykyyn kasvattamista lupaavilla toimialoilla, esimerkkeinä cleantech, kaivosteollisuus ja palvelut.</p> <p>Arvio sijoitusvolymista tilivuonna 2011 on 20-30 miljoonaa euroa.”</p>

Mittari: Tuotannollisesti tai kaupallisesti hyödynnetyt tai 3 vuoden aikana hyödynnettävät hanketulokset %	
Teknologian tutkimuskeskus VTT	65 %
Mittari: Uuden yritystoiminnan edistäminen	
Geologian tutkimuskeskus	"GTK osallistuu mineraalipolitiikan valmisteluun ja sen tavoitteiden edistämiseen osana mineraalistrategian ja luonnonvaraselonteon jatkotoimenpiteitä
Mittari: Uudet asiakkaat, joiden VTT-projektien volyymi yli 1 milj. € / vuosi kpl	
Teknologian tutkimuskeskus VTT	2 kpl
TL_2011	
Mittari: Finpron osallistuminen OSKE & SHOK -lähtöisiin kansainvälistyisprosesseihin kpl	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Finpro	6 kpl
TL_3 TL_3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä/	
TL_3.1 Innovaatiotoiminnan toteutuksessa kysyntä- ja käyttäjälähtöisyys vahvistuu	
Mittari: Kansainvälisen t&k&i-rahoituksen hyödyntäminen -	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Etä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	7 -
Etä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	10 -
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	30 -
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	35 -
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	4 -
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	70 -
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	10 -
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	300 -
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	40 -
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	40 -
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	120 -
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	70 -
Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	15 -
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	1050 -
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	180 -

TL_3.2 Kansall.+alueell. osaamis- ja innokeskittym. nykyistä par. verkottuneita, koord. ja kans. väl	
Mittari: Kaivannaisalan tietämyskluusterin kehittäminen	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Geologian tutkimuskeskus	"GTK toimii aktiivisesti Suomen vuorikluusterin kehittämisessä kansallisen geotalan osaamisen vahvistamiseksi
Mittari: Kansainvälisen toiminnan maksulliset tulot milj.€	
Teknologian tutkimuskeskus VTT	13,6 milj.€
Mittari: Projekteissa toteutuva verkostokontaktien lukumäärä (>) kpl	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	11500 kpl
Mittari: Projekteissa toteutuva yritysten rahoitus julkisille tutkimusryhmille (>) m€	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	120 m€
TL_4 TL_4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin/	
TL_4.1 Työttömyysjaksot eivät pitkity	
Mittari: Rekrytointiongelmia kokeneiden työpaikkojen osuus %	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	26 %
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	25 %
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	27 %
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	25 %
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	22 %
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	23 %
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	22 %
Pirkanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus	27 %
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	25 %
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	21 %
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	22 %
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	24 %
Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	28 %
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	27 %
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	23 %
TL_4.2 Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat eivät lisäänty	

Mittari: Virta yli 3 kk:n työttömyyteen %	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	26 %
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	27 %
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	30 %
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	33 %
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	28 %
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	30 %
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	26 %
Pirkanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus	33 %
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	29 %
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	29 %
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	27 %
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	31 %
Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	30 %
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	33 %
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	31 %
TL_4.3 Rakenteellinen työttömyys vähenee	
Mittari: Vaikeasti työllistyvien määrä kpl	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	3500 kpl
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	4000 kpl
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	13500 kpl
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	9300 kpl
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	2800 kpl
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	8900 kpl
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	6000 kpl
Pirkanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus	13200 kpl

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	3900 kpl
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	6700 kpl
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	10500 kpl
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	7850 kpl
Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	6500 kpl
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	32000 kpl
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	11900 kpl
TL_5 TL_5 Parannetaan tuottavuutta erit. julk. palv. ja parannetaan työelämän laatua toimialoilla/	
TL_5.1 uudet toim.mallit ja palv.kons. palvelujen tuotannossa ovat monipuolisesti käytössä	
Tulostavoiteryhmä: Tavoitelinjausten toteuttamiseen liittyvät muut tavoitteet	
Mittari: Sosiaali- ja terveystoimiala	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Finnvera	Rahoitusta on lisätty edelliseen vuoteen verrattuna sellaisiin sosiaali- ja terveystoimialan hankkeisiin, joilla voidaan parantaa tuottavuutta julkisissa palveluissa. Kohdennetaan viestintää ja seurataan sosiaali- ja terveystoimialan hankkeiden rahoituksen toteumaa.
TL_5.2 Hyviä työorg. toim. tapoja kehitt. malleja omaksutaan työpaikoilla nyk. nopeam. ja laaj.	
Mittari: Rahoitus t&k- ja innovaatiotoimintaan, jonka oleellisena sisältönä on työelämän kehittäminen, > m€	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	12 m€
Mittari: Terveys- ja hyvinvointiteemojen rahoitus (v. 2009 >60, v. 2010 välillä 75-95) m€	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	75 m€
TL_5.3 Sähk. asioinn. kehitt. luod. järj: varmist. horisont. koord., toiminta asiakk. pros. uudist.	
Mittari: Tuottavuuden parantaminen	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Geologian tutkimuskeskus	"GTK osallistuu hallinnonalan palvelujen säköistämissuunnitelman toimenpideohjelmaan sekä verkkovälitteisten aineistopalvelujen kohdistumisen parantamiseen asiakassegmenttejä ja asiakaspalautetta hyödyntämällä
TL_6 TL_6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä/	
TL_6.1 Uusiutuvan energian kilpailukyky l'kilpaileviin energiamuotoihin nähden on nyk. parempi	
Mittari: Edistetään uusiutuvan energian käyttöä	
Organisaatio	Lopullinen tavoite
Finnvera	On lisätty edelliseen vuoteen verrattuna rahoitusta sellaisiin hankkeisiin, jotka edistävät uusiutuvan energian käyttöä.
Mittari: Energia- ja ympäristöteemojen rahoitus (v. 2009 >120, v. 2010 350) m€	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	250 m€

Mittari: Rahoitus uudistuvan energian tutkimukseen ja sovelluksiin, > m€	
Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	45 m€
Mittari: Sijoitukset eri toimialoille	
Suomen Teollisuussijoitus Oy	<p>“Teollisuussijoituksen tulee sijoittaa innovaatio- ja energiapolitiisille toimialueille, kuten teknologia- ja palveluyrityksiin, jotka joko edistävät energiatehokkuuden lisäämistä, hyödyntävät uusia teknisiä tai palvelullisia clean technology -innovaatioita tai muulla tavalla edesauttavat kestäväää energiataloutta.</p> <p>Pääomasijoittajana Teollisuus suuntaa sijoitustoimintaa clean technology -yrityksiin ja Teollisuussijoitus jatkaa aktiivista toimintaansa tällä alalla, jonka uskotaan kasvavan.</p> <p>Teollisuussijoituksen tulee selvittää aktiivisesti toimialakohtaisia sijoitusmahdollisuuksia TEM:n tavoitelinjauksen mukaisilla strategisilla painopistealueilla. Teollisuussijoitus tarjoaa riskirahoitusta suorina syndikointisijoituksina. Lisäksi Teollisuussijoituksen tulee aktiivisesti selvittää mahdollisuudet osallistua kaivos- ja ilmastonmuutos-toimialojen hankkeisiin. Teollisuussijoitus osallistuu mineraalistrategian toteuttamiseen.”</p>
Mittari: Uusiutuvat energialähteet	
Geologian tutkimuskeskus	“Uusiutuvien energialähteiden käyttöönottomahdollisuudet lisääntyvät ja parantavat energiahuollon omavaraisuutta
4.3.2011	

Toimijaryhmä 1 (Kehittäminen ja liiketoiminta, laaja tehtävä-/ toimintakenttä)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskus)

Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Savo

Häme

Kaakkois-Suomi

Kainuu

Keski-Suomi

Lappi

Pirkanmaa

Pohjanmaa

Pohjois-Karjala

Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Savo

Satakunta

Uusimaa

Varsinais-Suomi

Tekes - Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus

Finnvera Oyj

Finpro ry

Suomen Teollisuussijoitus Oy

Teknologian tutkimuskeskus VTT

Geologian tutkimuskeskus

Toimijaryhmä 2 (Kehittäminen ja liiketoiminta, erikoistunut tehtävä-/ toimintakenttä)

Matkailun edistämiskeskus

Invest in Finland

PKT-säätiö

Toimijaryhmä 3 (Viranomaistehtävät, laaja tehtävä-/ toimintakenttä)

Patentti- ja rekisterihallitus

Mittatekniikan keskus

Turvatekniikan keskus

Kuluttajatutkimuskeskus

Toimijaryhmä 4 (Viranomaistehtävät, erikoistunut tehtävä-/ toimintakenttä)

Kilpailuvirasto

Kuluttajavirasto

Energiamarkkinavirasto

Huoltovarmuuskeskus (luottamuksellinen - ei sisälly tähän julkaisuun)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010-2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistioista ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat mää-rärahajaot vuodelle 2011.
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vas-tuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010-2015 ovat ELY-keskuksen osalta 59 htv ja TE-toimistojen osalta 17 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa ei käyty erillisneuvotteluja.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Antti-Jussi Oikarinen
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Anders Östergård
johtaja

Aulis Rantala
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Etelä-Savon ELY-keskus

Etelä-Savon ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat mää-rärahaajat vuodelle 2011.
- Etelä-Savon ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueit-tain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Etelä-Savon ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toimin-noittain vuodelle 2011.

Toimintamomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 26 htv ja TE-toimistojen osalta 21 htv. ELY-keskus päivittää määrälli-sen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Etelä-Savon ELY-keskus on vuoden 2011 osalta käynyt tuloskeskustelut ja tehnyt keskusteluihin perustuen tulossopimukset hallinnoimiensa aluehallinnon tietohal-lintopalvelun AHTi-yksikön, ELY-keskusten tietohallintoyksikön ja ELY tilivirasto -yksikön kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on osallistunut Etelä-Savon ELY-keskuksen, AHTi-yksikön, ELY-keskusten tietohallintoyksikön ja ELY tilivirasto -yksi-kön tuloskeskusteluihin.

Erillisneuvottelut

Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa käytyjen erillisneuvottelujen tuloksena sovittiin, että keskuksen yhteydessä toimivien erillisyyksiköiden tarkentavat tuloskeskuste-lut käydään erikseen ja ELY-keskus osallistuu neuvotteluihin. Samoin sovittiin, että ELY-keskuksen yhtenä valtakunnallisena erikoistumistehtävänä on TEM CC-palve-lun kehittäminen.

Kalle J. Korhonen
Alivaltiosihteeri

Pekka Häkkinen
Ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
Teollisuusneuvos

Juha Pulliainen
Johtaja

Hämeen ELY-keskus

Hämeen ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010-2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Hämeen ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Hämeen ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoit-tain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010-2015 ovat ELY-keskuksen osalta 25 htv ja TE-toimistojen osalta 41 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Hämeen ELY-keskuksen kanssa käydyissä erillisneuvotteluissa todettiin, että dele-goituja yritysten kansainvälistymisen erillistehtäviä koskevat toimintamenoäärä-rahatsisältyvät ELY-keskuksen toimintamenoäärärahapäätökseen.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Pekka Savolainen
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Harri Kallio
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistio-osta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat mää-rärahaajat vuodelle 2011.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuu-alueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 41 htv ja TE-toimistojen osalta 40 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa käydyissä erillisneuvotteluissa, Todettiin, että työ- ja elinkeinoministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö selvittä-vät erikseen, onko liikennevastuualueen tehtävien resurssit kohdennettu nykyisiä toimialueita ajatellen tarkoituksenmukaisesti Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Savon ELY-keskusten kesken. Selvityksen jälkeen palataan mahdollisiin resurssisiirtoihin. Todettiin, että liikennevastuualueelle valtakunnallisesti keskitettävien tehtävien osalta tehdään ensin liikenne- ja viestintäministeriön taustaselvitys ja sen jälkeen päätetään jatkotoimista. Kyseessä on ALKU-hankkeen valmistelun yhteydessä HALKE:n käsittelyssä kirjattu kannanotto tehtävien siirtämisestä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus ja alueen maakunnat esittivät erillisneuvottelussa yhteisenä hankkeenaan Kymi-Ring -hankkeen. Hankkeelle on alustavasti luvattu liikuntapaikkarakentamisen määrärahaa ja ELY-keskus esitti sille työllisyysperus-teista investointitukea. Todettiin, että hankkeen rahoitusratkaisusta ei voida sopia erillisneuvottelussa. Hankkeen rahoitusratkaisuihin palataan työ- ja elinkeinomis-teriön ja ELY-keskuksen välisissä neuvotteluissa myöhemmin.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus ja Etelä-Karjalan maakunta esittivät erillisneuvot-telussa Taavetti-Lappeenranta tieosuuden (VT 6) parantamishanketta seuraavan liikennepoliittisen selonteon kärkihankkeiden listalle. Kyseessä on rekkaliikenne-väylänä maan vilkkain yksiajoratainen yhtenäinen tieosuus. Liikenne- ja viestin-täministeriö totesi, ettei hanke ollut keväällä 2008 julkaistun liikennepoliittisen

selonteon kärkihankkeiden joukossa, mutta se tulee tarkasteltavaksi uudelleen seuraavan selonteon laadinnan yhteydessä.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Leena Gunnar
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Jouko Lankinen
vt. johtaja

Antti Rinta-Porkkunen
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Kainuun ELY-keskus

Kainuun ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010-2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Kainuun ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Kainuun ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoit-tain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010-2015 ovat ELY-keskuksen osalta 17 htv ja TE-toimistojen osalta 16 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Kainuun ELY-keskuksen kanssa käytyjen erillisneuvottelujen tuloksena, sovittiin, että keskus toimittaa ministeriölle selvityksen ELY-keskuksen yhteisen asiakasvas-taanoton järjestelyn kustannuksista. Kustannukset otetaan huomioon ELY-keskuk-sen toimintamäärärahan mitoituksessa osana vuokrakustannuksia.

Kalle J. Korhonen
Alivaltiosihteeri

Kari Pääkkönen
Ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
Teollisuusneuvos

Jaana Korhonen
Johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Keski-Suomen ELY-keskus

Keski-Suomen ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha-jaot vuodelle 2011.
- Keski-Suomen ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Keski-Suomen ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 32 htv ja TE-toimistojen osalta 27 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa käydyssä erillisneuvottelussa sovittiin, että keskukselle hyvitetään 0,5 henkilötyövuotta maahanmuuttotehtäviin toiseen ELY-keskukseen siirrettyjen henkilöstöresurssien vuoksi.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Juha S. Niemelä
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Seppo Kosonen
johtaja

Kari Lehtinen
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Lapin ELY-keskus

Lapin ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat mää-rarahajaot vuodelle 2011.
- Lapin ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Lapin ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoit-tain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 43 htv ja TE-toimistojen osalta 31 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Lapin ELY-keskuksen kanssa käydyissä erillisneuvotteluissa,

- Todettiin, että ELY-keskuksen alueella on poikkeuksellisen paljon kaivoshank-keisiin liittyviä laajoja YVA-tehtäviä vuonna 2011. Sovittiin, että ohjaavat tahot valmistelevat tulevia vuosia varten menettelyn, jolla vastaaviin poikkeukselli-siin kuormitusilanteisiin voidaan varautua toimintamenojen puitteissa.
- Keskusteltiin biologisten seurantojen alihankinnan resurssitarpeesta ja kalas-tuksen valvonnan tehtävien resurssitarpeista. Todettiin, että mahdolliset lisä-resurssitarpeet on hoidettava ELY-keskuksen vuoden 2011 toimintamenoää-rärahakehyksen puitteissa.

Kalle J. Korhonen
Alivaltiosihteeri

Tapani Pöyry
Ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
Teollisuusneuvos

Pirkko Saarela
Johtaja

Kullervo Kantola
Vt. johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Pirkanmaan ELY-keskus

Pirkanmaan ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Pirkanmaan ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Pirkanmaan ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 56 htv ja TE-toimistojen osalta 54 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa käydyissä erillisneuvotteluissa,

- Todettiin, että Pirkanmaan ELY-keskuksen ja keskuksen alaisen Tampereen TE-toimiston muutot toteutuvat vuonna 2011. Muutoista aiheutuu lisäkustannuksia erityisesti kalustuksen osalta kun siirrytään nykyisistä väljemmistä tiloista tilankäytöltään tehokkaampiin toimitiloihin. ELY-keskuksen on kaluste-hankinnoissa hyödynnettävä Hanselin kilpailuttamat toimittajat. Ministeriö huomioi muutoista aiheutuvien lisäkustannusten vaikutukset toimintamenoihin erikseen. ELY-keskus toimittaa tarkemmat ja todelliset kustannustiedot tarjouskyselyjen jälkeen TEM:lle.
- Todettiin, että Pirkanmaan ELY-keskukseen sijoitettujen AHTI-yksikön työntekijöiden vuokratkustannukset sisällytetään Pirkanmaan ELY-keskuksen vuokratkustannuksiin. Vuokratkustannukset huomioidaan toimintamenoääräraha- jaossa.
- Todettiin, että selvitetään yhteistyössä OKM:n kanssa oppilaitos- ja liikunta- paikkarakentamisen tehtäviin liittyvän virkasiirron tilanne. Neuvoteltu mallista, jossa Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta siirtyisi htv-resurssi Pirkanmaalle ja Pirkanmaa hoitaisi jatkossa laajemman alueen tehtävät. Sovittiin, että työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee asiaa yhteistyössä OKM:n kanssa alkuvuodesta 2011.

- Pirkanmaan ELY-keskus esitti, että patentti- ja rekisterihallinnon ELY-keskuksessa hoidettaviin tehtäviin tarvitaan riittävät htv-resurssit ja sopimus osapuolten kesken. Todettiin, että uusi toimintakonsepti ja sopimus valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriön, patentti- ja rekisterihallinnon ja ELY-keskuksen yhteistyönä alkuvuonna 2011.
- Todettiin, että keskuksen yhteydessä toimivan valtakunnallisen liikenteen palvelukeskuksen erillisrahoitus on otettu huomioon toimintamenomäärärahojen jakokriteereissä.
- Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa sovittiin, että selvitetään erikseen jätevesitulain muutoksen vaikutukset valtakunnallisten erillistehtävien resurssitarpeeseen. Ympäristöministeriö valmistelee asiaa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Riitta Varpe
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Juha Sammallahti
johtaja

Ulla Koivusaari
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjanmaan ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Pohjanmaan ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Pohjanmaan ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 20 htv ja TE-toimistojen osalta 22 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Pohjanmaan ELY-keskus on vuoden 2011 osalta käynyt tuloskeskustelun ja tehnyt keskusteluun perustuen tulossopimuksen hallinnoimansa ELY-keskusten yhteisen viestintäyksikön (ELVI) kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on osallistunut Pohjanmaan ELY-keskuksen ja ELY-keskusten yhteisen viestintäyksikön (ELVI) tuloskeskusteluun.

Erillisneuvottelut

Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa käydyissä erillisneuvotteluissa,

- Sovittiin, että keskuksen yhteydessä toimivan ELY-keskusten yhteisen viestintäyksikön (ELVI) tarkentava tuloskeskustelu käydään erikseen ja ELY-keskus osallistuu keskusteluun. Tuloskeskustelun yhteydessä arvioidaan yksikön resurssitilanne.
- ELY-keskus esitti huolensa EAKR-varojen ja kansallisten varojen riittämättömyydestä alueen yritysten tukemiseen. Todettiin, että toiminnallisessa tulossopimuksessa on lisärahoituksesta esitys.
- Todettiin, että valtion talousarviossa on varauduttu teknisen tuen htv-lisäykseen vuodelle 2011. Ministeriön valmisteleman alueellisen jakoesityksen mukaisesti Pohjanmaan ELY-keskus saisi lisärahoituksen 2 htv:n palkkaamiseen, jotka kohdennettaisiin erityisesti Keski-Pohjanmaan maakunnan palvelutarpeisiin.

- Maahanmuuttotehtävien osalta todettiin, että ELY-keskus voi lisätä yhden htv:n Vaasan TE-toimiston maahanmuuttotehtäviin alueen TE-toimistojen vuoden 2011 toimintamenomäärärahaehyksen puitteissa.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Kaj Suomela
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistioista ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuu-alueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toi-minnoittain vuodelle 2011.

Toimintamomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 22 htv ja TE-toimistojen osalta 18 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa ei käyty erillisneuvotteluja.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Ari Niiranen
ylivohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Ritva Saarelainen
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muis-tiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat mää-rärahaajaot vuodelle 2011.
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vas-tuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 58 htv ja TE-toimistojen osalta 41 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa ei käyty erillisneuvotteluja.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Matti Räinen
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Leila Helaakoski
johtaja

Heikki Aronpää
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Savon ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Pohjois-Savon ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 48 htv ja TE-toimistojen osalta 31 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa ei käyty erillisneuvotteluja.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Kari Virranta
ylijohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Petri Keränen
johtaja

Jari Mutanen
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Satakunnan ELY-keskus

Satakunnan ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistettavat tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Satakunnan ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Satakunnan ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamenomomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 12 htv ja TE-toimistojen osalta 26 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Satakunnan ELY-keskuksen kanssa ei käyty erillisneuvotteluja.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Marja Karvonen
ylivohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistiosta ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Uudenmaan ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Uudenmaan ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 57 htv ja TE-toimistojen osalta 130 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa käydyissä erillisneuvotteluissa,

- ELY-keskus esitti, että toimintamenojen jakoperusteiden kehittämistä jatketaan vuonna 2011. Todettiin, että ELY-keskusten toimintamenojen jakokriteerit on hyväksytty ELY-keskusten joryssa 26.10.2010. Vuoden 2011 jako toteutetaan kuitenkin siirtymävaiheen menettelyllä, joka sekin on hyväksytty ELY-keskusten johtoryhmässä. Jakoperusteiden kehittämistyötä jatketaan tulevina vuosina yhteistyössä ohjaavien tahojen ja ELY-keskusten kanssa. Todettiin, että käytettävällä siirtymävaiheen menettelyllä Uudenmaan ELY-keskuksen toimintameno määrärahakehys kasvaa vuonna 2011.
- Todettiin, että Uudenmaan ELY-keskus toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2011 tarkennetun henkilöstösuunnitelman (vastuualueittain ja toiminnoittain), jossa keskus esittää vuoteen 2015 ulottuvan tuottavuustavoitteiden toteuttamissuunnitelman.
- Todettiin, että ELY-keskukset vastaavat siitä, että valtion tuottavuusohjelman mukaiset tuottavuustavoitteet saavutetaan vuoteen 2015 mennessä. Uudenmaan ELY-keskus voi jaksottaa tavoitteita tuleville vuosille toisinkin kuin laskennallisessa tavoitetaulukossa on esitetty. Valtiovarainministeriö on määritellyt vuotuisen toimintameno määräraha- ja htv-luvut. Raha- ja htv-luvut vähenemänsä todeksi odotettavissa ohjauksen vähennyksiä.

- Todettiin, että tuottavuusohjelman tavoitelukuja on lievennetty niiden ELY-keskusten osalta, jotka ovat luovuttaneet resursseja ELY-keskusten yhteisiin toimintoihin (ELY TIVI, ELVI, AHTI, THY). Lievennys koskee vuotta 2011. ELY-keskusten erillistehtäviin ei erikseen kohdenneta lisäresursseja, mutta valtakunnallisten liikenteen erityistehtävien erillisrahoitus on otettu huomioon toimintamenojen jakokriteereissä.
- Keskusteltiin liikennevastuualueen tehtävien vielä keskeneräisistä resurssi-siirroista Pirkanmaan ELY-keskukselta Uudenmaan ELY-keskukselle. Resurssi-siirroista on sovittu ALKU-hankkeen valmistelun yhteydessä, mutta ne ovat osin vielä toteuttamatta. Todettiin, että siirtoja koskevat taustatiedot tarkistetaan työ- ja elinkeinoministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön toimesta alkuvuonna 2011 ja tarvittaessa otetaan huomioon tulevien vuosien määräraha-kehitysissä.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Rita Piirainen
ylivohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Petri Knaapinen
johtaja

Marketta Virta
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen strategista tulossopimusta vuosille 2010–2011 on tarkistettu vuodelle 2011. Tarkistusasiakirja muodostuu allekirjoitettavasta muistioista ja liiteasiakirjoista. Tarkistusasiakirja sisältää seuraavat liitteet:

- ELY-keskuksen esitys tarkistetuiksi tavoitteiksi on kirjattu liitteenä olevaan asiakirjaan, johon on kirjattu myös ELY-keskusta ohjaavien ministeriöiden ja muiden ohjaavien tahojen kannanotot. Ohjaavien tahojen kannanotot täsmen-tävät tarkistetut tavoitteet vuodelle 2011.
- ELY-keskusten ja niiden alaisten TE-toimistojen toimintamenoja koskevat määräraha- jaot vuodelle 2011.
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimintamenojen käyttösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen henkilöstösuunnitelma vastuualueittain ja toiminnoittain vuodelle 2011.

Toimintamomentteja koskevat tuottavuustavoitteet vuosille 2010–2015 ovat ELY-keskuksen osalta 54 htv ja TE-toimistojen osalta 42 htv. ELY-keskus päivittää määrällisen henkilöstösuunnitelmansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi 28.2.2011 mennessä.

Erillisneuvottelut

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa käytyjen erillisneuvottelujen tuloksena todettiin, että EEN-tehtäviä (Enterprise Europe Network) ja keskukselle delegoituja yritysten kansainvälistymisen erillistehtäviä koskevat toimintamäärärahat sisältyvät ELY-keskuksen toimintamäärärahapäätökseen.

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Pekka Sundman
ylivohtaja

Marja-Riitta Pihlman
teollisuusneuvos

Matti Vehviläinen
johtaja

Risto Timonen
johtaja

LIITTEET

Ks. <http://elyintra.alh.fi/yhteiset/jopo/default.aspx>

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Tekes – Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen välinen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

Tekesin strategia on yhteensopiva työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategian kanssa, ja siinä on otettu huomioon hallitusohjelma sekä toimintaympäristön vaatimukset työ- ja elinkeinopolitiikalle.

Konsernistrategian tavoitelinjaukset määrittelevät ne toimenpidealueet, jotka ovat erityisen tarpeellisia työ- ja elinkeinopolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Ne ovat politiikan painopisteitä.

Tekes on päätoimija tavoitelinjausten 2 ”edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa” ja 3 ”vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä” toteuttamisessa. Lisäksi sen rooli tavoitelinjausten 5 ”parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla” ja 6 ”edistetään uusiutuvan energian käyttöä” toteuttamisessa on suuri, kun taas työllisyyteen liittyvissä linjauksissa 1 ja 4 rooli on välillinen.

Tekesin tavoitteissa on otettu huomioon Innovaatiopolitiikan linjaukset 2012-2015 ja painopisteet vuodelle 2011 –asiakirja. Siihen on koottu hallituksen keskeiset innovaatiopolitiikan linjaukset ja tavoitteet. Tekes osallistuu myös valtioneuvoston pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian toteuttamiseen edistämällä energia- ja ympäristötekniikan kehittämistä.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut toimialalleen konsernistrategian mukaiset yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ¹ vuodelle 2011. Näillä linjauksilla edistetään kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä. Innovaatiopolitiikan ja yritysten kansainvälistymisen tulosalueelle ministeriö on asettanut talousarvioesityksen valmisteluun liittyen konsernistrategian tavoitelinjauksista ja muista tulosalueen strategioista johdetut yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2011.

---

1 TL 1 Autetaan nuoria työllistymään TL 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

TL 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

TL 3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä

TL 4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin

TL 5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla

TL 6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Kaikilla näillä linjauksilla edistetään myös alueiden kilpailukykyä ja kehitystä

Tekesille työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut vuoden 2011 talousarvioesitykseen liittyen kolme tulostavoitetta. Ne ovat pitkän aikavälin tavoitteita, joiden toteutumista seurataan ensisijaisesti kokonaisvaltaisilla vaikuttavuusarvioinneilla. Vuosittain toteutumista seurataan suuntaa-antavilla mittareilla. Tekesin tavoitteet on johdettu tavoitelinjauksiin kytketyistä talousarvion innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen -luvun tavoitteista:

Elinkeinoelämän tuottavuus ja uudistuminen

Tavoitelinjaus 2 uudesta kasvavasta ja kansainvälistyvistä yritystoiminnasta on Tekesin ydintoimintaa. Toimenpiteet edistävät lisäksi välillisesti työllisyyteen liittyvien tavoitelinjausten 1 ja 4 toteutumista, koska yritystoiminnan edistäminen lisää työpaikkoja ja parantaa sitä kautta työllisyyttä.

Tavoitelinjaus 2:sta ja muista tulosalueen strategioista on johdettu seuraavat innovaatiopolitiikan tavoitteet:

- kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa (TL2),
- kasvuyritysten toimintaedellytykset paranevat,
- pk-yritykset kansainvälistyvät,
- yhä useampi yritys harjoittaa tutkimus- ja kehitystoimintaa, uudistaa toimintaansa innovaatioiden avulla ja ottaa käyttöön uusia liiketoimintamalleja sekä
- luovilla aloilla, hoiva-alalla ja metsäalalla syntyy uutta ja kansainvälistyvää yritystoimintaa.

Edellä mainittujen linjausten pohjalta Tekesille on asetettu seuraava tulostavoite:

Innovaatioiden ansiosta tuottavuus kansantalouden ja yhteiskunnan kannalta tärkeillä aloilla ja klustereissa on kansainvälistä huippua ja yritykset globaalisti kilpailukykyisiä. Uuden ja uudistuvan liiketoiminnan syntymistä edistetään kaikilla potentiaalisilla aloilla, myös luovilla aloilla, hoiva-alalla ja metsäalalla.

Ottaen huomioon TEM:n innovaatiopolitiikka-linjausasiakirjan tavoitteet vuodelle 2011 sekä toimijaryhmän 1 laitoksille asetetut yhteiset tavoitteet Tekesin toiminnassa painotetaan vuonna 2011 seuraavia asioita:

- Tekes toimii aktiivisesti innovaatiotoiminnan hyödyntämiseksi nykyistä laajalaisemmin suomalaisissa organisaatioissa. Tavoitteeseen liittyen Tekes osallistuu tiiviisti TEM:n johtamaan ELY-keskusten innovaatiot ja liiketoiminnan kansainvälistyminen -toimintojen tulosohjaamiseen.
- Tekes välittää innovaatiotoiminnan kansainvälistä kehitystä koskevaa tietoa suomalaisille toimijoille mm. osallistumalla eri puolilla maata järjestettävien signaalisessioiden toteuttamiseen.
- Tekes toimii aktiivisesti lisätäkseen innovatiivisten kasvuyritysten määrää

- Tekes osallistuu Kasvuväylä-palvelun² pilotointiin ja käyttöönottoon erityisesti alueverkostonsa kautta ja yhteistyössä muiden konsernin toimijoiden kanssa.
- Tekes edistää osaltaan suomalaisiin innovatiivisiin yrityksiin tehtävien pääomasijoitusten lisääntymistä mm. osallistumalla Enterprise Finland-sijoitusta-
pahtuman järjestämiseen.

Elinkeinoelämän tuottavuuteen ja uudistumiseen kohdistuvan tavoitteen vaikutavuuden toteutumista arvioidaan ulkopuolisella selvityksellä seuraavan kerran vuonna 2012. Väliaikana toimintaa seurataan seuraavilla tunnusluvuilla, jotka enna-koivat vaikuttavuustavoitteen toteutumista suuntaa-antavasti.

Elinkeinoelämän tuottavuus ja uudistuminen tunnusluku	2009 toteutuma	2010 arvio	2011 tavoite
Rahoitettujen yritysten määrä viiden vuoden jaksolla, kpl ¹⁾ (TL 2.3.)	4 902	5 100	3800–4300
Alkavien (pienien, alle kuusivuotiaiden) yritysten määrä asiakkaina, kpl 23 (TL2.3)	680	600	300–400
Pk-yritysten osuus yritysrahoituksesta, % (TL2.3)	61	58	50–60
Potentiaalisten kasvuyritysten määrä asiakkaina, kpl (TL2.3)	508	440	500–600

1) Vuosina 2009–2010 tavoitteessa ja toteutumassa ovat mukana myös ELY-keskusten valmistelurahoitusasiakkaat, vuonna 2011 vain Tekesin omat asiakkaat.

Innovaatiotoiminnan kyvykkyydet

Tavoitelinjaus 3 innovaatiotoiminnan edellytysten vahvistamisesta ja huippuluokan innovaatiokeskittymien luomisesta on Tekesin toiminnan ydinaluetta. Tavoitelin-
juksesta ja muista tulosalueen strategioista on johdettu seuraavat talousarvioesityk-
sen innovaatiopolitiikan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

- innovaatiotoiminnan toteutuksessa kysyntä- ja käyttäjälähtöisyys vahvistuu
(TL3),
- kansalliset ja alueelliset osaamis- ja innovaatiokeskittymät ovat nykyistä ver-
kottuneempia, paremmin koordinoituja ja kansainvälisempiä (TL3),
- yritykset ja tutkimuslaitokset hyödyntävät nykyistä enemmän kansainvälisiä
tutkimusverkostoja ja -kumppanuuksia sekä
- alueiden erityisvahvuudet kehittyvät ja osaamiskeskusten välinen yhteistyö
lisääntyy.

Edellisten pohjalta työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut vuodelle 2011 tavoitteen:

**Vahva osaamis pohja, tutkimus- ja kehittämistoiminta, kansainvälisyys ja verkostot ovat laaja-alaisen ja kysyntä- ja käyttäjälähtöisen innovaatiotoi-
minnan menestystekijöitä Suomen keskeisillä aloilla ja klustereissa. Kysyntä-**

2) Kasvuväylä on uusi palvelumalli, johon erityisessä kansainvälisen kasvun vaiheessa olevat pk-yritykset voivat hakeutua ja jonka puitteissa toteutetaan niiden kasvusuunnitelmiin sovitettuja, vaiheistettuja konsernin rahoitusta ja palveluja hyödyntäviä palvelupaketteja.

ja käyttäjälähtöisyyden vahvistuminen innovaatiotoiminnassa on yhtenä painopisteenä.

Ottaen huomioon TEM:n innovaatiopolitiikka-linjausasiakirjan tavoitteet vuodelle 2011 Tekesin toiminnassa painotetaan seuraavia asioita:

- Tekes vahvistaa toiminnallaan SHOKien asemaa pitkäjänteisinä strategisen tutkimuksen alustoina, jotka luovat pohjaa liiketoiminnan uudistumiselle ja kilpailukyvyn vahvistumiselle.
- Tekes osallistuu TEM:n johdolla toteutettavaan koordinaatioon kansallisten rahoitus- ja ohjelmavälineitten käytöstä innovaatiokeskittymien ja -verkostojen vahvistamiseksi.
- Tekes tukee suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä innovaatiotoiminnan monikansallisiin verkostoihin sekä edistää Suomen innovaatiojärjestelmän kansallisten organisaatioiden yhteistoimintaa kansainvälistymisessä antamalla vahvan panoksen FinNode-verkoston toimintaan.
- Tekes vahvistaa innovaatiotoiminnan kysyntä- ja käyttäjälähtöisyyttä TEM:n johdolla määritellyn toimenpideohjelman mukaisesti. Painopisteinä ovat muotoilun roolin vahvistaminen innovaatiotoiminnassa, kysyntälähtöisten toimintamallien vahvistaminen Tekesin ohjelmatoiminnassa, innovaatioiden edistäminen julkisilla hankinnoilla sekä käyttäjälähtöisten kehittämissympäristöjen toiminnan edistäminen.

Innovaatiotoiminnan kyvykkyystavoitteen seurantana teetetään vuonna 2011 ulkopuolinen arvio. Tavoitteen toteutumista ennakoivat seuraavat suuntaa-antavat mittarit:

Innovaatiotoiminnan kyvykkyudet Tunnusluku	2009 toteutuma	2010 arvio	2011 tavoite
Rahoitetun t&k&i-toiminnan laajuus yrityksissä, milj. euroa (TL 2.3)	748	780	> 780
Projektien keskimääräinen haastavuus, indeksi (0–100)	75	75	> 75
Projekteissa toteutuva yritysten rahoitus julkisille tutkimusorganisaatioille, milj. euroa (TL 3.2)	114	120	> 75
Projekteissa toteutuva verkostokontaktien lukumäärä, kpl (TL 3.2)	11 923	11 000	> 11 500

Hyvinvoiva yhteiskunta ja ympäristö

Tavoitelinjausten 5 julkisten palvelujen tuottavuuden parantamisessa ja 6 uusiutuvan energian käytön edistämisessä Tekesillä on suuri rooli. Tavoitelinjauksesta 5 on johdettu seuraavat innovaatiopolitiikan tavoitteet:

- julkisten palvelujen tuottavuus paranee ja syntyy uusia palvelutuotannon liiketoimintakonsepteja,
- julkisissa palveluissa on aloitettu innovatiivisia hankkeita toimintatapojen uudistamiseksi

Edellisten pohjalta ministeriö on asettanut Tekesille seuraavan tavoitteen:

Taloudellinen kasvu edistää ihmisten ja ympäristön hyvinvointia. Innovaatiot ja kokonaisvaltainen kehittäminen muodostavat perustan yhteiskunnan

hyvinvointi- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiselle. Tuottavuuden nosto ja työelämän laadun parantaminen on välttämätöntä kaikilla aloilla, myös julkisissa palveluissa. Erityisenä painopisteenä on uusiutuvan energian kilpailukyvyyn vahvistaminen.

Ottaen huomioon TEM:n innovaatiopolitiikka-linjauksiakirjan tavoitteet vuodelle 2011 Tekesin toiminnassa painotetaan vuonna 2011 seuraavia asioita:

- Tekes kiinnittää erityistä huomiota tuottavuuden ja työelämän laadun parantamiseen liittyvien tavoitteiden toteutumiseen sekä edistää yritysten ja organisaatioiden oman henkilöstön ideoiden hyödyntämistä innovaatiotoiminnassa. Tekes kiinnittää huomiota myös työelämän rahoituksen näkyvyyteen viestinnässä.
- Kysyntä- ja käyttäjälähtöisen innovaatiopolitiikan toteutukseen liittyen Tekes osallistuu TEM:n johdolla toteutettavaan Innovaatiiviset edelläkävijäkaupungit -hankkeeseen.
- Ympäristöä säästävään teknologiaan ja uusiutuvaan energiaan liittyvää kehittämistoimintaa rahoittaessaan Tekes edistää toimintamalleja, jotka synnyttävät vuorovaikutusta eri teknologioiden ja toimialojen välillä.

Hyvinvointi-tavoitteen vaikuttavuuden arviointi valmistuu vuonna 2010. Suuntaantavaan seurantaan on tarkoitettu seuraavat mittarit:

Hyvinvoiva yhteiskunta ja ympäristö Tunnusluku	2009 toteutunut	2010 arvio	2011 tavoite
Rahoitus erityisesti työelämän kehittämiseen kohdistuville projekteille, milj. euroa (TL 5.2)	14	8	> 12
Rahoitus uusiutuvan energian tutkimukseen ja sovelluksiin, milj. euroa (TL 6.1)	41	45	45
Energia- ja ympäristöteemojen rahoitus, milj. euroa (TL 6.1)	238	280	250
Terveys- ja hyvinvointiteemojen rahoitus, milj. euroa (TL 5.2)	53	80	75-95
Tieto- ja viestintäteemojen projektien rahoitus, milj. €.	212	230	210-250

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

Tehokkuus Tunnusluku	2009 toteutuma	2010 arvio	2011 tavoite
Rahoitustoiminnan kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %	3,1	<5	<5
Toimintamenojen sekä hanke- ja ohjelmatoiminnan menojen käyttö ydinprosessseittain, %-jakauma			
- ohjaus	9	> 15	> 15
- asiakkuudet	21	> 20	> 20
- ohjelmat	36	> 25	> 25
- rahoitus	35	> 20	> 20
Käynnistyvä projektivolyymi, milj. €/htv (rahoitustoimintaan kohdistunut työpanos)	5,9	>6	>6

- Tekes osallistuu TEM:n yritysasiakkuuksien kehittämisohjelmaan erikseen laaditun sisältö- ja resurssisuunnitelman mukaisesti, tarkasteluvuonna yhteensä noin kolmen henkilötyövuoden panoksella.

Tuottavuus:

- Tekes laajentaa verkkoasiointia ("asiointitili") tavoitteena tarjota rahoitusasiakkaille kattavat vuorovaikutteiset sähköiset palvelut. Rahoitustoiminnassa siirrytään vuoden mittaan asteittain täysin sähköiseen prosessiin mukaan lukien pitkäaikaisarkistointi.
- Tekes suuntaa tuottavuuden parantamistoimet, niin että ne eivät heikennä asiakkaiden saamien palvelujen laatua.

Laadunhallinta

Tunnusluku	2009 toteutuma	2010 arvio	2011 tavoite
Asiakastyytyväisyys			
- Tekes-palvelujen hyödyllisyys yritysasiakkaille (1-5)			>3,7
- Tekes-palvelujen laatu yritysasiakkaille (1-5)			>3,7
- Asiakaspalautte Tekesin toiminnasta, yleisarvio, indeksi (1-5)	3,6	> 3,7	> 3,7
Oikaisuvaatimukset/muutoksenhakukelpoiset päätökset, %	0,5	0,5	< 0,7
Uuden rahoitushakemuksen käsittelyaika yrityksille, vrk	86	75	< 75
Maksupyynnön ja raportin käsittelyaika pk-yrityksille, vrk	24	29	< 25

- Tekes jatkaa EFQM-mallin hyödyntämistä toiminnan laatunsa varmistamisessa ja kehittämisessä, ja toteuttaa sen mukaisesti toiminnan kokonaistarkastelun vähintään joka toinen vuosi.
- Tekes toteuttaa vuonna 2011 sidosryhmäkyselyn antamaan eväitä strategiatyöhön.

Henkisten voimavarojen hallinta

Tunnusluku	2009 toteutuma	2010 arvio	2011 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys	293	293	290
Henkilöstön hyvinvointi paranee			
sairauspoissaolopäivät/htv	8,5	< 8	< 8
lyhytaikaiset (1-3pv) sairauspoissaolotapaukset	78,1	80	<80
henkilöstötyytyväisyys (1—5)	3,7	> 3,7	> 3,7
Organisaation osaaminen kasvaa			
koulutuspäivät/htv	9,6	10	10
vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä	69	69 – 75	69 – 75
pätevyysinvestoinnit (euroa/htv)	1 999	1 500	>1 800
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
lähtövaihtuvuus, %	5,8	5 – 10	5 – 10
työhakemukset/avoin työpaikka	81,4	> 30	> 30

Erilliskysymykset

- Hakemusten käsittelyaikoja lyhennetään systematisoimalla prosessia edelleen sekä korottamalla kynnysarvoa, jota pienemmät hankkeet käsitellään kevenetyllä menettelyllä.
- Tekesin sisältölinjausten valmistuttua toteutetaan yhteistyössä TEM:n kanssa alueellisten innovaatiostrategioiden synkronointiprosessi, jossa selvitetään, missä määrin innovaatiotoiminnan painotukset eri puolilla Suomea vastaavat TEM-hallinnonalan painotuksia.
- Innovaatiopolitiikkaa koskevaa tutkimustoimintaa toteutetaan Tekesin ja TEM:n välille vakiintuneen yhteistyömenettelyn mukaisesti.
- Tekes tukee TEM:iä EU-koordinaatiossa.

Konsernin erityisteemat

- TEM käynnistää Tekesin strategisen arvioinnin vuonna 2011.
- Tekes laatii toimenpidesuunnitelman tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v.1.10 laaditaan 6/2011 mennessä.
- Tekes osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asiointin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.
- Tekesissä huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energia-tehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että suunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.
- Tekes kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mainitsemien kohtien osalta.
- Tekes jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

5 Resurssit

Tekesin henkilöstön määrä vuodelle 2011 on 290, missä on vähennystä kolme henkilövuotta vuoteen 2010 verrattuna.

Tavoitteiden toteuttamiseksi valtion vuoden 2011 talousarvioehdotuksessa Teke-sille esitetään seuraavia määrärahoja ja myöntövaltuuksia:

	momentin nimi	määräraha, 1 000 €	myöntöval- tuus, 1 000 €
32.20.06	Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus	47 686	
32.20.40	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toiminnan tukeminen	430 650	486 040
32.20.83	Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	102 900	102 823

Tekesin tehtävien hoitamiseen osallistuu oman henkilöstön lisäksi Elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskuksissa innovaatiot ja kansainvälinen liiketoiminta -vas-
tualueella Tekes-tehtäviä hoitava henkilöstö (yhteensä 87 htv), joiden resurssit on

budjetoitu momentille 32.01.02 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimintamenu. Momentin määrärahoista vuonna 2011 Tekesin tehtävien hoitamiseen kohdistuu 7,2 miljoonaa euroa, josta määrästä varataan Tekesin tehtävien hoitamiseen liittyviin matkakustannuksiin 736 000 euroa ja 900 000 euroa kohdennettaviksi erityiskohteisiin Tekesin esitysten perusteella.

Mikäli määrärahoihin tai myöntövaltuuksiin tulee eduskuntakäsittelyssä merkittäviä muutoksia, tätä tulossopimusta koskevat tarkentavat neuvottelut käydään valtion vuoden 2011 talousarvioehdotuksen hyväksymisen jälkeen.

6 Muut asiat

7 Raportointi

Tekesin tulee raportoida työ- ja elinkeinoministeriölle tulostavoitelinjausten mukaisen suuntaa-antavien seurantamittareiden toteutumisesta neljännesvuosittain. Lisäksi Tekes raportoi 30.8.2011 mennessä seurantamittareiden toteutumisesta ajalta 1.1.-30.6.2011. Koko vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida 15.3.2012 mennessä.

Helsingissä 22. päivänä lokakuuta 2010

Erkki Virtanen
kansliapäällikkö

Petri Peltonen
hallituksen puheenjohtaja

Paula M.A.Nybergh
teollisuusneuvos

Veli-Pekka Saarnivaara
pääjohtaja

Finnvera Oyj:n elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet vuonna 2011

I Finnvera Oyj:n toiminnan tarkoitus ja taloudelliset toimintaperiaatteet

Valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 1 §:ssä on säädetty Finnvera Oyj:n tarkoituksesta seuraavasti:

”Valtion osakeyhtiömuotoisen erityisrahoitusyhtiön tarkoituksena on rahoituspalveluja tarjoamalla edistää ja kehittää erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä ja vientitoimintaa. Valtion erityisrahoitusyhtiön tulee toiminnassaan edistää valtion aluepoliittisten tavoitteiden toteuttamista. Yhtiön toiminta tulee suunnata korjaamaan rahoituspalvelujen tarjonnassa esiintyviä puutteita.”

Finnvera Oyj:n taloudellisista toimintaperiaatteista on säädetty valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 4 §:ssä seuraavasti:

”Yhtiön on pyrittävä siihen, että sen toiminnan menot voidaan pitkällä aikavälillä kattaa yhtiön toiminnasta saatavilla tuloilla.

Valtion talousarvioon otetaan tarvittavat määrärahat yhtiön sellaisten toimien kattamiseksi, joita valtio päättää erikseen tukea.”

Elinkeinopoliittisia tavoitteita määritettäessä on otettu huomioon ministeriön strategia ja EU-ohjelmien tavoitteet.

Mari Kiviniemen hallituksen hallitusohjelmassa Finnvera Oyj:n rahoitustoimintaa koskevien asioiden osalta on todettu seuraavasti:

- Viennin edistämiseksi, investointien vauhdittamiseksi ja pk-yritysten rahoituksen turvaamiseksi lisätään erityisrahoituksen riskinotto-kykyä, selvitetään vientitakuulain muuttaminen ja tarkistetaan suhdanne-rahoituksen käyttötarkoitusta.

Lisäksi Kiviniemen hallituksen hallitusohjelmassa on todettu, että hallitus jatkaa Matti Vanhasen II hallituksen, hallitusohjelman ja vaalikauden puolivälin ns. politiikkariihen päätösten toteuttamista. Vanhasen II hallituksen hallitusohjelmassa Finnvera Oyj:n rahoitustoimintaa koskevien asioiden osalta on todettu seuraavasti:

- Finnveran voimavaroja alkavien yritysten rahoittamisessa lisätään.
- Naisyrittäjyyden rohkaisemiseksi erityisrahoituksen riittävyys turvataan
- Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edellytyksiä parannetaan.
- Kauppa- ja teollisuusministeriön käynnistämää yrityspalvelujen uudistamis- ja kokoamistyötä jatketaan Yritys-Suomi -uudistuksen mukaisesti.

II Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitelinjauksiin perustuvat elinkeinopoliittiset tavoitteet

Osana 1.1.2008 toimintansa aloittaneen työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategiaa työ- ja elinkeinoministeriö on hyväksynyt seuraavat ministeriön hallinnonalaan koskevat tavoitelinjaukset:

- 1 Autetaan nuoria työllistymään
- 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa
- 3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä
- 4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin
- 5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja parannetaan työelämän laatua kaikilla toimialoilla
- 6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut vuodeksi 2011 toimijaryhmä yhden toimijoille (ELY, Finnvera, Finpro, GTK, Tekes, Tesi, VTT) yhteisen tulostavoitteen. Yhteinen tulostavoite on **”Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa”**. Tämä tulostavoite liittyy tavoitelinjaukseen 2 (Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa). Finnvera Oyj:n välineinä tavoitteen toteuttamiseksi ovat rahoituksen suuntaaminen kasvuyrityksille ja pääomasijoitustoiminta (alakohdat 1-2).

1. KASVAVA, KEHITTYVÄ JA KANSAINVÄLISTYVÄ YRITYSTOIMINTA

Finnvera Oyj on osallistunut aktiivisesti TEM-konsernin kehityshankkeisiin.

Kasvuyrityksiin suuntautuvassa toiminnassa on huomioitu TEM-hallinnonalan muut julkisten yrityspalveluiden ohjaamisen, kehittämisen ja tuottamisen kannalta keskeiset toimijat (ELY-keskukset, Tekes ja Finpro) ja yhteinen asiakkuusstrategia.

Osana Yritys-Suomi -palvelujärjestelmää ja yhteistä asiakkuusstrategiaa on rakennettu erilaisia toimintatapoja ja osallistuttu yhteistyöfoorumeille kasvuyritysten kasvun tukemiseksi. Kasvuyrityksille suunnattuja palveluja on jatkokehitetty erityyppisten kasvuyritysten tarpeiden näkökulmasta.

Yrityspalveluiden asiakkuustietojen yhteiskäytön kehittämiseen on osallistuttu osana yrityspalveluorganisaatioiden yhteistä asiakkuuden johtamisen mallia.³

1.1 Kasvuväylä-palvelu ja Enterprise Finland -sijoittajatapahtuma

Tavoite: Kasvuväylä-palvelun pilotointi ja valtakunnallinen käyttöönotto sekä Enterprise Finland -sijoittajatapahtumaan osallistuminen.

3 Nykyistä laajempi asiakkuuksiin liittyvän tiedon vaihto mahdollistuu lain yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän (240/2007) tarkistamisen myötä.

Tavoite on yhteinen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimijaryhmän 1 toimijoille ja sen tarkoituksena on edistää konsernitason tavoitteen ”Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa” saavuttamista.

1.2 Rahoituksen suuntaaminen kasvuyrityksille

Tavoite: Finnvera Oyj on myöntänyt vuonna 2011 rahoitusta yhteensä yli 1 200 kasvuyritykselle.⁴

Finnvera Oyj:n myöntämä rahoitus kasvuyrityksille:

Toteuma	Kpl
6/2010	620
2009	1 246
2008	1 499
2007	1 481
2006	1 355

2. PÄÄOMASIOITUSTOIMINTA

Tavoite: Finnvera Oyj on kehittänyt aktiivisesti alkavien innovatiivisten yritysten oman pääoman ehtoista rahoitusta sekä alueellisten rahastojen hallinnointia ja pääomittamista, korjaamalla erityisesti alkavien innovatiivisten yritysten oman pääoman ehtoisessa rahoituksessa olevia puutteita.

Finnvera Oyj:n tavoitteena on parantaa konsernin pääomarahoituksella (Veraventure Oy, Aloitusrahoitus Vera Oy ja Matkailunkehitys Nordia Oy) oman pääoman ehtoisten rahoitusmarkkinoiden toimivuutta samalla huomioiden palvelusektorin kehittämistarve. Yhtiön tulee olla aktiivisessa yhteistyössä Tekesin ja Suomen Teollisuussijoitus Oy:n kanssa entistä tehokkaammin toimivan pääomasijoitusmarkkinan luomiseksi.

Finnvera Oyj:n konsernin pääomarahoituksessa tulee pyrkiä siihen, että yhtiön valtiolta pääomarahoitusta varten saadut varat käytetään tuottavasti ja että yhtiö kykenee maksamaan takaisin valtiolle Aloitusrahoitus Vera Oy:n pääomittamiseen tarkoitetun pääomalainan.

Finnvera-konsernin pääomasijoitustoiminnassa on otettava huomioon EY:n valtioneuvoston päätökset sekä komission antamat Finnvera-konsernin pääomasijoitustoimintaa koskevat päätökset.⁵

4 Kasvuyrityksellä tarkoitetaan pientä tai keski suurta yritystä, jonka liikevaihdon ja henkilöstömäärän kasvu ylittää yritysten kasvun keskimääräiset arvot. Yrityksen liikevaihdon kasvun on yritystutkimuksen perusteella arvioitava olevan keskimäärin vähintään 10 % vuodessa kolmena seuraavana vuotena. Uutena laskentaperusteena otetaan käyttöön keväällä 2011 julkaistavan Kasvuyrityskatsauksen kasvuyritysmäärittelmä yhdessä muiden TEM-konsernin toimijoiden kanssa.

5 Yhteisön suuntaviivat valtioneuvosta pieniin ja keski suurin yrityksiin tehtävien riskipääomasijoitusten edistämiseksi (2006/C 194/02) sekä Komission tiedonanto – Tilapäiset yhteisön puitteet valtioneuvoston puitteille rahoituksen saatavuuden turvaamiseksi tämänhetkessä finanssi- ja talouskriisissä (2009/C 16/01, sovellettiin päättyy 31.12.2010?). Komissio on kuitenkin tehnyt esityksen tilapäisten valtioneuvoston puitteiden osittaisesta jatkamisesta yhdellä vuodella.

2.1 Aloituserahasto Vera Oy

Tavoite: EAKR-osarahoitteisten varojen kohdentaminen pääomasijoitus-toimintaan on käynnistetty. Aloituserahasto Vera Oy:n hankkeissa yksin tai sen rinnalla sijoittavien yksityissijoittajien määrä on ollut 25 kpl.

Aloituserahasto Vera Oy on tehnyt aktiivisesti pääomasijoituksia erityisesti sellaisiin varhaisimman vaiheen kohdeyrityksiin, joilla on mahdollisuudet kehittyä kasvuyrityksiksi ja joita voidaan kehittää rahoituskelpoisiksi seuraavan vaiheen rahoittajille.

Aloituserahasto Vera Oy on osallistunut aktiivisesti yrityshautomotoiminnan ja alkavien innovatiivisten kasvuyritysten kehittämiseen, erityisesti Tekesin koordinoiman yrityskehittämö -ohjelma Vigo:n puitteissa.⁶

Aloituserahasto Vera Oy on vuoden 2009 loppuun mennessä tehnyt ensisijoituspäätöksiä (kumul.) yhteensä 169 yritykseen 45,2 miljoonalla eurolla. Jatkosijoituspäätöksiä on tehty 90 yritykseen yhteensä 17,8 miljoonalla eurolla. Kokonais- tai osittaisirtaantumispäätöksiä on tehty 26 yrityksestä.

Aloituserahasto Vera Oy on 30.6.2010 mennessä tehnyt ensisijoituspäätöksiä 178 yritykseen yhteensä 48,7 milj. eurolla. Jatkosijoituspäätöksiä on tehty 113 eri yritykseen yhteensä 21,9 milj. eurolla. Kokonais- tai osittaisia irtaantumispäätöksiä on tehty 29 yrityksestä.

Aloituserahasto Vera Oy:n sijoitustoiminta (kumulatiivinen)

	6/2010 toteuma	2009 toteuma	2008 toteuma
ensisijoituspäätökset, kpl	178	169	135
jatkosijoituspäätökset, kpl	132	109	51
irtaantumispäätökset, kpl (rahaston perustamisesta)	30	27	22

2.2. Veraventure Oy

Tavoite: Yksityissijoittajia on saatu 130 kpl bisnesenkeliverkoston. Veraventure Oy on kehittänyt alueellisten rahastojen toimintaa ja toiminta on siirtymävaiheen aikana nostettu EU:n valtioneuvoston edellyttämälle tasolle.

Bisnesenkelitoimintaa ja bisnesenkeliverkoston markkinapaikkaa on laajennettu sekä nykyistä toimintaa ja yhteistyöverkoston kehittämiseksi siten, että se on avoimena palveluun rekisteröityneille kotimaisille ja kansainvälisille bisnesenkeleille sekä seed- ja start up-vaiheeseen sijoittaville rahastoille.⁷

Selvitetään Veraventuren mahdollisuudet sijoittaa Vigo-tiimien omistamiin yhtiöihin tai niiden perustamiin rahastoihin.

6 Vigo-ohjelman ensisijaisena tavoitteena on saada hankkeisiin yksityistä pääomaa. TEM-linjauksen (6.3.2009) mukaisesti Aloituserahasto Vera Oy:n rahoituspäätöksissä tulee priorisoida kiihdyttämöyritysten rahoitus.

7 Edellyttäen että tarkoitukseen myönnetään 200 000 euron määräraha vuoden 2010 IV lisätalousarviossa.

3. TAVOITELINJAUSTEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT MUUT TAVOITTEET

3.1. Edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Tavoite: On lisätty edelliseen vuoteen verrattuna rahoitusta sellaisiin hankkeisiin, jotka edistävät uusiutuvan energian käyttöä.

Kohdistetaan toimenpiteet erikseen määriteltyihin uusiutuvan energian käyttöä edistäviin hankkeisiin ja seurataan hankkeita.

Uusiutuvan energian käyttöä edistäviä hankkeita oli rahoitettu 1-6/2010 yhteensä 8,4 miljoonaa euroa (josta 0,35 milj. euroa uuteen yritystoimintaan). Vuonna 2009 Finnvera Oyj rahoitti uusiutuvan energian hankkeita yhteensä 15,5 miljoonaa euroa (josta 4,1 milj. euroa uuteen yritystoimintaan).

3.2. Parannetaan tuottavuutta sosiaali- ja terveystoimialan julkisissa palveluissa

Tavoite: Rahoitusta on lisätty edelliseen vuoteen verrattuna sellaisiin sosiaali- ja terveystoimialan hankkeisiin, joilla voidaan parantaa tuottavuutta julkisissa palveluissa. Kohdennetaan viestintää ja seurataan sosiaali- ja terveystoimialan hankkeiden rahoituksen toteumaa.

Finnvera Oyj:n rahoittamien sosiaali- ja terveystoimialan hankkeiden rahoituksen toteuma 2009-6/2010 oli seuraava:

Hankkeita	kpl	Milj. €
6/2010	224	7,8 (josta uutta yritystoimintaa 4,4 milj. €)
2009	410	19,8 (josta uutta yritystoimintaa 9,4 milj. €)

III Muut elinkeinopoliittiset tavoitteet

1. RAHOITUSMARKKINOILLA ESIINTYVIEN MARKKINAPUUTTEIDEN KORJAAMINEN (KOTIMAAN TOIMINTA)

Rahoituksen suuntaaminen aloittaville yrityksille

Tavoite: Finnvera Oyj:n rahoittamien aloittavien yritysten⁸ määrä on lisääntynyt ja vuonna 2011 rahoitusta on myönnetty noin 3 500 aloittavalle yritykselle.

Taustaa: Tavoite liittyy hallitusohjelmaan, jossa on todettu, että Finnveran voimavaroja alkavien yritysten rahoittamisessa lisätään. Pääomasijoituksilla toteutetaan myös tavoitetta, mutta siltä osin tavoite on erikseen kohdassa II.

8 Aloittavalla yrityksellä tarkoitetaan vuodesta 2005 alkaen yritystä, jonka perustamisilmoituksen tekemisestä rekisteriviranomaiselle on kulunut enintään kaksi vuotta.

Rahoitusta saaneiden aloittavien yritysten lukumäärä ja euromääräinen myöntäminen:

Toteuma	Kpl	Milj. €
6/2010	2 104	122,1
2009	3 457	210,3
2008	3 307	269,8
2007	3 467	261,3
2006	3 641	233,5
2005	3 638	183,8

Finnvera Oyj myönsi lainoja, takauksia ja vientitakauksia kaikille yrityksille 1-6/2010 yhteensä 508,0 miljoonaa euroa, vuonna 2009 yhteensä 1 194,7 milj. euroa ja vuonna 2008 yhteensä 1 027,8 milj. euroa.

2. FINNVERA OYJ:N VAIKUTUKSET PIENTEN JA KESKISUURTEN YRITYSTEN TOIMINTAAN (VAIKUTTAVUUSTARKASTELU)

2.1. Työllisyysvaikutukset (hotimään toiminta)

Tavoite: Finnvera Oyj:n rahoituksella myötävaikutetut työllisyysvaikutukset uusien työpaikkojen luomisessa ovat toteutuneet keskimäärin edellisten vuosien tasolla. Vuonna 2011 on myötävaikutettu 10 000 uuden työpaikan syntymiseen.

Tavoite liittyy hallitusohjelmaan.

Toteuma	Työpaikkaa
6/2010	4 847
2009	9 214
2008	12 541
2007	10 907
2006	11 134
2005	10 548

2.2. Äkilliset rakennemuutokset

Tavoite: On ylläpidetty valmiutta reagoida äkillisen rakennemuutoksen alueilla toteutettavissa hankkeissa ja vaikutettu uusien hankkeiden syntymiseen näillä alueilla yhteistyössä konsernin muiden toimijoiden kanssa. Kaikki rahoituskelpoiset hankkeet on rahoitettu näillä alueilla.

Taustaa: Tasapainoisen aluekehityksen turvaamiseksi Finnvera Oyj reagoi tilanteen vaatimalla tavalla äkillisten rakennemuutosten alueilla. Finnvera Oyj voi tarvittaessa

hakea näille alueille lisää myöntövaltuuksia EAKR-tavoiteohjelmien kansallisesta varauksesta.

Äkillisten rakennemuutosten alueille ¹⁾ myönnetty rahoitus, milj. €	yritysten määrä, kpl	
6/2010	53,9	335
2009	152,6	770
2008	164,1	912

1) Luvut eivät ole vertailukelpoisia, koska äkillisten rakennemuutosten alueet muuttuvat vuosittain.

3. VALTION ALUEPOLIITTISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN FINNVERA OYJ:N KOTIMAISESSA TOIMINNASSA (VAIKUTTAVUUSTARKASTELU)

Tavoite: Finnvera Oyj:n myöntämistä lainoista, takauksista ja vientitakauksista aluepoliittisille tukialueille (I ja II) on kohdistettu vuonna 2011 rahoitusta vähintään 38 prosenttia.⁹

Taustaa: Lähtökohtana on tasapainoisen alueellisen kehittämisen edistäminen Finnvera Oyj:n toiminnassa. Suunnattaessa rahoitusta aluepoliittisilla tukialueilla yhtiön on kiinnitettävä huomiota erityisesti uuden teknologian hyödyntämiseen sekä osaamisen vahvistamiseen. Yritysten kehittämis- ja investointihankkeiden lisäksi huomiota tulee kiinnittää sellaisiin hankkeisiin, jotka edistävät alueellista yhteistyötä eli verkostoitumista.

Aluepoliittiset tukialueet ovat muuttuneet vuoden 2007 alussa, minkä vuoksi vuosien 2001-2006 myöntämistiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2007-2009 lukujen kanssa. Aluepoliittisille tukialueille kohdistui lainoja ja takauksia vuosina 2005-2010/1-6 (milj. euroa):

2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	6/2010	%
460,3	51	456,8	49	353,7	39	437,6	43	476,3	40	229,0	45

4. FINNVERA OYJ:N (ML. SUOMEN VIENTILUOTTO OY:N) TOIMINNAN VAIKUTUS YRITYSTEN KANSAINVÄLISTYMISEEN JA VIENTITOIMINTAAN (VAIKUTTAVUUSTARKASTELU)

Tavoite: Finnvera Oyj (ml. Suomen Vientiluotto Oy) on ylläpitänyt omalta osaltaan viennin rahoitusjärjestelmän kilpailukykyisyyttä. Korontasausjärjestelmää on kehitetty yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa siten, että valtiolle aiheutuvat kustannukset on minimoitu aiheuttamatta suomalaisille viejille kilpailijoita olennaisesti heikompiä toimintapuitteita. Luotonantoon perustuvaa viennin rahoituksen järjestelmää on kehitetty.

9 Finnvera Oyj:n tulee tässä tarkoituksessa edistää alueellisessa toiminnassaan Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettavien rahoitustuotteidensa käyttöä

Tavoitteen toteutumista seurataan vuosittain päivitettävällä arviolla viennin rahoituksen kansainvälisestä kilpailuasetelmasta ja -kyvystä sekä joka toinen vuosi toteutettavilla asiakastytyväisyystutkimuksilla.

Finnvera Oyj:lle Valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 4 §:ssä määriteltynä itsekannattavuustavoitteena pidetään vientitakuutoiminnan osalta vähintään kaksi suhdannekiertoa (15-20 vuotta).

5. SUURET YRITYKSET (KOTIMAAN TOIMINTA)

Tavoite: Suurille yrityksille tukialueiden ulkopuolella on myönnetty rahoitusta siten, että sen määrä voi olla ilman tappiokorvausta enintään 10 prosenttia Finnvera Oyj:n myöntämän rahoituksen määrästä.

Taustaa: Suuria yrityksiä voidaan rahoittaa tukialueilla ja niiden ulkopuolella ainoastaan erityisistä syistä. Rahoitus on kohdennettava sellaisiin tarkoituksiin, joilla poistetaan puutteita markkinoiden toiminnassa tai joita voidaan pitää perusteltuina työllisyyden ja sitä turvaavan yritystoiminnan rakenteen monipuolistamisen kannalta kyseisellä paikkakunnalla tai jotka edistävät yrityksen kansainvälistymistä ja kansainvälisen kilpailukyvyyn parantamista.

Suuret yritykset rajataan tukialueiden ulkopuolella tarkoittamaan sellaista pk-yrityksiin verrattavaa yritystä, jonka työntekijöiden määrä on 250-500 tai joka on menettänyt pk-statuksensa toisen yhtiön omistusyhteyden vuoksi taikka jossa pääomasijoittajan omistusosuus ylittää 50 prosenttia. Tukialueilla kyseistä suurten yritysten rajausta ei sovelleta. Suhdannelainoja ja -takauksia myönnetään kuitenkin enintään 1000 henkilöä työllistävälle yrityksille. Erityisistä syistä suhdannetuotteita voidaan myöntää enintään 2000 henkilöä työllistävälle yrityksille ja työ- ja elinkeinoministeriön suostumuksella sitä suuremmillekin yrityksille. Edellä todettuun suurille yrityksille myönnettyyn suhdannerahoitukseen sisältyy valtion tappiokorvaus.

Suurille yrityksille tukialueiden ulkopuolella myönnettävän rahoituksen määrä voi olla ilman tappiokorvausta enintään 10 prosenttia Finnvera Oyj:n myöntämän rahoituksen määrästä. Rahoitus tapahtuu Finnvera Oyj:n omalla riskillä, joten valtion tukea rahoitukseen ei voida kohdentaa. Erityiset syyt on perusteltava luottopäätöksessä. Finnvera Oyj hyväksyy edellytykset, joiden tulee täytyä myönnettävässä rahoitusta suurille yrityksille.

Työ- ja elinkeinoministeriö tarkastelee vuosittain asetettuja kriteerejä ja seuraa rahoituksen myöntämistä.

Suurille yrityksille tukialueilla ja niiden ulkopuolella Finnvera Oyj:n myöntämän rahoituksen määrä ilman tappiokorvausta oli vuonna 2009 yhteensä 6,5 prosenttia lainojen, takausten ja vientitakausten määrästä ja jaksolla 1-6/2010 yhteensä 5,0 prosenttia.

IV Omistajapoliittiset tavoitteet

1. FINNVERA OYJ:N TOIMINNAN TEHOKKUUS

Tavoite: Finnvera-konsernin kustannustehokkuussuhde on enintään 0,60 ja emoyhtiön kotimaan toiminnan kustannustehokkuussuhde on enintään 0,65¹⁰.

Finnvera Oyj:n tulee toimia tehokkaasti. Yhtiön toiminnan tehokkuutta arvioidaan ensisijassa kustannustehokkuussuhteella (toimintakulut/omat toimintatuotot). Tavoiteasettelu on tehty olettaen, ettei yhtiön rakenteessa eikä yhtiön tulokseen vaikuttavissa yhtiön vaikutuspiirin ulkopuolisissa tekijöissä tapahdu oleellisia tällä hetkellä ennakoimattomia muutoksia.

Finnvera-konsernin ja Kotimaan toiminnan kustannustehokkuussuhde:

	Konsernin kustannustehokkuus	Emoyhtiön kotimaan toiminnan kustannustehokkuus
6/2010	0,36	0,47
2009	0,46	0,57
2008	0,51	0,52
2007	0,40	0,61
2006	0,52	0,66

2. FINNVERA OYJ:N VAKAVARAISUUS

Tavoite: Finnvera-konsernin vakavaraisuussuhde on 12-20 %.

Finnvera Oyj:n vakavaraisuuden tulee olla riittävä yhtiön riskinkantokyvyn varmistamiseksi ja rahoituksen hankintakulujen pitämiseksi mahdollisimman kohtuullisina. Yhtiön on suunniteltava toimintansa siten, että se voi säilyttää vähintään 12 % vakavaraisuussuhteen. Alarajan alitus edellyttää työ- ja elinkeinoministeriön arviota siitä, mihin toimenpiteisiin on tarpeen ryhtyä vakavaraisuuden palauttamiseksi vähintään em. minimitasolle. Vastaavasti myös ylärajan (20 %) ylittäminen vaatii työ- ja elinkeinoministeriön arviota mahdollisesti tarvittavista toimenpiteistä ylipääomittamisen välttämiseksi.

¹⁰ Konsernin suhdeluku lasketaan luvuista, jotka saadaan vähentämällä tilinpäätöksen mukaisista kulu-tuotto -suhteen konserniluvuista korkotuet, valtion luottotappiokorvaus sekä valtiontakuurahastosiirto. Kotimaan toiminnan suhdeluvun laskennassa vähennetään em. konserniluvuista lisäksi Erillistuloksen luvut ja vanhan kannan hallinnoinnin luvut. Finnvera-konsernin kustannustehokkuustavoite on luonteeltaan vain viitteellinen, koska sen Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan kustannustehokkuussuhde poikkeaa oletettavasti Kotimaan toiminnan suhteesta ollen sitä parempi. Vientitakuu- ja erityistakaustoiminta ml. vanhan kannan hallinnointi on valtiontakuurahaston erityisessä intressissä.

Finnvera-konsernin vakavaraisuussuhde:

	%
6/2010	14,8
2009	15,0
2008	15,7
2007	19,6
2006	18,4

V LAADULLISET TAVOITTEET

1) Asiakkuusstrategia

Tavoite: Finnvera on osallistunut TEM-konsernin yritysasiakkuusstrategian toteuttamiseen.

TEM-konsernin yritysasiakkuusyhteistyö jakaantuu Finnverassa usean henkilön työksi eri projekteissa. Finnverassa yritysasiakkuusyhteistyöhön kytkeytyvät seuraavat henkilöresurssimäärät:

YATR	1 hlö
Segmenttiryhvät	3 hlöä
Viestintä	1 hlö
IT, sähköinen asiointi ja postikonttori	3 hlöä

Arvion mukaan edellä todettua henkilöresurssimäärää vastaava htv-resurssimäärä TEM-konsernin yritysasiakkuusyhteistyössä on Finnverassa yhteensä noin 2 henkilövuotta. Tämä htv-arvio sisältää Finnveran aluekonttoreissa tapahtuvan yritysasiakkuusyhteistyön jalkauttamisen.

Finnvera toteuttaa joka toinen vuosi asiakas- ja sidosryhmätyytyväisyystutkimukset.

2) Laatuohjelma

Tavoite: Finnverassa on toteutettu vähintään CAF-tasoinen laatuohjelma.

Finnverassa on toteutettu SLP/EFQM itsearviointeja vuosittain 1999-2005 johtoryhmässä sekä yksiköissä ja aluekonttoreissa. Arviointi toteutettiin tuolloin kaikilta osa-alueilta ja lähes koko henkilöstö osallistui arviointeihin.

Finnverassa on meneillään parhaillaan ISO 9001 sertifiointiarviointi. Tavoitteena on toteuttaa toimintajärjestelmän sertifiointi syksyn 2010 aikana. ISO 9001 sertifiointissa tavoitteena on johtamisjärjestelmä, joka antaa luottamusta tarjotun palvelun vaatimustenmukaisuudesta. Finnveran järjestelmä on kuvattu ProVeerassa, joka

sisältää prosessikuvaukset sekä niitä täydentävät toimintaohjeet. ISO 9001 tulee olemaan viitekehys kaikelle Finnveran sisäisen käytännön työskentelyn kehittämiseksi. Finnverassa on kuvattu seuraavat prosessit:

- ydinprosessit, joita ovat asiakkuus, rahoituspalvelut ja vastuiden hallinta
- tukiprosessit, joita ovat osaamisen johtaminen ja järjestelmien kehittäminen

3) Finnveran ulkoisen arvioinnin toteuttamiseen osallistuminen

Tavoite: Finnvera on osallistunut aktiivisesti TEM:n johdolla toteutettavaan ulkoiseen strategiseen arviointiin.

Osana TEM-konsernin muutosohjelma 2012:a ministeriö on päättänyt toteuttaa Finnveran ulkoisen, kansainvälisen arvioinnin.

Liite

Seurannan kohteina ovat elinkeino- ja omistajapoliittisiin tavoitteisiin liittyen seuraavat asiat:

I ELINKEINOPOLIITTISET SEURANNAN KOHTEET

1. Rahoitusmarkkinoilla esiintyvien markkinapuutteiden korjaaminen

1.1. Takausten ja lainojen välinen suhde (kotimaan toiminta)

Seurataan: Finnvera Oyj:n takausten (takaukset, vientitakaukset, erityis-takaukset) osuutta suhteessa lainoihin.

Toteuma	Takausten osuus (%)	Milj. €
6/2010	51 %	261,5
2009	50 %	601,8
2008	55 %	560,2
2007	57 %	511,9
2006	57 %	529,8
2005	55 %	489,5
2004	54 %	479,4

Mikäli takausten ja lainojen välinen suhde alittaa 50 % (hälytysraja), edellyttää se työ- ja elinkeinoministeriön arviota siitä, mihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä mainitun suhteen alentumisen johdosta.

1.2. Vastuukannan jakautuminen riskiluokkiin (kotimaan toiminta)

Seurataan: A-riskiluokan yritysten osuutta yhtiön koko vastuukannasta.

Toteuma	%
6/2010	4,5
2009	5,2
2008	7,5
2007	9,5
2006	9,4
2005	10,0
2004	12,9
2003	17,4

Myös yhtiön vastuukannan jakautumista riskiluokkiin nykyisessä 8-portaisessa riskiluokitusjärjestelmässä seurataan. Mikäli A-riskiluokan yritysten osuus yhtiön koko vastuukannasta nousee yli 15 prosentin (hälytysraja), edellyttää se työ- ja

elinkeinoministeriön arviota siitä, mihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä mainitun osuuden nousun johdosta.

1.3. Finnvera Oyj:n ilman valtion osittaista tappiokorvausta myöntämä rahoitus

Seurataan: Finnvera Oyj:n omalla riskillään myöntämän rahoituksen määrää sekä prosenttiosuutta kaikesta kuluvana vuonna myönnetystä kotimaan laina- ja takausrahoituksesta.

1.4. Kasvuyrityksille myönnetyn rahoituksen vaikuttavuus

Seurataan: Finnvera Oyj:n kasvuyrityksiasiakkaiden liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitystä.

1.5. Vientitakuiden kohdistuminen maaryhmiin (vienninrahoitus)

Seurataan: poliittisen riskin maihin (riskiluokat 2-7) suuntautuvan vientitakuiden myöntämisen osuutta Finnvera Oyj:n myöntämistä kaikista vientitakuista.

2. Finnvera Oyj:n vaikutukset pienten ja keskisuurten yritysten toimintaan (vaikuttavuustarkastelu)

2.1. Työllisyysvaikutukset (kotimaan toiminta)

Seurataan: Finnvera Oyj:n rahoituksen työllisyysvaikutuksia uusien työpaikkojen osalta seurataan jälkikäteen alueittain työvoima- ja elinkeinokeskusten kanssa yhdenmukaisin perustein.

2.2. Yritysten henkiinjäämisaste (kotimaan toiminta)

Seurataan: kuinka moni Finnvera Oyj:n rahoittamista vuonna 2006 toimintansa aloittaneista yrityksistä on edelleen toiminnassa vuonna 2011.

Vuosien 2003 ja 2008 välillä henkiinjäämisaste (yritys oli edelleen toiminnassa tai se oli maksanut lainansa tai takauksensa Finnvera Oyj:lle) oli 78,7 %. Vertailuryhmänä käytetään suhdetta kaikkiin toimintansa ko. vuonna aloittaneisiin yrityksiin Tilastokeskuksesta saatavien tietojen mukaan. Vuonna 2001 toimintansa aloittaneista yrityksistä oli Tilastokeskuksen tilaston mukaan viiden vuoden jälkeen toiminnassa 53,6 % ja vuonna 2000 toimintansa aloittaneista 53,9 %.

2.3. Finnvera Oyj:n rahoituksen suuntautuminen palvelusektorille (kotimaan toiminta)

Seurataan: Finnvera Oyj:n rahoituksen suuntautumista palvelusektorille (josta eriteltynä uusi yritystoiminta) vuonna 2011.

3. Valtion yrittäjyys- ja aluepoliittisten tavoitteiden toteutuminen Finnvera Oyj:n kotimaisessa toiminnassa (vaikuttavuustarkastelu)

Seurataan: yrittäjyden kehittymistä alueilla Finnvera Oyj:n asiakaskannassa.

Tässä tarkoituksessa Finnvera Oyj seuraa asiakasyritystensä määrän kehitystä, uusien yritysten määrää asiakasyritysten joukossa¹¹, asiakasyritystensä yritystoiminnan kasvua (henkilöstön ja liikevaihdon kehitys) ja naisyrittäjälaina-asiakkaiden määrää.

Asiakasmäärät	Kpl
2009	28 443
2008	27 448
2007	27 980
2006	28 000
2005	27 600

Aloittavat yritykset	Kpl
2009	3 457
2008	3 307
2007	3 467
2006	3 641
2005	3 638

Naisyrittäjälainat	Kpl
2009	5 565
2008	5 535
2007	5 645
2006	6 243
2005	6 078

Seurataan: Finnvera Oyj:n aluepoliittisille alueille edellisen viiden vuoden aikana suuntautuneen rahoituksen keskimääräistä määrää

Aluepoliittisin alueittain rahoitus milj. € jakautui vuosina 2003–2009 seuraavasti:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Tukialue I	127,2	144,5	146,7	140,3	224,1	299,6	317,9
Tukialue II	57,1	74,8	83,1	86,4	129,6	138,0	158,3
Tukialue III	189,5	214,6	230,5	230,1	0	0	0
Yhteensä tav. alueille	373,8	433,9	460,3	456,8	353,7	437,6	476,3
Muu Suomi	398,6	457,6	433,0	469,1	543,2	590,2	718,5
Yhteensä	772,4	891,5	893,3	925,9	896,9	1 027,8	1 194,7

¹¹ Lopettaneiden yritysten määrän seuraaminen ei ole käytännössä mahdollista, koska asiakkuuden päättymisen syynä voi olla lainojen poismaksu, konkurssi tai yritystoiminnan lopettaminen muusta syystä.

4. Finnvera Oyj:n (ml. Suomen Vientiluotto Oy) toiminnan vaikutus yritysten kansainvälistymiseen ja vientitoimintaan (vaikuttavuustarkastelu)

Seurataan:

Finnvera Oyj

a) Finnvera Oyj:n vientitakuilla katetun viennin osuuden kehitystä sekä Suomen kokonaisviennistä että poliittisen riskin maihin menevästä Suomen viennin kokonaisvolyymistä.

	Osuus koko viennistä %	Viennistä poliittisen riskin maihin %
2009	5,1	8,0
2008	2,4	4,4
2007	1,9	4,0
2006	2,7	6,4
2005	1,9	4,9
2004	2,4	5,7
2003	1,4	4,2
2002	1,7	5,6
2001	2,1	6,9
2000	1,4	4,6

Em. luvut sisältävät ostajaluotto-, luottoriski- ja remburssitakuilla katetun viennin.

b) Finnvera Oyj:n riskikeskittymiä kohteiden (3 suurinta) osuutta kokonaisvastuista, sektoreiden (3 tärkeintä) ja yritysten (5 suurinta) osuutta kaupallisista vastuista (sisältää myös valtiontakuurahaston vastuut).

	Kohdemaat (3 suurimman osuus kaikista vastuista) %
2009	41 (Yhdysvallat, Venäjä, Brasilia)
2008	49 (Yhdysvallat, Venäjä, Meksiko)
2007	54 (Yhdysvallat, Venäjä, Norja)
2006	42 (Yhdysvallat, Venäjä, Norja)
2005	42 (Yhdysvallat, Venäjä, Norja)

	Sektorit (3 tärkeimmän -alusrahoitus, telekommunikaatio, metsäteollisuus- osuus kaupallisista vastuista) %
2009	89
2008	92
2007	95
2006	94
2005	91

	Yritykset (5 suurimman yrityksen osuus kaupallisista vastuista) %
2009	40
2008	52
2007	59
2006	54
2005	58

Valtion vientitakuista annetun lain 6 §:n mukaisen erityisriskinottovaltuuden käyttöä.

	Milj. €	% valtuudesta (700 milj. €)
vuoden 2009 lopussa	100	14
vuoden 2008 lopussa	115,6	17
vuoden 2007 lopussa	186	19
vuoden 2006 lopussa	389	39
vuoden 2005 lopussa	451	64
vuoden 2004 lopussa	150	21
vuoden 2003 lopussa	84	12

c) Finnvera Oyj:n myöntämien kansainvälistymislainojen ja -takausten myöntämismääriä.

	Milj. €	Kpl
2009	8,3	24
2008	13,4	29
2007	7,9	23
2006	14,2	31
2005	16,3	29
2004	7,7	24
2003	10,2	21

d) Finnvera Oyj:n ulkomaisen riskinoton viejäasiakkaat:

	Kpl
2009	301, joista pk-yrityksiä 158 (LTA4:n ja muiden LTA:en suuryritykset huomioitu)
2008	211, josta pk-yrityksiä 103
2007	197, josta pk yrityksiä 87
2006	178, josta pk yrityksiä 76
2005	177, josta pk yrityksiä 69
2004	206, josta pk yrityksiä 66
2003	201, josta pk yrityksiä 68

e) Finnvera Oyj:n saamat ulkomaiseen riskinottoon liittyvät takuuhakemukset (määrä, arvo) sekä tarjoamat takuut (määrä, arvo):

	Hakemukset kpl	Yht. mrd. €	Tarjotut takuut kpl	Yht. mrd. €
2009	1 382	5,50	918	4,13
2008	233	8,39	230	4,25
2007	280	2,09	231	1,63
2006	256	3,14	231	2,76
2005	282	4,42	194	2,97
2004	304	6,48	224	2,21
2003	314	3,69	267	2,31

f) Voimaan tulleet takuut:

	Mrd. €
2009	2,45
2008	2,72
2007	0,71
2006	1,24
2005	1,41
2004	0,99
2003	1,00

g) Vientitakuiden ja erityistakuiden ja -takausten kokonaisvastuu (voimassaoleva ja tarjousvastuu mukaan lukien valtiontakuurahaston vastuulla oleva ns. vanha kanta kokonaisuudessaan):

	Mrd. €
2009	10,06
2008	8,58
2007	5,08
2006	5,22
2005	4,75
2004	3,99
2003	4,00

Suomen Vientiluotto Oy

a) annettujen korontasaustarjousten määrää, voimaantulleiden korontasaussopimusten määrää ja korontasaussopimuskantaa vuositasolla (kappalemäärä, arvo).

Milj. €	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	6/2010
Annetut tarjoukset	4 147,2	7 574,2	8 785,6	3 243,2	1 463,4	6 625	5 511,1	3 039,5
Kpl	37	73	59	25	9	42	40	14
Voimaan tulleet sopimukset	20,5	297,4	730,1	1 053,8	862,3	274	240	163,3
Sopimuskanta	253	441	978	1 736	2 185	1 962,0	1 701,2	1 610,6
Kpl	8	10	13	21	24	29	29	30

b) julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasausjärjestelmän nettokustannuksia (vientitakuutoiminnan osalta kts. seuranta-kohta II 1.2.): seurataan järjestelmästä valtiolle aiheutuvia korkotukimenoja (ml. maksettu korkotuki, Suomen Vientiluotto Oy:lle maksettava hallinnointipalkkio, Valtiokonttorin suojaamistoimenpiteistä aiheutuvat menot) sekä tuloja (valtiolle maksetut korkohyvitykset sekä Valtiokonttorin suojaamistoimenpiteistä aiheutuvat tulot) vuositason sekä koko toiminnan aikana.

Milj. €

Vuosi	Korkotuki	Hall. palkkio	Suojausmenot	Menot yht.	Korkohyvitys	Suojaustulot	Tulot yht.	Erotus
1997-2003	-3,2	-1,2	-1,9	-6,3	23,0	0,0	23,0	16,7
2004	0,0	-0,2	-1,1	-1,3	7,4	0,0	7,4	6,1
2005	-2,2	-0,5	0,0	-2,7	4,0	0,1	4,1	1,4
2006	-23,0	-0,7	0,0	-23,7	0,5	0,1	0,6	-23,1
2007	-34,6	-0,9	0,0	-35,5	0,0	0,0	0,0	-35,5
2008	-20,6	-0,3	-13,2	-34,1	3,3	6,7	10,1	-24,1
2009	-7,7	0,0	-5,3	-13,0	19,9	1,7	21,6	8,5
6/2010	0	0	-9,7	-9,7	21,9	0	21,9	12,2
YHT.	-91,3	-3,9	-31,3	-126,5	80,1	8,6	88,7	-37,8

5. Pääomasijoitustoiminta (hotimaan toiminta)

Seurataan: Aloitusrahasito Vera Oy:n tekemiä pääomasijoituksia: ensisijoitukset, jatkosijoitukset sekä irtaantumiset, kappalemäärä ja euromäärä. Bisnesenkeliien lukumäärä (kirjautuneet Veraventuren sijoittajapalveluun).

Aloitusrahasito Vera Oy on vuoden 2007 loppuun mennessä tehnyt (= toteuttanut) ensisijoituksia 68 yritykseen yhteensä 14,5 milj. eurolla. Jatkosijoituksia on tehty 16 kpl 15 eri yritykseen yhteensä 2,3 milj. eurolla (luvut kumulatiivisia).

Aloitusrahasito Vera Oy on vuoden 2008 loppuun mennessä tehnyt (= toteuttanut) ensisijoituksia 108 yritykseen yhteensä 22,0 milj. eurolla. Jatkosijoituksia on tehty 47 kpl 39 eri yritykseen yhteensä 5,0 milj. eurolla. Lisäksi kokonais- tai osittaisia irtaantumisia on tehty 16 yrityksestä (luvut kumulatiivisia).

Aloitusrahasto Vera Oy on vuoden 2009 loppuun mennessä tehnyt (= toteuttanut) ensisijoituksia 137 yritykseen yhteensä 33 milj. eurolla. Jatkosijoituksia on tehty 102 kpl 67 eri yritykseen yhteensä 12,4 milj. eurolla. Lisäksi kokonais- tai osittaisia irtaantumisia on tehty 31 yrityksestä (luvut kumulatiivisia).

Vuosi		Yritykset yht. kumulatiivinen, kpl ja milj. euroa	Ensisijoitukset, vuosittain, yritykset kpl ja milj. euroa	Jatkosijoitukset vuosittain, yritykset kpl ja milj. euroa	Irttaantumiset vuosittain, yritykset kpl	Bisnesenkeliemäärä, kumulatiivinen kpl
2009	Kpl	137	29	45	15	132
	M€	45,4	9,1	7,5		
2008	Kpl	108	40	24	11	98
	M€	27,0	7,5	2,7		
2007	Kpl	68	29	14	5	0
	M€	16,8	7,0	2,1		

II OMISTAJAPOLIITTISET SEURANNAN KOHTEET:

1. Finnvera Oyj:n toiminnan itsekannattavuus

1.1. Kotimaan toiminta

Seurataan: itsekannattavuuden kulu/tuotto-suhdetta, jonka tulisi olla pitkällä aikavälillä enintään yksi.¹²

Seurataan: itsekannattavuuden kulu/tuotto -suhdetta vuositasolla.

Valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 4 §:n mukaan yhtiön on pyrittävä siihen, että sen toiminnan menot voidaan pitkällä aikavälillä kattaa yhtiön toiminnasta saatavilla tuloilla. Pk- ym. rahoituksen osalta tämä tarkoittaa sitä, että yhtiön tulee rahoituksen tuotoilla kattaa jälleärahoituksesta aiheutuvat kulut, oman toiminnan kulut sekä yhtiön osuus luotto- ja takaustappioista.

Finnvera Oyj:n em. konsernin itsekannattavuuden kulu/tuotto-suhde (ilman korkotukia) vuonna 2009 oli 0,99 (v. 2008: 1,15, v.2007: 0,62 ja v. 2006: 0,75). Kotimaan toiminnan em. itsekannattavuuden suhdeluku vuonna 2009 (ilman korkotukia) oli 1,50 (v. 2008: 1,78, v. 2007: 0,73 ja v.2006: 0,96).¹³

¹² Peruskorkotukea ei oteta huomioon itsekannattavuuslaskelmassa.

¹³ Lukuja tarkasteltaessa on kuitenkin huomioitava kulloinenkin suhdannevaihe. Kotimaan toiminta ei sisällä vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan kotimaista riskinottoa.

Itsekannattavuuden kulu/tuotto -suhde, kotimaan toiminta	Toteuma 2009	Toteuma 2008	Toteuma 2007	Toteuma 2006	Toteuma 2005
Kulu/tuotto -suhde, Finnvera-konserni	0,99	1,15	0,62	0,75	0,77
Kulu/tuotto -suhde, konserni, kotimaa	1,50	1,78	0,73	0,96	1,19
Kulu/tuotto -suhde, Finnvera Oyj	0,93	1,02	0,73	0,76	0,76

Itsekannattavuuden kulu/tuotto -suhde, kotimaan toiminta, peruskorkotuki mukana	Toteuma 2009	Toteuma 2008	Toteuma 2007	Toteuma 2006	Toteuma 2005
Kulu/tuotto -suhde, Finnvera-konserni	0,99	1,15	0,62	0,74	0,75
Kulu/tuotto -suhde, konserni, kotimaa	1,49	1,76	0,86	0,94	1,16
Kulu/tuotto -suhde, Finnvera Oyj	0,93	1,02	0,73	0,75	0,75
Kulu/tuotto -suhde, emo, kotimaa	1,35	0,04	1,13	0,97	1,19

1.2. Vientitakuu- ja erityistakaustoiminta

Seurataan: Finnvera Oyj:n vientitakuiden ja erityistakausten tuloja ja kuluja.

Finnvera Oyj:n on katettava pitkällä aikavälillä vientitakuiden ja erityistakausten maksutuloilla ja takaisinperintätuotoilla tämän toiminnan hallinnointi- ja muut kulut sekä takuu- ja takauskorvaukset. Lisäksi tarkastellaan valtion vientitakuulain 6 §:n mukaisen erityisriskinoton tuloja ja maksettuja korvauksia.

Pitkällä aikavälillä tarkoitetaan tässä yhteydessä 10-20 vuoden ajanjaksoa, jonka aikana kumulatiivisen tuloksen tulisi olla nolla. Vuoden 2009 erillistulos oli 33,1 milj. euroa ylijäämäinen (v. 2008: 22,6 milj. euroa, v. 2007: 36,8 milj. euroa ja v. 2006: 23,0 milj. euroa). Vuoden 2008 lopussa erillistuloksen kumulatiivinen tulos 1999-2008 oli ennen veroja 193,9 milj. euroa ylijäämäinen (verojen jälkeen 156,7 milj. euroa).

Finnvera Oyj:n tuotot ja kulut	Toteuma 2009	Toteuma 2008	Toteuma 2007	Toteuma 2006	Toteuma 2005
Erillistulos, milj. euroa	33,1	22,6	36,8	23,0	35,8
Kumulatiivinen erillistulos 1999-2009, brutto, milj. euroa	227,0	193,9	171,3	134,5	111,5
Kumulatiivinen erillistulos 1999-2009, verojen jälkeen, milj. euroa	189,8	156,7	134,1	97,3	80,2

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Finpro ry:n välinen tulossopimus vuodelle 2011

1. YLEISTÄ

Finpro ry:n (jäljempänä Finpro) toiminnan tarkoituksena on edistää suomalaisten yritysten kilpailukykyä kehittämällä niiden kansainväliseen kauppaan ja talouteen liittyvää osaamista sekä tukea yrityksiä niiden vientitoiminnassa ja kansainvälistymisessä. Tarkoituksensa Finpro pyrkii toteuttamaan harjoittamalla tiedotus-, tutkimus-, neuvonta-, palvelu-, sekä julkaisu- ja valistustoimintaa kansainvälistymisen alalla.

Kansainvälistymispolitiikan lähtökohtana on lisätä työllisyyttä ja taloudellista kasvua yritysten kansainvälistymistä ja vientiä edistämällä. Toiminnalla luodaan yhä useammille kasvukykyisille teollisille yrityksille ja palveluyrityksille hyvät edellytykset kansainvälistymiseen, vientiin ja globaalin kilpailun kohtaamiseen. Erityisesti on parannettava pk-yritysten mahdollisuuksia onnistua ulkomaantoiminnoissa ja markkinoinnissa. Eri toimenpiteillä nopeutetaan yritysten markkinoillepääsyä, madalletaan viennin aloituskynnystä, aikaistetaan viennin käynnistymistä sekä muutoinkin vähennetään kansainvälistymiseen ja vientiin kohdistuvia riskejä.

Tässä asiakirjassa määritellään yleisavustuksesta ulkomaankauppaa, elinkeinopolitiikkaa ja yritysten kansainvälistymistä edistäville yhteisöille annetun valtioneuvoston asetuksen (2010) 3 §:n nojalla Finprolle myönnettävän yleisavustuksen (momentti 32.20.41) käytöstä ja käytölle asetetuista ehdoista ja tulostavoitteista. Asiakirjassa on erillinen liite, joka koskee momentilta 32.20.42 rahoitettavaa FinNode-toimintaa.

1.1 Finpron toiminta-ajatus

Finpro ry:n keskeisenä tehtävänä on avustaa kansainvälistymisessä ja edistää viennin myönteistä kehitystä sellaisissa suomalaisissa ja muissa yrityksissä, joiden toimintaan sisältyy suomalainen intressi. Finpro on rekisteröity yhdistys, jonka jäseninä ovat yritykset ja elinkeinoelämän järjestöt. Työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa ja tulosoittaa Finpron toimintaa ja osallistuu Finpron hallitustyöskentelyyn. Toiminnallisesti Finpro on asiantuntijaorganisaatio, jonka palveluilla tuotetaan lisäarvoa suomalaiselle innovaatioympäristölle ja yrityksille ja aktivoidaan Suomen elinkeinoelämän menestyksellistä sopeutumista kansainvälisen toimintaympäristön tarjoihin haasteisiin.

Finpro edistää omalla toiminnallaan ministeriön konsernistrategian ja siitä johdettujen tavoitelinjausten toteutumista sekä innovaatiopolitiikan, kasvuyrittäjyyden, viennin ja kansainvälistymisen edistämisen (VKE) strategiaa vuosille 2011-2015 (valmis 12/2010) sekä Vientifoorumin strategisten tavoitteiden toteutumista

2. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

2.1 Yleistä

TEM-konsernin ohjaamiseksi rakennetun ohjausmallin mukaisesti TEM laatii vuosittain konsernistrategian. Konsernistrategia ottaa huomioon sekä hallitusohjelman että toimintaympäristön muutosten vaatimukset työ- ja elinkeinopolitiikalle.

Tavoitelinjaukset määrittelevät ne toimenpidealueet, jotka ovat erityisen tarpeellisia työ- ja elinkeinopolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Ne ovat politiikan painopisteitä.

Konsernistrategian (helmikuu 2010) asettamat tavoitelinjaukset ovat seuraavat:

- 1 Autetaan nuoria työllistymään. (TL 1)
- 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa. (TL 2)
- 3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä. (TL 3)
- 4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin. (TL 4)
- 5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla. (TL 5)
- 6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä. (TL 6)

Tavoitelinjauksilla edistetään kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä. Tavoitelinjauksien pohjalta on määritelty talousarvion lukutason (32.20 Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen) tulostavoitteet, joista Finpron toimintaa ohjaavat erityisesti seuraavat:

- Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa,
- Luovilla aloilla, hoiva-alalla ja metsäalalla syntyy uutta ja kansainvälistyvää yritystoimintaa,
- Kasvuyritysten toimintaedellytykset paranevat,
- Pk-yritykset kansainvälistyvät,
- Kansalliset ja alueelliset osaamis- ja innovaatiokeskittymät ovat nykyistä verkottuneempia, paremmin koordinoituja ja kansainvälisempiä.

Finpro toteuttaa osana TEM konsernia konsernitason tavoitelinjauksia sekä vastaa osaltaan niiden toimeenpanosta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

2.2 Finpron yleishyödylliset tehtävät

Finpron kansalliseen tehtävään kuuluu vientikeskusverkoston ylläpitäminen sekä muiden kansainvälistymispalvelujen tuottaminen ja tarjoaminen tässä tulossopimuksessa, yleisavustuksen käyttöä koskevissa ohjeissa ja yleisavustusta koskevassa avustuspäätöksessä tarkemmin määrityihin ehdoin. Finpro hoitaa Invest in Finland säätiön ulkomaantoimintoja IIF:n kanssa tehdyn erillisen sopimuksen mukaisesti nimetyillä kohdemarkkinoilla.

Finpro toimii myös FinNode-verkoston operatiivisena alustana (vuodesta 2010 alkaen). FinNode-verkosto on globaalisti toimiva suomalaista kilpailukykyä edistävä innovaatioverkosto.

Edellä mainittujen palveluiden tuottamista pidetään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvänä palveluna. Kyseessä on perustamissopimuksen 106.2 artiklan mukainen komission päätöksen (2005/842/EY) edellytykset täyttävä ja notifiointivelvollisuuden ulkopuolelle jäävä EY:n valtiontuki.

Finpron tuottamat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut, joihin ministeriön avustus kohdistuu, on lueteltu kohdassa 3.1.

Finpro huolehtii siitä, että sen palvelutarjonta sekä laadun että palvelutarjonnan laajuuden osalta vastaa yritysten ja elinkeinoelämän sekä muiden keskeisten sidosryhmien tarpeita taloudellisten resurssiensa puitteissa.

Finpro markkinoi yhteistyössä muiden valtakunnallisten ja alueellisten organisaatioiden kanssa Suomen eri alueiden tarjoamia mahdollisuuksia osaamis-, teknologia-, liiketoiminta-, matkailu- ja tuotantoympäristöinä ulkomaisille toimijoille ja investoijille.

2.3 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittarit

Finpro huolehtii siitä, että sen toimintastrategia ja toiminnan suunnittelu ovat yhdensuuntaisia työ- ja elinkeinoministeriön elinkeino- ja innovaatiopoliittisten linjausten kanssa sekä uuden Viennin ja kansainvälistymisen edistämisen (VKE) strategian kanssa (2011-2015). Strategia valmistuu maaliskuussa 2011.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut talousarviossa Finprolle lisäksi seuraavan alustavan vaikuttavuustavoitteen:

- Yritysten verkottuminen ja viennin määrä lisääntyvät.

Finpro raportoi ministeriölle kirjallisesti tuottamiensa palveluiden tulosvaikutuksista. Raportointi perustuu Finpron ohjaus- ja seurantajärjestelmien tuottamaan informaatioon sekä erillisiin tuloksellisuuden (outcome) ja vaikuttavuuden (impact) selvityksiin, joiden laajuudesta ja prioriteeteista sovitaan tulossopimuksessa erikseen.

Ministeriö on yhdessä Finpron ja elinkeinoelämän kanssa jatkanut ns Triangeli-yhteistyötä. Triangeli II yhteistyön tuloksena laadittu Finpron toiminnan vaikuttavuustavoitteiden arviointikehys on sopimuksen liitteenä.

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

3.1 Tuettavat toiminnot

Finpron elinkeinopoliittinen tehtävä on korjata pk-yritysten kansainvälistymispalveluiden (asiantuntija-, neuvonta- ja konsultointipalvelut sekä innovaatiotoimintaa tukevat palvelut) tarjonnan markkinapuutetta tarjoamalla suomalaisille yrityk-

sille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä ilmaispalveluita sekä maksullisia asiantuntijapalveluita.

Finpro tukee myös kansainvälistymiskonsultointi-toimialan kehittämistä järjestämällä alan konsulteille mahdollisuuksia verkottua, lisäksi Finpro tarjoaa osaamistaan konsulttien asiakastoimeksiantojen käyttöön.

Työ- ja elinkeinoministeriö tukee korkeammalla yleisavustuksen osuudella (80 %) yleishyödyllisten ilmaispalvelujen tuottamista (Finpron julkinen palvelutehtävä) ja matalammalla yleisavustuksen osuudella (50 %) sellaisten kansainvälistymispalvelujen tarjontaa, joiden kaupallisessa tarjonnassa esiintyy selvä markkinapuute (Finpron julkisesti tuettu VKE-asiantuntijapalvelu).

Finpron yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluita, joiden tuottamista työ- ja elinkeinoministeriö tukee 80 %:n yleisavustuksella, ovat:

- pk-yrityksille tarjottavat maksuttomat asiantuntija- ja neuvontapalvelut,
- pk-yrityksille suunnattujen maksuttomien markkinatietopalvelujen ja verkottumispalvelujen tuottaminen,
- vientikeskusverkoston ministeriön kanssa määriteltyjen ydintoimintojen ylläpito,
- vientikeskusverkoston rakenteen ja ydintoimintojen kehittämistehtävät,
- informaatiopalvelut, joista veloitetaan vain niiden välittömät kustannukset tai niitä alhaisempi veloitus,
- osallistuminen ministeriön tai muiden TEM-konsernin organisaatioiden kanssa määriteltyihin innovaatio- ja ennakointihankkeisiin sekä FinNode innovaatiokeskusten toimintaan (erillisen liitteen mukaan),
- osallistuminen ministeriön kanssa sovitulla tavalla kasvuyrityspalvelu-konseptiin alueverkoston kautta (Kasvuväylä palvelumalli),
- kehittää valittujen toimialojen kansainvälistymisnäkyymiä toimialajohtajien työpanoksella,
- ministeriön määrittelemät elinkeinopoliittiset kehittämistehtävät,
- Suomen maailmannäyttelyosallistumisten järjestäminen,
- ulkomaisten investointien edistämiseen liittyvät tehtävät Invest in Finland säätiön kanssa tehdyn sopimuksen mukaan,
- matkailun edistämiseen liittyvät palvelut Matkailun edistämiskeskuksen MEK:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaan,
- ulkoasiainministeriön ja Finpron välisessä yhteistyöasiakirjassa (v 2006 ja sen liite 2009) luetellut palvelut,
- ministerivetoisten ja korkean tason virkamiesvaltuuskuntien ja -matkojen järjestäminen,
- hankeneuvontapalveluiden tarjoaminen,
- muut ministeriön määräämät erityistehtävät,
- edellä mainittuihin toimintoihin liittyvät välttämättömät pääkonttoritoiminnot.

Finpron julkisesti tuettuja kansainvälistymisen asiantuntijapalveluita ja muita toimintoja, joiden tuottamista työ- ja elinkeinoministeriö tukee 50 %:n yleisavustuksella, ovat:

- vientikeskusverkoston kohdealueen paikallistuntemusta keskeisesti hyödynnettävät VKE-asiantuntijapalvelut (yrityskehitys- ja konsultointipalvelut),
- viestintä- ja markkinointipalvelut,
- kotimaan konsultointi,
- vientirengas- ja -verkostohankkeet,
- viestintä ja markkinointi,
- asiakashallinta,
- edellä mainittuihin toimintoihin liittyvät pääkonttoritoiminnot.

3.2 Tulostavoitteet ja toiminnan keskeiset painotukset

Finpron toiminnalle on asetettu seuraavat toiminnalliset tulostavoitteet:

- Finpro tarjoaa laadukkaita, suomalaista innovaatioympäristöä palvelevia, yrityksille ja yhteistyötahoille lisäarvoa tuottavia tieto- ja verkottumispalveluita, konsultointi- ja innovaatio-ohjelma- ja kasvuyrityspalveluita ja parantaa yritysten kansainvälistymisosaamista.
- Finpro toimii aktiivisesti innovaatiokeskusverkoston kehittämisessä ja johtamisessa yhteistyössä TEM:n, Tekesin ja ulkoasiainministeriön kanssa. Finpro on sekä Suomessa että ulkomailla näkyvä, asiakaslähtöinen ja yhteistyökykyinen alansa huippuosaajaksi tunnustettu toimija kaikilla toimintansa eri osa-alueilla.
- Finpron palveluista kaksi kolmasosaa suuntautuu pk-yrityksille. Palveluista kaksi kolmasosaa tulee kohdentaa yleishyödyllisten SGEI-palvelujen tuottamiseen.
- Finpron vientikeskusverkoston maantieteellistä sijoittumista mukautetaan ja kehitetään kysyntälähtöisesti ja mm. ennakoitavuuden tuottaman tiedon perusteella. Finpron omaa asiantuntijakapasiteettia täydennetään paikallisilla yhteistyöverkostoilla Suomessa ja ulkomailla. Vientikeskusverkoston yksiköt kehittävät palvelutarjontaansa, siten että se vastaa parhaalla mahdollisella tavalla kysyntää. Finpro huolehtii siitä, että sen toimintaan varataan riittävät resurssit erityisesti innovaatiokeskittymämaissa ja -paikkakunnilla.
- Vientikeskusverkoston rinnalla kehitetään partnerimallia ja projektiorganisaatiomallia. Finpron partnereiden on huolehdittava riittävässä laajuudessa myös Finpron yleishyödylliseen tehtävään liittyvien palvelujen tarjonnasta. Finpron tarjoamien palvelujen tulee olla laadultaan alansa parhaita. Partnerimallilla toimivissa maissa partnereiden tarjoamien palveluiden täytyy täyttää Finpron toiminnalle asetetut laadulliset vaatimukset.
- Finpro lisää ja kehittää yhteistyötään kansainvälistymistä ja innovaatiopolitiikkaa edistävien muiden julkisten toimijoiden kuten Tekesin, ELY-keskusten ja

ulkoasiainhallinnon kanssa. Finpro toimii myös alueellisesti lähellä yrityksiä ja yhteistyökumppaneita. Alueverkosto tukee erityisesti kasvuyrityspalvelua.

- Finpro osallistuu TEMin yritysasiakkuuksien kehittämissohjelmaan erillisen selvityksen mukaan.
- Finpro ryhtyy yhteistyössä ulkoasiainministeriön kanssa seuraamaan ja jatkossa myös raporttoimaan UM:n ja Finpron välillä solmitun yhteistyöasiakirjan tavoitteiden toteutumista (yhteistyöasiakirja 2006 ja sen liite 2009),
- Finpro osallistuu Kasvuväylä-palvelumallin pilotointiin ja käyttöönottoon yhteistyössä muiden konsernin toimijoiden kanssa.
- Erityisesti pk-yrityksille tarjottavien, vaativampien asiantuntijapalveluiden hinnoittelun tulee olla toimeksiannon laatuun ja laajuuteen nähden kohtuullisia. Markkinatiedon ja tietopalvelujen tarjonnassa hyödynnetään sähköisiä toimintamalleja.

Konsernin erityisteemat:

- Finpro huomioi valtioneuvoston periaatepäätöksen veloitteen energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.
- Finpro laatii toimenpidesuunnitelman tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi 6/2011 mennessä. Tietoturvan vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.
- Finpro osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM2.0 sähköisen asiointin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.
- Finpro valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.
- Finpro jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.
- Finpro kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mainitsemien kohtien osalta.

3.3. Toiminnallisen tuloksellisuuden mittarit

Edellä mainittuja toiminnalliseen tuloksellisuuteen liittyvien tavoitteiden toteutusta tarkastellaan sekä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palveluiden piiriin kuuluvien toimintojen osalta että markkinahintaisten ja osin maksullisten toimintojen osalta seuraavin menetelmin ja mittarein:

Tunnusluku	2009 toteutuma	2010 ennakkotieto	2011 tavoite
Pk-yritysten osuus	76 %	67 %	67 %
Tuotettujen palveluiden kappalemäärät	1 350	1 300	1 250
Palvelujen hyödyllisyys (feedbacker)			
- - yritysten kannalta			
- laadun arviointimenetelmät	3,86 on / ISO 9001	3,94 on / ISO 9001	3,95 on / ISO 9001
Ennakointitoiminnan käynnistyminen			
- kerättyjä ensivaiheen signaaleja	2 000	4 000	5 000
Finpron saamat referenssiluvut onnistuneista yritysten kv-prosesseista osoituksena onnistuneista palveluista	10	40	60
Finpron osallistuminen OSKE- ja SHOK-lähtöisiin kv-projekteihin (TL 3.2)	ei seurantatietoa	5	6
Asiakastyytyväisyys			
-yritykset	3,6	4,0	4,0
-sidosryhmät	3,97	3,98	4,08
Omarahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta	31 %	37 %	25 %
- ulkopuolinen laskutus	10 769 t€	12 500 t€	14 300 t€
SGEI-palveluiden osuus	67 %	67 %	67 %
Kasvuväylä-palvelun pilotointi ja valtakunnallinen käyttöönotto	-	-	Finpro osallistuu pilotointiin / roolituksen löytyminen
Enterprise Finland -sijoittajatapahtumiin osallistuminen	-	-	Aktiivinen osallistuminen toimintaan
Kasvavien yritysten tuki (TL 2.1)			
BG- yritykset	-	-	5
Uusien ja kansainvälistyvien yritysten tuki (TL 2.1) UUP-yr	-	-	5

Tämän lisäksi ministeriö seuraa Finpron hallituksen vahvistaman tasapainotetun tulokortin mittaristoa (BSC) ja tuloksia vuonna 2011. Finpron toiminnan tuloksellisuutta mitataan myös talouden eri mittarein (mm. myyntikate, kiinteät kulut/vientikeskus, kiinteät kulut/kotimaan yksikkö, muut tuotot ja kulut sekä jäsenmaksujen kehitys).

Finpro on samoin sopinut erikseen Invest in Finland säätiön kanssa ulkomailla tuotettavista Suomeen suuntautuvien investointien edistämispalveluista. Näiden palvelujen tuottamista koskeva tulosraportti tulee toimittaa tiedoksi ministeriön innovaatio-osaston VKE-ryhmälle.

4. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Finprossa työskentelee yli 350 henkeä, osa ulkomailla, osa kotimaassa. Vientikeskuksissa päällikkö voi olla Suomesta lähetetty tai paikalta palkattu henkilö, muu henkilöstö on pääosin paikalta palkattuja suomalaisia tai ulkomaalaisia.

4.1. Tulostavoitteet

Osaava henkilöstö on Finpron tärkein voimavara. Finpron tulee olla eri kansallisuuksille ja eri työtehtävissä toimiville kaiken ikäisille työntekijöilleen avoin, kannustava, työmenetelmiltään läpinäkyvä ja johdonmukainen sekä palkitseva työnantaja, joka mahdollistaa henkilöstön työssä kehittymisen ja tasa-arvoisen uralla etenemisen.

4.2. Mittarit

Henkilöstön tyytyväisyyttä kartoitetaan säännöllisin väliajoin STAR-tutkimuksella ja Feedbacker - asiakastytyväisyysmittauksin.

Henkiset voimavarat	2009 toteuma	2010 ennakkotieto	2011 tavoite
STAR			
- strategian eteneminen	3,3	3,4	3,4
- johtaminen	3,1	3,2	3,3
- tiimityö	3,4	3,4	3,5
Feedbacker – asiakastytyväisyys (kohteena henkilöstön osaaminen)	3,9	4,1	4,2
Henkilöstön kehitys			
htv ulkomailla	258	218	216
htv kotimaassa	118	122	138
Henkilöstön sairaspöissaolot (kotimaan henkilöstö – pöissaolojen osuus työpöivistä)	uusi mittari 1,9	uusi mittari 2,6	2,4

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä pyritään tuloskortin osoittamalla tavalla edistämään henkilöstön sitoutumista Finpron strategisiin tavoitteisiin, tietämyksen yhteiskäyttöön sekä ammatillisten valmiuksien systemaattiseen ja yhdenmukaiseen soveltamiseen. Uusina mittareina seurantaan on lisätty henkilötyövuosien kehityksen seuranta sekä Finpron henkilöstön sairaspöissaolojen seuranta.

5. RESURSSIT

Työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa Finpron toimintaan vuosittain yleisavustusta, jonka suuruus määräytyy valtion kunkin vuoden talousarviossa. Tämän lisäksi Finpro voi hakea kärkihankkeisiinsa ja strategisiin laajempiin hankkeisiinsa valtionavustusta yritysten yhteishankkeisiin varatuista määrärahoista.

6. RAPORTOINTI

Tulosten toteutumista arvioidaan vuosittain. Saavutetut tulokset huomioidaan arviointivuotta seuraavan vuoden avustuksesta päätettäessä.

Finpro raportoi vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta seuraavan vuoden (2012) maaliskuun 31 päivään mennessä. Ministeriö antaa raportoinnista Finprolle palautteen. Tämän lisäksi Finpro raportoi neljännesvuosittain valtiokonttorin ylläpitämään NETRA-järjestelmään ministeriön asettamien tavoitelinjausten (TL 2 ja 3) toteutumisesta.

7. VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.2011 ja on voimassa 31.12.2011 saakka.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2010

Työ- ja elinkeinoministeriö

Finpro ry

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

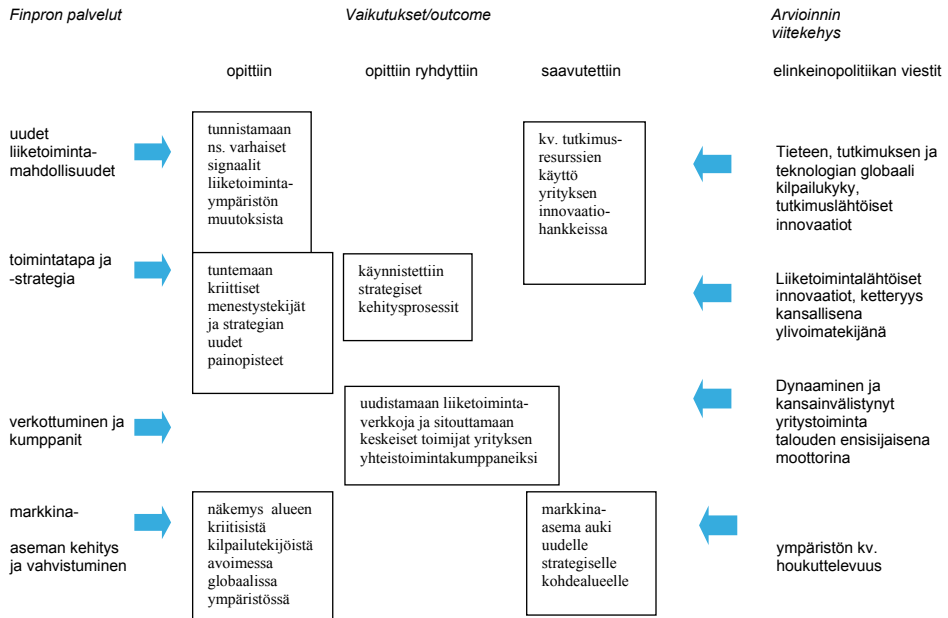
Mikael Mäkinen
Finpron hallituksen puheenjohtaja

Raila Kehälinna
neuvotteleva virkamies

Kari Häyrinen
toimitusjohtaja

LIITTEENÄ: Finpron toiminnan vaikuttavuustavoitteiden arviointikehys
FinNoden toimintaa vuonna 2011 koskeva erillinen liite
Riskit merkittävimpien tulostavoitteiden osalta (taulukko)

Finpron toiminnan vaikuttavuustavoitteiden arviointikehys

TEM:n ja Finpro ry:n välinen tulosoajaus sopimus v. 2011: FinNode-toiminta

FinNode-toiminta

FinNode on globaalisti toimiva suomalaista kilpailukykyä edistävä innovaatioverkosto. Verkosto toimii tällä hetkellä Kiinassa, Japanissa, USAssa ja Venäjällä. FinNode-toiminta käynnistetään Intiassa vuonna 2011.

FinNode-toiminta kuuluu osana Finpron tehtäväkenttään suomalaisen elinkeinoelämän kilpailukykyä ja kansainvälistymisen edistämiseksi, jota TEM rahoittaa momentilta 32.30.41. Finpron palveluista 2/3 tulee kohdentaa yleishyödyllisten SGEI-palvelujen tuottamiseen.

FinNode-toiminnan hallinnointia uudistettiin vuonna 2010. TEM osoitti Finprolle ns. SGEI - palveluvelvoitteen FinNode -toiminnasta asemamaissa ja sen operatiivisesta hallinnoinnista kotimaassa. TEM tukee FinNode-toimintaa 100%:sti hyväksyttävistä kustannuksista vastaan valtion talousarvion momentilta 32.20.42 (Innovaatiokeskittymien kehittäminen) valtionavustuspäätöksessä tarkemmin mainituin ehdoin (TEM/1302/514/2010). FinNode-toiminnassa tulee myös noudattaa TEM:n, UM:n, Finpron ja Tekesin allekirjoittaman yhteistyöasiakirjan periaatteita (26.4.2010).

FinNode-toiminnalle asetetut tehtävät on kuvattu tarkemmin em. TEM:n valtionavustuspäätöksessä.

FinNode-tehtäviä asemamaissa ovat:

- Suomen innovaatiojärjestelmän edustaminen
- verkottumisen tuki
- ennakointi (Innovation Watch)
- FinNode-projektit
- disseminaatio

FinNode-toimintaan liittyviä hallinnointitehtäviä kotimaassa ovat:

- henkilöstöhallintotehtävät
- tukipalvelut kohdemaissa
- taloushallintopalvelut
- muut sisäiset tukipalvelut FinNode-verkostolle sijaintimaissa
- työvaliokunnan ja ohjausryhmän kokousten ja FinNode-asioiden valmistelu
- viestintä- ja FinNode-toiminnan tulosten levittämiseen liittyvät tehtävät
- muut FinNode-verkoston operatiivisen toiminnan edellyttämät tukitehtävät

FinNode-toimintaa koskevat tulostavoitteet vuodelle 2011

1. FinNode-verkoston tavoitteiden toteuttaminen osana Finpron SGEI-toimintoja

- Finpron asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti ja ovat sitoutuneet FinNode-toimintaan (innovation watch -prosessi, FinNode-hankkeet sekä FinNode-signaalissiot ja muu disseminaatio) verkoston asemamaissa ja kotimaassa FinNode-verkoston toimintasuunnitelman mukaisesti.
- Henkilöstön kannustaminen FinNode-tehtävien hoitamiseen otetaan huomioon henkilöstön tulospalkkausjärjestelmässä (Balanced Score Card).
- FinNode-verkoston tukitehtävien sujuvuus (mm. tukipalvelut FinNode-verkostolle, viestintä, FinNode-asioiden valmistelu TEM:n, työvaliokunnan ja ohjausryhmän toimeksiannosta).

2. FinNode-toiminnan vaikuttavuuden tehostaminen

- FinNode-verkoston keskeiset tehtävät ja ydinprosessit sujuviksi asemamaissa (innovation watch, FinNode-hankkeet ja disseminaatio). FinNode-toiminnan käynnistäminen Intiassa.
- FinNode-toiminnan tuottaman tiedon ja tulosten välittyminen loppuasiakille kotimaassa, erityisesti FinNode-signaalisessioiden help desk-palvelun toimivuus.
- FinNode-viestinnän toimeenpano viestintästrategian pohjalta (mm. FinNode-toiminnan tunnettuuden lisääminen).

FinNode-toiminnan tuloksellisuuden mittarit v. 2011

Tunnusluku/Tavoite	2009 toteuma	2010 ennakkotieto	2011 tavoite
Aktiivinen osallistuminen FinNode-innovation watch -prosessiin	-	-	Yhteensä vähintään 100 signaalia sense making -prosessiin
FinNode-hankkeiden toteutus suunnitellusti	-	-	Hankesuunnitelman mukainen toteutus ja disseminaatio
Help desk -palvelu FinNode-signaalisessioille	-	-	20-30 FinNode-signaalisessiota

Raportointi

Tulosten toteutumista seurataan vuosittain. Finpro raportoi vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta seuraavan vuoden (2012) huhtikuun 15 päivään mennessä.

Riskit merkittävimpien tulostavoitteiden osalta vuonna 2011 (taulukko):

Tulostavoite	Riski	Riskin voimakkuus (1-5)	Riskin todennäköisyys (1-5)	Riskin seuraukset toteutuessaan	Toimenpiteet / vastuut-aho riskin ehkäisemiseksi
TL 1: edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistä yritystoimintaa TL 2: vahv. innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä SGEI-toiminnot ja niiden tuottaminen					

Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle asetettavat elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet vuodelle 2011

1 Märkinatilanne ja viimeaikainen kehitys

Maailmanlaajuisen finanssikriisin aiheuttaman sijoitusvolyymien alenemisen jälkeen pääomasijoitustoiminta on alkanut piristyä uudelleen vuoden 2010 aikana. Suomalaisissa myöhemmän vaiheen rahastoissa on edelleen runsaasti sijoituskapasiteettia, joka on kerätty ennen finanssikriisiä. Suomessa tehtiin vuonna 2009 uusia sijoituksia yhteensä 362 miljoonalla eurolla. Näistä venture capital -sijoitusten osuus oli 23 % eli yhteensä 82 miljoonaa euroa.

Suomen pääomasijoitustoimiala on kypsynyt. Alku- ja kasvuvaiheen rahastoissa on käynnissä rakennemuutos. Toimialalta on poistunut tai poistumassa isoja toimijoita. Toisaalta alalle on tullut uusia tulokkaita, jotka ovat pystyneet korvaamaan jossain määrin vanhojen toimijoiden poistumaa. Kaiken kaikkiaan teknologiarahastoihin sijoittavien instituutiosijoittajien määrä on alan korkean riskiprofilin ja heikkojen tuottojen vuoksi harventunut Pohjoismaissa. Suomessa tilanne on kuitenkin melko vakaa muun muassa institutionaalisten sijoittajien ja Teollisuussijoituksen muodostaman liittymän Kasvurahastojen Rahaston ansiosta.

Pääomasijoitusala on myös entisestään kansainvälistynyt. Kotimaisten hallinnointiyhtiöiden kannalta on positiivista, että myös kansainväliset toimijat ovat osoittaneet kiinnostusta niitä kohtaan ja sijoittaneet pääomia suomalaisiin rahastoihin.

Rahoituskriisin myötä julkisten pääomasijoittajien rooli on tullut entistä merkittävämmäksi erityisesti varhaisen vaiheen ja siemenvaiheen rahoituksessa. Osana valtion elvytystoimia Teollisuussijoitus käynnisti vuonna 2009 kolmevuotisen vakautusrahoitusohjelman (yhtiötä pääomitetiin tätä tarkoitusta varten 100 miljoonalla eurolla). Ohjelma on tarkoitettu elinkelpoisten, mutta yleisen suhdannetilanteen vuoksi vaikeuksiin joutuneiden yritysten pääomittamiseen sekä edistämään välttämättömiä toimiala- ja rakennejärjestelyjä. Ohjelmaan varattujen varojen arvioidaan tulevan allokoiduiksi ohjelman voimassaoloaikana. Osa varoista käytetään jatkosijoituksiin.

Reaalitalouden ongelmien heijastuminen yhtiön sijoitussalkun arvostukseen jatkui ennakoitua voimakkaampana. Loppuvuodelle ei odoteta huomattavia sijoitussalkun arvonalautuksia. Mikäli vuoden 2010 loppuvuoden aikana ei realisoidu merkittäviä irtaantumisia, tulee tilikauden tulos olemaan negatiivinen. Emoyhtiön oma pääoma 30.6.2010 oli 544 miljoonaa euroa. Samaan aikaan emoyhtiön sijoitusten ja sijoitussitoumusten määrä hankintahintaan oli 651 miljoonaa euroa. Emoyhtiön sitoumustaso (sijoitusten kirjanpitoarvon ja sitoumusten suhde omaan pääomaan) oli 103,2 % (vuotta aikaisemmin 96 %). Sitoumustaso, huomioiden myös hallituksen tekemät päätökset, oli 110,4 %.

Huhtikuussa 2010 selvitysmies Vesa Puttonen julkisti raporttinsa ”Julkisen kasvurahoituksen ja yritystukijärjestelmän kehittäminen”. Selvitysmiesraportti sisälsi useita, muun muassa Teollisuussijoituksen toimintaan liittyviä esityksiä. Kansliapäällikkö Virtasen vetämä työryhmä, joka arvioi selvitysmies Puttosen ehdotuksia, jätti mietintönsä kesäkuun lopussa 2010. Ehdotuksia on käsitelty työ- ja elinkeinoministeriössä. Yhtenä toimenpiteenä työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut kasvuyrityspolitiikan ja siitä vastaavien yksiköiden ohjausryhmän.

2 Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitelinjauksiin perustuvat elinkeinopoliittiset tavoitteet

Osana 1.1.2008 toimintansa aloittaneen työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategiaa työ- ja elinkeinoministeriö on hyväksynyt seuraavat ministeriön hallinnonalaan koskevat tavoitelinjaukset:

- 1 autetaan nuoria työllistymään
- 2 edistetään uutta kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa
- 3 vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä
- 4 lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajan tarpeisiin
- 5 parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja parannetaan työelämän laatua kaikilla toimialoilla
- 6 edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä.

Teollisuussijoituksen toimintaan vaikuttavat erityisesti tavoitelinjaukset 2 ja 3.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut vuodeksi 2011 toimijaryhmä 1:n toimijoille (ELY, Finnvera, Finpro, GTK, Tekes, Teollisuussijoitus, VTT) yhteisen tulostavoitteen. Yhteinen tulostavoite on ”Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa”. Tämä tulostavoite liittyy tavoitelinjaukseen 2 (Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa). Teollisuussijoitus Oyj:n välineenä tavoitteen toteuttamiseksi on kasvuyrityksille yritysten kasvun ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi suunnattu pääomasijoitustoiminta.

Teollisuussijoitus osallistuu aktiivisesti TEM-konsernin kehityshankkeisiin. Kasvuyrityksiin suuntautuvassa toiminnassa on huomioitu TEM-hallinnonalan muut julkisten yrityspalveluiden ohjaamisen, kehittämisen ja tuottamisen kannalta keskeiset toimijat (ELY-keskukset, Tekes ja Finpro) ja yhteinen asiakkuusstrategia.

Osana Yritys-Suomi -palvelujärjestelmää ja yhteistä asiakkuusstrategiaa rakennetaan erilaisia toimintatapoja ja osallistutaan yhteistyöfoorumeille kasvuyritysten kasvun tukemiseksi. Kasvuyrityksille suunnattuja palveluja on tarkoitus kehittää erityyppisten kasvuyritysten tarpeiden näkökulmasta.

Yrityspalveluiden asiakkuustietojen yhteiskäytön kehittämiseen osallistutaan osana yrityspalveluorganisaatioiden yhteistä asiakkuuden johtamisen mallia. Tavoitteena on kasvuväylä-palvelun pilotointi ja valtakunnallinen käyttöönotto sekä Enterprise Finland -sijoittajatapahtumaan osallistuminen.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

2. Tavoitelinjaukset

Teollisuussijoituksen toiminta on edistänyt työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamien tavoitelinjausten, erityisesti tavoitelinjausten 2 ja 3, toteuttamista. Teollisuussijoitus on osallistunut aktiivisesti konsernin toimijaryhmä 1:lle asetettuihin yhteisiin tulostavoitteisiin, niin sanottua Kasvuväylää ja Enterprise Finland -sijoittajatapahtumaa, koskevaan työhön.

3 Teollisuussijoitukselle asetettavat elinkeinopoliittiset tavoitteet vuodelle 2011

3.1 Pääomasijoitusmarkkinoiden kehittäminen

Pääomasijoitusmarkkinat ovat finanssikriisin jälkeen edelleen varsin hiljaiset. Selvää elpymistä on ollut kuitenkin havaittavissa syksyn 2010 aikana.

Teollisuussijoituksen keskeisenä tehtävänä on kehittää pääomasijoitusmarkkinoita myötävaikuttamalla riittävän suurikokoisten rahastojen syntymiseen venture capital -alueelle. Kohdeyhtiötä kehitetään pitkäjänteisesti, minkä kautta toimialan taloudellinen tuotto-odotus parantuu. Yhtiö kiinnittää huomiota kohdeyhtiötä hallinnoivien yrittäjävetoisten hallinnointiyhtiöiden ammattitaitoon ja näytöihin perustuvaan kokemukseen. Teollisuussijoitus tekee yhteistyötä instituutiosijoittajien kanssa.

Teollisuussijoitus edistää suomalaisten yritysten kansainvälistymistä. Tässä tarkoituksessa Teollisuussijoitus edistää ulkomaisten rahastojen kiinnostusta Suomea kohtaan verkottumalla niiden kanssa. Teollisuussijoituksen kansainväliset rahastosijoitukset ovat lisääntyneet tuntuvasti johtuen kansainvälisten rahastojen Suomi-kiinnostuksen lisääntymisestä. Kansainvälistyminen heijastuu myös Teollisuussijoituksen suoraan sijoitustoimintaan, jossa kansasijoittajina yhä useammin on ulkomaisia toimijoita. Teollisuussijoituksen suorien sijoitusten tiimit jatkavat aktiivista verkostoitumista kansainvälisten pääomasijoittajien kanssa tarjoten näille erilaisia yhteistyömahdollisuuksia suomalaisten yhtiöiden rahoittamiseksi. Teollisuussijoitus pyrkii vakiinnuttamaan asemaansa yhtenä merkittävimmistä pohjoismaisista kasvuyritysten rahastosijoittajista.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

3.1 Pääomasijoitusmarkkinoiden kehittäminen

Teollisuussijoituksen toimenpitein on aikaansaatu Suomessa toimivia riittävän suurikokoisia ja markkinaehtoisia venture capital - alueelle keskittyviä

pääomarahastoja, joiden toimintamalli ja osaaminen mahdollistavat pitkällä tähtäimellä paremman tuotto- ja riskiprofilin muodostumisen, jolloin venture capital -toimialue tulee houkuttelevammaksi myös yksityisille sijoittajille. Myös uusien kansainvälisten hallinnointiyhtiöiden varainkeräystä rahastoihin on edistetty. Suomen pääomasijoitusmarkkinoiden kansainvälistymisen edistämiseksi ja manageriverkoston kehittämiseksi Teollisuussijoitus on, suomalainen intressi huomioiden, edelleen aktivoitunut kansainvälistä sijoitustoimintaansa ja manageritoiminnan verkottumista.

3.2. Rahastosijoitukset

Alkuvaiheen rahastojen, kasvurahastojen ja Kasvurahastojen Rahasto Ky:n osuus yhtiön sijoitussalkusta on 30.6.2010 ollut 72 prosenttia (vuonna 2009: 68 %). Private Equity -rahastojen osuus kesäkuun lopussa 2010 on ollut 15,3 (2009: 16 %) prosenttia. Vuoden 2010 syyskuun loppuun mennessä Venture capital ja Private Equity -rahastoihin tehdyistä sijoituksista 41 prosenttia (vuonna 2009: 50 %) on ollut kansainvälisiä sijoituksia.

Venture capital -kasvuyrityksiä tulee kehittää pitkäjänteisesti. Sijoituksia tehdään riittävän suurikokoisiin rahastoihin, jotka keskittyvät yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen, huomioiden Teollisuussijoituksen kokonaissijoitussalkun riskipitoisuuden tasapainottamisen vaatimus. Alkuvaiheen rahastojen ja kasvurahastojen osuus Teollisuussijoituksen sijoitussalkusta on ollut noin 56 % (vuonna 2009 yli 60 %).

Työeläkeyhtiöiden kanssa perustettu yhteinen rahastojen rahasto on toiminnallaan vakiinnuttanut asemansa yhtenä merkittävistä suomalaisten rahastojen rahoittajista. Rahasto toimii tuottohakisesti. Rahasto sijoittaa Suomessa toimiviin venture capital -rahastoihin ja kasvuvaiheen buyout -rahastoihin. Rahaston kokonaissijoitussitoumuksesta, 135 miljoonasta eurosta, oli 30.6.2010 annettu sijoitussitoumuksia 45 miljoonalla eurolla.

Suomen venture capital -toimialan kehittyminen kansainvälisesti kilpailukykyiseksi edellyttää aktiivisia kansainvälisiä yhteyksiä sekä uusia Suomeen sijoittuvia ja sijoitavia rahastorakenteita. Teollisuussijoituksen kansainväliset rahastosijoitukset ovatkin lisääntyneet tuntuvasti. Tavoitteena on, että pääomarahastojen kansainvälistymistä jatketaan ja että ulkomaiset instituutiot kasvattavat sijoituksia suomalaisissa rahastoissa. Tavoitteena on edistää erityisesti aikaisen vaiheen pääomasijoitusmarkkinan kansainvälistymistä sekä madaltaa uusien riittävän ammattitaidon ja kokemuksen omaavien pääomasijoitusyhtiöiden markkinoille tulon esteitä.

Teollisuussijoitus selvitti sijoitusmahdollisuuksia varhaisen vaiheen korkean teknologian rahastoihin vuonna 2010 tavoitteenaan identifioida rahasto, joka voisi toimia kiihdyttämöiden jälkeen seuraavana kasvuyrityksiin suunnatun pääomasijoittamisen vaiheena. Lisäksi Teollisuussijoitus pyrki löytämään sellaisen markkinaehtoisuuden toimijan, jolla olisi mahdollisuus saada myös kansainvälistä rahoitusta. Tässä tavoitteessa onnistuttiin *Conor Technology Fund II:n* muodossa. Kyseinen rahasto on

kerännyt vuoden 2010 aikana vajaan 50 miljoonan euron pääoman koti- ja ulkomailta sijoittajilta, mukaan lukien Teollisuussijoituksen, Kasvurahastojen Rahaston ja Euroopan investointirahaston ankkurisijoitukset.

Teollisuussijoituksen myöhemmän vaiheen rahastosijoitusten kohteet ovat lisääntyvästi aktiivisia kehittyvillä palvelumarkkinoilla. Erityisesti rahastojen hallinnoijien mielenkiinto on kohdistunut hoiva- ja terveydenhuoltosektoreilta löydettäviin sijoitusmahdollisuuksiin edesauttaen siten rakennemuutoskehitystä julkisten palveluiden tuottamisessa. Ylipäättään myöhemmän vaiheen rahastot rakentavat kansantaloudelle tärkeitä kasvuhakuisia yrityksiä joko orgaanisen kasvun tai toimialalla tapahtuvan yhdistymiskehityksen kautta. Teollisuussijoitus jatkaa myöhemmän vaiheen rahastosijoituksissaan päähuomion kohdistamista kasvuhakuisiin toimijoihin.

Teollisuussijoitus huomioi sijoitustoiminnassaan sen, että uusien rahastojen perustaminen ei vääristä olemassa olevien yksityisten markkinaehtoisten toimijoiden kilpailuasetelmaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

3.2. Rahastosijoitukset

Teollisuussijoitus on valmistellut toimenpiteet yritysten aikaisen kehitysvaiheen pääomasijoitusmarkkinan kansainvälistämiseksi.

Myöhemmän vaiheen rahastoissa Teollisuussijoitus on keskittynyt rahastoihin, joiden liiketoimintamalli perustuu yritysten pitkäjänteiseen kehittämiseen. Private Equity-rahastosijoitusten osuutta kokonaissalkusta ei kasvateta yli 30 %:in. Teollisuussijoitus on hallinnoinut työeläkeyhtiöiden kanssa perustettua Kasvurahastojen Rahastoa siten, että rahastojen rahasto on vakiinnuttanut asemansa yhtenä merkittävimmistä suomalaisten rahastojen rahoittajista.

Teollisuussijoitus on vakiinnuttanut asemansa yhtenä merkittävimmistä pohjoismaisista kasvuyritysten rahastosijoittajista ja syventänyt yhteistyötä muiden markkinaehtoisten pohjoismaisten instituutioiden ja Euroopan unionin toimielinten kanssa.

3.3. Suorat sijoitukset

Teollisuussijoitus tekee markkinaehtoisesti suoria syndikointisijoituksia yhdessä yksityisten sijoittajien kanssa. Suorat sijoitukset ovat valikoivia, ja niiden tulee olla kokoluokaltaan riittävän suuria. Kasvuyritysten kehittymiseksi ja kansainvälistymiseksi Teollisuussijoitus toimii tarvittaessa hankkeiden katalysoijana, mikä tarkoittaa hankkeiden aktiivista tutkimista ja muiden sijoittajien sitouttamista hankkeisiin yhdessä nykyisten omistajien kanssa. Suorissa sijoituksissa kanssasijoittajina ovat yhä useammin ulkomaiset toimijat. Kansainvälisten sijoittajien toimintamalleissa edellytetään yhä useammin yhteistyökumppaniksi paikallista toimijaa, ja Teollisuussijoitus on kehittämässä rooliaan johtavaksi paikalliseksi kanssasijoittajaksi Suomessa.

Teollisuussijoituksen kautta tapahtuva rahoitus omalta osaltaan mahdollistaa innovatiivisten yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen tähtääviä investointeja. Vaikka rahastosijoitukset ovat ensisijaisia, yhtiö voi suorilla syndikointisijoituksilla edistää kilpailukyvyn kasvattamista lupaavilla toimialoilla, esimerkkeinä palvelut, cleantech ja kaivosteollisuus.

Yhtiön suorien sijoitusten osuus pääomasijoitustoiminnan kokonaisvolyymista ei saa kasvaa yli 30 %:n.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

3.3. Suorat sijoitukset

Teollisuussijoitus on tehnyt suoria sijoituksia yritysjärjestelyihin, kasvuyrityksiin ja vakautukseen. Yhtiön suorien sijoitusten osuus voi olla enintään 30 % sijoitusten kokonaismäärästä (ylitys edellyttää työ- ja elinkeinoministeriön luvan).

Suorissa sijoituksissa on saatu yhteistyökumppaneiksi kansainvälisiä sijoittajia.

3.4. Pitkän aikavälin kannattavuusvaatimus

Valtioneuvoston päätöksen mukaan Teollisuussijoituksen toiminnan tulee olla liiketaloudellisesti kannattavaa pitkällä aikavälillä. Kannattavuuteen vaikuttaa toisaalta se, että yhtiön sijoitustoiminta tulee suunnata korjaamaan pääomasijoitustoimialan rahoituksen tarjonnassa olevia puutteita. Toisaalta yhtiöllä on elinkeinopoliittinen tehtävä, jonka täyttämiseksi voidaan yksittäisissä sijoituspäätöksissä hyväksyä tavanomaista suurempi riski.

Elinkeinopoliittisen tehtävän toteuttamisen lisäksi yhtiö voi kohdentaa sijoituksiaan myös muihin rahastoihin ja suoriin sijoituksiin, jos se on yhtiön pitkän aikavälin liiketaloudellisen kannattavuuden turvaamiseksi välttämätöntä. Private Equity -sijoituksilla tasapainotetaan riskiä, joka sisältyy Teollisuussijoituksen elinkeinopoliittisessa tarkoituksessa tehtyihin sijoituksiin.

Näitä sijoituksia koskevat seuraavat rajoitukset: (i) Private Equity rahastosijoituksia voi olla enintään 30 % yhtiön sijoitusten ja sijoitussitoumusten kokonaismäärästä ja (ii) suoria sijoituksia voi olla enintään 30 % yhtiön sijoitusten ja sijoitussitoumusten kokonaismäärästä.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

3.4. Pitkän aikavälin kannattavuusvaatimus

Teollisuussijoitus on tehnyt yhtiön pitkän aikavälin liiketaloudellisen kannattavuuden turvaamiseksi Private Equity rahastosijoituksia ja suoria sijoituksia siten, että Private Equity rahastosijoitusten osuus voi olla enintään 30 % sijoitusten ja sijoitussitoumusten kokonaismäärästä. Suorien sijoitusten enimmäismäärä voi olla enintään 30 % sijoitusten ja sijoitussitoumusten kokonaismäärästä.

3.5. Sijoitukset eri toimialoille

Teollisuussijoituksen tulee sijoittaa innovaatio- ja energiapolitiikan kannalta keskeisille toimialueille, kuten teknologia- ja palveluyrityksiin, jotka joko edistävät energiatehokkuuden lisäämistä, hyödyntävät uusi teknisiä tai palvelullisia clean technology -innovaatioita tai muulla tavalla edesauttavat kestäväää energiataloutta.

Pääomasijoittajana Teollisuussijoitus suuntaa sijoitustoimintaa clean technology -yrityksiin. Teollisuussijoitus jatkaa aktiivista toimintaansa tällä alalla, jonka uskotaan kasvavan.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut keväällä 2010 työryhmän laatimaan Suomen mineraalistrategian. Työryhmä on luovittanut ehdotuksen Suomen mineraalistrategiaksi elinkeinoministeri Pekkariselle lokakuussa 2010. Strategia sisältää ehdotuksia kaivosalaa koskeviksi rahoitustoimenpiteiksi.

Teollisuussijoituksen tulee selvittää aktiivisesti toimialakohtaisia sijoitusmahdollisuuksia TEM:n tavoitelinjauksen mukaisilla strategisilla painopistealueilla (kohta 2). Teollisuussijoitus tarjoaa riskirahoitusta suorina syndikointisijoituksina. Lisäksi Teollisuussijoituksen tulee aktiivisesti selvittää mahdollisuudet osallistua kaivos- ja ilmastonmuutos-toimialojen hankkeisiin.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

3.5. Sijoitukset eri toimialoille

Teollisuussijoituksen sijoitustoimintaa on suunnattu clean technology -yrityksiin, ja yhtiö jatkaa aktiivista toimintaansa tällä alalla. Teollisuussijoitus jatkaa myös uusien kaivoshankkeiden käynnistämisen edistämistä ja osallistuu mineraalistrategian toteuttamiseen. Teollisuussijoitus selvittää muiden sektorien/toimialojen rakennemuutoksen tarjoamia sijoitusmahdollisuuksia.

3.6. Yhteistyö muiden julkisten toimijoiden kanssa

Teollisuussijoituksen tulee osallistua yhdessä muiden julkisten toimijoiden (Finnvera Oyj, TEKES) kanssa erityisesti kasvuyritysten tarpeita vastaavan rahoitus- ja palvelujärjestelmän kehittämiseen, jossa eri toimijoiden roolit ja palvelutarjoomat muodostavat selkeän kokonaisuuden. Teollisuussijoituksen tulee muutoinkin osallistua omalta osaltaan valtioneuvoston hyväksymän kysyntävetoisen innovaatiostrategian edistämiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut 24.9.2010 konsernin toimijoiden ohjauksen vahvistamiseksi ohjausryhmän valmistelemaan kasvurahoitukselle asettavia tavoitteita ja niihin liittyviä toimintalinjauksia, seuraamaan tehtyjen linjausten toimeenpanoa ja tuloksellisuutta sekä koordinoimaan kasvurahoituksesta vastaavien TEM-hallinnonalan yksiköiden tulos- ja omistajaohjausta. Ohjausryhmä voi kuulla ohjattavien yksiköiden hallitusten puheenjohtajia sekä pää- ja toimitusjohtajia. Teollisuussijoitus ottaa tarvittaessa osaa ohjausryhmään.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

3.6. Yhteistyö muiden julkisten toimijoiden kautta

Teollisuussijoitus on ollut aktiivisessa yhteistyössä Tekesin (rahoitusohjelmat), Finnveran (kasvuyritysten pääomasijoitukset ja vakautusrahoitus) ja Avera (siemenrahoituskohteiden jatkorahoitus) kanssa innovatiivisten yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämiseksi.

Teollisuussijoitus on rakentanut yhteistyön tehostamiseksi toimintamallin seuraaville erityisrahoituksen rajapinnoille: Tekes/nuoret innovatiiviset yritykset, Finnvera/Avera/Veraventure sekä Vigo-kiihdyttämöohjelma.

3.7. Vakautusohjelman kautta tehtävät sijoitukset¹⁴

Syyskuun 2010 loppuun mennessä Teollisuussijoitus on käsitellyt 63 vakautushanketta, joista yhtiön hallitus on tehnyt samana aikana sijoituspäätöksiä 52,6 miljonnalla eurolla. Rahoitusta hakevan yrityksen omistajana on ollut usein pääomasijoittaja. Yhtiöt ovat usein investointihyödykkeitä valmistavia teollisuusyrityksiä. Useilla toimialoilla taloudellinen kehitys on osoittanut piristymisen merkkejä erityisesti vuoden 2010 toisella neljänneksellä. Teollisuussijoituksen vakautushanketta kääntyi kasvuun vuoden 2010 alkupuolella. Vuoden loppua kohden valmistautaan vakautusrahoituksesta rahoittamaan yhtiöitä, jotka tarvitsevat rahoitusta kasvuun laman jälkeen. Kasvussa tarvitaan uusia investointeja erityisesti koneisiin, jakeluun sekä käyttöpääomaan.

Tavoitteena on edelleen, että käyttöpääoman huono saatavuus ei kaada elinkelpoisia yrityksiä ja että työpaikat säilyvät. Vakautusrahoitusohjelman kautta varaudutaan äkillisiin merkittäviin rahoitustarpeisiin. Teollisuussijoituksen kautta tapahtuva rahoitus turvaa elinkelpoisten yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edellytykset. Ohjelman kautta voidaan reagoida äkillisiin alueellisiin rakennemuutoksiin ja suunnata rahoitusta erityisesti uusia, korvaavia työpaikkoja tarjoaville elinkelpoisille yrityksille. Tavoitteena on myös kohdentaa vakautusohjelmaan osoitetut varat sijoituskohteisiin ohjelman voimassaoloaikana.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

3.7. Vakautusohjelman kautta tehtävät sijoitukset

Vakautusohjelmasta tehtävillä sijoituksilla on lisätty käyttöpääoman saatavuutta ja luotu edellytyksiä työpaikkojen säilymiseen elinkelpoisissa yrityksissä.

Teollisuussijoitus on tehnyt sijoituksia ja sijoitussitoumuksia 100 miljoonaa euroa ohjelman päättyessä.

¹⁴ Vakautusrahoitusohjelmasta on annettu säännökset valtioneuvoston päätöksessä Suomen Teollisuussijoitus Oy:n sijoitustoiminnan yleisistä suuntaviivoista 26.3.2009 ja 8.10.2009..

4. Teollisuussijoituksen taloudellinen tulos ja yhtiölle asetettavat omistajapoliittiset tavoitteet vuonna 2011

Teollisuussijoituksen toiminnan tulee Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain (1352/1999) 2 §:n mukaan olla pitkällä aikavälillä liiketaloudellisesti kannattavaa. Tavoitteena on sellainen kannattavuustaso, joka mahdollistaa yhtiön oman pääoman reaalikasvun. Yhtiön elinkeinopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan yksittäisissä sijoituspäätöksissä hyväksyä tavanomaista suurempi riski. Yhtiön tulee kiinnittää erityistä huomiota riskienhallintaan.

Teollisuussijoituksen hallitus päättää riskienhallintapolitiikasta. Sen mukaan riskejä valvotaan ja seurataan jatkuvasti sekä raportoidaan yhtiön hallitukselle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintapolitiikka sisältää Teollisuussijoituksen riskien määrittelyn ja luokittelun, riskienhallinnan tavoitteet, vastuut sekä käytännöt.

Teollisuussijoituksen taloudellisen toiminnan tulos vuonna 2009 oli heikko samoin kuin myös edellisenä vuonna 2008. Sijoitusten arvostustasojen jyrkkä lasku jatkui edelleen ja johti tappiolliseen tulokseen. Yhtiön (konsernin) tilivuoden 2009 tulos oli -11,6 M € ja emoyhtiön tulos -20,2 M €. Pääomasijoitusten arvonalentumisten vaikutus konsernin tulokseen oli - 27,2 M€ (-37,0 M € vuonna 2008). Konsernin tilikauden 2009 oman pääoman tuotto oli -2,5 % (-5,9 %). Konsernin 10 vuoden (2000-2009) painotetun keskiarvon mukainen oman pääoman tuotto oli 3,6 %. Näin ollen Teollisuussijoitus on saavuttanut sille asetetun pitkän tähtäyksen kannattavuustavoitteen. Kuluvana vuonna konsernin tappio oli kesäkuun loppuun mennessä 6,8 M €. Koko vuoden 2010 tappioennuste on 10,4 M€.

Hallitusohjelmassa todetaan, että tavoitteena on erityisesti nopeasti kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten liiketoiminta- ja kasvurahoituksen varmistaminen ja että Teollisuussijoituksen riittävästä pääomittamisesta huolehditaan. Rahoituskriisin vaikutusten torjumiseksi ja Teollisuussijoituksen sijoitustoiminnan jatkuvuuden ja riittävän sijoitusvolyymien turvaamiseksi valtio merkitsi vuonna 2009 Teollisuussijoituksen osakkeita yhteensä 150 M €:lla, josta 50 M € liittyi yhdessä työeläkeläistön kanssa perustetun Kasvurahastojen Rahasto Ky:n rahoittamiseen ja 100 M € rahoitusohjelmaan, josta sijoituksia suunnataan elinkelpoisille, mutta suhdannetilanteen vuoksi vaikeuksiin joutuneille yrityksille. Tämä vakautuksen rahoitusohjelman pääoma pyritään allokoimaan ohjelman voimassaoloaikana .

Yhtiön (konsernin) omavaraisuusaste oli vuoden 2009 tilinpäätöksessä 99,8 % ja konsernitaseen loppusumma 529,9 M € (vuonna 2008 391,5 M €). Yhtiön oma pääoma oli kesäkuun 2010 lopussa 544 M€, konsernitaseen loppusumma 523 M€ ja likviditeetti 281 M €. Kassavirta on ollut 24 peräkkäistä kuukautta negatiivinen kesästä 2008 lähtien.

Reaalitalouden ongelmat heijastuvat edelleen Teollisuussijoituksen sijoitussalkun arvostuksessa ja tilikauden 2010 tulostilanne on kolmantena vuonna peräkkäin tappiollinen. Pääomasijoitustoiminnan osalta on havaittavissa vilkastumisen merkkejä, mutta irtautumismarkkina on edelleen varsin hiljainen. Kun pääomasijoitustoimialalla, erityisesti alku- ja kasvuvaiheen rahastoissa on vielä käynnissä

rakennemuutos, on koko toimialan ja Teollisuussijoituksen talouden kehityksen ennakointi vuodelle 2011 epävarmaa.

Teollisuussijoituksen sijoitustoiminnan riittävän volyymin turvaamiseksi yhtiön sijoitusten ja sijoitussitoumusten ylärajaa suhteessa omiin pääomiin (sitoumustaso) nostettiin kesällä 2007 130 %:sta 150 %:iin. Tämä sitoumustaso oli tilikauden 2009 lopussa 98 % (vuonna 2008 126,5 %) ja 30.6.2010 103,2 %. Yhtiön tavanomaista pääomasijoitustoimintaa suuremman riskinoton vuoksi ei ole perusteltua nostaa tätä enimmäisrajaa, eikä se ole tarpeenkaan yhtiön vuonna 2009 saaman lisäpääoman vuoksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

Yhtiön toiminta on ollut pitkällä aikavälillä (10 vuotta) liiketaloudellisesti kannattavaa ja toiminnan tulee olla kannattavaa myös tulevaisuudessa pitkällä aikavälillä (5-10 vuotta).

Suomen Teollisuussijoitus Oy:n tulee kiinnittää vuonna 2011 edelleen huomiota riskienhallintaan sekä huolehtia siitä, että yhtiön sitoumusten määrä suhteessa omiin pääomiin pysyy kohtuullisena. Sijoitusten ja sitoumusten määrä ei ole ollut eikä saa olla enempää kuin 150 % omista pääomista.

4.1. CAF-laatuohjelma

Osana työ- ja elinkeinoministeriön omistajapoliittisia tavoitteita Teollisuussijoituksessa huomioidaan yhteiseurooppalainen julkishallinnon itsearviointimenettely (CAF-laatuohjelma) sen kattamilla arviointialueilla (mm. johtajuus, toimintaperiaatteet ja strategia, henkilöstö, prosessien ja muutosten hallinta).

Työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto:

Teollisuussijoitus Oy:ssä on otettu käyttöön CAF -tasoinen laatuohjelma.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Teknologian tutkimuskeskus VTT:n välinen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

1.1 VTT-lain ja organisaation uudistaminen

Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintaa säätelevä laki tulee voimaan 1.12.2010 (HE 75/2010). Lain tarkoituksena on ajanmukaistaa tutkimuskeskusta koskevia säännöksiä ottaen huomioon lainsäädännön ja toimintaympäristön kehitys, työ- ja elinkeinoministeriön tulosohjauk käytännöt ja tutkimuskeskuksen organisaation muutokset.

VTT on toiminut 1.1.2010 alkaen VTT Group -rakenteen mukaisesti. Virastomuotoisen tutkimuskeskuksen alaisuuteen on perustettu osakeyhtiöitä. Uusi rakenne mahdollistaa VTT:n pitkäjänteisen kehittämisen ja tehokkaan asiakasliiketoiminnan. VTT Groupiin kuuluvat VTT:n tutkimus ja kehitys, asiakasratkaisut, strateginen tutkimus, IP-omaisuuden kehittäminen ja hallinta, konsernipalvelut sekä yhtiöt VTT Expert Services Oy, VTT International Oy ja VTT Ventures Oy. VTT ohjaa tytäryhtiöitä TEM:n kanssa sovittujen periaatteiden mukaisesti. Osakeyhtiöt eivät ole tämän tulossopimuksen piirissä vaikka ne käytännössä omalta osaltaan edesauttavat työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategian mukaisten yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumista.

1.2 Toiminnan kytkentä hallituksen ja ministeriön strategisiin linjauksiin

VTT edistää tehtäväalueellaan hallitusohjelman, hallituksen politiikkaohjelmien sekä tutkimus- ja innovaationeuvoston linjaamien tavoitteiden toteutumista.

VTT:n toimintaa suunnataan ja kehitetään kansallisen innovaatiostrategian, ministeriön konsernistrategian sekä Innovaatiopolitiikan linjaukset 2012-2015 ja painopisteet vuodelle 2011 -asiakirjan mukaisesti. VTT:n toiminnassa otetaan huomioon kansallinen ilmasto- ja energiastrategia.

VTT huolehtii sille asetettujen tuottavuustavoitteiden toteutumisesta valtion tuottavuusohjelman periaatteita noudattaen.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Konsernin tavoitelinjausten toteuttaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut toimialalleen konsernistrategian mukaiset yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2011. Näillä linjauksilla edistetään

kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä¹⁵. TEM:n konsernistrategian toimintaympäristökuvauksessa nostetaan esiin suuria yhteiskunnallisia haasteita. Nämä ovat hyvin esillä myös VTT:n tutkimuksen sisältölinjauksissa. VTT:n toiminta kytkeytyy hyvin myös EU:n 2020 strategiaan ja sen lippulaivaohjelmiin.

VTT vastaa konsernitason tavoitelinjausten toimeenpanosta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. VTT on yksi päätoimijoista tavoitelinjausten 2 ”edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa” ja 3 ”vahvistetaan innovaatio-toiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä” toteuttamisessa. Lisäksi sen rooli tavoitelinjausten 5 ”parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla” ja 6 ”edistetään uusiutuvan energian käyttöä” toteuttamisessa on suuri, kun taas työllisyyteen liittyvissä linjauksissa 1 ja 4 rooli on välillinen.

VTT:n vaikutuksia tavoitelinjausten toteuttamiseen eli talouden kasvuun, työllisyyteen ja hyvinvointiin tavoitellaan ja seurataan asiakkaiden kilpailukykyyn paraneamisen kautta. VTT synnyttää yhteiskunnallista vaikuttavuutta

- suuntaamalla tutkimustoimintaa ja osaamistaan elinkeinoelämän kannalta keskeisiin painoalueisiin sekä liiketoiminnan nykyisiin ja ennakoitaviin murroskohtiin (TL 3)
- muuntamalla tutkimustuloksia hyödynnettäviksi ratkaisuksi ja uudeksi liiketoiminnaksi (TL 2)
- osallistamalla uusien teknologiayritysten perustamiseen (TL 2).

Kehysbudjetin puitteissa rahoitettu VTT:n strateginen tutkimus ja sen oikeanlainen suuntaaminen on edellytys sille, että soveltavalla tutkimuksella on mahdollisuus kasvaa kaupalliseksi menestykseksi. TEM:n näkemyksen mukaan VTT:n pitkän aikavälin strategiset valinnat ovat olleet oikeita. VTT on vahvistanut osaamistaan suomalaisen yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kannalta keskeisillä painoalueilla. Osaamista on kasvatettu aloille, joilla VTT:n kompetensseilla on kysyntää. VTT:n osaamisen avulla yritykset ovat voineet muuntaa tutkimustuloksia menestyviksi tuotteiksi, ratkaisuksi ja uudeksi liiketoiminnaksi.

2.2 VTT:lle asetetut vaikuttavuustavoitteet

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut VTT:lle kolme vaikuttavuustavoitetta vuodelle 2011. Yhteiskunnallisissa tavoitteissa on otettu huomioon VTT:n uudistettu organisaatio ja siitä saadut kokemukset. Tästä johtuen sopimuksessa esitetty tavoiteasetanta poikkeaa jonkin verran valtion vuoden 2011 talousarvioesityksestä.

---

15 TL 1 Autetaan nuoria työllistymään

TL 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

TL 3 Vahvistetaan innovaatio-toiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä

TL 4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin

TL 5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla

TL 6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä.

1) **VTT luo edellytyksiä uuden liiketoiminnan syntymiselle ja hyvinvoinnin kasvulle** panostamalla maailmanluokan tuloksiin ja teknologisiin läpimurtoihin Suomen elinkeinoelämälle tärkeillä painoalueilla, suuntaamalla strategista tutkimusta teollisten toimialojen uudistumiseen, palvelutalouteen sekä kestäväälle kehitykselle perustuvan uuden liiketoiminnan edistämiseen (TL 2.3)¹⁶. Maksullisen toiminnan kasvun kautta syntyvät lisätuotot tulisi työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan suunnata yhteiskunnallisesta ja globaalista kysynnästä nousevien osaamisvahvuuksien kehittämiseen.

2) **VTT edistää vahvojen ja verkottuneiden innovaatiokeskittymien ja -ympäristöjen kansainvälistymistä sekä yritysten kytkeytymistä ylikansallisiin innovaatio- ja arvoketjuihin** osallistumalla strategisten huippuosaamisen keskittymien ja osaamiskeskusohjelman klusteriohjelmien toteuttamiseen ja FinNode-innovaatiokeskusten verkoston toimintaan sekä vahvistamalla yhteistyötä muiden julkisten toimijoiden kanssa ulkomaisten investointien edistämisessä (TL 3.2). VTT osallistuu lisäksi EU:n innovaatiounionin toimenpiteiden ja EU:n 8. puiteohjelman sisältöjen valmisteluun.

3) **VTT edistää kestäväää kehitystä, hyvinvointia ja työllisyyttä** suuntaamalla tutkimustoimintaansa uusiutuvien ja vähäpäästöisten energiajärjestelmien ja -teknologioiden (TL 6.1) sekä terveys-, turvallisuus- ja hyvinvointipalvelujen kehittämiseen (TL 5.2) sekä osallistumalla EU 2020 strategian ja sen lippulaivaohjelmien toimeenpanoon. Työllisyyttä ja kansainvälistyvää yritystoimintaa se edistää välillisesti tukemalla Suomeen sijoitettavaa yritystoimintaa vahvistamalla pienten ja keskisuurten yritysten kykyä hyödyntää tutkimus- ja innovaatiotoimintaa sekä toimia kansainvälistyvässä liiketoimintaympäristössä (TL 2.1).

VTT:n yhteiskunnallisen vaikuttavuuden seurannalle asetetaan seuraavat määrälliset mittarit:

	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus			
- Kärki- ja innovaatio-ohjelmien yritysrahoitusosuiden keskimääräinen tavoite (%) vuosittain (TL 2.3)	-	23 (tot.31.10.)	23
Uudet asiakkaat, joiden VTT-projektien volyyymi yli 1 milj. €/vuosi (TL 2.3)			2
Kansainvälisen toiminnan maksulliset tulot (milj. €) (TL 3.2)			13,64 ¹⁾
- Tuotannollisesti tai kaupallisesti hyödynnetyt tai 3 vuoden aikana hyödynnettävät hanketulokset, % (TL 2.3)		58 (ennuste)	65–70
- VTT:n SHOK-projektien liikevaihto (milj. €) (TL 3.2)	8,4	-	12,05 ²⁾

1) Ei sisällä Expert Service Oy:n toimintaa

2) Prosentuaalinen kasvutavoite on 20.

¹⁶ Suluissa oleva luku viittaa TEM:n tavoitelinjauksista johdettuihin tulostavoitteisiin, jotka on esitetty tulossuunniteluohjeen 17.5.2010 päivättyssä liitteessä.

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1 VTT:lle asetetut toiminnalliset tavoitteet

VTT parantaa maksullisen toiminnan kannattavuutta ja laajentaa kansainvälistä liiketoimintaansa. Lisäksi se panostaa kansainväliseen huippuosaamiseen valituilla kärkialoilla. VTT:n toiminnalliselle tuloksellisuudelle asetetaan seuraavat määrälliset tavoitteet:

	2009 toteutuma	2010 tavoite/ tot. 31.10. /ennuste	2011 tavoite
Toiminnallinen tehokkuus			
- Maksullinen toiminta (% liikevaihdosta)	32	27 (e)	29
- Maksullisen toiminnan ylijäämä (1 000 euroa)	771	3 200 (tav)	3 300
- Ulkomaiset tuotot (% liikevaihdosta)	14	14 (e)	17
Tuottavuus			
- Liikevaihto (1 000 euroa/htv)	107	104(e)	109
Tuotokset ja laadunhallinta			
- Referoidut kansainväliset tieteelliset lehtiartikkelit	511	447 (31.10.)	600
- Uudet keksintö- ja ohjelmistoilmoitukset, kpl	389	249 (31.10.)	300
- Asiakastytyväisyys (1–5)	4,4	4,4 (31.10.)	4,3
- Yrityspalveluiden hyödyllisyys asiakkaille (1-5)	arvioidaan osana asiakasvaikuttavuuskyselyä		
- Yrityspalveluiden laatu (1-5)	arvioidaan osana asiakastytyväisyyskyselyä		
- Itsearviointi (CAF /EFQM)			tehty
- Sidosryhmäkysely	arvioidaan osana asiakasvaikuttavuuskyselyä		
- yhteistyö (1-5)			
- kuinka hyvin täyttänyt odotukset (1-5)			
- palvelumielikuva (1-5)			

3.2 Erityisteemat

3.2 a) TEM-konsernin erityisteemat

Toimijaryhmä 1:lle asetettu yhteinen tulostavoite

VTT osallistuu hallinnonalan toimijaryhmä 1 yksikköjen yhteisen tulostavoitteen ”Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa” toteuttamiseen. Toimenpiteiksi on valittu Kasvuväylä-palvelun pilotointi ja valtakunnallinen käyttöönotto sekä Enterprise Finland-sijoitustapahtuman järjestäminen (TL 2.3).

Kasvuväylä-palvelun pilotoinnissa VTT:n roolina on synnyttää aiheita sekä tarjota teknologioita ja niihin liittyviä vahvoja, teknologiaan pohjautuvia keksinnöllisiä kokonaisuuksia kasvuhakuisille yrityksille. Lisäksi VTT tuottaa yritysten kehitystarpeiden kartoittamiseen strategiatutkain-työkalua ja kasvuyrityksille toimiala-

kohtaisia kehityspalveluja. Enterprise Finland-sijoittajatapahtumassa tammikuussa 2011 VTT esittelee ehdotuksia uusiksi yrityksiksi.

Tietojärjestelmien kehittäminen ja tietoturva

VTT huomioi toiminnassaan valtionhallinnon tietoturvasäädösten vaatimukset. Mikäli tietoturvasäädösten perustason saavuttaminen vaatii lisää toimenpiteitä, VTT valmistelee toimenpidesuunnitelman 6/2011 mennessä. Tietoturvasäädösten vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

VTT osallistuu TEM-konsernin tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantamiseen varautumalla tarvittavien, omia tietojärjestelmiään koskevien tietojen välittämiseen TEM-konsernin IT-kehittämishankkeita sisältävään hankehallintajärjestelmään.

Sähköistämissuunnitelman toimeenpano

VTT osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asioinnin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Energiätehokkuussuunnitelman laadinta

VTT huomioi valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoitteen energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

3.2 b) VTT:n toimintaan liittyvät erityiskysymykset

Tutkimusreaktori ja ydinturvallisuus

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut 27.10.2010 kansallisen työryhmän valmistelemaan ydinvoima-alan osaamista varmistavia toimenpiteitä. Lisäksi työryhmän tehtävänä on arvioida VTT:n tutkimusreaktorin tilanne. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että ydinturvallisuuden osaamisesta huolehditaan kansallisesti ja tutkimusreaktorin hyötykäyttö syöpäsairauksien hoidossa selvitetään vuoden 2011 aikana.

Riskienhallinta

VTT on laatinut toimintaohjeen ”VTT Group riskienhallinnan periaatteet” jolla varmistetaan, että toimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niihin kohdistetaan asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet. Toiminnallisten riskien lisäksi VTT on arvioinut tavoitelinjauksien toteuttamisen kannalta kriittisiä tekijöitä. Liitteenä olevassa taulukossa (Liite 1) on esitetty VTT:n arvioimat riskit merkittävimpien tulostavoitteiden osalta.

Asiakastyytyväisyys

Asiakastoiminnan kehittäminen ja käyttäjän näkökulman sisäistäminen osaksi VTT:n omaa toimintaa ja VTT:n osaamisen markkinalähtöinen tuotteistaminen on

oikea kehittämisen suunta. Näin osaltaan varmistetaan sitä, että VTT jatkossakin menestyy kilpailuilla markkinoilla.

4 Toiminnan kehittäminen

VTT:n toiminnan pitemmän aikavälin kehittämisen teemoja ovat:

Koheileva tutkimustoiminta

VTT ilmoittaa, että perusrahoitusta suunnataan keskeisten liiketoiminta-alueiden teknologiaennakointiin. Noin puolet kohdistetaan kärki- ja innovaatio-ohjelmiin joissa tavoitellaan erityistä vaikuttavuutta ja uuden liiketoiminnan syntymistä (TL 2.3). Uuden liiketoiminnan synnyttämisessä on tärkeää etsiä myös kokonaan uusia avauksia ja ideoita, joiden varaan menestyvä liiketoiminta voi tulevaisuudessa rakentua. TEM esittää, että VTT täsmentää vuoden 2011 aikana nykyistä toimintamalliaan, jolla VTT:n tutkimushenkilöstöä kannustetaan tuomaan esiin ajatuksia ja ideoita joiden jatkojalostus voi luoda uusia menestystuotteita, palveluja tai toimintamalleja joilla voidaan synnyttää kokonaan uutta ja kasvavaa yritystoimintaa.

Kansainvälistyminen

VTT vahvistaa kansainvälistä toimintaansa suuntaamalla tutkimustoimintaa valittuihin neljään strategiseen fokusalueeseen: energia, metsäteollisuus, teollinen biotekniikka ja elektroniikka/ICT. Tutkimustoimintaa ulkomailla käynnistetään harkitusti strategisilla aloilla ja yhdessä asiakkaiden kanssa. TEM pitää valittua kansainvälistymisstrategiaa oikeansuuntaisena, mutta korostaa, että uusien yksiköiden perustamisessa tulee ottaa huomioon riskitekijät sekä huolehtia mekanismeista, joiden avulla kansainvälistymiseen sijoitettuja osaamis- ja tutkimuspanostuksia kyetään hyödyntämään kotimaassa. VTT laatii tästä raportin seuraavaan tulosneuvotteluun.

Kysyntä- ja käyttäjälähtöisyyden vahvistaminen

Tutkimustoiminnassaan VTT huomioi maailmanlaajuisista yhteiskunnallisista haasteista syntyvät uudet liiketoimintamahdollisuudet. VTT:n tutkimuksen näkökulmana korostetaan mm. palveluja ja ihmistä. VTT on tehnyt oikean havainnon siinä, että käyttäjäkokemusten aiempaa vahvempi integroituminen eri alojen tutkimustoimintaan tuottaa uudentyypisiä innovaatioita. TEM pitää tärkeänä, että VTT kehittää monitieteistä tutkimusosaamistaan kysyntä- ja käyttäjälähtöisen innovaatiotoiminnan hyödyntämiseksi ja levittämiseksi asiakasyrityksissä.

VTT:n strateginen ja toiminnallinen arvioinnin suositusten toimeenpano

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on huolehtia arvioinnin suositusten toimeenpanosta ministeriössä ja VTT:llä. VTT osallistuu omalta osaltaan päätettävien toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

5 Resurssit

Valtion vuoden 2011 talousarvioesityksessä esitetään VTT:n toimintamenoihin 86 720 000 euron määrärahaa. Mikäli tähän tulee merkittäviä muutoksia, käydään tulostavoitteita koskevat tarkentavat neuvottelut valtion vuoden 2011 talousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen.

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstöresurssien kehittämisessä ovat painopisteinä henkilöstön osaamisen uudistaminen, kansainvälinen rekrytointi ja hakijapotentiaalin hyödyntäminen. Tavoitteena on entistä paremmin markkinoiden kysyntää ennakoiva ja kysynnän muutosten mukaan joustava resursointi. VTT kehittää osaamista sekä projektitoiminnan että strategian lähtökohdista. Osaamisen kehittämisen painopisteiksi on valittu johtamis-, projektitoiminta- ja liiketoimintaosaamisen kehittäminen. Tämä mahdollistaa uusia urakehitysvaihtoehtoja tutkijan uran lisäksi.

VTT:n henkilöstökäytäntöjä kehitetään siten, että ne tukevat paremmin henkilöstön kansainvälistä liikkuvuutta. VTT:n hyvä työnantajakuva teknisen ja luonnontieteen alojen opiskelijoiden ja työelämässä olevien keskuudessa pyritään säilyttämään ja työnantajakuva pyritään parantamaan kaupallisen alan opiskelijoiden keskuudessa.

Osaamisen johtamista tuetaan toimintamallilla, joka auttaa tunnistamaan osaamispuutteita ja valitsemaan osaamisen kehittämisen painopisteet.

Henkilöstön työtyytyväisyyden seuraamiseksi toteutetaan vuosittain henkilöstökysely.

	2009 toteutuma	2010 tavoite/ tot. 31.10. /ennuste	2011 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys	2 518	2 542 (e)	2 561
- budjettirahoitteinen toiminta, htv	796	865 ¹⁾ (e)	823
- ulkopuolinen rahoitus, htv	1 722	1 677 ²⁾ (e)	1 738
Henkilöstön hyvinvointi paranee			
- sairauspoissaolopäivät/htv	7,1	< 6,2 (tav)	< 7,0
- lyhytaikaiset (1–3 päivää) sairauspoissaolotapaukset	2 005	< 2 000 (tav)	< 1 950
- työtyytyväisyysindeksi (1–5, naiset/miehet)	3,3/3,3	3,5 (tav)	3,5/3,5
Organisaation osaaminen kasvaa			
- pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	749	700 (tav)	750
- koulutuspäivät/htv	1,9	2,0 (tav)	2,0
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
- lähtövaihtuvuus, %	3,2	< 5,5 (tav)	< 5,0
- työhakemukset/avoin työpaikka	31	> 20 (tav)	> 20
Henkilöstön kansainvälisyys			
- Kansainvälisen henkilöstön osuus, %	4,2	4,7 (31.10.)	7

1) KCI-integraatio lisää volyyymiä

2) AP-toiminnon yhtiöittäminen vähentää ulkopuolisella rahoituksella tehtävää työtä

Henkilöstövuosien kehitystä koskevat luvut kuvaavat sopimuksen valmisteluajan kohdan tilannetta. Tästä syystä luvut poikkeavat talousarvioesityksen valmistelussa esitetyistä luvuista.

7 Raportointi

VTT:n tulee raportoida työ- ja elinkeinoministeriölle Netra-järjestelmän kautta tulostavoitelinjausten mukaisten suuntaa-antavien seurantamittareiden toteutumisesta neljännesvuosittain. Lisäksi VTT raportoi Netran avulla 30.8.2011 mennessä tulostavoitteiden toteutumisesta ajalta 1.1.-30.6.2011. Koko vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida 15.3.2012 mennessä. Lisäksi VTT raportoi taloutensa kehityksestä säännöllisesti kuukausittain ministeriölle.

Helsingissä 16.11.2010

Työ- ja elinkeinoministeriön
puolesta

Teknologian tutkimuskeskus VTT:n
puolesta

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Martti Mäenpää
VTT:n hallituksen puheenjohtaja

Pirjo Kutinlahti
neuvotteleva virkamies

Erkki KM Leppävuori
pääjohtaja

Liite 1 Riskit merkittävimpien tulostavoitteiden osalta

Tulostavoite	Riski	Voimakkuus (1-5)	Todnäk. tot. (1-5)	Riskin seuraukset toteutuessaan	Toimenpiteet / vastuutaho riskin ennakaisemiseksi kaikkien osalta: VTT:n johto
VTT edistää työllisyyttä ja kansainvälistyvää yritystoimintaa välillisesti tukemalla Suomeen sijoittuvaa yritystoimintaa vahvistamalla pienten ja keski suurten yritysten kykyä hyödyntää tutkimus- ja innovaatiotoimintaa sekä toimia kansainvälistyvässä liiketoimintaympäristössä (TL 2.1)	Osaamisen yhteensovittamisongelmat, kumppanuuden hallinnan epäonnistuminen	2	2	- Resurssit jäävät vajaakäyttöle, asiakaskysyntään ei kyetä vastaamaan - Rahoituspohjan mahdollinen heikentyminen - PK-yritysten osalta asiakas-tyytyväisyys heikkenee	- Hyvä markkinoiden tuntemus - Tunnistetaan ja vaikutetaan innovaatiotähtäimän rakennemuutoksiin - Systemaattinen vaihtoehtojen arviointi, valintojen tekeminen, strategiset kumppanit
VTT luo edellytyksiä uuden liiketoiminnan syntymiselle ja hyvinvoimin kasvulle panostamalla maailmanluokan tuloksiin ja teknologisiin läpimurtoihin Suomen elinkeinoelämälle tärkeillä painoalueilla, suuntaamalla strategista tutkimusta teollisten toimialojen uudistumiseen, palvelutalouteen sekä kestäväälle kehitykselle perustuvan uuden liiketoiminnan edistämiseen (TL 2.3)	Osaamisen väärä fokusointi, valintojen ja panosten kohdistamisongelmat	3	2	- Tutkimustulokset eivät tue yritysten tavoitteita Rahoituspohjan mahdollinen heikentyminen - Maineen heikkeneminen - Tutkimusta ja kehitystä siirtyä alueille, joilla VTT:llä ei ole läsnäoloa/ tarjoamaa	- Strategisten teknologiavalintojen kokonaisuus pidetään tasapainoisena järjestelmällisellä ennakoinnilla - Suunnitelmallinen strategian mukainen osaamisen kehittäminen, uuden osaamisen hankinta - Tasapaino spesifisten ja toimialariippumattomien osaamisten välillä sisäinen liikkuvuus ja osaamisten yhdistäminen
VTT edistää vahvojen ja verkottuneiden innovaatiokeskittymien ja -ympäristöjen kansainvälistymistä sekä yritysten kytkeyttä ylikansallisiin innovaatio- ja arvoketjuihin osallistamalla strategisten huippuosuosaamisen keskittymien ja osaamiskeskuksien klusteriohjelmien toteuttamiseen ja FinNode-innovaatiokeskusten verkoston toimintaan sekä vahvistamalla yhteistyötä muiden julkisten toimijoiden kanssa ulkomaisten investointien edistämiseksi (TL 3.2)	Virheellinen fokusointi ja poliittinen tulkinta ohjaavat toimintaa epärelevanttiin suuntaan	2	2	- Tutkimustulosten hyödynnettävyys heikkenee - Menetetään liiketoimintaa kilpailijoille - Rahoituspohjan mahdollinen heikentyminen - Tutkimustoimintaa siirtyä alueille, joilla VTT:llä ei ole läsnäoloa/ tarjoamaa	- Hyvä markkinoiden tuntemus - Tunnistetaan ja vaikutetaan innovaatiotähtäimän rakennemuutoksiin - Kilpailu kasvaa - Systemaattinen vaihtoehtojen arviointi, valintojen tekeminen, , strategiset kumppanit

Tulostavoite	Riski	Voimakkuus (1-5)	Todnäk. tot. (1-5)	Riskin seuraukset toteutuessaan	Toimenpiteet / vastuutaho riskin ehkäisemiseksi kaikkien osalta: VTT:n johto
VTT edistää kestäväää kehitystä, hyvinvointia ja työllisyyttä suuntaamalla tutkimustoimintaansa terveys-, turvallisuus- ja hyvinvointipalvelujen kehittämiseen (TL 5.2)	Resurssien mahdollisen riittämättömyys, valintojen ja panosten kohdistamis-ongelmat	2	1	- Tutkimustulokset eivät tue yritysten tavoitteita - Menetetään liiketoimintaa kilpailijoille	- Strategiset teknologiavalmiinat ja oikea ajoitus - Suunnitelmallinen strategian mukainen osaamisen kehittäminen, uuden osaamisen hankinta - VTT:n monitieteellisen osaamisen yhdistäminen ja hyödyntäminen
VTT edistää kestäväää kehitystä, hyvinvointia ja työllisyyttä suuntaamalla tutkimustoimintaansa uusiutuvien ja vähäpäästöisten energiajärjestelmien ja -teknologioiden (TL 6.1) kehittämiseen	Resurssien mahdollisen riittämättömyys, valintojen ja panosten kohdistamis-ongelmat	2	1	- Tutkimustulokset eivät tue yritysten tavoitteita - Menetetään liiketoimintaa kilpailijoille	- Strategiset teknologiavalmiinat ja oikea ajoitus - Suunnitelmallinen strategian mukainen osaamisen kehittäminen, uuden osaamisen hankinta - Tarvittavan (taloudellisesti) raskaan tutkimusinfrastruktuurin ylläpito ja kehittäminen

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Geologian tutkimuskeskuksen välinen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

1.1 GTK-lain uudistaminen

Hallituksen esitys GTK-lain uudistamiseksi on tarkoitus antaa joulukuussa 2010. Lain tarkoituksena on ajanmukaistaa tutkimuskeskusta koskevat säännökset huomioiden lainsäädännön ja toimintaympäristön kehitys, työ- ja elinkeinoministeriön ohjauskäytännöt ja tutkimuskeskuksen organisaatorakenteen muutokset sekä saattaa säännökset vastaamaan perustuslain vaatimuksia. Esityksessä ehdotetaan otettavaksi lakiin perussäännökset tutkimuskeskuksen tehtävistä, johtamisesta, toimivallan jaosta ja ratkaisuvallan käytöstä.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää tutkimuskeskuksen johtokunnan roolia ja tehtäviä suhteessa työ- ja elinkeinoministeriöön ja tutkimuskeskuksen operatiiviseen johtoon. Ehdotuksella täsmennetään toimivallan jakoa tutkimuskeskuksen johtokunnan ja pääjohtajan välillä sekä määritellään asetuksenantovaltuudet tarkemmin perustuslain vaatimusten mukaisesti.

Johtokunnan toimikausi ehdotetaan lyhennettäväksi kolmeen vuoteen. Johtokunnan kokonpanoon ja jäsenten valintaperusteisiin ehdotetaan myös muutoksia. Johtokunnan jäseneksi ei voitaisi enää valita tutkimuskeskukseen palvelussuhteessa olevia henkilöitä, mutta pääjohtaja toimisi edelleen johtokunnassa ratkaistavien asioiden esittelijänä ja henkilöstön edustajalla olisi läsnäolo- ja puheoikeus johtokunnan kokouksissa.

1.2 Toiminnan kytkentä hallituksen ja ministeriön linjauksiin

GTK edistää tehtäväalueellaan hallitusohjelman, hallituksen politiikkaohjelmien sekä tutkimus- ja innovaationeuvoston linjaamien tavoitteiden toteutumista.

GTK:n toimintaa suunnataan ja kehitetään kansallisen innovaatiostrategian, ministeriön konsernistategian sekä ”Innovaatiopolitiikan linjaukset ja painopisteet 2011” -asiakirjan mukaisesti. GTK:n toiminnassa otetaan huomioon kansallinen ilmasto- ja energiastrategia.

GTK huolehtii sille asetettujen tuottavuustavoitteiden toteutumisesta valtion tuottavuusohjelman periaatteita noudattaen.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Konsernin tavoitelinjausten toteuttaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut toiminnalleen konsernistategian mukaiset yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2011. Näillä linjauksilla edistetään kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä). TEM:n konsernistategian

toimintaympäristökuvauksessa nostetaan esiin suuria yhteiskunnallisia haasteita. Nämä ovat hyvin esillä myös GTK:n tutkimuksen sisältölinjauksissa. GTK:n toiminta kytketty hyvin myös EU:n 2020 strategiaan ja sen lippulaivahankkeisiin.

Konsernin tavoitelinjausten toteuttamiseksi innovaatiopolitiikan ja yritysten kansainvälistymisen tulosalueella ministeriö on asettanut talousarvioesityksen valmisteluun liittyen konsernistrategian tavoitelinjauksista ja muista tulosalueen strategioista johdetut yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2011¹⁷.

Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) tehtäväkenttä painottuu lähinnä tavoitelinjausten 2 ”edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa” ja 3 ”vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä” toteutuksessa. Lisäksi GTK:lla on oma roolinsa tavoitelinjausten 5 ”parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla” ja 6 ”edistetään uusiutuvan energian käyttöä” toteuttamisessa. Työllisyyteen liittyvissä linjauksissa 1 ja 4 GTK:n rooli on välillinen. GTK osallistuu myös valtioneuvoston pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian toteuttamiseen tuottamalla asiaan liittyvää geologista ja luonnonvaroja koskevaa tietoa sekä edistämällä osaltaan energia- ja ympäristötekniikan kehittämistä.

Vuoden 2011 talousarvioesityksen luvun 32.20:n lukutavoitteen ”Mineraalisten luonnonvarojen hyödyntämistä edistetään uudistamalla kaivoslainsäädäntö, tuemalla geologian alan tietopohjan parantamista sekä kehittämällä kaivoshankkeiden rahoitusta, infrastruktuurin rakentamista ja alan koulutusta.” toteuttamiseen GTK osallistuu omaan tehtäväkenttäänsä liittyviltä osin.

GTK:n vaikutuksia tavoitelinjausten toteuttamiseen eli taloudelliseen kasvuun, työllisyyteen ja hyvinvointiin seurataan asiakkaiden kilpailukyvyn kautta. GTK synnyttää yhteiskunnallista vaikuttavuutta

- suuntaamalla tutkimustoimintaa ja osaamistaan kaivannaisalan tietämystä hyödyntävien yritysten ja yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti
- muuntamalla tutkimustuloksia ja tietovarantoja asiakkaille hyödyllisiksi ratkaisuksi
- osallistumalla kaivannaisalan tietämysklusterin kehittämiseen.

Kehysbudjetin puitteissa rahoitettu GTK:n strateginen tutkimus ja sen oikeanlainen suuntaaminen on edellytys sille, että tämä tutkimustieto muodostuu koko asiakaskuntaa hyödyttäväksi. GTK:n arvioinnin mukaan GTK:n pitkän aikavälin strategiset valinnat ovat olleet oikeita. GTK on vahvistanut osaamistaan suomalaisen

---

17 Konsernin tavoitelinjaukset:

TL 1 Autetaan nuoria työllistymään

TL 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

TL 3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä

TL 4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin

TL 5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla

TL 6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä..

yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kannalta keskeisillä painoalueilla. Osaamista on kasvatettu aloille, joilla GTK:n kompetensseilla on kysyntää.

GTK osallistuu TEM-konsernin yhteiseen tulostavoitteeseen toimijaryhmä 1:n virastoille (Kasvuväylä ja sijoittajatapahtuma Enterprise Finland).

2.2 GTK:lle asetetut vaikuttavuustavoitteet

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut GTK:lle vuoden 2011 talousarvioesitykseen liittyen kaksi vaikuttavuustavoitetta:

- 1 yhteiskunnan ja elinkeinoelämän tarvitseman raaka-ainehuollon ja rakentamisen edellytykset paranevat
- 2 uusiutuvien energialähteiden käyttöönottomahdollisuudet lisääntyvät ja parantavat energiahuollon omavaraisuutta (liittyy myös konsernin tavoitelinjaukseen "uusiutuvan energian kilpailukyky).

Nämä ovat pitkän aikavälin tavoitteita, joiden toteutumista seurataan ensisijaisesti kokonaisvaltaisilla vaikuttavuusarvioinneilla. Vuosittain toteutumista seurataan suuntaa-antavilla mittareilla. GTK:n tavoitteet on johdettu tavoitelinjauksiin kytketyistä talousarvion "innovaatiopolitiikkaa ja yritysten kansainvälistyminen" -luvun tavoitteista.

GTK osallistuu mineraalipolitiikan valmisteluun ja sen tavoitteiden edistämiseen osana mineraalistrategian ja luonnonvaraselonteon jatkotoimenpiteitä. Tämä liittyy konsernin tavoitelinjaukseen 2 "Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa" ja sen alaisen tulostavoitteen 2.3 "Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa" toimenpiteeseen 4, jossa asetetaan tavoite bio- ja mineraalistrategian laatimiseksi.

Lisäksi GTK osallistuu merkittävällä panostuksella mineraalialan Tekes-ohjelman laadintaan, jolla tähdätään uusien ja innovatiivisten tavoitteiden, prosessien ja palveluiden kehittämiseen mineraalien hyödyntämisstrategian kaikilla osa-alueilla.

Tavoitelinjaukseen 5 ja sen alaisiin tulostavoitteisiin¹⁸ 5.1 ja 5.3 liittyen "Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja parannetaan työelämän laatua" GTK osallistuu hallinnonalan palvelujen sähköistämissuunnitelman toimenpideohjelmaan sekä verkkovälitteisten aineistopalvelujen kohdistumisen parantamiseen asiakassegmenttejä ja asiakaspalautetta hyödyntämällä.

3 Toiminnalliset tavoitteet

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut GTK:lle vuoden 2011 talousarvioesitykseen liittyen neljä toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitetta:

- luonnonvarojen arviointitoiminnan kautta syntyy uusia mahdollisuuksia perus- ja jalometallien, teollisuusmineraalien, luonnonkivien sekä turve-, kiviaines- ja pohjavesivarojen hyödyntämiselle.

---

18 Tulostavoite 5.1. "Uudet toimintamallit ja palvelukonseptit julkisten palvelujen tuotannossa ovat monipuolisesti käytössä" ja 5.3. "Sähköisen asioinnin kehittämisessä luodaan järjestelmä, joka varmistaa, että kehittäminen on horisontaalisesti koordinoitua, kokonaisvaltaista sekä toimintaa ja asiakkaiden prosesseja uudistavaa".

- teknologisia ratkaisuja ekotehokkaalle kaivostoiminnalle ja energiahuollolle on luotu.
- Suomen vuoriklusteri vahvistuu ja kansainvälistyy GTK:n johdolla¹⁹
- geologisten aineistojen kuvaustiedot ja palvelut valmistuvat EU:n paikkatieto-direktiivin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Näiden tavoitteiden lisäksi

- GTK osallistuu luonnonvaraselonteon ja Suomen mineraalistrategian yhteydessä hyväksytyjen tavoitteiden ja suositusten toteuttamiseen omalta osaltaan sekä suuntaa ja kehittää toimintaansa ja sisäistä tuottavuuttaan GTK:ta koskeneen strategisen arvioinnin suositusten suuntaisesti.
- GTK:n toiminta tukee energia- ja ympäristöpolitiikan tavoitteita sekä tasapainoista alueellista kehitystä.
- GTK ottaa toimintansa kehittämisessä huomioon sektoritutkimuksen kehittämisen ja osaamiskeskusohjelman tavoitteet sekä innovaationäkökulman laajentamisen tutkimusohjelmissaan.

	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Toiminnallinen tehokkuus:			
Tulosalueiden osuus kustannuksista, %			
- luonnonvarat ja raaka-ainehuolto	54,0	55,0	55,0
- energiahuolto- ja ympäristö	22,0	23,0	23,0
- maankäyttö ja rakentaminen	24,0	22,0	22,0
Yhteisrahoitteinen toiminta			
- kustannusvastaavuus, %	56,0	50,0	50,0
- osuus ydintoiminnan htv-kertymästä, %	9,2	11,0	11,0
- hankkeiden lukumäärä, kpl	82	80	80
Maksullinen toiminta			
- tulot, milj. euroa	7,4	6,5	6,5
- ylijäämä, 1 000 euroa	1 063	455	455
- ylijäämä, % tuotoista	14,0	7,0	7,0
- htv-kertymä	47	67	67
Tuotokset ja laadunhallinta:			
- laajat yhteenveto- ja myyntiraportit, kpl	9	4	4
- muut raportit ja selvitetty aiheet, kpl	18	25	25
Turvevarojen kartoitus			
- kartoitettu suoala, km ²	377	350	300
- raportoitu teknisesti käyttökelpoinen turvemäärä, milj. m ³	227	100	100
Alueelliset kiviainnesselvitykset, kpl			
	4	3	3
Pohjavesialueiden geologiset rakenneselvitykset, kpl			
	12	14	14
Merigeologinen kartoitus			
- kartoitettu pinta-ala, km ²	485	500	500
- luotaukset linja-km	1 400	1 000	1 000
Julkaiseminen			
- vertaisarvioidut kansainväliset julkaisut	51	65	60
- muut julkaisut ja artikkelit, kpl	219	325	250

19 Tämä liittyy konsernin tavoitelinjaukseen TL 3.2. "Kansalliset ja alueelliset osaamis- ja innovaatiokeskittymät ovat nykyistä verkottuneempia, paremmin koordinoituja ja kansainvälisempiä".

Tuotokset ja laadunhallinta			
- Yrityspalvelujen hyödyllisyys asiakkaille (1-5)*			
- Yrityspalvelujen laatu (1-5)*			
- CAF	käytössä	käytössä	käytössä
- Asiakastyytyväisyys (1-5)*			
- Sidosryhmäkysely	kyllä	kyllä	kyllä

* GTK:lla ei ole tähän toistaiseksi suoranaista numeerista mittaustulosta. Kehitetään vuonna 2011 mittarit ja otetaan ne käyttöön.

Henkisten voimavarojen hallinta

Valtion tuottavuusohjelma

Valtion tuottavuusohjelmaa koskevien päätösten mukaisesti GTK:n henkilöstövo-lyymi vuonna 2015 on 563 henkilötyövuotta.

GTK toteuttaa henkilöstöpoliittisia ja henkilöstöstrategisia linjauksiaan valtion-hallinnon yhteisten linjausten pohjalta. GTK:n henkilöstöstrategian perusta on toi-mintastrategiassa ja sen tavoitteissa.

Henkilöstöstrategian mukainen tavoite – hyvinvoiva ja motivoitunut työyhteisö -luo edellytyksiä koko laitoksen tehokkaalle toiminnalle ja henkilöstön hyvinvoinnille. Strategisia henkilöstötavoitteita ovat

- toimintastrategialähtöinen henkilöstörakenne
- henkilöstön korkeatasoinen osaaminen
- hyvinvoiva ja motivoitunut työyhteisö

Henkilöstön työtyytyväisyyden seuraamiseksi toteutetaan säännöllisesti henkilös-tökysely.

	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys	657	645	634
Henkilöstön hyvinvointi paranee			
- sairauspoissaolopäivät/htv	8,5	< 8,4	< 8,4
- lyhytaikaiset (1–3 pv) sairauspoissaolotapaukset	740	< 780	< 760
- työtyytyväisyysindeksi (1–5)	3,3	3,4	3,5
Organisaation osaaminen kasvaa			
- koulutuspäivät/htv	4,6	4,7	4,8
- pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	1 670	1 900	1 750
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
- lähtövaihtuvuus, %	0,8	< 4,0	< 4,0
- työhakemukset/avoin työpaikka	39	> 20	> 25

4 Toiminnan suuntaaminen ja kehittäminen pidemmällä aikavälillä

Toiminnan fokuointi ja painopisteiden asettaminen

GTK:n toimintaa kehitetään arviointiraportin suositusten mukaisesti siten, että

- toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin resursseihin
- keskitytään keskuksen ydintehtäviin, jotka määritellään ja valitaan yhteiskunnan ja asiakkaiden geotiedon tarpeiden mukaisesti
- kehitetään asiakkaiden tarpeita palvelevia uusia tuote- ja palvelukonsepteja

Tutkimustoiminnan suuntaaminen ja organisointi

GTK kehittää tutkimustoimintaansa arviointiraportin suositusten mukaisesti siten, että

- tutkimusohjelmat fokuoidaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi
- tutkimusohjelmilla on kiinteä yhteys ja vuorovaikutus keskuksen muuhun toimintaan
- tutkimusohjelmat hyödyttävät asiakkaiden tarpeista lähtevää keskuksen palvelutuotantoa ja palvelujen valikoimaa
- huolehditaan keskuksen kansainvälisen tason huippututkimuksen edellytyksistä
- selvitetään mahdollisuuksia käyttää GTK:n ulkopuolisia asiantuntijoita tutkimuksen painopisteiden tunnistamiseen

Verkostoituminen ja kansainvälisyys

GTK kehittää edelleen verkostoitumistaan niin kotimaisten kuin ulkomaisten alan toimijoiden kanssa. Tavoitteena on saada uusilla toimintatavoilla käyttöön ja kehittyä entistä parempaa ja laajempaa tietämystä, jota voidaan soveltaa ja kehittää keskuksen palvelujen parantamiseksi. Keskeisenä keinona on tällöin myös kansainvälinen tutkijavaihto sekä huippututkijoiden rekrytointi GTK:hon.

5 TEM-konsernin erityisteemat

Muutosohjelma 2010-hanke

GTK:n strateginen arviointi valmistui toukokuussa 2010. Sen jälkeen on ministeriön ja GTK:n työryhmässä käsitelty arvioinnin tuloksia. Sekä GTK että ministeriö ovat omalta osaltaan jo aloittaneet uudistusten toteutuksen. GTK:n toiminnan suuntaamista koskevat linjaukset on kirjattu tämän sopimuksen lukuun 4.

Tietoturva

GTK huomioi toiminnassaan valtionhallinnon tietoturvallisuusasetusten vaatimukset. Mikäli tietoturva-asetuksen perustason saavuttaminen vaatii lisää toimenpiteitä,

GTK valmistelee toimenpidesuunnitelman 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

Hankehallintamenettelyt

GTK valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Energiätehokkuussuunnitelman laadinta

GTK huomioi valtioneuvoston periaatepäätöksen veloitteen energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Sähköistämissuunnitelman toimeenpano

GTK valmistautuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asioinnin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Tasa-arvon valtavirtaistaminen

GTK jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

Valtion toimintameno- säästöt

GTK toimii valtioneuvoston 4.2.2010 tekemän, valtion pysyvien toimintameno- säästöjen ja muiden vuoden 2010 erillisten toimintameno- säästöjen aikaansaamista koskevan periaatepäätöksen mukaisesti.

6 GTK:ta koskevat erilliskysymykset

GTK antaa asiantuntija-apua ministeriölle ja Tukesille kaivoslain mukaisten tehtävien hoitamisessa.

7 Resurssit

Tavoitteiden saavuttamiseksi valtion vuoden 2011 talousarvioehdotuksessa esitetään Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenoiksi 41 140 000 euron nettomäärärahaa. Tuottavuusohjelman mukaisesti GTK:lla on vuonna 2011 käytettävissään yhteensä 634 henkilötyövuotta, mistä yhteisrahoitteisen toiminnan osuus on 20 htv, maksullisen toiminnan 50 htv ja muun toiminnan 564 htv. Mikäli talousarvioehdotukseen tulee merkittäviä muutoksia, käydään tätä tulossopimusta tarkentavat neuvottelut valtion vuoden 2011 talousarvion hyväksymisen jälkeen.

8 Raportointi

GTK:n tulee raportoida työ- ja elinkeinoministeriölle tulostavoitelinjausten mukaisen suuntaa-antavien seurantamittareiden toteutumisesta Netra:n avulla neljännesvuosittain. Lisäksi GTK:n tulee Netra:n kautta raportoida 30.8.2011 mennessä tulostavoitteiden toteutumisesta ajalta 1.1.-30.6.2011. Koko vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida 15.03.2012 mennessä.

Helsingissä 12.11.2010

Työ- ja elinkeinoministeriön
puolesta

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri

Alpo Kuparinen
teollisuusneuvos

Geologian tutkimuskeskuksen
puolesta

Tom Niemi
johtokunnan puheenjohtaja

Elias Ekdahl
pääjohtaja

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Matkailun edistämiskeskuksen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

Matkailun edistämiskeskuksen toimintaa ohjaa TEM konsernistrategia ja sen mukaiset tavoitelinjaukset²⁰. MEK toteuttaa osana TEM-konsernia konsernitason linjauksia sekä vastaa osaltaan niiden toimeenpanosta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitelinjausten toimeenpanosta käydään ministeriön ja MEKin kesken tarvittaessa tarkentavia keskusteluja. MEKin toiminta kytkeytyy erityisesti

- TL2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa.
- TL 2.3 Kasvavilla ja kehittyvillä aloilla syntyy uutta yritystoimintaa.
- Erityisesti MEKin myyntitilaisuudet, educ-vierailut, tuotekehitystoiminta ja Laatutonna edistävät näiden linjausten toteuttamista.
- TL5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa. TL5.1 Uudet toimintamallit ja palvelukonseptit julkisten palveluiden tuotannossa ovat monipuolisesti käytössä.

MEKin laatimalla alueiden strategisella profiloinnilla vahvistetaan alueiden vetovoimaista tarjontaa.

MEKin toimintaa ohjaa erityisesti kansallinen, uudistettu matkailun substanssistrategia. MEK on ollut aktiivisesti mukana Suomen matkailustrategian päivityksen tekemisessä ja on keskeinen taho toteuttamassa sitä. MEK on laatinut keväällä 2010 uuden toimintastrategiansa vuosille 2010–2015.

Vuosi 2011 on MEKin uuden toimintamallin mukainen kolmas toimintavuosi, jota edelleen leimaa MEKin budjetin pieneneminen. Toisaalta taas suomalainen matkailuelinkeino on vaatinut MEKin ulkomaanverkoston uudelleenrakentamista. Siitä syystä MEK on päätenyt ulkomailla ratkaisuun, jolla se on korvannut omat toimistot markkinaedustajilla. Finprota MEK käyttää säännöllisesti enää kolmilla keskeisillä markkinoilla Ranskassa, Isossa-Britanniassa ja Pietarissa. Muutoin kaikkien muiden markkina-alueiden edustus on sovittu hoidettavaksi markkinointiedustajien kautta, Moskovassa toimii 50 prosenttia työajasta MEKin oma henkilö. Saksasta, Sveitsistä, Itävallasta, Hollannista ja Belgiasta vastaa markkinointiedustaja, Espanjasta markkinointiedustaja, kuin myös Italiasta, Intiasta ja Japanista. Kiinassa toimii kolme markkinointiedustajaa, USAssa toiminta on stand by -pohjalta ja Ruotsissa nykyisen markkinointiedustajan toimeksianto vaihtuu stand by -pohjalle vuoden 2011 alusta. Kustannukset markkinointiedustajaverkostosta ovat noin 0,5 miljoonaa euroa vuo-

20 Tavoitelinjaukset: TL1 Autetaan nuoria työllistymään; TL2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa; TL3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä; TL4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin; TL5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla; ja TL6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä. Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä.

nessa. Tavoitteena on, että toiminta on kokonaan elinkeinorahoitteista muutaman vuoden kuluttua.

TEM on käynyt MEKin kanssa vuoden 2010 aikana useampia keskusteluja uudesta toimintatavasta ja tulostavoitteista, joilla pyritään paremmin kuvaamaan MEKin uutta toimintaa.

MEKin tulostavoitteet ja niiden mittarit jaetaan kahteen osaan: yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus. Yhteiskunnalliset vaikuttavuusmittarit kuvaavat matkailun valtakunnallista kokonaiskehitystä, joihin MEKin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus. Toiminnallisen tuloksellisuuden mittareilla mitataan MEKille osoitettujen tehtävien tuloksellista toteuttamista.

Vuotta 2010 koskevilla tulossopimusneuvotteluissa todettiin, että talouden las-
kusuhdanne vaikuttaa myös matkailun kehitykseen. Tästä johtuen vuoden 2010
tavoitteita laskettiin edellisten vuosien tavoitteita alemmalle tasolle. Tulostavoitteiden toteutumista on seurattu MEKissä ja sen johtokunnassa säännöllisesti.

Finland Convention Bureaun toiminnot siirtyvät vuoden 2011 alusta MEKin hoidettaviksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Matkailun edistämiskeskus ovat sopineet seuraavista tulostavoitteista vuodelle 2011:

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (yleiset tavoitteet)

Taulukossa esitetyt luvut pohjautuvat valtakunnallisen matkailustrategian tarkistettuihin kasvutavoitteisiin (poislukien ulkomaiset yöpymiset Pohjoismaissa) ja noudattelevat vuosien 2012–2015 toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitettyjä lukuja. Tavoitteiden perustana käytetään vuoden 2009 toteumaa ja arviota vuodelle 2010. Kasvuluvut on saatu päivitetystä matkailustrategiasta, jossa on asetettu tavoitteeksi, että ulkomaalaisten yöpyvien matkailijoiden (international arrivals) määrä kasvaa vuoden 2009 toteutuneesta 3,4 miljoonasta kävijästä 5,1 miljoonaan vuoteen 2020.

	toteuma 2009	arvio 2010 TTS	tavoite 2011	tavoite 2015 SMS 2010
Ulkomaisesta matkailusta saatavat tulot (ilman kuljetustuloja, milj. euroa) 3,7 %:n kasvu vuosittain vuodesta 2009 alkaen Lähde: Tilastokeskus	2 022	2 098	2 177	2 523
Ulkomaisesta matkailusta saatavat tulot (kuljetustulot ml., milj. euroa) 3,7 %:n kasvu vuosittain vuodesta 2009 alkaen Lähde: Tilastokeskus	3 099	3 216	3 336	3 867
Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset (1000 vrk): Kasvu vuosina 2009–2020 3,7 % vuosittain Lähde: Tilastokeskus	4 890	5 074	5 265	6 102
Rekisteröimättömät ulkomaiset yöpymiset (1000 vrk), 3,7 %:n kasvu Lähde: Tilastokeskus	17 156	17 801	18 470	21 409
Suomeen saapuvat yöpyvät matkailijat (milj.) (international arrivals)	3 423	3 552	3 658	4 272
Tulot Suomessa järjestetyistä kongresseista *	104 Meur	98 Meur	95 Meur	
Suomen markkinaosuus Pohjoismaihin saapuvasta matkailusta (%) Lähde: Tourism Decision Metrics	15,7 %	16,4 %	16,3 %	16,7 %

* Tiedot perustuvat vuoteen 2009 asti Finland Convention Bureauun tietoihin.

Suomen maakuva

Ulkoasiainministeriön puheenjohtolla toimivan Finland Promotion Boardin tärkein tehtävä on Suomi-kuvan kehittäminen, viestintä ja julkisuusdiplomatia. MEK vastaa matkailumaakuvan kehittämisestä.

Suomen matkailukuvan edistäminen

Matkailun edistämiskeskuksen tärkein tehtävä on Suomen matkailukuvan edistäminen ulkomailla. Tavoitteena on luoda yhtenäinen, omaleimainen ja vetovoimainen matkailumaaprofiili, joka tukee matkailutuotteiden myyntiä.

Matkailun edistämisen vaikuttavuus

MEK sitoutuu toteuttamaan vuonna 2011 kaksi imagokampanjaa, joiden pääpaino on Iso-Britanniassa, Saksassa ja Ranskassa. Kampanjoiden sisällöistä ja medioista riippuen määritellään mitattavat tavoitteet. Tavoitteita ja mittareita voivat olla esimerkiksi tavoite ja mittari(t):

a) mainonnan huomaaminen: printissä huomioarvon mittaaminen

b) mainonnan vaikutus: nettimainonnassa kampanjaelementeistä riippuen klikkausten määrä, klikkiprosentti, kävijämäärät kampanjasivuilla ja VisitFinland.com:ssa, osallistujamäärät kilpailussa ja videokäynnistykset.

Kullakin kampanjalla on kampanjakohtaiset numeeriset tavoitteet ja mittarit, jotka määritellään ennen kampanjaa. TEM ja MEK käyvät yhdessä läpi kampanjoiden onnistumisen vuoden 2011 aikana kampanjakohtaisten mittareiden avulla.

Kevään kampanja: Ylistys hiljaisuudelle. MEK-panostus 750 000 euroa.

Syksyn kampanja: Aito joulou ja talvi. MEK-panostus 750 000 euroa.

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

MEK keskittyy matkailumaakuvan markkinointiin erityisesti seuraavilla markkinoilla: Saksa, Iso-Britannia, Ranska ja Kiina. Tämän lisäksi matkailumaakuvamarkkinointia MEK toteuttaa myös Espanjassa, Italiassa, Japanissa ja Intiassa. Tutkimusten mukaan näillä markkinoilla on suhteellisesti eniten arvo- ja asennepohjaltaan ihmisiä, joihin vetoaa matkustaminen Suomen kaltaiseen maahan. Tuotemerkkinointia jatketaan erityisesti Venäjällä ja muutamassa muussa maassa. Kaikki kampanjat suunnitellaan, valvotaan ja johdetaan Helsingistä.

Suomen matkailukuvan edistäminen

Matkailun edistämiskeskuksen tärkein tehtävä on Suomen matkailukuvan edistäminen ulkomailla. Tavoitteena on luoda yhtenäinen, omaleimainen ja vetovoimainen matkailumaaprofiili, joka tukee matkailutuotteiden myyntiä.

Matkailu-Suomen tunnettuutta lisätään erityisesti modernien humanistien (Risc Monitor -tutkimus) keskuudessa. Modernit humanistit kattavat noin 15 prosenttia maailman matkailevasta väestöstä ja heidän arvo- ja asennemaailmaansa vetoaa matkustaminen Suomen kaltaiseen maahan. Modernit humanistit ovat maailman metropolit jo kertaalleen nähneet. He ovat avoimia uusille elämyksille ja itsensä kehittämiseksi. He arvostavat ennen kaikkea elämisen laatua ja vastuullisuutta (luonto ja puhtaus).

Matkailu-Suomen, Visit Finlandin perusidentiteetti muodostuu neljästä ominaisuudesta: luotettava (credible), myönteisesti vastakohtainen (contrasting), luova (creative) ja rento tai viileä (cool). Visit Finlandin ydinarvoihin perustuen on kehitetty Suomelle matkailuteemat: Silence, please, Wild & Free sekä Cultural Beat.

Omat mediat

PR & Media

Tavoitteena on määrän sijasta laatu ts. tavoitteena on saada läpi juttuja matkailu-Suomesta niissä medioissa, jotka tavoittavat MEKille sopivaa kohderyhmää.

Tavoitteet vuodelle 2011:

mitä	tavoite	mittari / seuranta
press releases	8	tehty ja lähetetty + mediaseuranta
newsletters	6	tehty ja lähetetty + mediaseuranta
kv. mediamatkaa (100 pax)	10	määrä + mediaseuranta
ad hoc median edustajaa	170 indis ja 15 TV-ryhmää	määrä + mediaseuranta

On line –mediat

Tavoitteena on kuluttajia hyvin palveleva elämyksellinen sisältö kaikissa Visit Finland-medioissa.

Tavoitteet vuodelle 2011:

mitä	tavoite	mittari / seuranta
www.visitfinland.com	110.000 kävijää / kk	kävijämääräseuranta
I Wish I Was in Finland-Facebook	30.000 fania	kävijämääräseuranta
OurFinland-twitter	2.000 seuraajaa	kävijämääräseuranta

Kuvapankki

Tavoitteet vuodelle 2011:

500 uutta still-kuvaa ja neljä uutta videota, jotka vastaavat valittuja matkailuteemoja ja profiloivat neljää suuraluetta strategian mukaisesti.

Tuotemerkkinointi

MEK toteuttaa yhdessä matkailuelinkeinon kanssa tuotemerkkinointia, jonka tavoitteena on lyhyemmällä tähtäimellä kasvattaa matkailutuloja Suomeen.

MEKin uuden toimintamallin mukaan keskeisin tehtävä on Suomen matkailumarkkivan markkinointi ulkomailla ja sitä tukeva tuotemerkkinointi matkailuelinkeinon kanssa. Siitä syystä on sovittu, että aiemmin mukana ollut elinkeinorahoituksen määrä MEKin kampanjoissa jätetään pois. Elinkeinorahoituksen määrä kuvaa kuitenkin hyvin eri tahojen halua osallistua MEKin kampanjoihin tai pyytää MEKkiä mukaan omiin kampanjoihinsa.

MEK toteuttaa vuonna 2011 tuotemerkkinointikokonaisuuksia 11 markkina-alueella.

Keskeisimmät, isot kampanjat ovat:

Kesäkampanja, Ruotsi. MEK panostus 80 000 euroa.

Kalastus/kesäkampanja, Venäjä. MEK panostus 65 000 euroa.

Mökkikampanja, Saksa ja Sveitsi. MEK panostus 30 000 euroa. Tämä kampanja toteutetaan yritysvetoisena ja siihen vetoyritys hakee TEM:in vienninedistämisrahaa.

Nämä kampanjat ovat yhdessä matkailuelinkeinon kanssa toteutettavia kampanjoita, joihin elinkeino osallistuu rahallisella panostuksella, vähintään 50%.

Vuonna 2011 tavoitteena on kerätä elinkeinorahoitusta 1,4 Meur. Rahoitus koostuu kampanjakokonaisuuksista, joissa yhtenä osallistujatahona toimii MEK.

MEK on laatinut markkinointiedustajien kanssa tulossopimukset (liite 1) vuodelle 2011, joissa on määritelty markkina-aluekohtaisesti mittarit ja tavoitteet. Sopimusten sisällöt vaihtelevat markkina-alueittain johtuen toimintaympäristöjen erilaisuudesta.

MICE*

Kongressien määrä Suomessa

toteuma	2009	432
arvio	2010	400
tavoite	2011	400

Suomessa vierailleiden kongressivieraiden määrä

toteuma	2009	63.600
arvio	2010	60 000
tavoite	2011	58 000

* Ns. MICE-sektori siirtyi MEKille vuoden 2011 alusta. Edelliset luvut ovat Finland Convention Bureau:n tilastoista.

Laatutonnivalmennuksen läpikäyneet organisaatiot (lukumäärä):

toteuma	2009	699
arvio	2010	735
tavoite	2011	780

MEKin kampanjoissa vaaditaan, että mukana olevat yritykset ovat mukana Laatutonnissa tai jossain muussa yleisessä laatujärjestelmässä.

Taloudellisuus- ja tuottavuustavoitteet

MEKin määrärahojen jakautuminen tehtävittäin

MEKin markkinoinnista vuodesta 2011 alkaen vähintään 50 % tulee suuntautua matkailumaakuvan edistämiseen. Tulossopimuksella seurataan määrärahojen käytön kehittymistä.

Määrärahojen jakautuminen tehtävittäin %	toteuma 2009	arvio 2010	tavoite 2011
*Matkailumaakuvan markkinointi	32 %	45 %	54 %
*Matkailumaakuvaa tukeva tuotemarkkinointi	44 %	40 %	38 %
Tuotekehityksen ja tuotteistamisen edistäminen	3 %	3 %	3 %
Markkinatiedon hankinta ja välittäminen	3 %	3 %	5,5 %
Matkailuportaalin kehittäminen	18 %	9 %	0%*

* Matkailuportaalin kehittämiseen suunnatut määrärahat sisältyvät markkinointiin vuonna 2011.

www.VisitFinland.com

www.VisitFinland.com -portaalin kustannusten kehittyminen:

2010: 700 000 euroa (ilman palkkakustannuksia)
2011: 1 000 000 euroa (sisältäen kehityskustannukset)
2012: 400 000 euroa

Ulkomaan verkosto

MEKin yhtenä keskeisenä tavoitteena on ulkopuolisen rahoituksen lisääminen ulkomaan verkostoon. Kustannusten kehittyminen:

2011: 520 000 euroa
2012: 470 000 euroa
2013: 350 000 euroa

3.2 Laadunhallinta

Laadun parantaminen

Ulkoisen asiakastyytyväisyys (= matkailuelinkeinon tyytyväisyys MEKin toimintaan) (keskiarvo) Lähde: Corporate Image -tutkimus

toteuma	2009	3,7 (7,3) *
tavoite	2010	4,0 (8,0)
toteuma	2010	3,0
tavoite	2011	4,2 (8,3)

* vuonna 2010 asteikko muuttui, uusi asteikko 1-5

Tutkimustoiminta: markkinatiedon analysointi ja välittäminen (keskiarvo) Lähde: Corporate Image -tutkimus

toteuma	2009	4,0 (8,0) *
tavoite	2010	4,0 (8,1)
toteuma	2010	3,7
tavoite	2011	4,2 (8,3)

* vuonna 2010 asteikko muuttui, uusi asteikko 1-5

Tuotekehitystoiminta: osallistuvien tahojen tyytyväisyys MEKin tuotekehitystoimintaan (keskiarvo) Lähde: Corporate Image -tutkimus

toteuma	2009	3,8 (7,5)*
tavoite	2010	4,0 (8,1)
toteuma	2010	3,1
tavoite	2011	4,2 (8,3)

* vuonna 2010 asteikko muuttui, uusi asteikko 1-5

Vuonna 2011 MEK jatkaa (keskeytettiin MEKin uudelleenorganisoinnin ajaksi) EFQM -mallin mukaista laadunkehittämistä.

Tavoite Vuonna 2011 määritellään lähtötaso.

Sisäinen asiakastyytyväisyys (keskiarvo)

Lähde: VMBaro (asteikko 1-5)

toteuma	2009	3,2
tavoite	2010	3,6
toteuma	2010	3,2
tavoite	2011	3,8
tavoite	2015	4,0

3.3 Konsernin yhteiset asiat

Energiatehokkuussuunnitelman laadinta

Matkailun edistämiskeskuksessa huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Riskienhallinta

Matkailun edistämiskeskus seuraa tulostavoitteiden toteutumista säännöllisesti ottamalla huomioon toimintaympäristön muutokset ja globaalin talouskehityksen. Asioista raportoidaan johtokunnalle säännöllisesti.

Sähköistämissuunnitelman toimeenpano (eTEM2.0)

Organisaatio osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asioinnin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Sukupuolivaikutusten valtavirtaistaminen

Organisaatio jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

Hankehallintamenettelyt

Organisaatio valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Tietoturva

Toimenpidesuunnitelma tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi laaditaan 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

Valtioneuvoston periaatepäätös 4.2.2010 toimintamenosäästöjen aikaansaamiseksi

Organisaatio kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mainitsemien kohtien osalta.

4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

MEK panostaa työhyvinvoinnin jatkuvaan ja pitkäjänteiseen parantamiseen, jonka kehitystä seurataan säännöllisesti.

Vuonna 2011 vahvistetaan henkilöstön osaamista koulutuksella, jossa painopisteet ovat sähköinen markkinointi, ”hiljaisen” tiedon siirto lähivuosiin eläköityviltä työntekijöiltä ja työn sisäisen laadun kehittäminen koko henkilöstön osalta.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	toteuma 2009	tavoite 2010	tavoite 2011	tavoite 2015
Henkilötyövuosien kehitys	35	30	33*	33
Henkilöstön hyvinvointi paranee				
- sairauspoissaolopäivät/htv	5,5	5,5	5,5	5,5
- lyhytaikaiset (1–3 pvää) sairauspoissaolotapaukset	3,1	3,5	3,5	3,5
- työtyytyväisyysindeksi (1–5)	3,2	3,6	3,8	4,0
Organisaation osaaminen kasvaa				
- pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	1518	1000	1000	1000
- koulutuspäivät/htv	6,6	6,5	7	7
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva				
- lähtövaihtuvuus, %	127	27	10	10
- työhakemukset/avoin työpaikka	-	40	40	40

* Finland Convention Bureau tehtävien siirto MEKille

5 Resurssit

Määrärahat

Vuoden 2011 valtion talousarviossa on MEKin menomomentille myönnetty määrärahaa 10 289 000 euroa (joka sisältää 310 000 euroa FCB:lle aiemmin osoitettuja määrärahoja)

Valtion vuoden 2011 talousarvio (32.30.07)

TOIMINNAN MENOT JA TULOT 1000 €	TOT 2009	TAE 2010	TAE 2011
Bruttomenot	15 358	10 344	10 844
Bruttotulot	627	555	555
Nettomenot	14 731	9 779	10 289

6 Raportointi

Matkailun edistämiskeskus raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta työ- ja elinkeinoministeriölle ajalta 1.1.-30.6.2011 syyskuun 2011 loppuun mennessä. Koko vuoden 2010 tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan 31.3.2011 mennessä sekä lopullisten tulosten varmistuttua kesäkuussa 2011. Raportoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota toiminnan vaikuttavuuteen ja tuloksellisuuteen.

Helsinki 16.12.2010

Petri Peltonen
ylivohtaja
työ- ja elinkeinoministeriö

Ritva Ohmeroluoma
johtokunnan varapuheenjohtaja
Matkailun edistämiskeskus

Lea Häyhä
erityisasiantuntija
työ- ja elinkeinoministeriö

Jaakko Lehtonen
ylivohtaja
Matkailun edistämiskeskus

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Invest in Finland säätiön tulossopimus vuodelle 2011

Yleistä

Heinäkuussa 2010 julkaistun Unctadin World Investment Report 2010 mukaan ulkomaisten suorien sijoitusten globaali lasku pysähtyi vuonna 2009 ja vuoden 2010 alku on ollut varovaista kasvua. Sijoitusmäärissä vuonna 2009 palattiin vuoden 2006 tasolle. Lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä kasvun oletetaan pysyvän maltillisena. Markkina- ja toimialakohtaiset vaihtelut ovat kuitenkin huomattavia. Sijoitukset kehittyviin talouksiin ovat kasvussa ja esimerkiksi Kiinaan suuntautuvissa suorissa ulkomaisissa investoineissa tästä vuodesta ennustetaan ennätysvuotta. Kehittyvien talouksien rooli ulkomaisissa investoinneissa on muuttumassa ja globaali talouskriisi on voimistanut tätä kehitystä. Vuonna 2009 kehittyvät taloudet saivat puolet globaaleista suorista ulkomaisista sijoituksista ja niiden osuus sijoittajina on nousut neljännekseen kaikista sijoituksista.

Unctadin raportin mukaan talouskriisin vaikutukset ovat näkyneet eri maiden investointi- ja elinkeinopolitiikassa. Investointirajoituksia on vähennetty ja panostuksia investointien hankintatyöhön on lisätty. Pelätyt protektionistiset toimenpiteet jäivät vähäisemmiksi kuin mitä talouskriisin alkaessa arveltiin. Unctad uskoo että talouskriisin seurauksena terveemmät ja läpinäkyvämmät rakenteet edistävät ulkomaisten suorien sijoitusten kasvua.

Vuoden 2010 alkupuolella kappalemääräisten Suomeen suuntautuneiden suorien sijoitusten määrä osoittaa samanlaista maltillista kasvua kuin maailmallakin. Ulkomaisten asiakkaiden Invest in Finlandilla teettämien selvitysten kesto ja laajuus on kasvanut talouskriisin seurauksena. Investointipäätöksiä valmistellaan aikaisempaa pidempään ja yksityiskohtaisemmin. Tämä on näkynyt työmäärän kasvuna ja edellyttää lisääntyvää asiakaskohtaista panostusta.

Vuoden 2011 tavoitteet

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Invest in Finland hankkii Suomeen uusia ulkomaisia yrityksiä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa Suomen osaamis- ja teknologiaklustereita, tukea alueellisten elinkeinorakenteiden uudistamista ja luoda työpaikkoja.

- IIF kehittää Suomen innovaatiokentän klustereita hankkimalla niihin ulkomaisia investointeja
- Toimii rakennemuutostilanteissa elinkeinorakenteen uudistajana ja monipuolistajana
- Hankkii Suomeen ulkomaisia yrityksiä, joilla on välitön työllistämisaikutus

- Kehittää ja johtaa kansallista ulkomaisten investointien hankintatyötä verkotuen aktiivisesti alueellisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa

Vaikutavuusmittarit

Invest in Finland toteuttaa elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa hankkimalla suoria ulkomaisia investointeja Suomeen. Tavoitteena on parantaa markkinoiden toimivuutta, monipuolistaa yritysraakennetta ja lisätä työllisyyttä. Toiminnan tuloksena Suomeen kohdistuvat suorat ulkomaiset investoinnit lisääntyvät.

Invest in Finlandin vaikuttavuusmittareina ovat markkinaosuuden kehittyminen sekä toiminnan seurauksena syntyneet työpaikat. Markkinaosuutta seurataan toimialakohtaisesti.

Invest in Finlandin vaikuttavuusmittarit:

- Vuoden 2011 markkinaosuustavoite on 25 %
  - toteutuma 2009 22 % ja 2008 19 % (toteutuma 1-8/2010 on 23 %)
- Toiminnan vaikuttavuutta seurataan syntyneinä työpaikkoina
  - toteutuma v. 2008 1 063 työpaikkaa
  - toteutuma v. 2009 oli 466 työpaikkaa

Toiminnan tuloksellisuus

Vuoden 2011 resurssikasvun myötä Invest in Finlandin roolia innovaatiokentässä laajennetaan kattamaan aikaisempaa selkeämmin innovaatio-, osaamis- ja teknologialähtöiset investoinnit. Rakennemuutostilanteissa Invest in Finland omalla toiminnallaan tukee alueita elinkeinorakenteiden uudistamisessa ja monipuolistamisessa. Perustehtävän mukaisesti Invest in Finland hankkii Suomeen ulkomaisia yrityksiä, joilla on välitön työllistämisaikutus. Invest in Finland johtaa aktiivista kumppani- ja yhteistyöverkostoa. Verkoston avulla palvelemme asiakkaita paikallisesti kohde-markkinoilla ja Suomessa. Toimintamallin ytimenä ovat työ- ja elinkeinoministeriö sekä muut julkiset verkostot ulkomailla ja kotimaassa.

Toteutuneiden investointien laatumittaristo otetaan käyttöön vuoden 2011 aikana. Samaa mittaristoa käytetään myös asiakasvalinnassa ohjaamaan resurssikäyttöä.

Keskeiset tulostavoitteet vuodelle 2011

Invest in Finlandin toimintasuunnitelman keskeisimmät painopisteet ministeriön tavoitelinjauksissa ovat vaikuttaa kasvavaan ja kansainvälistyvään yritystoimintaan (tavoitelinjaus 2) sekä olla mukana vahvistamassa huippuluokan innovaatiokeskitymiä (tavoitelinjaus 3).

Menestystekijä 1: Asiakashankinta ja asiakkuuksien hoito

1. Toiminnan tarkka kohdistaminen potentiaalisimpiin markkinoihin ja asiakasryhmiin

- Invest in Finlandin markkinavalinnat kattavat riittävän suuren osan Suomeen suuntautuvista uusista suorista ulkomaisista investoinneista
- Tavoitteena on huolehtia siitä että Invest in Finlandin markkinavalinnat peittävät ainakin 65 % Suomeen suuntautuvista uusista suorista ulkomaisista investoinneista

2. Tehokkaat asiakashankintamenetelmät verkostoyhteistyötä hyödyntäen

Asiakashankinnassa Finpro ja alueelliset elinkeinoyhtiöt ovat kansallisen FDI-mallin lähimpiä verkostokumppaneita. Muita yhteistyökumppaneita ovat FinNode-verkosto, Tekes, OSKEn, SHOKin, ulkoministeriö ja sen edustustot.

- Verkoston avulla syntyneiden uusien asiakkuuksien suhteellinen osuus kaikista Invest in Finlandin asiakkuuksista
  - Tavoitteena vuonna 2011 on nostaa verkoston avulla syntyneiden uusien asiakkuuksien määrä 65 %:in kaikista uusista asiakkuuksista (v. 2009 62 %, 1-10/2010 63%)

3. Asiakkuuksien menestyksellinen hoito ja jalostaminen toteutuneiksi investoinneiksi verkostoyhteistyönä

Asiakkuuksien hoidossa läheisimpiä yhteistyökumppaneita ovat seudulliset ja alueelliset kehitysyhtiöt, Finpro ja ELY-keskukset.

- Verkostokumppaneiden osuus jalostettujen asiakkuuksien hoidosta
  - Tavoitteena vuonna 2011 on nostaa verkostokumppaneiden osuutta jalostettujen asiakkuuksien hoidosta (v. 2009 37 kpl, 1-10/2010 21 kpl).

2.4.2 Menestystekijä 2: Invest in Finlandin hankkimat investoinnit Suomeen

Ulkomaisten suorien investointien määrän arvellaan nousevan maltillisesti vuoden 2009 aallonpohjasta ja niiden määrän oletetaan olevan vuoden 2006 tasolla. Vuoden 2010 tulostavoite on 25 hankittua suoraa sijoitusta Suomeen.

1. Toteutuneiden investointien määrän kasvattaminen resurssikasvun ja suhdannetilanteen sekä elinkeinopolitiikan tavoitteiden puitteissa

- Vuoden 2011 tulostavoite on 45 hankittua suoraa sijoitusta Suomeen.
- Tulostavoitteessa huomioidaan v. 2011 alkaen myös osaamislähtöiset inward-hankkeet ja projektit

2.4.3 Menestystekijä 3: Investointipäätöksiä tekevien yritysten IIF:ltä saaman palvelun laatu

Hyvän asiakastyytyväisyyden säilyttäminen

- Tavoitteena vuonna 2011 on säilyttää saavutettu hyvä asiakastyytyväisyys (asiakastyytyväisyysmittaus)

2.4.4 Menestystekijä 4: Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Hyvä työtyytyväisyys

- Tavoite vuonna 2011 on ilmapiirimittauksella todettu hyvä työilmapiiri

Tulossopimusmittarit

Vaikuttavuusmittarit

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Kansalliset ja alueelliset osaamis- ja innovaatiokeskittymät vahvistuvat

IIF_0013 Markkinaosuus (vähintään %)

Selite: IIF:n asiakkaiden osuus uusista Suomeen tulleista ulkomaalaisomisteisista yrityksistä

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/2010	Tavoite 2011
20 %	24 %	25%

Rakennemuutosten hallinta paranee ja uudelleen työllistyminen nopeutuu

IIF_0014 Ulkomaisten investointien kumulatiiviset vaikutukset

Selite: Toiminnan vaikuttavuutta seurataan syntyneinä työpaikkoina

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/2010	Tavoite 2011
Vuosittainen selvitys	Vuosittainen selvitys	Vuosittainen selvitys

IIF_0011 Raportti TEM:lle investointien esteistä Suomessa

Selite: Raportti ministeriöön investointien esteistä Suomessa tulosneuvottelujen yhteydessä

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/2010	Tavoite 2011
Raportti ministeriöön tulosneuvottelujen yhteydessä.	Raportti ministeriöön tulosneuvottelujen yhteydessä.	Raportti ministeriöön tulosneuvottelujen yhteydessä.

Tulosmittarit

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Edistetään kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

IIF_0018 Invest in Finlandin hankkimat investoinnit Suomeen

Selite: Sijoittumisten määrä on suhteessa taloudellisiin suhdanteisiin, siksi seurataan myös markkinaosuutta

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/2010	Tavoite 2011
25 kpl	19 kpl	45 kpl

IIF_ Asiakashankinta verkostoyhteistyönä

Selite: Toimiala- ja markkinakohtaisten asiakkuuksien hankinta

Tavoite 2010	Toteuma 1-10/2010	Tavoite 2011
Kasvu edelliseen vuoteen (2009 62%)	63 %	65 %

IIF_0010 Asiakkuudet ja niiden jalostuminen toteutuneiksi investoinneiksi verkostoyhteistyönä

Selite: Toimiala- ja markkinakohtaisten asiakkuuksien määrä ja laatu

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/2010	Tavoite 2011
Kasvu edelliseen vuoteen (2009 37kpl)	21 kpl	Kasvu edelliseen vuoteen

Toiminnallinen tehokkuus - Tuottavuus

Parannetaan tuottavuutta julkisissa palveluissa

IIF_0030 Henkilöstömenojen osuus kaikista menoista %

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/2010	Tavoite 2011
40 %	37 %	40 %

IIF_0031 Toiminnallisten menojen suhde kaikkiin menoihin, %

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/2010	Tavoite 2011
85 %	73 %	85 %

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Tuotokset ja laadunhallinta - Palvelukyky ja laatu

IIF_0040 Asiakastyytyväisyys (ka. parempi kuin)

Selite: Mitataan asiakastyytyväisyysmittauksella vuosittain

Tavoite 2010	Toteuma 1-6/12	Tavoite 2011
yli 4 p		yli 4 p

Kommentit (Toteuma 2010)

Asiakastyytyväisyysmittaus kerran vuodessa syksyllä

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen - Työhyvinvointi

IIF_0050 Työilmapiiri ja työyhteisö (asteikko 0-10, ka. vähintään)

Selite: Vuosittainen ilmapiirimittaus (ka. on suurempi kuin), asteikko jaettu kahdella, jotta vastaa valtion asteikkoa

Tavoite 2010	1-6/12	Tavoite 2011
7,1		7,1

Kommentit (Toteuma 2010)

Ilmapiirimittaus vuosittain syksyllä

Seurantamittarit

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen - Työhyvinvointi

H_015 Sairauspoissaolojen määrä, pv/htv

Selite: Mittaa sairauspoissaolojen suhteellista määrää (Henkilöstötilinpäätös)

Tavoite 2010	1-6/12	Tavoite 2011
alle 8 pv/htv	2,3 pv/htv	alle 8 pv/htv

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen - Osaaminen

IIF_0051 Koulutuspäivät / htv (vähintään)

Selite: Vähintään 4 koulutuspäivää/htv

Tavoite 2010	1-6/12	Tavoite 2011
4 pv/htv	2,9 pv/htv	4 pv/htv

Talousarvio

Invest in Finlandin toimintasuunnitelma vuodelle 2011 pohjautuu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2009-2012

sekä säätiön hallituksen 10.6.2010 hyväksymään strategiaan vuosille 2011-2014. Vuoden 2011 talousarvion lähtökohtana on 4 050 000 euron kulubudjetti.

3 Raportointi

Invest in Finland säätiö raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta työ- ja elinkeinoministeriölle ajalta 1.1.-30.6.2011 elokuun 2011 loppuun mennessä. Koko vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan 15.3.2012 mennessä sekä lopullisten tulosten varmistuttua kesäkuussa 2012. Raportoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota toiminnan vaikuttavuuteen ja tuloksellisuuteen.

Helsingissä 29. päivänä marraskuuta, 2010

Työ- ja elinkeinoministeriön puolesta

Invest in Finland säätiön puolesta

Petri Peltonen
ylivohtaja

Paul Pauku
hallituksen puheenjohtaja

Markku Kavonius
ylitarkastaja

Tuomo Airaksinen
toimitusjohtaja

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Pienen ja keskisuuren teollisuuden edistämissäätöön välinen sopimus tulostavoitteista vuodelle 2011

1 Yleistä

Pienen ja keskisuuren teollisuuden edistämissäätö (jatkossa PKT-säätiö) on yksityinen, voittoa tavoittelematon elinkeinoelämän kehittämisorganisaatio. Säätiön toiminnan päämäärä on pk-yritysten ja yrityspalveluiden tuottajien liiketoimintaosaamisen kehittäminen, yrityspalveluiden saatavuuden ja tuottavuuden parantaminen sekä yritysten kilpailukykyä edistävän osaamisen kasvattaminen nimenomaan pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi PKT-säätiö

- edistää luovan talouden toimivuutta ja pk-yritysten uudistumista;
- edistää liike-elämän asiantuntijoiden käyttöä pk-yrityksissä sekä tukee niiden saatavuuden ja laadun kehittämistä;
- kehittää ja tarvittaessa tuottaa asiakaslähtöisiä yrityspalveluja huomioiden työ- ja elinkeinoministeriön strategiat, tavoitelinjaukset sekä elinkeinoelämän tarpeet ja palvelukehityksen linjaukset (esim. Talousapu-toiminta).

Säätiön toiminta jakautuu kolmeen toimintalinjaan:

Tulosalue A: Luovan talouden kehittäminen

Tulosalue B: Asiantuntija- ja konsulttiosaamisen kehittäminen ja käytön lisääminen pk-yrityksissä, erityisesti asiantuntihaku-palvelun ylläpito ja kehittäminen

Tulosalue C: Yrityspalvelukonseptien kehittäminen ja tuottaminen, erityisesti yritysten velkaneuvontaan ja terveystämiseen keskittyvä Talousapu-toiminta (m.l. TMA-toiminta).

Visionsa mukaisesti PKT-säätiö on elinkeinoelämän tarvitsema ja tunnustama yhteistyö-alusta, jonka toiminta perustuu verkostoitumiseen. Säätiön toiminnasta hyötyvät viime kädessä pk-yritykset ja -yrittäjät.

2 Sopimuksen kohde

Tämä tulossopimus koskee PKT-säätiön valtionapurahoitteista toimintaa. Mainitun tehtäväalueen osalta PKT-säätiö toimii osana työ- ja elinkeinoministeriön konsernia ja sen tulosoajasta.

Tulosopimus tehdään tarkemmalla tasolla ensimmäisen vuosineljänneksen mitaiseksi ja sitä tarkennetaan loppuvuoden osalta huhtikuussa 2011 pidettävässä seuraavassa tulosoajastarkastelussa. Vuoden toinen tulosoajastarkastelu pidetään syyskuussa 2011.

Sopimuksen liitteenä oleva riskitaulukko tehdään koko vuoden 2011 osalta; tulosalue A:n osalta (luovan talouden kehittäminen) riskitaulukko tehdään ensimmäisen

4 kuukauden ajalle, jonka jälkeen sekä tavoitteita että riskitaulukkoa tarkennetaan ajankohtaisen tilanteen mukaisiksi.

3 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

PKT-säätiön toiminnan vaikuttavuus todentuu pitkällä aikavälillä yrityspalveluiden, luovan talouden palveluiden sekä sähköisten yrityspalveluiden kehittymisen kautta saavutettavina asiakastytyväisyyden ja säätiön palvelujen tuottaman asiakashyödyn lisääntymisenä. Toiminnallisesti tuloksellisuutta voidaan näiden osalta arvioida mm. palveluiden käyttömäärien kehityksellä ja koettuina asiakashyötyinä (vrt. tulosmittarit).

PKT-säätiön tulossuunnittelua vuonna 2011 ohjaavat TEM konsernistrategia ja seuraavat työ- ja elinkeinoministeriön substanssistrategiat: luovan talouden kehittämissstrategia, TEM:n asiakkuus- ja palvelustrategia sekä erityisesti asiantuntijahakupalvelun osalta soveltuilta osin SAdE-hankkeen linjaukset sekä TEM:n palveluiden sähköistämissuunnitelmat ja Talousapu-neuvonta-palvelun osalta Yritys-Suomi CC-palvelu ja sen kehittäminen. PKT-säätiön toiminnan tulokset edistävät myös TEM-konsernistrategian tavoitelinjauksien toteuttamista.

Toiminnan vaikuttavuuksina ovat pk-yrityksissä ensisijaisesti tietopohjan laajentuminen sekä välillisesti osaamisen kehittyminen ja tuottavuuden lisääntyminen. Luovan talouden kehittäminen edistää yritysten toimintaympäristön kehittymistä luovan osaamisen hyödyntämistä tukevaksi. Kansainvälistyvät ja kasvuyritykset löytävät tarvitsemiaan asiantuntijoita käyttöönsä.

4 Toiminnallinen tuloksellisuus

PKT-säätiön toiminnallista tuloksellisuutta tarkastellaan seuraavassa tulosalueittain.

Tulosalue A: Luovan talouden edistäminen

Tulosalue tuottaa luovan talouden kehittämiseen tähtäviä palveluita, työkaluja ja tietoa. Toiminnan keskeisenä sisältönä on luovan talouden strategisen hankkeen toimenpiteiden toteuttaminen, luovan talouden kehittäjätoimijan perustamiseen tähtävien valmistelevien toimenpiteiden toteuttaminen sekä viestintä. Luovan talouden strategisen hankkeen osalta työstettäviä asioita ovat:

1. Toimiala- ja ekosysteemikehitystyön tavoitteena on luovien alojen näkyväksi tekeminen luomalla tarpeellinen yhteiskäyttöinen tietoperusta
  - asiantuntijoiden koulutus ja kehittäminen, ryhmäpalveluiden kehittäminen.
  - neuvonta- ja kehittämisspalvelujen asiantuntijoiden kokoaminen Asian-tuntijahaku.fi -palveluun, jotta saadaan luovan talouden osaajia yritysten ja aluekehittäjien käyttöön
  - toimialaperusselvitykset (Fact sheetit)

- ekosysteemimallin kehittäminen;
- 2. Luovuuden tarjonnan ja kysynnän kohtaannon edistämisen tavoitteena on saada luova osaaminen sekä työmarkkinoiden että toimialojen käyttöön
  - selvitykset, Helmi -hanke, yhteistoiminta OKM:n kanssa, Ura -tietojärjestelmän kehittäminen
  - välittäjä rakenne, välittäjä ammattien kehittäminen, muotoilun käytön edistäminen.
  - palvelurahaston perustaminen, IPR vakuutena, ALV-kannan korjaus
- 3. Luovan työn tekijän ansaintalogiikat tavoitteena yksilön toimeentulon oikeudenmukaisuus
  - pilotit: Informaatio- ja työnhakukeskus Turkuun, akateemisten työnhakijoiden työllistyminen/Kluuvi, uudentyyppinen yritys yhteisö/Lahti
  - itsensä työllistävät tilastoissa, Yksilöiden yhteistyöllä menestykseen -selvitys
  - verotuksen lakialoitteet/IPR verotus, sosiaali- ja työttömyysturvan kehittämisehdotukset, starttirahan joustavampi käyttö;
- 4. Pohjoismaisen yhteistyön vetäminen KreaNord -verkoston puheenjohtajana sekä EU-verkostojen rakentaminen Creative Industries Alliance -yhteistyöhön osallistumiseksi sekä muu kansainvälisen toiminta;
- 5. Luovan talouden strategisen hankkeen viestintäsunnitelman toteuttaminen. Luovan talouden tulevaisuusryhmä työstää puheenjohtajansa Saku Tuomisen johdolla ehdotusta luovan talouden edistämisen toimenpiteiksi seuraavalle hallituskaudelle. Toimenpide-ehdotukset julkaistaan maaliskuussa 2011 jonka jälkeen Tulosalue A:n toimenpiteet ja tavoitteet sekä niiden prioriteettijärjestys päivitetään huhtikuussa TEM:n ja säätiön välisissä tarkistusneuvotteluissa.

Tulosalue B: Asiantuntijoiden käytön lisääminen pk-yrityksissä

Tulosalueen tavoitteena on edistää liike-elämän asiantuntijoiden käyttöä pk-yrityksissä sekä tukea niiden saatavuuden ja laadun kehittymistä. Keskeisenä sisältönä on Asiantuntijahaku.fi -palvelun ylläpito ja kehittäminen sekä tunnettuuden parantaminen, joihin tulosalueen voimavarat keskitetään.

Tulosalueen B osalta toiminnan tulokset (toteuma 30.11. saakka) vuonna 2010 ja tavoitteet vuodelle 2011 ovat seuraavat:.

Asiantuntijahaku.fi-palvelu	Tavoite 2011	Toteuma 2010	Ennuste 2010	Tavoite 2010	Mittausmenetelmä
käynnit (kpl)	40 000	32 784	36 000	22 625	Google Analytics
rekisteröityneet asiantuntijat (hlöä)	2 500	1 616	1 740	1 900	Asiantuntijahaku.fi
palvelun hyödyllisyys (1-5)	3,3	3,8	3,8	3,3	web-sivuston palautelomake
asiakastyytyväisyys (1-5)	3,2	3,3	3,3	3,2	web-sivuston palautelomake

Huom. laadullisen mittauksen luotettavuus edellyttää riittävää vastausten määrää.

Lisäksi seurataan palvelun käyttäjäkunnan kehitystä ja hakujen kohdentumista asiantuntija-aloittain.

Tulosopimuskaudella Asiantuntijahaku.fi -palvelua kehitetään tunnistettujen palvelutarpeiden ja käyttökokemusten pohjalta erillisrahoitteisina hankkeina sekä selvitetään Asiantuntijahaku -palvelun siirtäminen YritysSuomi.fi -palvelun alustalle. Vuonna 2011 on erityisenä painopisteenä palvelun tunnettuuden lisääminen pk-yritysten joukossa.

Asiantuntijahaku.fi -palvelua ylläpidetään yleisavustuksen ja säätiön muun mahdollisen tähän tarkoitukseen hankkiman rahoituksen turvin.

Tulosalueella toteutetaan lisäksi erillisrahoitteisena projektina (Tekes) Työelämän kehittämis-hankkeen (TYKES-hanke) puitteissa kehitettyjen asiantuntijatyökalujen ja -menetelmien sähköistämistä ja tunnetuksi tekemistä.

Tulosalue C: Yrityspalvelukonseptien tukeminen ja kehittäminen

Tavoitteena on auttaa kehittämään asiakaslähtöisiä yrityspalvelukonsepteja huomioiden työ- ja elinkeinoministeriön strategiat, tavoitelinjaukset sekä elinkeinoelämän tarpeet ja palvelu-kehityksen linjaukset. Tulosalueella keskitytään talousvaikeuksissa ja velkaneuvonnan tarpeessa oleville yrittäjille suunnatun Talousapu-neuvontapalvelun ylläpitoon ja kehittämiseen sekä perinteisten toimialojen, erityisesti teknologiateollisuuden alojen yritysten liiketoiminnan terveyttämis- ja uudistamistoimintaan TrioPLUS-ohjelman puitteissa erillisrahoitteisella Talousapu-PLUS-hankkeella. Lisäksi tehdään asiakaslähtöistä yritysten ja julkisten yrityspalveluiden kehitystyötä mm. osallistumalla talousvaikeuksissa olevien yritysten palvelujärjestelmän ja -verkoston kehittämiseen kansallisen TMA-toiminnan puitteissa.

Toiminnan tulokset 2010 (toteuma 30.11. saakka) sekä tavoitteet vuodelle 2011 tulosalueen C osalta ovat seuraavat:

Talousapu-neuvontapalvelu	Tavoite 2011	Toteuma 2010	Ennuste 2010	Mittausmenetelmä
yhteydenotot (lkm)	2 200	1 972	2 100	mobiilivaihteen seurantaraportti
palvelun hyödyllisyys (1-5)	3,9	3,9	3,9	web-sivujen palautelomake
asiakastyytyväisyys (1-5)	3,6	3,5	3,5	web-sivujen palautelomake

Huom. laadullisen mittauksen luotavuuteen vaikuttavat vastausmäärät.

Vuoden 2011 aikana palvelun kapasiteetin hallintaan ja viestintään panostetaan sekä kehitetään ja pilotoidaan tunnistettujen palvelutarpeiden pohjalta lisäpalveluja ja/tai monistamismahdollisuuksia. Lisäksi huolehditaan neuvontapalvelun yhteydestä Yritys-Suomi CC-palveluun.

Palvelun hyödyllisyyttä ja asiakastyytyväisyyttä seurataan Talousapu-verkkosivun olevan palautelomakeen vastausten perusteella. Puhelinneuvot ohjeistetaan kannustamaan soittajia antamaan palautetta.

Talousapu-neuvontapalvelun tuotanto rahoitetaan valtionavustuksella ja muulla rahoituksella (Finanssialan keskusliitto, Finnvera Oyj, Suomen yrittäjät ja EK). Talousapu-PLUS-hanke on kokonaan erillisrahoitteista toimintaa, jossa rahoittajina toimivat Teknologiateollisuus ry, Sitra, Finnvera Oyj ja Uudenmaan ELY-keskus.

Tulosalueen puitteissa arvioidaan yrityspalvelujen asiakastarpeita ja seurataan palvelukehitystä kotimaassa ja kansainvälisesti, osallistutaan verkostomaiseen työskentelyyn mm. TEM-konsernin piirissä (esim. Yritetään yhdessä -hanke, Yritys-Suomi-CC-palvelu) sekä elinkeinoelämän ja yrityspalvelujen kesken (mm. LJK- ja Feaco-yhteistyö, TMA-toiminta).

Tukitoiminnot

PKT-säätiön tukitoiminnot (kuten talous- ja henkilöstöhallinto, hallitustyöskentely, yleis- ja päivittäisjohtaminen, strategiatyö, viestintä) palvelevat ensisijaisesti tulosalueita. Tukitoiminnot hoidetaan tulosalueitten näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.

Keskeinen tukitoimintojen vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arviointimittari on toiminnon ai-heuttamien kustannusten ja tukitoimintoihin käytetyn työajan osuus säätiön kokonaishenkilö-resurssista sekä tulosalueilta koottava laadullinen palaute.

5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Sisäisen kehittämisen painopiste on henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittämiseen tähtävien toimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti Työhyvinvointi-ryhmän kokouksissa. Tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään sisäisen tilannearvioinnin sekä kehityskeskusteluiden tietojen pohjalta. Pienorganisaatioon soveltuvin osin käytetään seuraavia mittareita:

- henkilöstön fyysisen hyvinvoinnin seuranta: sairaspöissaolopäivät/htv
- johtaminen (m.l. viestintä)
- organisaation osaamisen kehittyminen: koulutuspäivä/htv.

6 Resurssit

Työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa PKT-säätiön toimintaan vuosittain yleisavustusta, jonka suuruus määräytyy valtion kukin vuoden hyväksytyyn talousarvion mukaisesti. Tämän lisäksi PKT-säätiö rahoittaa hankkeitaan ja toimintaansa myös muista lähteistä (mm. Teknologia-teollisuus ry, Sitra, Finnvera Oy, Finanssialan keskusliitto, Uudenmaan ELY-keskus).

Valtionavustus

Vuoden 2011 valtionapuun 791 000 € (yleisavustus 505 000 €, luovan talouden kehittämisen valtionavustus 186 000 € ja Talousapu-palvelun valtionavustus 100 000 €) kohdistuvat kustannukset jakautuvat budjetoidusti seuraavasti:

- 1 Henkilöstökulut (palkat ja palkkojen sivukulut) 480 000 €
- 2 Yleiskulut (mm. toimisto, tietoliikenne, työterveys) 135 000 €
- 3 Ostopalvelut (ml. matkat ja viestintä) 176 000 €.

Tulosalueittain valtionavustuksen käyttö jakautuu seuraavasti:

	Tulosalue A	Tulosalue B	Tulosalue C	Tukitoiminnot	Yhteensä
Henkilöstökulut	225 000	100 000	26 000	120 000	471 000
Yleiskulut	80 000	25 000	10 000	20 000	135 000
Matkakulut	20 000	4 000	5 000	2 000	31 000
Ostopalvelut	70 000	20 000	59 000	5 000	154 000
Yhteensä	395 000	149 000	100 000	147 000	791 000

Muu rahoitus

Muu rahoitus koostuu seuraavasti:

- 1 TYKES-hankkeen toteuttamiseen 70 000 €, rahoittajana Tekes (hanke käynnistynyt v. 2010 ja jatkuu v. 2011 puolelle).
- 2 Talousapu-neuvontapalvelun tuottamiseen 100 000 €, rahoittajina Finanssialan Keskusliitto, Finnvera Oyj, Suomen yrittäjät ry ja Elinkeinoelämän keskusliitto sekä muut mahdolliset rahoittajat.
- 3 TalousapuPLUS-hankkeen kokonaisbudjetti ajalle 1.9.2010 - 30.6.2012 on 280 000 €, josta osa tuloutunut v. 2010 puolella, rahoittajina Teknologiateollisuus ry, Finnvera Oyj, Sitra ja Uudenmaan ELY-keskus.
- 4 Satunnaiset tulot esim. TMA-toiminnasta arviolta 10 000 €.

Muusta rahoituksesta vuoden 2011 kuluihin kohdistuu arviolta 350 000 €, josta 100 000 € kohdistuu henkilöstökuluihin, 35 000 € yleiskuluihin ja 215 000 € ostopalveluihin. Tästä pää-osa käytetään Talousapu- ja TalousapuPLUS-hankkeiden asiantuntijapalkkioihin. TYKES-hankkeesta 50 000 € käytetään ulkopuolisten palveluiden hankintaan.

Kehittäminen

Sisäisen kehittämisen painopiste vuodella 2011 on PKT-säätiön toiminnan strateginen suunnittelu ja toiminnan painopisteiden uudelleen ohjaus, erityisesti luovan talouden kehittämisen mukanaan tuomat uudet sisällöt huomioiden. Toiminnallisen tehokkuuden ja seurantamenetelmän sekä laadunhallinnan määrittelytyö on osa säätiön hallinnon sisäistä kehittämistä ja tätä työtä tehdään huomioiden TEM-konserniohjauksen linjaukset.

Henkilöstöresurssit

Henkilöresurssin käyttö (tarkempi erittely ks. liite 1) jakautuu seuraavasti:

- tulosalue A: 2,95 hlötv
  - tulosalue B: 1,85 hlötv,
  - tulosalue C: 1,20 hlötv,
  - tukitoiminnot: 1,75 hlötv
- Yhteensä 7,75 hlötv.

Lisäksi voidaan riippuen toteutettavan erillisrahoitteisen hanketoiminnan laajuudesta palkata työntekijöitä tässä sopimuksessa sovitun valtioapurahoituksen ulkopuolella.

7 Raportointi

PKT-säätiö raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta vuosittain siten, että edellistä vuotta koskeva tulostavoitteiden toteutuminen esitetään ministeriölle valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen yhteydessä seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä tai erikseen sovittuna ajankohtana.

Vuosiraportoinnin lisäksi käydään PKT-säätiön ja ministeriön väliset tulos- ja seurantakeskustelut seuraavan tavoiteaikataulun mukaisesti:

- huhtikuussa kuluvan vuoden alkuosan tilannekatsaus ja loppuvuoden toiminta- ja taloussuunnitelman päivitys,
- syyskuussa TEM-tulosohjauksen mukainen alkuvuoden tilannekatsaus ja loppuvuoden toiminta- ja taloussuunnitelman päivitys,
- marraskuussa kuluvan vuoden tilannekatsaus ja loppuvuoden ennuste sekä seuraavan vuoden toimintasuunnitelman esittely.

Toiminnan sisäisessä seurannassa, raportoinnissa ja arvioinnissa noudatetaan TEM-konserniohjauksen ohjeistusta.

Tulossopimusta toteutettaessa huomioidaan valtionapurapäätöksessä mainitut valtionavun käytön ehdot.

8 Muuta huomioitavaa

Koska PKT-säätiön oma pääoma on vähäinen, on ministeriön vuodelle 2010 ja 2011 myöntämien määrärahojen siirtyvä erä välttämätön seuraavan vuoden alkuosan maksuvalmiuden ja toiminnan jatkuvuuden kannalta.

PKT-säätiön riskienhallintataulukko on tämän tulossopimuksen liitteessä 2.

Helsingissä 31. päivänä tammikuuta 2011

Työ- ja elinkeinoministeriö

PKT-säätiö

Petri Peltonen
ylivohtaja

Pentti Mäkinen
hallituksen puheenjohtaja

Tero Kuitunen
neuvotteleva virkamies

Juha Saapunki
toimitusjohtaja

LIITTEET

Liite 1. Henkilöstöressurssien kohdentuminen tulosalueittain v. 2011

Liite 2. Riskienhallintataulukko

LIITE 1

Henkilöstöressurssien kohdentuminen tulosalueittain v. 2011 (%:a vuosityöajasta)

Henkilö	Nimike	Luova talous (A)	Asiantuntija-palvelujen käytön edistäminen (B)	Talous-Apu (C)	Tukitoiminnot
Juha Saapunki	toimitusjohtaja	75 %			25 %
Jusa Susia	johtaja	75 %	15 %		10 %
Jari Leskinen	palvelupäällikkö			100 %	
Pirkko Sillman	palvelupäällikkö		100 %		
Riitta Ylätalo	asiantuntija	50 %			
Katja Vesander	viestintäassistentti	50 %	50 %		
Marianne Toiskallio	assistentti	25 %			
Satu Martin	talouspäällikkö				100 %
Tuuli Uronen	hallintoassistentti	20 %	20 %	20 %	40 %

Riskienhallintataulukko

Organisaatio PKT-säätiö	Riskin syyt	Tarkastelu kohde Toiminta ja tulokset v. 2011	Riskin suuruus	Laatija Jsaapunki	Päiväys 13.12.2010	Toteutusajankohta ja vastuuhenkilö	Asia hoidettu
Riski tai ongelma				Toimenpiteet	Toteutusajankohta ja vastuuhenkilö	Asia hoidettu	
Luovan talouden kehittä- mistoiminnan valmistelun epäonnistuminen	1) huomattavan laaja ja valkeasti hahmoteiltava toimeksianto (aina altis kritiikille) 2) uskottavuus ja kilpailutilanne eivät tue kehittyvää roolia 3) teema ei esinny hallitusohjelmassa	Luovan talouden kehittämis- toiminta ja rahoittaminen lopetetaan/siirretään muun tahon hoitettavaksi alkuvaiheen jälkeen, viimeistään v. 2012	**	• riittävät resurssit valmisteluyhtöön • toimeksannon huolellinen täsmennyminen ja laadukas toteutus Q1:n aikana • laaja sidosryhmäkontaktointi ja täsmällinen tiedottaminen	• valmisteluyhtöön toteutus yhdessä tulosohjauksen kanssa Q1 (Jsa) • aktiivinen kontaktointi (JSu)		
Asiantuntijahaku.fi-palvelun rekisteröityneiden asiantuntijoiden määrä ja palvelun käyttömäärä ei kehity positiivisesti vt. v. 2010	1) raskas tietojen kirjaamisprosessi 2) alhainen tunnistettu hyöty 3) heikko tunnettuus	Tehotyt kehitysinvestoinnit jäävät hyödynnettäväksi ja palvelun mark- kinointi loppukäyttäjälle (yrityksille) epäonnistuu	***	• selvitetään kirjautumiskoke- mukset • konkretisoidaan palvelun hyöty asiantuntijalle • lisää voimavaroja tiedottamiseen	• kirjautumisaktiivisuuteen vai- kuttavien tekijöiden analysointi (elka, tietomäärä, käytettävyys jne) Q1 • hyötyanalyysi Q1 • tiedotussuunnitelman toteutta- minen Q1-Q4 / PS		
Talousapu-puhelupalvelun yhteydenottojen määrä vähenee voimakkaasti/TalousapuPLUS- hankkeeseen tulevien yritysten määrä alhainen	1) palvelutarve vähenee/korvaa- vaa tarjontaa 2) palvelu usein varattu 3) puhelupalvelu sulautetaan osaksi muita palveluita	Neuvojille maksetaan turhasta päävystämisestä eikä tiedotta- minen aktiivoi käyttämään palvelua	*/**	• aktiivinen, monikanavainen tiedottaminen pääasia • palvelun laadun ylläpitäminen • koordinoiti Yritys-Suomi CC-palvelujen kanssa /JLe • yrittäjien verkaneuvonta hallitusohjelmaan	• tiedotussuunnitelman v. 2011 toteutus • palvelutarjonnan seuranta ja koordinoiti Yritys-Suomi CC-palvelun kanssa /JLe • aktiivinen vuoroväikutus sidosryhmien kanssa /JLe		
Palvelubrändi katoaa		Palvelun ylläpitoon ja kehittämi- seen ei rahoitusta					
Valtionapurahan loppu- minen/oleellinen väheneminen vuosien 2011-2015 aikana	1) valtion/ministeriön sääntötoimet/rahoituksen uudelleenlokointi 2) huono menestys ja epäluotta- mus toimituskyykyyn TEMissä 3) säätiön strategiset valinnat kohdentuvat väärin	Organisaation toiminnan lopetta- minen/supistaminen, henkilöstön työsuhteiden irtisanominen/ vähentäminen ja muiden voi- massa olevien sopimussuhteiden (toimittajat, ICT) lopettaminen/ kulujen karsiminen	*/***	• rahoituspohjan laajentaminen/ uusien rahoittajien/asiakkaiden hankinta • nykyisen kokonaisrahoitusvo- lyymin ylläpitäminen ja nykyisten työpaikkojen turvaaminen	• julkisten ja yksityisten kehityspalvelumarkkinoiden analysointi Q1 • tarjottavien palvelujen tuoteistus ja toiminnan yhtiöittäminen (LTS) Q2 • palvelujen koemarkkinointi/ osallistuminen tarjouskilpailuihin Q2-Q4 / hallitus, Jsa, JSu		

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Patentti- ja rekisterihallituksen välinen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) toimii työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalalla tehtävänänsä teknisen ja taloudellisen kehityksen edistäminen. Se käsittelee patenttia, integroidun piirin piirimallia, hyödyllisyysmallioikeutta, mallioikeutta, tavaramerkkiä, yrityskiinnitystä, kaupparekisteriä, yhdistysrekisteriä, uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriä, säätiörekisteriä ja säätiölaissa tarkoitettua säätiöiden valvontaa, tilinpäätösasiakirjojen julkistamista ja toiminimeä koskevat asiat sekä tarjoaa alansa tietopalveluja.

PRH on määritellyt perustehtävänsä mukaisesti toiminta-ajatuksensa, visionsa ja arvonsa (www.prh.fi).

1.1 Toiminnan kytkentä hallituksen ja ministeriön strategisiin linjauksiin

PRH suuntaa ja kehittää toimintaansa ministeriön konsernistategian, innovaatiostrategian sekä valtioneuvoston aineettomien oikeuksien strategiaa koskevan periaatepäätöksen mukaisesti.

PRH toteuttaa osana TEM konsernia konsernitason linjauksia sekä vastaa osaltaan niiden toimeenpanosta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. PRH:n tulostavoitteet tukevat konsernistategian tavoitelinjauksia, erityisesti uuden, kasvavan ja kansainvälistyvän yritystoiminnan edistämistä, innovaatio toiminnan edellytysten vahvistamista sekä tuottavuuden parantamista julkisissa palveluissa. Näihin tavoitteisiin päästään alentamalla yritysten aloittamiskynnystä sähköisen asioinnin kautta sekä helpottamalla innovaatioiden suojaamista.

Yhtenä IPR-strategian täytäntöönpanotoimenpiteistä on toteutettu PRH:n ulkopuolinen evaluointi keväällä 2010. Tässä tulossopimuksessa huomioidaan evaluointin keskeisiä havaintoja PRH:lle sovittavissa tulostavoitteissa.

2 Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

2.1. PRH:n asiakkaiden toimintaedellytykset paranevat kansainvälisessä innovaatiojärjestelmässä

PRH vaikuttaa asiakkaiden toimintaedellytysten parantamiseen kansainvälisessä innovaatiojärjestelmässä sekä edistää innovatiivisuutta ja yrittäjyyttä. Tämä on PRH:n ydintehtäviä.

PRH:n toiminnan vaikuttavuutta mitataan asiakastytyväisyyskyselyn yhteydessä. Seuraava asiakaskysely on tarkoitus toteuttaa 2010. Vuoden 2011 aikana

kehitetään mittareita tämän tavoitteen osalta huomioiden mm. suomalaisyritysten menestys kansainvälisissä innovaatio- ja IPR-toimintaa koskevissa vertailuissa.

Asiakaskyselyn kohdan ”PRH tarjoaa asiakkaille hyvät yhteydet alan kansainvälisiin järjestelmiin ja tietopalveluihin” tavoitetasoksi on asetettu 3.5 (asteikolla 1-5).

2.2 Innovatiivisuuden ja yrittäjyyden perusedellytykset vahvistuvat sähköisen asioinnin helpottumisen myötä

Asiakkaiden asiointia virastossa helpotetaan lisäämällä sähköisen asioinnin mahdollisuutta. Tämä toteutetaan uudistetun tietojärjestelmän ja viranomaisten yhteispalvelujen avulla (Novus-hanke). Varmistetaan hankkeen saattaminen loppuun vuoden 2012 aikana. Samalla virtaviivaistetaan ja tehostetaan toimintaprosesseja. Sähköisen asioinnin kehittämistä laajennetaan kattamaan kaikki toiminnot. Tietojen saatavuutta tietoverkoissa lisätään samalla kun tietojen laatua ja ajantasaisuutta parannetaan ja kehitetään valvontaa.

Asiakaskyselyn asiakohdan ”Innovatiivisuuden ja yrittäjyyden tukeminen” tavoitetasoksi on asetettu 3.5 (asteikolla 1-5).

Tavoite liittyy hallinnonalan sähköistämissuunnitelmaan (eTEM2.0) varautumiseen.

Sähköisen asioinnin kehitystä koskevat tavoitteet 2011		2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Sähköinen asiointi	Patenttihakemukset, %	91	90	90
	Yhdistysrekisteri-ilmoitukset, %	32	40	45
	Tavaramerkkihakemukset, %	36	50	50
	Kaupparekisteri-ilmoitukset, %	47	50	55

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1. PRH:n hallinto tehostuu ja kevenee

PRH kehittää viraston tukipalveluiden ja hallinnon organisaation vastaamaan tehokkaalla tavalla viraston ydintoimintojen tarpeita sekä viraston johtamista. Evaluaatioreportin mukaan PRH:lla on pirstaleinen ja suurehko hallinto-organisaatio, missä on lisäksi päällekkäisyyttä linjojen toimintojen kanssa. Tulosvuoden keväällä yleishallinnon toiminnot selkiytetään ja resursoidaan tuottavuutta kehittäen, ottaen huomioon myös viraston htv-vähennystarve. Tämän jälkeen arvioidaan jatkotoimet. Toimintojen ja palveluiden sähköistämällä lisätään myös viraston sisäisten prosessien tehostamista.

3.2 IPR-strategian mukaisesti PRH:n neuvontarooli vahvistuu ja tiedon jakaminen tehostuu

Kansallisessa aineettomien oikeuksien strategiassa (Valtioneuvoston periaatepäätös 26.3.2009, IPR-strategia) on noin 60 toimenpidettä IPR-toimintaympäristön kehittämiseksi huomioiden sekä teollisoikeudet että tekijänoikeus. Näistä osa liittyy suoranaisesti PRH:n toimintaan. TEM:n kanssa keväällä 2011 tarkemmin sovittavalla tavalla jalkautetaan PRH:n toimintaan sopivat IPR-strategian toimenpiteet.

PRH kehittää aktiivisesti sidosryhmäsuhteita innovaatiopolitiikan toimijoihin ja korkeakouluihin.

PRH viestittää innovaatiotoiminnan ja aineettomien oikeuksien kasvavasta merkityksestä ja kansainvälisistä mahdollisuuksista sekä IPR-strategiasta erityisesti pk-sektorille. Tätä toteutetaan myös TEM:n kanssa kulloinkin sovittavalla tavalla yhteistyössä WIPO:n ja EU:n kanssa.

Kohta 3.2. toteutetaan olemassaolevien resurssien puitteissa.

PRH kehittää mittareita neuvontapalveluiden ja tiedon jakamisen mittaamiseksi entistä tarkemmin.

3.3 Tuottavuudelle ja taloudellisuudelle asetetaan seuraavat tavoitteet

Toiminnan tuloksellisuustavoitteet 2011		2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Työn tuottavuus	Tuottavuuden muutos, %	+1,5	+2,0	+2,2
Taloudellisuus	Yksikkökustannusten muutos, % ¹⁾	+2,2	+5,7	+4,0
Asiakastytyväisyys ²⁾	Asiakasarvio (1-5)	-	4,0	4,0

1) Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmän uusiminen lisää kustannuksia.

2) Asiakastytyväisyyssmittausta toteutettaessa otetaan huomioon konsernitasonla tasmentyvä asiakastavoitemittauksen sisältö ja tarkemmat kriteerit.

PRH kehittää tuottavuusmittarit myös muulle toiminnalle kuin pelkälle hakemusten käsittelylle huomioiden myös toiminnan kokonaistuloksen (ylijäämä/alijäämä). Tuottavuusmittareissa huomioidaan hallinnon kehittämiseen liittyvä tavoite 2.1

3.4 Tuotoksille ja laadunhallinnalle asetetaan seuraavat tavoitteet

Käsittelyaikatavoitteet 2011	2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Käsittelyaika keskimäärin			
Asiakastytyväisyys (asiakasarvio) ¹⁾	-	4,0	4,0
Kansalliset patenttihakemukset (v)	2,9	2,7	2,7
Kansalliset tavaramerkkihakemukset (kk)	5	5	5
Kaupparekisteri-ilmoitukset ja tilinpäätökset (pv) ¹⁾	3	4	8
Yrityskiinnityshakemukset (pv)	8	5	5
Yhdistysten perustamisilmoitukset (kk)	2,1	1,4	1,3
PCT-hakemuksissa tavoitteena on tehdä kaikki tutkimukset annetuissa määräaajoissa. (16 kk)	87%	100%	100%

1) Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmä ja säästötoimenpiteet sitovat ja vähentävät resursseja.

Käsittelyaikojen kehityksestä informoidaan ministeriötä muun tulosraportoinnin yhteydessä. Käsittelyn nopeuteen vaikuttavia menettelyitä, tiedotusta ja opastusta ja sähköiseen asiointiin kannustamista kehitetään edelleen.

PRH kehittää laadunhallintaa ja näiden osa-alueiden mittareita.

3.5 Kustannusvastaavuuden osalta asetetaan seuraavat tavoitteet

Kustannusvastaavuustavoitteet 2011 Suoritteet / Kustannusvastaavuus %	2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Omakustannusarvoon hinnoiteltavat ¹⁾	95	94	94
Alle omakustannusarvon hinnoiteltavat	23	25	33
Liiketaloudelliset suoritteet ²⁾	197	162	107

1) NOVUS-hanketta tuetaan budjettivaroin ja tavoitteena on, ettei kustannuksia peritä asiakkailta täysimääräisinä suorite-maksuina. Tämän johdosta kustannusvastaavuus ei ole suurempi.

2) Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmän uusiminen alentaa kustannusvastaavuutta.

3.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinnassa PRH:ssa korostetaan työtyytyväisyyden lisäämistä ja tiedonkulun parantamista. Organisaation osaaminen asetetaan entistä keskeisempään asemaan henkisten voimavarojen hallinnassa PRHn uudistetun henkilös-töstrategian mukaisesti.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTAA JA KÄYTTÖÄ KOSKEVAT TULOSTAVOITTEET 2011	2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Henkilöstön hyvinvointi paranee			
- Henkilötyövuosien kehitys	473	472	440
- Työtyytyväisyys (1-5)	3,5	3,8	3,5
- Työilmapiiri (1-5)	3,6	4,0	3,5
- Sairauspoissaolot (pv/htv)	8,3	<7,0	<7,0
- lyhytaikaiset (1-3 pvä) sairauspoissaolot	940	<1000	<1000
- Pätevyysinvestoinnit (euroa/htv)	456	600	600
- Koulutuspäivät/htv	4.1	5.5	5.5
Johtaminen			
- Johtaminen (ka, asteikko 1-5)	3,6	3,8	3,8
- Tiedonkulku (ka, asteikko 1-5)	3,1	3,7	3,7
- Palautteen saanti (ka, asteikko 1- 5)	3,4	3,7	3,7
Työntajakuva			
- Työntajakuva (ka, asteikko 1-5)	3,5	3,8	3,8
- Lähtövaihtuvuus (%)	3,4	<3,5	<5,0

3.7 Muut asiat

Riskienhallinta

Tulos-tavoite	Riski	Riskin voi-makkuus (1-5)	Riskin todennäk. toteutumi-nen (1-5)	Riskin seuraukset toteutuessaan	Toimenpiteet / vastuutaho riskin ehkäisemiseksi
2.1.	Toimintaympäris-tön muutokset -yhteisöpatentti	3	5	vähentää PRH:n tuloja	edunvalvonta yhteisö-patenttia koskevissa neuvotteluissa toiminnan sopeuttaminen
2.1., 3.4.	asiakashankinnan epäonnistuminen	5	3	vähentää PRH:n tuloja	korkea asiakastytyväi-syys ja palvelun laatu toiminnan sopeuttaminen
2.2.	tietojärjestel-mäuudistusten epäonnistuminen	5	2	hidastaa siirty-mistä sähköiseen asiointiin	Novus-hankkeen menestyksellinen loppuun saattaminen
3.6.	osaavan henkilökunnan menettäminen	5	3	heikentää PRH:n palvelutasoa ja erityisesti IPR-asioissa PRH:n kansainvälistä asemaa	henkilökunnan koulutus, kilpailukyvyyn ylläpitä-minen kiinnostavana työnantajana

Energiatehokkuussuunnitelman laadinta

PRH:ssa huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Tietoturva

Toimenpidesuunnitelma tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi laaditaan 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

Sähköistämissuunnitelman täytäntöönpano (eTEM2.0)

PRH osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asiointin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Hankemenettelyt

PRH valmistautuu vuoden 2011 aikana TEM-konsernin uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Toimintameno säästöt

PRH kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen (4.2.2010) mainitsemien kohtien osalta.

Yhteistyö eri viranomaisten kanssa yritysassiakaspalveluiden kehittämiseksi

PRH jatkaa yhteistyötä verohallinnon kanssa yhdessä ylläpitämänsä yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (YTJ) sisältämän maksuttoman ja kaikille avoimen YTJ-tietopalvelun kehittämisessä.

Tasa-arvon valtavirtaistaminen

Organisaatio jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

4 Resurssit

4.1. Henkilötyövuositavoitteet

Henkilötyövuositavoitteissa tulee edetä valtion tuottavuusohjelman mukaisesti. Tuottavuusohjelman mukaisesti vuoden 2005 tasosta (473 htv) PRH:n tulee vähentää 54 henkilötyövuotta vuoden 2011 loppuun mennessä (419 htv). Tavoitetaso vuodelle 2015 on 365 htv.

Tässä yhteydessä on otettava huomioon kansainvälisistä sopimuksista aiheutuvat velvoitteet sekä PRH:n asema nettobudjetoituna virastona. Tuottavuusohjelman mukaisen tavoitteen osalta on lisäksi huomioitava, että kansainväliset patenttialan sopimukset edellyttävät, että PCT-tutkimuksiin taataan riittävät henkilöresurssit, jotta hakemukset voidaan käsitellä annetuissa määrärajoissa. PRH:ssa on tältä osin jo nyt rekrytointitarvetta. Lisäksi tietojärjestelmähanke Novuksen henkilötyövuosia vähentävä vaikutus ei näy vielä vuonna 2011.

Näistä syistä tavoitteeksi on kohdassa 3.6. kirjattu 440 htv vuodelle 2011.

4.2. Talousarvioon sisällytetty toimintamääräraha

Valtion talousarvioesityksessä PRH:n toimintamääräraha vuodelle 2011 on 1.394.000 euroa. Sen on tarkoitus kattaa yhdistysrekisterin kustannukset, jonka maksut eivät ole kustannusvastaavia yhteiskuntapoliittisista syistä.

Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmä uudistamisen Novus-hanketta on tarkoitus rahoittaa TEM:n tuottavuusmäärärahasta PRH:n oman rahoituksen lisäksi. Rahoitustarve vuodelle 2011 on PRH:n mukaan 3,7 miljoonaa euroa. Ministeriö arvioi alustavasti, että tuottavuusrahaa on käytettävissä hankkeeseen vähintään 2.000.000 euroa.

Säätiövalvonnan rahoituksen osalta käynnistetään asetuksen muutos säätiövalvontamaksun käyttöönottamiseksi tarkasteluvuoden kuluessa. Mikäli hanke etenee, on säätiövalvontamaksulla tarkoitus kerätä vuosittain 250 000 euroa valvonnan kustannusten kattamiseksi.

5 Raportointi

PRH raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta TEM:lle ajalta 1.1.-30.6.2011 elokuun 2011 loppuun mennessä. Raportointi koko vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta 31.3.2012 mennessä.

Helsingissä 18.11.2010

Työ- ja elinkeinoministeriön puolesta

Patentti- ja rekisterihallituksen puolesta

Raimo Luoma
ylijohtaja

Jorma Turunen
johtokunnan puheenjohtaja

Mikko Huuskonen
neuvotteleva virkamies

Rauni Hagman
pääjohtaja

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Mittatekniikan keskuksen välinen tulossopimus vuodelle 2011

Yleistä

Mittatekniikan keskuksen toiminta-ajatus

MIKES tekee kansainvälisen tason metrologista tutkimusta, siirtää SI-mittayksiköt elinkeinoelämän ja viranomaisten käyttöön, kehittää mittaussovelluksia teollisuudelle sekä vastaa akkreditointi- ja muusta pätevydentoteamistoiminnasta Suomessa.

MIKES toimii kansallisesti SI-mittayksikköjärjestelmän ja pätevydenarvioinnin vastuutahona. Keskus toimii paikallisesti Otaniemen tiede- ja teknologiayhteisössä ja alueellisesti Oulun ja Kainuun mittausteknologiayhteistyössä sekä kansainvälisesti toimialansa järjestöissä ja erityisesti EU:n metrologiatutkimusohjelmissa.

MIKES käynnistää suunnittelukaudella voiman ja vääntömomentin sekä virtausmittausten mittanormaali-laboratoriotoinnin Kajaanissa. Toiminta kasvattaa henkilömäärää sekä maksullisen palvelutoiminnan volyyymiä

FINAS-akkreditointipalvelu akkreditoi eli toteaa päteviksi laboratorioita, tarkastuslaitoksia, sertifiointielimiä ja erityisalojen toimijoita sekä arvioi toimielinten toiminnan pätevyyttä säädösten tai erityisvaatimusten mukaan. Toiminta perustuu kansainvälisiin standardeihin ja sopimuksiin.

Toiminnan kytkentä työ- ja elinkeinoministeriön strategiaan linjauksiin

Mittatekniikan keskuksen toimintaa suunnataan ja kehitetään kansallisen innovaatiostrategian ja TEMin konsernistrategian sekä *Innovaatiopolitiikan linjaukset 2012-2015 ja painopisteet vuodelle 2011* -asiakirjan mukaisesti.

MIKES osallistuu aktiivisesti ja vaikutushakuisesti metrologiaan ja pätevyyden toteamiseen liittyvään eurooppalaiseen ja globaaliin yhteistyöhön. Erityisinä painopisteinä ovat EURAMETin kautta toteutettavat tutkimushankkeet ja -ohjelmat, joissa MIKESin erikoisosaaminen ja toimitalon luomat mahdollisuudet voidaan hyödyntää.

MIKES-metrologia osallistuu yhteiseurooppalaiseen artikla 169 perustuvaan EU-rahoitteiseen EMRP (European Metrology Research Programme) -tutkimusohjelmaan.

Uudistunut EU lainsäädäntö määrittelee puitteet akkreditointitoiminnan järjestämiselle ja käytölle jäsenmaissa, mikä lisää sidosryhmäyhteistyötä erityisesti kansallisella tasolla. Akkreditoinnin hyödyntäminen enenevässä määrin EU:n harmonisoidussa yhteisölainsäädännössä edellyttää akkreditoinnin uudenlaista soveltamista eri hallinnonaloilla ja resurssien kohdentamista palvelemaan myös yksittäisiä asiakkaita tai asiakasryhmiä.

MIKES toimii yhdessä Metrologian neuvottelukunnan kanssa aktiivisesti kemian metrologian kehittämisessä ja yhteen kokoamisessa.

TEM on linjannut koko hallinnon alaa koskevat tavoitelinjaukset vuodelle 2011²¹. MIKESin toiminta ja tehtäväkenttä painottuvat lähinnä tavoitelinjauksen 3 ”Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä” toteutukseen tulostavoitteeksi se soveltuu tietyin osin. Muissa tavoitelinjauksissa MIKESin rooli on välillinen.

MIKES osana TEM-konsernia toteuttaa konsernitason linjauksia sekä vastaa osaltaan niiden toimeenpanosta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitelinjauksen toimeenpanosta käydään tarvittaessa ministeriön ja MIKESin kesken tarkentavia keskusteluja.

Vaikuttavuustavoitteet

Kansainvälisesti korkeatasoinen ja innovatiivisesti toteutettu mittausjärjestelmä ja pätevydentoteamisjärjestelmä parantavat hyödykemarkkinoiden toimivuutta, suomalaisten palvelujen ja tuotteiden kilpailukykyä sekä kansalaisten terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristön tilaan liittyvien toimintojen ja mittaustulosten luotettavuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja kustannustehokkuutta.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen TEM on asettanut MIKESille alustavat vaikuttavuutta koskevat tavoitteet vuodelle 2011. Tavoitteita on täsmennetty konserni- ja innovaatiopolitiikan linjausten perusteella ja täydentävät tavoitteet, seuranta-indikaattorit ja toteutumisriskit esitetään tämän sopimuksen liitteessä.

Toiminnallinen tuloksellisuus

MIKES toimii mittausten asiantuntijalaitoksena yli hallinnon alarajojen sekä tekee tutkimusyhteistyötä sekä kotimaisten että valittujen ulkomaisten yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Resurssit suunnataan siten, että hallinnon ja kotimaisen teollisuuden tarpeet otetaan ennakoivasti huomioon.

MIKES priorisoi ja määrittää toimintansa painopistealueet TEMin tavoitelinjauksen suuntaisesti. MIKES keskittyy suureiden ylläpidossa ja huippututkimuksessa valittuihin suurealueisiin. Muulta osin toiminta painottuu metrologian sovelluksiin, yhteistyöverkostojen hyväksikäyttöön ja palvelujen alihankintaan. Akkreditointi- ja pätevyydenarviointipalvelut tuotetaan kustannusvastaavasti hyödyntäen laajaa ulkopuolista asiantuntijaverkostoa.

---

21 Konsernin tavoitelinjaukset:

TL 1 Autetaan nuoria työllistymään

TL 2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

TL 3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä

TL 4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin

TL 5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla

TL 6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen TEM on asettanut MIKESille alustavat toiminnallista tuloksellisuutta koskevat tavoitteet vuodelle 2011. Tavoitteita on täsmennetty konserni- ja innovaatiopolitiikan linjausten perusteella ja täydentävät tavoitteet, seurantaindikaattorit ja toteutumisriskit esitetään tämän sopimuksen liitteessä.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tehtävien sisältöjä, palkitsemisjärjestelmää ja johtamisosaamista kehittämällä vähennetään henkistä kuormittumista ja parannetaan työssä jaksamista. Valtionhallinnon uudelleenjärjestelyjen ja eläkepoistuman vaikutuksiin valmistaudutaan ajoissa.

Valtion hallinnon uudelleenjärjestelyjen yhteydessä MIKES lisää verkottumistaan ja laajentaa vaikuttavuuttaan soveltavan tutkimuksen ja akkreditoinnin hyväksikäytön osalta. Kotimaista ja kansainvälistä tutkijavaihtoa lisätään ja tarjotaan mahdollisuuksia eritasoisin opinnäytetöihin.

MIKES kohdentaa tavoitteellisesti viestintäänsä ja samalla kasvattaa mielenkiintoa toimintaansa kohtaan ja lisää tunnettuuttaan. MIKES kehittää asemaansa oman alansa kansainvälisen tason toimijana ja vahvistaa imagoaan huippututkimuslaitokseksi.

Tulostavoitteita täydentävät tavoitteet, seurantamittarit ja toteutumisriskit esitetään tämän sopimuksen liitteessä.

Resurssit

Tavoitteiden saavuttamiseksi valtion vuoden 2011 talousarvioesityksessä MIKESin toimintamenoihin esitetään 6 507 000 euron määrärahaa. Mikäli ehdotukseen tulee merkittäviä muutoksia, käydään tätä tulosopimusta tarkentavat neuvottelut valtion vuoden 2011 talousarvion hyväksymisen jälkeen.

MIKESin henkilötyövuosikehys vuodelle 2011 on 72 htv.

Raportointi ja seuranta

MIKES raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta työ- ja elinkeinoministeriölle alkuvuoden 1.1.-30.6.2011 osalta syyskuun 2011 loppuun mennessä. Koko vuoden 2011 tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan 15.3.2012 mennessä.

TEM seuraa MIKESin metrologiatoimintaa johtokunnan ja FINASin akkreditointitoimintaa valtuuskunnan edustajiensa kautta.

TEM-konsernin erityisteemat

MIKESissä huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

MIKES seuraa ja osallistuu tarvittaessa vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asiointin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

MIKES laatii toimenpidesuunnitelman tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

MIKES valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

MIKES jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

MIKES kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mainitsemien kohtien osalta.

Työ- ja elinkeinoministeriössä 2.12.2010

Työ- ja elinkeinoministeriön
puolesta

Mittatekniikan keskuksen
puolesta

Petri Peltonen
ylijohtaja

Kari Knuutila
johtokunnan puheenjohtaja

Veli Viitala
ylitarkastaja

Timo Hirvi
ylijohtaja

Leena Tikkanen
johtaja, FINAS

LIITE Tulostavoitteiden täsmennys vuodelle 2011

LIITE Vuoden 2011 alustavien tulostavoitteiden täsmennys

VAIKUTTAUVUUS

Kriittiset menestystekijät	Tulostavoite 2011	Tuloksellisuusmittarit	Muut toteutukseen osallistujat	Toteutumiseriskit
Suomalainen mittaus- ja laatu toiminta on eurooppalaista huipputasoa ja asiakas-tarpeitten ohjaamaa sekä kustannustehokasta	<p>Metrologisia ja akkreditointipalveluja käyttävät asiakkaat ovat kansainvälisillä markkinoilla kilpailukykyisiä</p> <ul style="list-style-type: none"> • SI-mittanormaalijärjestelmää ja pätevyys-arviointia toteutetaan yli hallinnonalarajojen kansallisten tarpeitten mukaan ja kansainväliset sopimukset ja normit täyttään • Metrologia on osa kansallisia osaamiskesittyimiä • MIKES on myös alueellisesti toimiva ja tukee maanlaajuisesti verkottamalla paikallisia toimijoita • Akkreditoinnin hyväksikäyttöä edistetään, uusia arviointiohjelmiä kehitetään sekä uudistetaan olemassa olevia kansainvälisten vaatimusten ja kansallisten tarpeitten sekä kysynnän mukaan. 	<p>Pysyminen kv-sopimuksissa ja mittauskyvykkyyttä osoittavissa CMC-taulukoissa</p> <p>Metrologia ylittää hallinnonalarajat, merkittävää yhteistyötä 5-6 hallinnonalalla</p> <p>Alueellisten hankkeitten ja Measurepolis- , CEMIS- ja OSKE-yhteistyön laajuus 3 hanketta</p> <p>Arviointien lukumäärä >210 Yhteistyötä 5-6 hallinnonalalla</p>	<p>Muut hallinnonalat</p> <p>Oulun yliopisto, Kajaanin kaupunki</p>	<p>Henkilöresurssien niukkuus Osin vanhentunut laitekanta</p> <p>Yhteistyökumppanien ja rahoittajien painotukset Muiden hallinnonalojen sitoutuminen</p> <p>Yhteistyökumppanien sitoutuneisuus</p> <p>Asiantuntijoiden saatavuus, kansallisen lainsäädännön viiveet</p>

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Tehokkuus (taloudellisuus-tuottavuus-kannattavuus)

Kriittiset menestystekijät	Tulostavoite 2011	Tuloksellisuusmittarit	Muut toteutukseen osallistujat	Toteutumiseriskit
Omatoimisen rahoituksen osuus kasvaa ja maksullisen toiminnan perusta on taloudellisesti terve	<p>Omatoimisen rahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta nousee kolmannekseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maksullinen palvelu-ointi ja ulkopuolinen tutkimusrahoitus tukevat perustehtävän hoitamista • Markkinasuoritteitten kustannusvastaavuustavoite on 115 % • MIKES-talon käyttöaste nousee 	<p>Metrologian yksikön omatoimisen rahoituksen volyymitavoite 1550 t €</p> <p>Yhteisrahoitteisessa toiminnassa ulkopuolinen rahoitus >30 %</p> <p>Hankehakemuksia jätetään 19, toteumatavoite 9 kpl</p> <p>Kustannusvastaavuustoteuma-% > 115</p> <p>Tilojen yhteiskäyttöä > 12 hankkeessa</p>	<p>Teollisuus-kumppanit, VTT, TKK, TTY, OY, Measurepolis, MILA, CEMIS</p>	<p>Markkinaosaamisen vähäisyys</p> <p>Kustannustason nousu Henkilöresurssien riittävyys</p> <p>Yleinen taloudellinen tilanne ja kysynnän epävarmuus</p>

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Laadunhallinta (määrä, palvelukyky)

Kriittiset menestystekijät	Tulostavoite 2011	Tuloksellisuusmittarit	Muut toteutukseen osallistujat	Toteutumisriskit
Keskuksen toiminta on integroitu osaksi kansallisia toimintaprosesseja	<p>Keskuksen toiminta ja palvelut tukevat kansallisia tarpeita</p> <ul style="list-style-type: none"> • MIKESin, Oulun Yliopiston ja Kajaanin kaupungin välinen yhteistyö syvenee CEMIS-hankkeena • MIKES-Kajaani -yksikön toiminta käynnistyy • Metrologian palvelujen volyymistä n 10 % tuotetaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella • Arviointipalveluja tuotetaan kysynnän mukaan asiakkaitten erityistarpeet huomioon ottaen • Keskuksen toimintajärjestelmä arvioidaan alkuvuonna (CAF/EFQM) 	<p>CEMIS-yhteistyö käynnistyy kahdella hankkeella</p> <p>Voiman ja vääntömomentin toiminnot ovat kokonaisuudessaan käynnissä.</p> <p>Alueellisten hankkeitten osuus volyymistä 10%</p> <p>Kysyntä tyydytetään kokonaan.</p> <p>Asiakaspalaute vähintään 4/5</p>	Measurepolis, MILA, CEMIS, OY	Yhteistyöhankkeitten syntyminen

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Kriittiset menestystekijät	Tulostavoite 2011	Tuloksellisuusmittarit	Muut toteutukseen osallistujat	Toteutumisriskit
Keskuksella on osaava, rohkeasti uudistuva ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>Keskuksella on muuttuvassakin ympäristössä osaava ja aikaansaava henkilöstö. Henkilöstö voi hyvin ja työnantajakuva kehitty myönteisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeitten vaatima erityisosaaminen varmistetaan • Työstä poissaolot jäävät alle valtion keskitason • Työnantajakuva on hyvä • Henkilöstöä kannustetaan rohkeaan uudistumiseen 	<p>Yksi kv-tason rekrytointi ja 2-3 kpl opinnäytetöitä</p> <p>Poissaolot alle 5 %</p> <p>Henkilöstötilinpäätöksen ja ilmapiirikyselyjen tulokset paremmat kuin valtiolla keskimäärin</p> <p>Tutkijavaihdossa 2-3 henkilöä</p>		Osaajien saatavuus, tuotavuusohjelman vaatimukset

Vuoden 2011 TAE:ssa asetetut alustavat tulostavoitteet

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys	70,0	68,8	69,0*
Henkilöstön hyvinvointi paranee			
– sairauspoissaolopäivät/htv	3,3	< 4,0	< 4,0
– lyhytaikaiset (1–3 pv) sairauspoissaolotapaukset	50	< 50	< 50
– työtyytyväisyysindeksi (1–5, naiset/miehet)	-	4,0/4,0	4,0/4,0
Organisaation osaaminen kasvaa			
– koulutuspäivät/htv	4,2	4,0	4,0
– pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	971	1 100	1 100
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
– lähtövaihtuvuus, %	7,4	< 10,0	< 10,0
– työhakemukset/avoin työpaikka	40	> 15	> 15

* vuoden 2011 tavoiteluvussa ei ole huomioitu MIKESille uudelleenkohdennettua resurssilisäystä Kajaanin toimintojen vahvistamiseksi: voiman mittanormaallaboratorio (+6 htv), nestevirtauksen mittanormaallaboratorio (+3 htv), (kanslia-päällikön kirje 23.8.2010).

Työ- ja elinkeinoministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston välinen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

1.1 Tukesin toimiala

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ehkäisee henkilö-, omaisuus- ja ympäristövahinkoja sekä terveys- ja ympäristöhaittoja ja varmistaa vaatimusten mukaisten tavaroiden ja palveluiden vapaata liikkuvuutta.

Tukes valvoo ja edistää tuotteisiin, palveluihin ja tuotantojärjestelmiin liittyvää teknistä turvallisuutta ja vaatimustenmukaisuutta, kuluttaja- ja kemikaaliturvallisuutta sekä kasvinsuojeluaineiden turvallisuutta ja laatua.

Tukes toimii viranomaisena seuraavilla toimialoilla: sähkölaitteet ja -laitteistot, sähkömagneettinen yhteensopivuus, hissit, kemikaalit, kasvinsuojeluaineet, biosidit, vaarallisten kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi, räjähteet ja kairokset, kemikaalisäiliöt, kaasulaitteet, painelaitteet, jalometallituotteet ja mittausvälineet, kuluttajakäytössä olevat koneet ja henkilösuojaimet, kosmetiikkatuotteet, lelut sekä kulutustavarat ja kuluttajapalvelut, pelastustoimen laitteet (SM), CE-merkityt rakennustuotteet (YM), vaarallisten aineiden kuljetuspakkaukset ja -säiliöt (LVM), vaarallisten aineiden rajoittaminen sähkö- ja elektroniikkalaitteissa sekä akut ja paristot (YM), kylmälaitteiden huolto (YM) sekä energiatehokkuus sekä tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnöille asetettavat vaatimukset (TEM ja YM). Lisäksi Tukesissa toimii Rapex-ilmoitusjärjestelmän kansallinen yhteyspiste.

Kemikaalien tuotevalvontatehtävät on keskitetty Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes) ja uudet toiminnot on käynnistetty vuoden 2011 alusta. Tässä yhteydessä Tukeisiin on siirretty näihin tehtäviin Elintarviketurvallisuusvirastosta (Evira), Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) sekä Suomen ympäristökeskuksesta (SYKE) yhteensä 74 henkilötyövuotta. Maa- ja metsätalousministeriö (MMM), sosiaali- ja terveysministeriö (STM) sekä ympäristöministeriö (YM) ohjaavat edelleen osaltaan kemikaalien tuotevalvontaa Tukesissa. Tukes-asetuksessa on säädetty tarkemmin tulosohtauksen käytännön järjestämisestä. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on yhdessä MMM:n, STM:n ja YM:n kanssa valmistellut tämän yhteisen Tukesin kanssa tehtävän tulossopimuksen.

1.2 Toiminnan kytkentä hallituksen ja ministeriöiden strategiaan linjauksiin

Tukes edistää tehtävälueellaan hallitusohjelman ja hallituksen politiikkaohjelmien keskeisten tavoitteiden toteuttamista.

Tukesin toimintaa suunnataan ja kehitetään TEM:n konsernistategian, innovaatiopolitiikan linjausten ja painopisteiden 2011, valtioneuvoston innovaatiopoliittisen selonteon, maa- ja metsätalousministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön strategioiden sekä kuluttajapoliittisen ohjelman ja kansallisen vaarallisia kemikaaleja koskevan ohjelman mukaisesti.

TEM on antanut koko hallinnonalaa koskevat tavoitelinjaukset²². Tukesin toimintaa koskee erityisesti tavoitelinjaus, jonka mukaan hallinnonalalla parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla. Tämän tavoitelinjauksen mukaisesti mm. kemikaalituotevalvonnan tehtävät keskitetään Tukeisiin sekä aloitetaan toimintaprosessien ja tietojärjestelmien yhdenmukaistaminen.

MMM:n yksi strategisista päämääristä on, että eläinten ja kasvien terveys sekä maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu säilyy edelleen hyvänä.

STM:n strategisten linjausten mukaisesti terveyttä edistetään parantamalla elin- ja työympäristön laatua. EU:n uuden kemikaalilainsäädännön toimeenpanolla edistetään markkinoilla olevien kemikaalien turvallisuutta.

YM:n yksi strategisista päämääristä on, että ympäristöriskit hallitaan ja tunnetaan. Kriittinen menestystekijä on, että vaarallisten aineiden aiheuttamat merkitävät ympäristö- ja terveysriskit ovat hallinnassa.

TEM:n innovaatio-osaston Innovaatiopolitiikan linjauksissa ja painopisteissä vuodelle 2011 on teknisen turvallisuuden ja luotettavuuden tavoitteeksi asetettu: ”..tekninen turvallisuusjärjestelmä vastaa kansallista ja kansainvälistä vaatimustasoa ja tarjoaa yrityksille kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaolosuhteet”. Tukes toteuttaa osana TEM-konsernia konsernitason linjauksia sekä vastaa osaltaan niiden toimeenpanosta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Tukesille nimetään vuoden 2011 aikana neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tukea viraston strategista suunnittelua ja edistää viraston ja sen sidosryhmien välistä yhteistyötä. Myös Tukesin toimialan neuvottelukuntien toiminta huomioidaan Tukesin toiminnassa tarpeen mukaan.

Erityisesti huomiota kiinnitetään uusien toimintojen aloittamiseen ja niiden jatkuvuuden varmistamiseen.

22 Konsernin tavoitelinjaukset:

1 Autetaan nuoria työllistymään

2 Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

3 Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä

4 Lisätään työvoiman osaamista ja nopeutetaan työllistymistä työnantajien tarpeisiin

5 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja työelämän laatua kaikilla toimialoilla

6 Edistetään uusiutuvan energian käyttöä

Kaikilla näillä linjauksilla on myös edistettävä kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehitystä.

1.3 Tukesin visio 2015

Turvallinen, teknisesti luotettava ja ekologisesti kestävä yhteiskunta.

1.4 Arvot

Tukesin toimintaa ja päätöksiä ohjaavat seuraavat arvot:

- yhteistyö
- palveluhenkisyys
- asiantuntijuus
- työhyvinvointi

1.5 Sopimukset muiden ministeriöiden kanssa

Tukes sopii lisäksi erikseen

sisäasiainministeriön kanssa pelastustoimen laitteiden valvonnasta,

ympäristöministeriön kanssa CE-merkittyjen ja energiaan liittyvien rakennustuotteiden markkinavalvonnasta, lämminvesikattiloiden hyötysuhteen valvonnasta, ilmastointilaitteiden energiamerkintöjen valvonnasta, kylmä-, sammutus- ja torjuntalaitteiden huoltoliikkeiden pätevyyden valvonnasta, sähkö- ja elektroniikkalaitteissa käytettävien vaarallisten aineiden rajoittamisen valvonnasta sekä akkujen ja paristojen valvonnasta sekä

liikenne- ja viestintäministeriön kanssa kuljetettävien painelaitteiden markkinavalvonnasta ja vaarallisten aineiden kuljetuspakkausten ja -säiliöiden tuotevalvonnasta.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tukesin toiminnan pidemmän ajan vaikuttavuustavoitteena on:

Teknisessä, kemikaali- ja kuluttajaturvallisuudessa sekä luotettavuudessa Suomi on parhaiden joukossa Euroopassa 2016.

Vaikuttavuustavoite kuvaa Tukesin toimintaympäristössä tavoiteltavaa muutosta, joka aikaansaadaan yhteistyöllä toimialueen muiden toimijoiden kanssa. Toteutuminen edellyttää, että:

- turvallisuus- ja ympäristötietoisuus sekä turvalliset toimintatavat lisääntyvät yhteiskunnassa,
- toimialan säädöstö on toimiva ja ajanmukainen,
- Tukes toimii aktiivisena asiantuntijana ja vaikuttajana kansallisessa, EU- ja kansainvälisessä yhteistyössä.

Edellä mainitulle vaikuttavuustavoitteelle on asetettu täsmentävät vaikuttavuustavoitteet, jotka kuvaavat, miten vaikuttavuustavoitteen toteutuminen näkyy yhteiskunnassa. Näiden avulla seurataan tavoitteen toteutumista turvallisuus- ja luotettavuustason kehittymistä kuvaavilla indikaattoreilla. Vaikuttavuustavoitteet ovat:

Turvallisuusriskien hallinnan puutteista johtuvat henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahingot sekä haitat vähenevät Tukesin toimialoilla.

Yritysten, toiminnanharjoittajien ja kansalaisten toimintatavat tulevat turvallisemmiksi.

Tuotteiden, laitteistojen ja laitosten turvallisuus ja luotettavuus paranevat.

Terveydelle ja ympäristölle haitallisimpien kemikaalien riskit on tunnistettu ja ne ovat hallinnassa.

Markkinoilla on vain turvallisia kasvinsuojeluaineita ja niitä on riittävästi eri käyttökohteisiin.

Vaikuttavuustavoitteiden tavoitearvot on esitetty liitteessä 1. Nykyisten indikaattoreiden tarkistus ja päivitys tehdään vuosina 2011 - 2012. Samalla täydennetään indikaattorijärjestelmä koskemaan myös kemikaalituotevalvontaa ja kuluttajaturvallisuutta.

Säädösten ajanmukaisuuden ja toimivuuden osalta Tukes tukee asiantuntemuksellaan toimialan lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanon arviointia mukaan lukien alan strategiat ja ohjelmat. Valvonnasta, sidosryhmäyhteistyöstä sekä tutkimus- ja selvitystoiminnasta saatua tietoa hyödynnetään kehitystyössä. Standardointia sekä teknistä ohjeistusta hyödynnetään kansallisten säädösten kehittämisessä.

Tukes avustaa ministeriöitä säädösten ajanmukaistamisessa (liite 2).

Asiantuntijuuden ja vaikuttamisen osalta Tukes osallistuu ja vaikuttaa toiminnan kannalta keskeisissä yhteistyöelimissä EU:ssa Suomen kannalta tärkeiden asioiden edistämiseksi. Tukes toimii suunnitelmallisesti komission, ECHAN ja EFSAn komitea- ja asiantuntijatyössä.

Tukes osallistuu kohdennetusti kansainväliseen yhteistyöhön (OECD, YK:n alaiset järjestöt ja ohjelmat, Pohjoismaat) kansainvälisen toiminnan linjauksen mukaisesti.

Em. tavoitteiden kehitystä seurataan kohdennetuin arvioinnein.

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

Tehokkuustavoite on: Toimintaprosessit ja yhteistyöverkostot ovat tehokkaat ja toimivat.

Taloudellisuus- ja tuottavuustavoitteisiin ei sisälly vielä kemikaalien tuotevalvonnan ja kuluttajatuotteiden ja -palveluiden valvonnan tietoja. Näille toiminnolle kehitetään taloudellisuus- ja tuottavuusmittarit.

3.1.1 Taloudellisuus

Toiminnan taloudellisuudelle on asetettu seuraavat tavoitteet:

Taloudellisuus* (€/kpl)	2007 tot	2008 tot	2009 tot	2010 arvio	2011 arvio
sähkötuotteiden valvonta	480	438	402	410	410
mittaamisvälineiden ja jalometallituotteiden valvonta	29	29	30	30	30
pätevyyskoe	63	71	73	70	70
luvut ja ilmoitukset	98	112	111	110	110
turvallisuusselvitys ja pelastussuunnitelma	848	768	917	-	-

*) Vuosien 2007–2009 tiedot ovat vertailukelpoisia (Tp2009).

3.1.2 Tuottavuus

Toiminnan tuottavuudelle on asetettu seuraavat tavoitteet:

Tuottavuus* (kpl/htp)	2007 tot	2008 tot	2009 tot	2010 arvio	2011 arvio
sähkötuotteiden valvonta	1,7	1,9	2,3	1,9	1,9
mittaamisvälineiden ja jalometallituotteiden valvonta	18,4	21,5	19,0	22,0	22,0
pätevyyskoe	7,4	6,9	7,0	7,3	7,3
luvut ja ilmoitukset	4,7	4,4	4,3	4,5	4,5
turvallisuusselvitys ja pelastussuunnitelma	0,6	0,6	0,5	-	-

*) Vuosien 2007–2009 tiedot ovat vertailukelpoisia (Tp2009).

Kokonaistuottavuudelle on asetettu seuraava tavoite:

Kokonaistuottavuus	2007 tot	2008 tot	2009 tot	2010 arvio	2011 arvio
Kokonaistuottavuusindeksin arvo vähintään	90,4	105,5	99,9	101	101

Kemikaalituotevalvontatehtävät integroidaan tehokkaasti Tukesin valvonta-, toimeenpano-, viestintä- ja kehittämisprosesseihin.

Laaditaan kemikaalilain valvontaohjelma Tukesille.

Uuden kaivoslain tehtävien siirto Tukesiin (esitys 1.7.2011 alkaen) järjestetään.

Uusitaan Tukesin IT-strategia.

Aloitetaan kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön ohjelman toimeenpano.

3.1.3 Kannattavuus ja kustannusvastaavuus

Maksulliselle toiminnalle on asetettu seuraava tavoite:

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus	2007 tot	2008 tot	2009 tot	2010 arvio	2011 arvio
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus	96	99	98	100	100

Nettobudjetoidun kemikaalituoterekisterin kustannusvastaavuustavoite on 100 %.

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteena on: **Tuotokset ja palvelut ovat turvallisuuteen kannustavia, korkealaatuisia ja julkishallinnon kärkeä.**

Tavoitteen toteutuminen edellyttää, että

- valvonta, toimeenpano ja viestintä on näkyvää, riskiperusteista ja ennaltaehkäisevää,
- palvelut ovat asiakastarpeiden ja säädösvaatimusten mukaisia,
- tutkimustulokset ovat näkyviä ja niitä hyödynnetään mahdollisimman hyvin.

Valvonta, toimeenpano ja viestintä on näkyvää, riskiperusteista ja ennaltaehkäisevää

Toteutetaan suunnitellut valvontatoimenpiteet.

Valvonta- ja toimeenpanotuotosten määrä vv. 2009–2011

Tuotokset yhteensä	2009 tot	2010 arvio	2011 arvio
Luvat, ilmoitukset, josta	5 136	10 100	6 100
kemikaali, nestekaasu, maakaasu ja räjähteet	420	450	450
sähkö- ja hissiurakointi	1 523	1 500	1 500
sähkölaitteistot	445	400	400
kylmälaiteliikkeit ¹⁾	1 569	7 000	3 000
muut yhteensä ²⁾	1 179	750	750
Turvallisuus selvitykset	30	-	-
Tutkinnot	1 514	1 200	1 500
Kemikaalituoterekisteri-ilmoitukset	-	-	12 000
Painelaitteiden käytön muutokset	-	200	200
Painelaitetarkastuspöytäkirjojen ja muutosilmoitusten käsittely	13 000	13 000	13 000
Sähkölaitteistojen ilmoitukset	697	500	500
Kuluttaja-ilmoitukset ³⁾	-	400	400
Rapex-ilmoitukset	-	1 500	1 500
Muut selvitykset ⁴⁾	1 480	1 500	1 500
Valvontakäynnit, josta	5 728	4 300	4 300
sähkötuotteet (kohteet)	2 889	2600	2600
mittauslaitteet (kohteet)	1 088	600	600
sähkölaitteistot ja -urakoitsijat	297	200	225
kemikaali- ja nestekaasulaitokset (määräaikaistarkastukset)	196	160	160
muut yhteensä	1 258	740	715
Kemikaalituotteiden valvontatapaukset	-	-	20
Tuotokset yhteensä	27 575	32 200	40 605

1) Vuosina 2009–2011 säädösmuutoksista johtuva siirtymäkausi.

2) Ilotulitteiden yleiseen kauppaan hyväksyminen lakkaa vuoden 2010 aikana.

3) Kuluttajilta saapuneet kuluttajatuotteiden turvallisuusepäilyt.

4) Sis. testattavat sähkötuotteet, asiakirjavalvonta, asiakkaiden selvityspyynnöt (sähköurakointi ja -laitteet), töiden johtajan nimeämisen kehotuskirjeet (sähköurakointi).

Keskeiset kemikaalituotevalvonnan tuotoksia koskevat tavoitteet määritellään v. 2011 laadittavien REACH- ja CLP-työohjelman, kemikaalilain Tukesin valvontaohjelman sekä kasvinsuojeluaine- ja biosidilainsäädännön toimeenpanon edellyttämien tavoitteiden perusteella.

Alueellista ja paikallista valvontaa (Ympäristöterveydenhuollon yhteinen valtakunnallinen valvontaohjelma vuosille 2011–2014, kasvinsuojeluaineiden valvontasuunnitelma, vakaus) ohjataan ja ohjeistetaan ao ohjelmien ja suunnitelmien mukaisesti.

Valvontaa kohdennetaan ja priorisoidaan riskiperusteisesti. Menettelyjä kehitetään siten, että riskiperusteisuus voidaan osoittaa läpinäkyvästi.

Viestintä

Toteutetaan suunnitellut viestintätoimenpiteet.

Viestintätuotosten määrä vv. 2009–2011

Tuotokset yhteensä	2009 tot	2010 arvio	2011 arvio
Tiedotteet, julkaisut ym. viestintätuotokset	62	90	110
Verkkopalvelujen käyttö (kävijämäärä/arkipäivä)	1 058	1 000	2 000
REACH- ja CLP-neuvontapalvelu:yhteydenotot (kpl)	-	-	700

Viestitään uuden Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toiminnan aloittamisesta ja otetaan huomioon Kansainvälinen kemian vuosi viestinnässä.

Kuluttajilla ja toiminnanharjoittajilla on käytettävissä monipuolista turvallisuustietoa. Turvallisuusviestinnässä toimialoihin liittyvät teemat mm. kuluttajatuotteiden ja -palveluiden turvallisuus, kemikaalituotevalvonta (erityisesti kemikaalien luokitukseen ja merkintöihin liittyvät muutokset) sekä sähkötuotteiden vaatimustenmukaisuus, sähkötöiden luvallisuus ja vaaralliset aineet teollisuudessa ovat hyvin esillä julkisuudessa.

Energiatohokkuuden, mittauslaitteiden vaatimustenmukaisuuden ja asumisturvallisuuden parantamisen lisäksi viestitään asennusliikkeisiin ja tuotteisiin kohdistuvista uusista säädöksistä.

Varmistetaan, että asiakkailta ja sidosryhmillä (mm. toiminnanharjoittajat, järjestöt, muut viranomaiset ja kuluttajat) on tieto tulevista muutoksista, jotta säädösten ja vaatimusten mukainen toiminta on mahdollista. Tiedotuksessa hyödynnetään sähköisiä viestimiä (mm. Biosinfo...).

Palvelut ovat asiakastarpeiden ja säädösvaatimusten mukaisia

Asiakastyytyväisyys pyritään muutostilanteessa pitämään toimialoittain hyvällä tasolla. Toteutetaan Tukesin tekemää palvelujen valvontaa koskevat asiakastytyväisyyskyselyt.

Kenttävalvonnan kattavuus on riittävä. Tavoitteena on, että valvonta on riittävän kattavaa ottaen huomioon kunkin toimialan erityispiirteet. Toimialakohtaiset tavoitteet ovat liitteessä 3.

Palvelut ovat oikea-aikaiset:

Käsittelyaikataavoitteet	Enimmäisaika-tavoite v.v.2009-2015	2009 tot	2010 tavoite	2011 tavoite
	max. (pv)	tavoiteajassa käsiteltyjen asioiden osuus (%)		
- Kuulemis- ja lausunto-menettelyä edellyttävät luvat ja ilmoitukset	180	85	80	80
- Muut luvat ja ilmoitukset	80	85	90	90
- Pätevyysarvioinnit	20	99	90	90
- Siirtodistukset	7	89	95	95
- Sähkölaitteistojen käytönjohtaja-ilmoitukset	20	86	80	80
- Sähköurakointi-ilmoitukset	20	74	80	80
- Kylmälaitelikeiden ilmoitukset	60 ¹⁾	93	60 ¹⁾	60 ¹⁾
- Räjähdeiden vaarallisuusluokitus	60	89	95	95
- Vakavamman riskin kulutustavara- ja kuluttaja-palvelusilmoitusten käsittely	40	-	90	90
- Rapex-tiedonvälitys	2	-	100	100
- REACH-neuvontakyselyjen kirjallinen vastaus	14	-	-	90

¹⁾ uusista säädöksistä johtuva siirtymäkausi; enimmäisaikatavoite muutettu v.2010 ja 2011 60 päiväksi (aik. 20 pv) ja käsittelyaikataavoite 60 %-ksi

Keskeiset kemikaalituotevalvonnan käsittelyaikataavoitteet määritellään v. 2011. Toteutetaan EFQM-arviointi prosessit -osa-alueella.

Tutkimustulokset ovat näkyviä ja käytännössä hyödynnettäviä

Toteutetaan tutkimus- ja kehittämisohjelman hankkeet. Osallistutaan nanopartikkeleiden turvallisuutta sekä hormonitoimintaa (endokriini) häiritseviä kemikaleja käsittelevään yhteistyöhön (EU, OECD, Pohjoismaat). Päivitetään tutkimuslinjaus vastaamaan laajentuneen Tukesin tutkimustarpeita.

Kehitetään T&K-toiminnan tulosten ulkoista ja sisäistä hyödyntämistä ja viestintää. Tutkimustoiminnassa edistetään Tukesin toimialueiden turvallisuustutkimuksen verkottumista ja osallistutaan aktiivisesti kansallisiin ja kansanvälisiin yhteishankkeisiin.

Kehitystyössä keskitytään uuden Tukesin organisaation prosessi- ja toimintajärjestelmien kehittämiseen. Vaurio- ja onnettomuusrekisterin kehitystyötä jatketaan ja rekisterin näkyvyyttä ja hyödynnettävyyttä kehitetään.

4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstöä ja osaamista koskeva tavoite on: Johtaminen on laadukasta ja henkilöstö on osaava, yhteistyökykyinen ja voi hyvin.

Tavoitteen toteutuminen edellyttää:

- ammattitaitoista ja esimerkillistä johtamista sekä tehokasta johtamisjärjestelmää,
- hyvinvoivan työyhteisön rakentamista yhdessä,
- tulevaisuuteen suuntautuvaa osaamisen kehittämistä ydintehtävissä.

Henkisten voimavarojen kehittämistä toteutetaan henkilöstöstrategian ja työhyvinvointiohjelman avulla. Henkilöstöstrategia tarkistetaan ja Tukesin johtamisjärjestelmiä uudistetaan ottaen huomioon uudet tehtävät ja toiminta useilla paikkakunnilla. Etäjohtamisosaamista syvennetään edelleen. Tukesiin siirtyvä henkilöstö sisällytetään Tukesin palkkausjärjestelmään ja aloitetaan järjestelmän kehitystyö. Tulos- ja kehityskeskustelujärjestelmä yhdenmukaistetaan.

Osaamisen kehittäminen kohdennetaan ydinosaamisiin ja niitä tukeviin perusosaamisiin toimintokohtaisten kehittämissuunnitelmien avulla. Osaamisen kehittämistä tehdään yhdessä toimintojen kehittämisen ja uudistamisen kanssa. Rekrytoinnissa osaamispotentiaali on erityishuomion kohteena. Etätyön toimivuus arvioidaan muutostilanteen mukaisesti. Osaamista laajennetaan mm. kehittämällä varamiesjärjestelmää sekä hyödyntämällä tiimityötä.

Muutostilanteessa huolehditaan, että tukeslaisten työkyky ja motivaatio pysyvät korkealla. Tähän tavoitteeseen pyritään toteuttamalla henkilöstöstrategiaa ja TYHY-ohjelmaa yhdessä henkilöstön kanssa.

	2009 toteuma	2010 arvio	2011 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys, Tukes yht. ¹⁾	113	127,6	200,5
Henkilöstön fyysinen hyvinvointi pysyy korkealla tasolla			
- sairauspoissaolopäivät/htv	9,1	max. 4,8	max. 4,8
- lyhytaikaiset (1-3 pvä) sairauspoissaolot	217	< 149	< 200
Johtaminen (viestintä ja kannustavuus)			
- organisaation oma indeksi (kysely, asteikko 1-5)	3,3 ²⁾	3,3 ²⁾	3,4 ²⁾
Organisaation osaaminen kasvaa			
- koulutuspäivät/htv	7,1	7	7
- pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	1 577	3 000	3 000
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
- lähtövaihtuvuus (kokonaispoistuma), %	14,7	< 10,0	< 10,0
- työpaikkahakemukset/avoin työpaikka	52	20	20

1) Kaikkia hallinnonaloja koskeva, vv. 2009 ja 2010 tieto tuottavuusohjelman mukainen

2) THB: Esimiestoiminnan ja tiedonkulun ka.

5 TEM-konsernin erityisteemat

Tukesissa huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Tukes laatii toimenpidesuunnitelman tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

Tukes laajentaa sähköisiä asiointipalveluja ja osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asiointin ja toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Tukes valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Tukes jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

Tukes kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mainitsemien kohtien osalta.

6 Resurssit

Tavoitteiden saavuttamista varten hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2011 Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenoiksi esitetään 16 628 000 euroa. Jos eduskunnan hyväksymä talousarvio eroaa huomattavasti esitetystä, tulostavoitteita koskevat tarkentavat neuvottelut käydään uudestaan.

Tukesin henkilötyövuosikehys vuodelle 2011 on 200,5 htv.

Tukesin tehtäväksi on uuden kaivoslain (HE 207/2009 vp) mukaan tulossa malminetsintään ja kaivostoimintaan liittyvät viranomaistehtävät. Näiden tehtävien osalta sovitaan tulossopimukseen tehtävistä tarkennuksista, kun selviää em. tehtävien siirron ajankohta.

7 Raportointi

Tukesin tulee raportoida Netran avulla tulostavoitteiden toteutumisesta työ- ja elinkeinoministeriölle alkuvuoden 1.1.-30.6.2011 osalta myöhemmin ilmoitettavana aikana. Koko vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida 31.3.2012 mennessä.

Maa- ja metsätalousministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja ympäristöministeriö ovat hyväksyneet tämän sopimuksen.

Helsinki 14.1.2011

Työ- ja elinkeinoministeriö

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Petri Peltonen
ylijohtaja

Seppo Ahvenainen
ylijohtaja

Tapani Koivumäki
neuvotteleva virkamies

Juha Karjalainen
johtaja

LIITTEET

Liite 1. Vaikuttavuustavoitteet ja niiden tavoitearvot

Liite 2. Lainsäädäntöhankkeet Tukesin toimialueella 2011-2015

Liite 3: Kenttävalvonnan kattavuus

Liite 1. Vaikuttavuustavoitteet ja niiden tavoitearvot

Turvallisuus- ja ympäristötietoisuus lisääntyvät yhteiskunnassa.

Turvallisuusriskien hallinnan puutteista johtuvat henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahingot eivät lisäänty Tukesin toiminta-alueilla.

Toimialan onnettomuudet	2009 tot.	2010 tav.	2011 tav.	2014 tav.
* Toimialueella kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien (pl. sähköpalokuolemamat) lukumäärien 10 vuoden liukuva keskiarvo (lähtövuosi 2004: 9,2)	7,3 (2000–2009)	8,7 (2001–2010)	8,6 (2002–2011)	<8,3 (2005–2014)
* Sähköpalokuoleminen lukumäärä (2004: 25)	22	<20	<20	<17
* Vakavien kemikaalivuotojen (tutkintaluokan 2 ¹⁾ ja 3 ²⁾ lukumäärä Tukesin valvontakohteissa (kemikaalien laajamittainen teollinen käsittely; 2004: 19)	245	< 18	< 18	<17
* Prosessiteollisuuden onnettomuuksien ³⁾ vuosittainen lukumäärä	325	< 44	< 44	<44
*Toimialueen sähköstä aiheutuvat tulipalot (lukumäärä; 2004: 989)	9 605	930	920	<890

1) Tutkintaluokka 2: Toimialalla sattunut vakava onnettomuus, josta on aiheutunut merkittäviä vahinkoja.

2) Tutkintaluokka 3: Toimialalla sattunut onnettomuus, jonka syy on usein tiedossa ilman erillistä tutkintaa.

3) Onnettomuudet, jotka ovat sattuneet seuraavissa Tukesin valvontakohteissa: vaarallisten kemikaalien ja nestekaasun käsittely ja varastointi sekä kaikki painelaitteet Tukesin luvilla toimivissa kohteissa, kaikki rekisteröidyt painelaitteet myös muissa kohteissa, maakaasun käyttö Tukesin valvontakohteissa sekä räjähteiden valmistus ja varastointi räjähdetehtaissa.

Tuotteiden, laitteistojen ja laitosten tekninen turvallisuus ja luotettavuus pysyvät vähintään ennallaan.

Tekniikan vaatimusten mukaisuus	2009 tot.	2010 tav.	2011 tav.	2014 tav.
Markkinoilla olevien vakavasti puutteellisten sähkötuotteiden (taso 0-1, asteikolla 0-5) 5 vuoden keskiarvo pysyy alle 40 kpl/v.	56,5 (2005–2009)	41 (2006–2010)	40 (2007–2011)	<40 (2011–2015)
Sähkölaitteistojen vakavien teknisten puutteiden osuus (taso 0-1, asteikolla 0-3) säilyy matalana.	5,09 %	4 %	4 %	4 %

Turvalliset toimintatavat lisääntyvät yhteiskunnassa.

Yritysten, toiminnanharjoittajien ja kansalaisten toimintatavat tulevat turvallisemmiksi.

Toimintatavat	2009 tot.	2010 tav.	2011 tav.	2014 tav.
Toimintatavoiltaan merkittävästi puutteellisten (taso 0-1, asteikolla 0-5) kemikaali- ja räjähdetuotanto-laitosten osuus valvontakohteista vähenee (%).	5	10	<5	<5
Kemikaali- ja räjähdetuotanto-laitoksien, joissa riskienhallinta on hyväksyttävällä tasolla (vähintään 3 asteikolla 0-5), osuus valvontakohteista kasvaa (%).	56	> 40	> 45	> 50
Maakaasutoiminnanharjoittajien ja käytön valvojen toiminta pysyy hyvällä tasolla (asteikko 1-3), keskiarvo >2	ka. >2	>2	>2	> 2
Rekisteröityjen painelaitteiden määräraikaistarkastusten kattavuus paranee (%).	80	>86	> 90	> 90

Liite 2. Lainsäädäntöhankkeet Tukesin toimialueella 2011-2015

Lainsäädäntöhanke	Aikataulu
Kemikaalilaki 744/1989 (kemikaalilain kokonaisuudistus) ja lain nojalla annettujen asetusten muutokset	V. 2011–2013, osittain jatkuva prosessi
EU:n Biosidiasetus	V. 2011–2013
REACH-asetus (EY) N:o 1907/2006, uudelleen tarkastelu (Art 138)	V. 2012 ja 2013
REACH-asetus (EY) N:o 1907/2006, liitteitä koskevat muutokset	jatkuva prosessi
CLP-asetuksen (EY) N:o 1272/2008 muutokset	jatkuva prosessi
EU:n Tuote-VOC direktiivin (2004/42/EY) mahdollinen muuttaminen	v. 2011
EU:n pesuaineasetuksen N:o 648/2004 mahdollinen muuttaminen	v. 2011
Kansallinen kasvinsuojelulainelainsäädännön kokonaisuudistus (kasvinsuojelulaineasetus (EY) N:o 1107/2009, puitedirektiivi 2009/128/EY, tilastoasetus (EY) N:o 1185/2009, koneturvallisuusdirektiivin muutos 2009/127/EY)	2011-2013
Näihin liittyvät mahdolliset MMM:n asetukset	
Kasvinsuojelulaineasetus (EY) N:o 1107/2009 ja siihen liittyvät muutokset	jatkuva prosessi
Jäämäasetus (eli MRL-asetus) (EY) N:o 396/2005	jatkuva prosessi (yhteistyö Eviran kanssa)
Kemikaaliturvallisuuslain muutokset	2011-2012
Kemikaaliturvallisuuslakiin liittyvät asetukset	2011-2012
Seveso-direktiivin muutosten voimaan saattaminen	2012-2013
Mittauslaitelakiin liittyvät asetukset, 5 kpl	7/2011
Mittauslaitelakiin liittyvät asetukset, 3 kpl (kulutusmittaukset, pakatut tuotteet ja muut mittauslaitteet)	2012-2014
MID muutokset (meneillään olevaan evaluointiin liittyen)	2012-2013
Rakennustuoteasetus	2011-
RoHS -direktiiviudistus	2010-
NLF muutokset 10 direktiiviin	2011-
- MID ja NAWID	
- LVD	
- ATEX	
- Hissit	
- EMC	
- yksinkertaiset painelaitteet	
- painelaitteet	
- räjähteet ja pyrotekniset tuotteet	
Vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön toistaiseksi vaikea arvioida (esim. sähköturvallisuuslain uudistus, direktiivien implementointi lain tasolla vai alemman asteisilla säädöksillä)	
Sähköturvallisuussäädösten käynnissä olevat tarkennukset, kuten sähkölaitteistoluokituksen ja määräaikaistarkastusvälien tarkennukset.	2010-
Pelastuslaki ja -asetus	2010-2012
Tulisija-asetus, paloilmotinasetus ja sammutuslaiteasetus	2010-2012
Kosmetiikkalaki	2011-

Liite 3. Kenttävalvonnan kattavuus

Toimiala	Valvontakohte ja lukumäärä ¹⁾	Kattavuus-%		
		2009 tot.	2010 tav.	2011 tav.
Sähkötuoteturvallisuus ja EMC	myymälät ja maahantuojat (lukumäärä 5000)	35	30	30
Rekisteröimättömät painelaitteet	käytössä 3 milj. kpl, markkinoilla 400 000 kpl	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Sähkö- ja hissiurakoitsijat	Tukesin rekisterissä (lukumäärä 15 000)	1	1	1
Valtuutetut tarkastajat	Tukesin rekisterissä (lukumäärä 90)	26	30	30
Rekisteröidyt painelaitteet	Tukesin rekisterin painelaittekohteet (lukumäärä 8700)	0,5	1	1
Kemikaalitehtaat, räjähdetehtaat ja kaivokset				
- turvallisuusselvityslaitokset ja kaivokset	Tukesin rekisterissä (lukumäärä 170)	70	50	50
- toimintaperiaatelaitokset	Tukesin rekisterissä (lukumäärä 130)	37	25	25
- lupalaitokset ja räjähdetarastot	Tukesin rekisterissä (lukumäärä 650)	14	15	15

1) Tietolähde: Valvonnan volyymimatriisi. Taulukko ei kata kaikkia Tukesin toimialoja, mukana ovat vain laajimmat toimialat.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Kuluttajatutkimuskeskuksen välinen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

Kuluttajapolitiikan keskeisenä ohjeena toimii valtioneuvoston periaatepäätös kuluttajapolitiisesta ohjelmasta vuosille 2008–2011. Kuluttajapolitiikassa valmistaudutaan mahdollisiin uusiin periaatelinjauksiin vuonna 2011 hallituksen vaihtuessa. Kuluttajatutkimuskeskus osallistuu uuden, vuosille 2011–2015 laadittavan kuluttajapolitiisenojelman laadintaan.

Kuluttajatutkimuskeskus tukee työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategian toteutumista. Strategiasta kuluttajatutkimukseen johdetut tavoitteet ovat:

- kestävä kulutus ja ilmastomuutoksen hillintä energiatalouden keinoin
- julkisten palvelujen tuottavuus ja
- suojelua tarvitsevien kuluttajien toimintamahdollisuudet.

Tutkimuskeskuksen toiminta tukee myös ministeriön käyttäjälähtöisen innovaatiolinjausten toteuttamista.

Valtion talousarvioesityksen vuodelle 2011 mukaan tavoitteena on, että kuluttajien asema on turvallinen, ja kuluttajat sekä yrittäjät luottavat markkinoiden toimivuuteen.

Kuluttajatutkimuskeskus ja työ- ja elinkeinoministeriö sopivat vuoden 2011 budjettirahoituksen käytön linjauksista. Tutkimuskeskus suuntaa budjettirahoitteista tutkimustoimintaa palvelemaan erityisesti työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon alan strategista suunnittelua ja päätöksentekoa. Tutkimusta kehitetään yhteistyössä Kuluttajaviraston sekä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Kuluttajatutkimuskeskus sopii yhteistyöstä muiden sidosryhmien kanssa keskinäisissä neuvotteluissa sekä yhteistyössä rahoittajien kanssa.

Kuluttajatutkimuskeskus uudistaa strategiansa vuoden 2011 aikana ottaen huomioon uuden hallitusohjelman ja kuluttajapolitiisenojelman linjaukset.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Valtion talousarvioesityksen vuodelle 2011 mukaan Kuluttajatutkimuskeskuksen tuottaman käyttäjälähtöisen tutkimustiedon hyödyntäminen vahvistuu kuluttaja- ja innovaatiopolitiikassa.

Tutkimuskeskus jatkaa tutkimustoiminnan vaikuttavuuden arvioinnin, määrittelyn ja mittauksen kehittämistyötä yhdessä muiden sektoritutkimuslaitosten kanssa. Tutkimushankkeiden ja -ideoiden valintakriteereistä laaditaan sisäinen menettelytapaohje, joka otetaan käyttöön vuoden 2011 alusta alkaen.

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1 Tuotokset, palvelukyky ja laadunhallinta

Tuotosten mittarit ja tavoitteet

	tilinpäätös 2008	tilinpäätös 2009	tulossopimus 2010	talousarvio 2011, esitys	tulossopimus 2011
julkaisut (kirjalliset), kpl	125	126	100	100	100
tieteelliset artikkelit, kpl	21	31	15	15	15
akateemiset luottamusteh- tävät lkm	50	60	40	30	30
esitelmät eri foorumeilla, lkm	113	166	110	110	110
tieteelliset esitelmät, lkm	47	48	30	30	30
esiintyminen medioissa, lkm	239	150	150	-	100

Tutkimuskeskuksen palvelukyky vahvistuu. Yksittäisten tutkimushankkeiden hyödynnettävyydestä ja laadusta kerätään palaute hankkeiden päätyttyä. Tutkimushankkeille asetetaan rahoittajista sekä sidosryhmistä koostuvat johto- ja ohjausryhmät.

Tutkimuskeskuksen ja asiakastytyväisyyden arviointiin kehitetään palautejärjestelmä. Palautejärjestelmään kehitetään mittaristo, jonka pohjalta jatkossa voidaan asettaa tavoitetasot. Vuoden 2011 osalta arvioinnin kohteena olevien tekijöiden tavoitteeksi asetetaan taso 3 mittariasteikolla 1-5.

Laadunhallinta

	tavoite 2011
Palvelujen hyödyllisyys (1-5)	3
Asiakastytyväisyys (1-5)	3
Sidosryhmäkysely	
- palvelumielikuva (1-5)	3
- yhteistyö (1-5)	3
- kuinka hyvin täyttänyt odotukset (1-5)	3

Viestinnässä käytetään sähköisiä välineitä. Tutkimukset julkaistaan pääsääntöisesti verkkojulkaisuihin ja käytössä on hankekohtaisia blogi- ja muita keskustelufoorumeita. Vuoden 2010 lopulla käyttöön otettua sähköistä uutiskirjettä kehitetään palautteen pohjalta.

Toteutetaan laadunhallinnan (CAF) kehittämishanketta.

3.2 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden mittarit ja tavoitteet

	tilinpäätös 2008	tilinpäätös 2009	tulosopimus 2010	talousarvio 2011, esitys	tulosopimus 2011
tuottavuusohjelman toteutus: vähennys-htv/vuosi	0	- 1	-1	-1	-1
sähköisten palveluiden kehittäminen: vain verkossa julkaistut raportit, % kaikista raporteista	60	75	ei kirjattu	ei kirjattu	90
tulot, % menoista	34	32	30	30	26
maksullisen toiminnan tuotot	17 763	34 618	20 000	20 000	20 000
yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	49,6	46,6	50	48	48
tutkimustoiminta kokonaiskustannuksista, %	90	90	90	90	luovutaan mittarista
tietopalvelu kokonaiskustannuksista, %	10	10	10	10	luovutaan mittarista

Henkilötyövuosien vähennys vuosina 2009-2011 vastaa valtion tuottavuusohjelmassa asetettua kolmen henkilötyövuoden vähennystä vuodesta 2005 (40 htv) vuoteen 2011 (37 htv).

Tehokkuuden lisäämiseksi keskitetään hallinnollista esimiestyötä tutkimusryhmissä ja tukipalveluissa, liitytään TILHA-tilaustenhallintajärjestelmään sekä otetaan käyttöön Palkeet Asiakastuki -ohjelma keväällä 2011.

3.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinnan mittarit ja tavoitteet

	tilinpäätös 2008	tilinpäätös 2009	tulosopimus 2010	talousarvio 2011, esitys	tulosopimus 2011
Henkilötyövuosien kehitys, rahoitusperustana	40	39	38	37	37
- maksullinen palvelu	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
- EU, SA ja Tekes	10	9	-	-	10
- budjetti (muu yhteisrahoi- tus ja KTK:n budjetti)	29,5	29,5	-	-	26,5
Henkilöstön fyysinen hyvinvointi paranee					
- sairauspoissaolopäivät/htv		4,5	<5	<5	<5
- lyhytaikaiset (1-3 pv) sairauspoissaolotapaukset	59	55	<51	<51	<50
- työtyytyväisyys kokonaisuutena (1-5)	3,27	3,4	3,6	3,6	3,6
Organisaation osaaminen kasvaa					
- pätevyysinvestoinnit, €/htv	-	980	1450	1200	1200
- koulutuspäivät kpl/htv	3,6	3,5	4,5	4,0	4,0
Organisaation työnantaja- kuva on houkutteleva					
- lähtövaihtuvuus, %	2,4	0	2,4	2,4	2,4
- työpaikan houkuttelevuus, työhakemukset/avoin työ- paikka, kpl	8	4	>12	> 12	>12

Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen painopisteet ovat esimiestyön kehittämisessä sekä hallinto-, tukipalvelu- ja tietopalvelutehtävien organisoinnissa ja resurssoinnissa.

4 Erityisteemat

Kuluttajatutkimuskeskuksessa huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Toimenpidesuunnitelma tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi laaditaan 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v 1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

Kuluttajatutkimuskeskus osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asiainnin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Kuluttajatutkimuskeskus kehittää riskien raportointia.

Kuluttajatutkimuskeskus valmistautuu vuoden 2011 aikana TEM konsernin uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Kuluttajatutkimuskeskus kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mainitsemien kohtien osalta.

Organisaatio jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

5 Resurssit

VM:n esityksessä (7/2010) valtion vuoden 2011 talousarvioehdotukseksi esitetään tutkimuskeskuksen nettobudjetoiduksi toimintamenoäärärahaksi 2 103 000 euroa. Määrärahassa on vuoteen 2010 verrattuna 85 000 euron korotus. Siihen sisältyy palvelukesku uudistuksen tutkimuskeskukselle aiheuttamista lisäkustannuksista korvausta 66 000 euroa sekä keskustasolla vuonna 2010 palkkoihin tehtyjä sopimuskorotuksia 19 000 euroa.

Talousarvioehdotuksessa ennakoarviona vuodelle 2011 kaavailtua tulotasoa 980 000 euroa ei todennäköisesti tulla saavuttamaan. Alustava sisäinen talousarvio on laadittu 800 000 euron tulo-odotuksen varaan.

Taloussuunnitelmassa 2011 on varauduttu suunniteltuihin henkilöresursseihin, mutta varauksia palveluiden ostoihin ja muihin menoihin on supistettu vuoden 2010 tasosta. Toiminnan rahoitukseen tarvitaan vuonna 2011 siirtyvää määrärahaa noin 202 000 euroa. Kun vuodelta 2010 siirtyy vuodelle 2011 arviolta 368 000 euroa, siirtyvää määrärahaa olisi vuoden 2011 lopussa 166 000 euroa vastaten vajaan yhden kuukauden henkilöstömenoja. Mikäli tulorahoituksessa ei vuonna 2011 onnistuta suunnitellusti, budjettia tarkistetaan alkuvuoden menoseurannan perusteella.

Talouden hallinnan keskeiset toiminnot ovat tulohankinnan ja talousseurannan tehostaminen sekä tiukka menokuri:

- hankehauissa yhteistyön tiivistäminen edelleen tutkimuslaitoskonsortioihin ja EU-hankehauissa
- partneriyhteistyöhön panostaminen
- alkuvuodesta 2011 tulohankinnan onnistuneisuuden pohjalta sisäisen budjetin tarkistus, mm. arvio tarpeesta vähentää henkilöstömenoja esimerkiksi lomarahojen osalta sekä
- tihennetty menoseuranta.

6 Raportointi

Kuluttajatutkimuskeskus raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta ajalta 1.1.2011–30.6.2011 syyskuun 2011 loppuun mennessä. Koko vuoden tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan 15.3.2012 mennessä.

Helsingissä joulukuun 22.11.2010

Työ- ja elinkeinoministeriön
puolesta

Kuluttajatutkimuskeskuksen
puolesta

Raimo Luoma
ylivohtaja

Visa Heinonen
johtokunnan puheenjohtaja

Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen
ylitarkastaja

Eila Kilpiö
johtaja

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Kilpailuviraston tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

Toiminnan kytkentä hallinnonalan strategisiin tavoitteisiin

Uudistetun kilpailulain sisällöstä viestitään tehokkaasti yrityksille ja muille sidosryhmille.

Kilpailuvirasto on valvontaviranomaisena itsenäinen. Viraston toiminnan painoituksiin vaikuttavat työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategian linjaukset.

Kilpailuviraston strategiset painopisteet (jäljempänä kohdat 2.1. ja 2.2.) tukevat 40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä – politiikkalohkon tulostavoitteita (talousarvion lukuperustelut)²³ sekä välillisesti tavoitelinjausten 2, 3 ja 5 tavoitteita.²⁴ Annetaan asiantuntija-apua metsästrategiaan liittyvien tavoitteiden toteuttamiseen.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Strateginen painopiste: Markkinavoiman kohtuuttoman hyväksikäytön ja sen vahingollisen hankinnan estäminen

Operatiivinen tavoite: Vahvistetaan uskottavaa "hard core"-kartellien vastaista politiikkaa

Kertyneiden kartellivihjeiden selvittäminen asetetaan toiminnassa etusijalle. Vihjeiden seulonnessa hyödynnetään taloudellisen analyysin menetelmiä.

Kartellivihjeiden hankinnassa hyödynnetään aluehallintovirastojen yhteyksiä alueelliseen yritystoimintaan ja hankintayksiköihin.

Tehdään aloite sellaisten kannustinjärjestelmien kehittämiseksi, jotka tukevat julkisissa hankinnoissa paljastuneiden kartellien ilmoittamista Kilpailuvirastolle.

Toteutetaan tiedotuskampanja sakkovapautusjärjestelmästä.

RISKI: kartellivihjeiden tutkiminen ei välttämättä johda näkyviin tuloksiin esimerkiksi oikeudenkäynteinä.

Mittarit:

Vahvistetaan uskottavaa "hard core" -kartellien vastaista politiikkaa	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Sidosryhmien arvio uskottavuudesta (asteikko 1–5)	3,7	≥ 3,7	≥ 3,8
- Seuraamusmaksuesitysten määrä merkittävässä (I- ja II-luokka) asioissa	0	≥ 1	≥ 1

23 Kaikkien toimijoiden toimintaolosuhteet markkinoilla ovat tasavertaiset ja kilpailumahdollisuudet ovat parantuneet
24 Tavoitelinjaus 2: Edistetään uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa

Tavoitelinjaus 3: Vahvistetaan innovaatiotoiminnan edellytyksiä ja luodaan huippuluokan innovaatiokeskittymiä

Tavoitelinjaus 5: Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja parannetaan työelämän laatua kaikilla toimialoilla

Operatiivinen tavoite: Puututaan keskittyneillä markkinoilla esiintyvään kilpailun vastaiseen koordinaatioon ja kilpailijoiden poissuljentaan

Selvitetään oligopolistisilla markkinoilla toimialayhdistysten kautta taikka alan toimijoiden välillä toteutetun tietojenvaihdon ja signaloinnin kilpailuoikeudellinen luonne (facilitating practices). Selvitettävien markkinoiden valinnassa käytetään historiallista evidenssiä alojen taipumuksesta kustannusshokkien siirtämisestä hinnoitteluun.

Selvitetään kriittisiin pullonkaulavyödykkeisiin liittyviä kilpailunrajoituksia mukaan lukien tekniset rajapinnat markkinoille pääsyn näkökulmasta. Painopisteenä muutoin ovat maksamisen markkinat sekä rakentaminen. Seurataan ETLAn selvityksen perusteella valittuja elintarvikeketjun toimialan osia.

Vertikaalisten sopimusten osalta keskitytään tapauksiin, joilla on hintakilpailua vähentäviä tai poissulkevia vaikutuksia.

RISKI: ratkaisukäytännön vaikutukset jäävät yritys- tai alakohtaisiksi. Vaikutusten laimentuminen ajan kuluessa.

Mittarit:

Puututaan keskittyneillä markkinoilla kilpailun vastaiseen koordinaatioon ja kilpailijoiden poissuljentaan	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Merkittävien (I–II -luokka) ratkaistujen tapausten määrä, joissa rajoitus on poistunut	11	10	10
- Sidosryhmien arvio (asteikko 1–5)	3,4	≥ 3,5	≥ 3,5

Operatiivinen tavoite: Yrityskauppa-valvonnalla estetään tehokkaasti keskittymien kilpailuongelmat

Mahdollisen uuden yrityskauppatestin soveltaminen on hyvällä kansainvälisellä tasolla. Viraston ekonomistien työpanosta yrityskauppa-analyysissä lisätään.

Mittarit:

Yrityskauppojen valvonnalla estetään tehokkaasti keskittymien kilpailuongelmat	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
— Sidosryhmien arvio (asteikko 1–5)	3,6	≥ 3,7	≥ 3,7

Strateginen painopiste: Markkinoiden avaaminen

Operatiivinen tavoite: Vaikutetaan markkinoiden avaamiseen ja tasapuolisten kilpailuolosuhteiden aikaansaamiseen

Kilpailunedistämistoiminnalla vaikutetaan kilpailun rakenteellisten esteiden poistamiseen ja kilpailun lisäämiseen erityisesti infrastruktuurialoilla ja palvelualoilla.

Painotetaan sidosryhmäyhteistyötä, osallistumista merkittävien lainsäädäntöä valmistelevien työryhmien työhön sekä asiantuntija-avun antamiseen markkinaehtoisen tuotannon järjestämisessä. Hyödynnetään vuonna 2010 laadittua

Kilpailukatsaus 2-julkaisua sekä pohjoismaisten kilpailuviranomaisten ”Competition and Green Growth” -selvitystä.

Järjestetään tapaamiset keskeisten poliittisten puolueiden edustajien kanssa.

Tuodaan esille kilpailuneutraliteetin hyödyt julkisen tuotannon muuttuessa yhä markkinaehtoisemmaksi ottaen samalla huomioon muut painavat yhteiskunnalliset intressit. Arvioidaan kolmannen sektorin kanssa toteutetun yhteistyön jatkotoimenpiteet.

Selkeytetään, mikä on Kilpailuviraston toimivalta SEUT 106 artiklan nojalla. Kilpailuviraston valmistelee asiaa koskevan muistion.

Tuetaan palvelusetelijärjestelmän (ml. yleensä asiakkaan vapaa valinta) hyödyntämistä osallistamalla Sitran palvelusetelihankeeseen.

Arvioidaan ja tarvittaessa toteutetaan vireillä olevan kaukolämpöselvityksen (mahdollinen kohtuuton hinnoittelu) edellyttämät jatkotoimet alan ongelmien ratkaisemiseksi.

Kilpailuviraston kilpailunedistämistyön vaikuttavuudesta ja tehostamisesta teetetään ulkopuolinen arvio. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa hankkeen kustannuksista.

Aluehallintovirastojen asiantuntemusta hyödynnetään.

Mittarit:

Vaikutetaan markkinoiden avaamiseen ja tasapuolisten kilpailuolosuhteiden aikaansaamiseen	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Sidosryhmien arvio (asteikko 1-5)	3,1	≥ 3,3	≥ 3,3

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

Toiminnallinen tehokkuus

Strateginen painopiste: Virasto tekee oikeita asioita oikeaan aikaan

Operatiivinen tavoite: Viraston voimavarat suunnataan strategian mukaisesti

Keskeiset tavoite- ja menettelylinjaukset on sovittu.

Käsiteltävät asiat priorisoidaan niiden taloudellisen merkityksen mukaisesti ja toiminnassa keskitytään kansantalouden suorituskyvyn kannalta kielteisimpiin ongelmiin. Noudatetaan hallintolain edellyttämää hyvän hallinnon vaatimusta.

Tekemällä oikeita asioita oikeaan aikaan pyritään myös lyhentämään käsittelyaikoja, joista tarkemmin luvussa 3.1.2.

Virasto hankkii ajantasaista tietoa markkinoiden toimivuudesta ja toimintaympäristöstään ylläpitämällä säännöllistä, aktiivista yhteistyötä keskeisten sidosryhmiensä kanssa. Viestinnässä tuodaan esiin viraston linjauksia sekä viraston ratkaisujen merkitys kilpailun turvaamisessa ja kuluttajien hyvinvoinnin parantamisessa.

Kilpailupolitiikan ja talouden analyysin kansainväliset kehityssuunnat otetaan huomioon toiminnan suuntaamisessa. Kansainvälisissä asioissa keskitytään EU:n kilpailuviranomaisten väliseen ECN-verkostotyöskentelyyn. Pohjoismaista yhteistyötä painotetaan. Järjestetään pohjoismaisten kilpailuviranomaisten kokous Helsingissä.

Tuottavuus

	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Henkilötyövuodet (v. 2005 tot. 69)	70	69	66

Tuottavuutta edistävät valtion tietojärjestelmähankkeet:

Hankkeissa edetään valtionhallinnon yhteisten linjausten mukaan VM:n ja TEM:n ohjauksessa yhteistyössä Palkeiden, VK:n ja VIP:n kanssa.

Tilastenhallintajärjestelmän (TILHA) käyttöönottoprojekti aloitetaan Palkeiden kanssa sovittavalla tavalla. Käyttöönoton aloitusseminaari on 31.5.2011.

Sähköisen asioinnin ja demokratian edistämishjelma (SADe) ja TEM:n hallinnonalan sähköistämissuunnitelma: Kilpailuvirasto sitoutuu osallistumaan eTEM2.0-toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen. Toimenpideohjelman linjauksilla pyritään lisäämään yhteentoimivuutta ja sitä kautta parantamaan asiakaspalvelua, laatua, tuottavuutta ja vaikuttavuutta.

Valmistaudutaan Valtiokonttorin Kieku-tietojärjestelmähankkeessa asetettavaan virastokohtaiseen käyttöönottoprojektiin aloittamalla viraston omaa toimintaa palvelevien laskentakohteiden ja koodien määrittäminen Kieku-seurantakohdemalliin.

Muut tavoitteet

Ydintoimintaa tuetaan kehittämällä sähköistä tarkastustoimintaa.

Taloudellisuus

Kustannukset päätulosalueittain	2009 toteutuma	2010 TAE	2011 tavoite
Toimialat 1 ¹⁾	38,5 %	32,6 %	35,0 %
Toimialat 2 ²⁾	32,2 %	37,8 %	35,0 %
Kilpailunedistäminen	16,4 %	15,1 %	17,0 %
Kansainväliset asiat	12,9 %	14,5 %	13,0 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %

1) Toimialat 1: päivittäistavarakauppa, elintarvikeketju (ml. maatalous), finanssiala, lääkeala, metsäteollisuus, kustannustoiminta, majoitus- ja ravitsemisala, muut palvelut

2) Toimialat 2: energia-ala, teollisuus, rakentaminen, liikenne ja satamat, sähköinen viestintä ja IT-sektori, vesihuolto ja ympäristöliiketoiminta, urheilu ja rahapelit, tekijänoikeusjärjestöt

Tuotokset ja laadunhallinta

Tuotosten kokonaismäärää pyritään alentamaan edellytysten luomiseksi merkittävien asioiden käsittelylle.

Käsittelyjärjestykseen vaikuttavat epäilyistä kilpailunrajoituksesta aiheutuvat potentiaaliset haitat kuluttajille ja muille asiakkaille, kilpailunrajoituksen

periaatteellinen vakavuus ja merkittävyys sekä interventiolla saavutettava hyöty ja sen todennäköisyys verrattuna selvittämiskustannuksiin.

Julkaistaan prosessikuvaus ja otetaan käyttöön kuvauksen mukainen menettely kilpailunrajoitusasioiden selvittämisessä. Asiakkaalle ilmoitetaan arvioidusta etenemisestä kuuden kuukauden kuluessa toimenpidepyynnön (vaikuttavuusluokat 1 ja 2) saapumisesta, ellei ilmoitus vaaranna tutkimuksia.

Tehdään vähintään 1 vaikuttavuusluokkaan 1 tai 2 kuuluva seuraamusmaksuesitys (kohdasta 2.1.1)

Ratkaistaan vähintään 10 vaikuttavuusluokkaan 1 tai 2 kuuluvaa kilpailunrajoitustapausta, jossa rajoitus on poistunut (kohdasta 2.1.2)

Kilpailuvirasto huolehtii osaltaan tiedonkulusta viraston ja ministeriön välillä kilpailupolitiikkaa ja EU-lainsäädäntöä koskevissa asioissa.

Viraston kansainväliset toiminnot varmistavat tiedonkulun Kilpailuviraston ja ECN-verkoston välillä ja luovat edellytyksiä ratkaisukäytännön yhteensopivuudelle yhteisön oikeuden kanssa.

Tehdään CAF-malliin perustuva itsearviointi.

Toimenpidesuunnitelma tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi on laadittu 06/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello on laadittu 06/2011 mennessä.

Operatiivinen tavoite: Käsittelyajat lyhentyvät

Virastossa ei ole vireillä yli kolme vuotta vanhoja tapauksia ilman erityistä syytä.

Ongelmattomat yrityskaupat ratkaistaan nopeasti ja joustavasti keskimäärin kolmessa viikossa alittaen lainsäädännössä annetut aikarajat.

Yrityskauppavalvonnassa yksinkertaisissa tulkintakysymyksissä vastaus annetaan vuorokaudessa.

Vähämerkitykselliset asiat poistetaan keskimäärin kuukaudessa.

TAE2011 Tulospittarit:

Ratkaistujen toimenpidepyyntöjen käsittelyajat ilman MAO:n ja KHO:n käsittelyssä olleita tapauksia (mediaani, päiviä)	Toteuma 2009	Tavoite 2010	Tavoite 2011
Vaikuttavuusluokka 1 ¹⁾	1589	730	730
Vaikuttavuusluokka 2 ²⁾	592	630	630
Vaikuttavuusluokka 3 ³⁾	28	30	30
Ei merkintää	16		

1) Vaikuttavuusluokka 1: Alaston kilpailunrajoitus, liittyy suureen toiminnan volyymiin ja/tai on periaatteellisesti merkittävä

2) Vaikuttavuusluokka 2: Harmaa vyöhyke

3) Vaikuttavuusluokka 3: Ei alastonta eikä muutenkaan merkittävää kilpailunrajoitusta, vähäinen toiminnan volyymi, ei periaatteellisesti merkittävä

Strateginen painopiste: Viraston toiminta on laadukasta ja vastaa asetettuja odotuksia

Tavoitteena on, että käsittely ja ratkaisut kestävät hallinto- ja kilpailuoikeudellisen sekä kilpailun taloustieteen kritiikin. Panostetaan taloudellisen näytön hankintaan ja analysointiin.

Operatiivinen tavoite: Päätökset ovat sisällöltään oikeita ja laadukkaita

Päätökset sisällöltään oikeita ja laadukkaita	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Sidosryhmien arvio (asteikko 1–5)	3,8	≥ 3,9	≥ 3,9

3.3 Erityisteemat

Kilpailuvirastossa huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Toimenpidesuunnitelma tietoturva-asetuksen mukaisen perusturvaton saavuttamiseksi laaditaan 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

Kilpailuvirasto osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asiointin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Kilpailuvirasto valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Kilpailuvirasto jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi

Kilpailuvirasto kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mukaisesti.

3.4 Henkisten voimavarojen hallinta

3.4.1 Strateginen painopiste: Viraston osaaminen on huipputasoa kansallisesti ja kansainvälisesti

3.4.1.1 Operatiivinen tavoite: Osaamiskapeikkojen poistaminen – Organisaation osaaminen kasvaa

Jatketaan vuonna 2009 valmistuneen henkilöstöstrategian linjausten toteuttamista. Osaamista vahvistetaan, sitä vaaditaan ja arvostetaan. Palkitsemisjärjestelmän hyödyntämistä johtamisen välineenä tehostetaan. Esimiehille järjestetään leadership-koulutusta. Laaditaan urakehitysmallit.

Järjestetään henkilökunnalle säännönmukaisesti sähköisiä tietopalveluja koskevaa opastusta.

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä hyödynnetään oleellisesti enemmän myös ECN- ja ICN-yhteistyötä.

Organisaation osaaminen kasvaa	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- koulutuspäivät/htv	7,4	≥ 8	≥ 9
- vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä	66	≥ 68	(≥ 68)

Operatiivinen tavoite: Organisaation työnantajakuva on houkutteleva

Kiinnostusta virastoa kohtaan edistetään tarjoamalla käytössä olevien henkilötyövuosien sallimissa rajoissa harjoittelupaikkoja yliopisto- ja korkeakouluharjoittelijoille. Opiskelijoille järjestetään virastovierailuja ja koulutustapahtumia. Hyödynnetään henkilöstöstrategian jatkotyötä.

Organisaation työnantajakuva on houkutteleva	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- työhakemukset/avoin työpaikka	0	≥ 40	≥ 40
- lähtövaihtuvuus, %	8,7	< 10,0	< 8

3.4.2 Strateginen painopiste: Hyvinvoiva ja aikaansaava henkilöstö

Henkilöstöjohtaminen on hyvää ja esimiestyö tehokasta ja kannustavaa. Esi- miesten työtä tuetaan säännöllisellä valmennuksella. Toimenkuvia kehitettä- essä kiinnitetään erityistä huomiota työyhteisön toimivuuteen ja asiantuntijoiden urakehitysmahdollisuuksiin.

Henkilöstön työkykyä ja jaksamista tuetaan hyvin järjestetyillä työterveyspalve- luilla ja aktiivisella työhyvinvointitoiminnalla.

Operatiivinen tavoite: Henkilöstön hyvinvointi paranee

Henkilöstön hyvinvointi paranee	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
– sairauspoissaolopäivät/htv	8,9	< 9,0	< 9,0
– lyhytaikaiset (1–3 pv) sairauspoissaolotapaukset	212	< 190	< 190
– työilmapiiri (asteikko 1–5)	3,9	≥ 3,8	≥ 3,9

4 Resurssit

Valtion vuoden 2011 talousarvioehdotuksessa Kilpailuviraston toimintamäärä- raha on 5,484 milj. euroa. Mikäli vuoden 2011 hyväksytty talousarvioehdotus poik- keaa tästä merkittävästi, käydään tulostavoitteista tarkentavat neuvottelut.

Kilpailuviraston henkilötyövuosikehitys (vuosi 2005) on 69 henkilöä ja vähennys- tavoite on kolme henkilötyövuotta vuoden 2011 loppuun mennessä.

5 Raportointi

Kilpailuvirasto raportoi työ- ja elinkeinoministeriölle tulostavoitteiden toteutumisesta ministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Koko toimintavuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa maaliskuussa 2012.

Työ- ja elinkeinoministeriössä 9 päivänä joulukuuta 2010

Työ- ja elinkeinoministeriön puolesta

Kilpailuviraston puolesta

Raimo Luoma
ylivohtaja

Juhani Jokinen
ylivohtaja

Johanna Rihto-Kekkonen
vanhempi hallitussihteeri

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Kuluttajaviraston välinen tulossopimus vuodelle 2011

1 Yleistä

1.1 Visio ja toiminta-ajatus

Kuluttajavirastossa on aloitettu toukokuussa 2010 strategian päivitys. Valmisteluvaiheessa Kuluttajaviraston tehtävä on määritetty seuraavasti:

Kuluttajaviraston tehtävänä on edistää kuluttajamarkkinoiden toimivuutta. Tavoitteena on, että yritykset toimivat vastuullisesti ja että kuluttajat voivat luottaa markkinoiden toimivuuteen ja häiriötilanteiden nopeaan selvittämiseen. Kuluttajavirasto vaikuttaa asiantuntijana ennakoivasti painottaen kuluttajan näkökulmaa.

1.2 Toiminnan kytkentä hallinnonalan strategiaan linjauksiin

Kuluttajaviraston toimintaa suunnataan ja kehitetään kuluttajapoliittisen ohjelman (2008-2011), työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategian ja hallinnonalan tuottavuusohjelman mukaisesti. Kuluttajaviraston toiminta ja tavoitteet tukevat ministeriön elinkeinopoliittisia linjauksia; ne aktivoivat kuluttajia toimimaan markkinoiden innovaattorina ja auttavat yrityksiä toimimaan asiakas- ja markkinalähtöisesti.

Konsernistrategian tavoitelinjaukseen 5.3²⁵ liittyen Kuluttajavirasto kehittää uuden kuluttajahallintoa palvelevan tietojärjestelmän ja -tietopankin.

Kuluttajaviraston toiminta palvelee ensisijaisesti ministeriön Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä -politiikkalohkon strategiaa, jossa on asetettu seuraavat vaikuttavuustavoitteet:

- Yritykset ja julkinen valta noudattavat toiminnassaan kuluttaja- ja kilpailuoluiden moderneja periaatteita.
- Kuluttajien asema on turvallinen, ja kuluttajat luottavat markkinoiden toimivuuteen.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Kuluttajavirasto on keskeinen kuluttajapolitiikan toteuttaja Suomessa. Virasto varmistaa ja edistää markkinoiden läpinäkyvyyttä ja sitä kautta niiden tasapuolista toimivuutta. Valvonnalla, viestinnällä ja vaikuttamisella ylläpidetään luottamusta markkinoiden toimintakykyyn.

---

25 Tavoitelinjauksen 5.3 Parannetaan tuottavuutta erityisesti julkisissa palveluissa ja parannetaan työelämän laatua kaikilla toimialoilla / Sähköisen asioinnin kehittämisessä luodaan järjestelmä, joka varmistaa, että kehittäminen on horisontaalisesti koordinoitua, kokonaisvaltaista sekä toimintaa ja asiakkaan prosesseja uudistavaa.

Tulostavoitteet	2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Kuluttajan asema on turvattu ja se vahvistuu yhteiskunnassa Yritykset ja julkinen valta noudattavat kuluttajaoikeuden periaatteita			
Kuluttajaviraston onnistuminen tehtävässään (1-5), sidosryhmäkysely		3,8	
Kuluttajaviraston onnistuminen tehtävässään, (1-5), itsearviointi	3,8		-*)

*) Tavoite vahvistetaan kuluttajaviraston uuden strategian valmistuttua. Itsearviointimenetelmäksi vaihdetaan CAF.

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

Tavoite: Kuluttajavirasto priorisoi omissa toiminnassaan kuluttajapolitiittisen ohjelman painopisteitä kuten viestintäpalveluihin, ympäristömarkkinointiin, asiakaspalveluun ja luottomarkkinointiin liittyviä kuluttajakysymyksiä sekä osallistuu uuden ohjelman valmisteluun.

Toimenpide: Keskeisiksi asioiksi viraston toiminnassa vuonna 2011 katsotaan

- viestintäpalveluiden markkinoihin vaikuttaminen sekä valvonnan että informaation keinoin hyödyntäen myös maistraattien kuluttajaoikeusneuvonnasta saatuja tietoja ja
- uusien kuluttajaluottoja koskevien säännösten noudattamisen valvonta yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa sekä ohjeistuksen ja informaation laadinta em. säännöksistä.

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

Kuluttajaoikeuden hankkeet kohdentuvat kuluttajan kanalta merkityksellisiin aiheisiin ja ongelmiin ja parantavat kuluttajan oikeudellista asemaa	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Hanke- ja tuotoskohtainen itse-arviointi (1-5)	4	> 3	> 3,5
- Kuluttaja-asiamiehen kieltojen ja markkina-oikeushakemusten määrä	2	5	5

Kuluttajaoikeudelliset valvontailmoitukset käsitellään tehokkaasti	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Päätettyjen ja saapuneiden valvonta-ilmoitusten välinen suhde (%)	102		> 80

Kuluttaja-lehden levikki ja kustannusvastaavuus säilyvät hyvinä.	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Kuluttaja-lehden tilaajamäärä	22 492	> 22 500	> 22 500
- Kuluttaja-lehden kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen (%)	89	94	94

Kuluttajaviraston tuottavuus	2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Kuluttajaviraston kokonaistuottavuuden muutos (%)	6,5	-	2

Määrärahan arvioitu jakautuminen tulosalueittain on esitetty liitteessä 1²⁶.

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Viraston palvelukyky pyritään pitämään vakaana toimintatapojen kehittämisen avulla sekä parantamalla prosesseja uuden tietojärjestelmähankkeen avulla	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- CAF			Kyllä
- Sidosryhmäkysely		3,8	
- Kuluttajahallinnon yhteinen tietopankki –hankkeen eteneminen			Kilpailutus tehty ja testaus aloitettu

Kuluttajilla ja elinkeinonharjoittajilla on käytettävissään sisällöltään ajankohtaiset, helppokäyttöiset ja itsepalveluna sujuvasti toimivat Kuluttajaviraston verkkopalvelut	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Verkkopalvelujen asiakastytyväisyys (1-5)	4,1	> 4	> 4
- Verkkopalvelujen käyntimäärä/kk	122 408	115 000	140 000

Valmismatkan ostajan saatava on turvattu valmismatkaliikkeen konkurssitapauksessa.	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Maksettujen korvausten kattavuus (%)	100	100	100
Valmismatkaliikkeiden vakuuksien riittävyys ja muutostarpeet tarkistetaan säännöllisesti riskinarviointiin perustuvan suunnitelman mukaisesti.	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Vakuuspäätösten laatuindeksi		0,95–1,05	0,95–1,05
Valmismatkaliikevalvonnan rekisteröintihakemukset käsitellään tehokkaasti.	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Käsitelyaika			14 pv
- Valmismatkarokisterin maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus (%)	70	100	100

Kuluttajaviraston ohjauksella tuetaan alue- ja paikallishallinnon (aluehallintovirastojen kuluttajatehtävät, maistraattien kuluttajaneuvonta sekä talous- ja velkaneuvonta kunnissa) tehtävien tehokasta toteutumista.	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- KUVin järjestämän koulutuksen asiakastytyväisyys (1-5)	4,1	> 3,5	> 3,5

Kuluttajan aseman turvaaminen ETA-alueen rajat ylittävässä kaupassa opastamalla kuluttajia ja tarjoamalla tukea yksittäisissä riita-asioissa.	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Komission suoritusarviointi	above avg	average	hyvä

26 Toimintamenojen määrärahatilanteen vuoksi, virastossa on jo syksyllä 2010 aloitettujen säästötoimet. Esitettyjä tulostavoitteita tarkastellaan tarpeen mukaan uudelleen, säästötoimien toteutumisesta riippuen.

Palveludirektiivi: lupaviranomaisten rajat ylittävä yhteistyö, varoitusjärjestelmän toiminta, keskitetyn asiointipisteen tiedontuottajaverkosto ja vastaanottajien neuvonta ovat tehokkaasti koordinoituja	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
– KUVin järjestämän koulutuksen ja opastuksen asiakastyytyväisyys (1-5)			3

3.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella viraston kehittämiskohteita vuonna 2011 ovat jaksamisen tukeminen ja ryhmien välisen yhteistyön kehittäminen	2009 toteutuma	2010 tavoite	2011 tavoite
Henkilöstön fyysinen hyvinvointi paranee			
- sairauspoissaolopäivät/htv	11,4	<12,0	<11,0
- lyhytaikaiset (1-3 pv) sairauspoissaolotapaukset	202	<172	<163
- työtyytyväisyysindeksi (1-5, naiset/miehet)	3,7/3,4	3,8/3,8	3,7/3,7
Organisaation osaaminen kasvaa			
- koulutuspäivät/htv	3,7	5,5	5
- pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	1 530	1 900	1 900
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
- lähtövaihtuvuus, %	3,2	<4,5	<4,5
- työhakemukset/avoin työpaikka	60	>30	>30

4 Erityisteemat

Organisaatiossa huomioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että energiatehokkuussuunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Toimenpidesuunnitelma tietoturva-asetuksen mukaisen perusturvatason saavuttamiseksi laaditaan 6/2011 mennessä. Tietoturvallisuuden vuosikello v1.0 laaditaan 6/2011 mennessä.

Organisaatio osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asioinnin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Organisaatio valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Organisaatio kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston toimintamenojen säästöä koskevan periaatepäätöksen mukaisesti.

Virasto jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

5 Resurssit

Kuluttajaviraston toimintamenoiksi vuodelle 2011 on esitetty 4 839 000 euron nettomäärärahaa, josta voi käyttää Kuluttaja-lehden hintatukeen enintään 100 000 euroa.

Maksullisen toiminnan bruttotuloiksi on arvioitu 975 000 euroa.

Kuluttajaviraston henkilötöyövuositavoite on 72,5 htv:ta.

	2009 toteuma	2010 tavoite	2011 tavoite
- Henkilötöyövuosien kehitys	89,6 ¹⁾	76,5	72,5

1) Tuoteturvallisuusvalvonta siirtyi 1.1.2010 Kuluttajavirastosta Turvatekniikan keskuskeskukseen

Määrärahojen ja henkilötöyövuosien mitoituksissa on otettu huomioon neljän henkilötöyövuoden vähentyminen tuottavuustoimien vuoksi.

Kuluttajaviraston toimintaan ja tulostavoitteiden 2011 toteutumiseen liittyviä riskejä on arvioitu liitteessä 2.

7. Raportointi

Virasto raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta työ- ja elinkeinoministeriölle ajalta 1.1.-30.6.2011 syyskuun 2011 loppuun mennessä. Koko vuoden 2011 tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan 15.3.2012 mennessä. Raportoinnissa kiinnitetään huomiota toiminnan tulokellisuuteen.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 2010

Työ- ja elinkeinoministeriön puolesta

Kuluttajaviraston puolesta

Raimo Luoma
yljohtaja

Sirpa Alitalo
johtokunnan puheenjohtaja

Ulla Karhu
neuvotteleva virkamies

Marita Wilska
yljohtaja

Liitteet:

Määrärahan jakautuminen tulosalueittain, liite 1

Kuluttajaviraston tulostavoitteiden saavuttamiseen liittyvät riskit, liite 2

	2009 toteuma		2010 talousarvio		2011 tulossopimus					
	netto	%	netto	%	erillisk.	yleisk.	tuotot	netto	%	
										netto
Tuoteturvallisuusvalvonta	1 030	16,6	-	-	-	-	-	-	-	-
Valmismatkaliiikkeiden valvonta	173	2,8	28	0,6	260	98	-310	48	1,0	
Kuluttajan oikeudellisen aseman edistäminen	2 170	34,9	1 930	39,0	1 140	768		1 908	39,4	
Valistus ja viestintä	2 005	32,3	1 900	38,4	1 700	680	-540	1 840	38,0	
Alue- ja paikallishallinnon ohjaus	606	9,8	650	13,1	440	185		625	12,9	
Palveludirektiivin mukainen hallinnollinen yhteyspiste	-	-	220	4,4	150	63		213	4,4	
Euroopan kuluttajakeskus	156	2,5	200	4,0	240	75	-125	190	4,0	
Palvelut muille tiivirastoille	70	1,1	17	0,3	10	5		15	0,3	
Yhteensä	6 210	100	4 945	100	3 940	1 874	-975	4 839	100	

Riskin todennäköisyyden asteikko (1-5): 1 = erittäin vähäinen, lähes olematon, 2 = alhainen, vastaavia tapauksia ei ole tiedossa, 3 = keskimääräinen, vastaavia tapauksia on muutamia, toiminnassa on haavoittuvia kohtia, 4 = korkea, vastaavia tapauksia paljon, toiminnassa merkittäviä haavoittuvuuskohtia, 5 = erittäin suuri, todennäköinen. Riskin voimakkuus asteikko (1-5): vähäinen (1-2), kohtalainen (3-4), vakava (5)

Tulostavoite	Riski	Riskin voimakkuus (1-5)	Riskin todennäk. toteutuminen (1-5)	Riskin seuraukset toteutukseen	Toimenpiteet / vastuutaho riskin ehkäisemiseksi
Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet kokonaisuudessaan	Kaikkien osatavoitteiden näkökulmasta merkittävin riski liittyy resurssien haavoittuvuuteen, mihin on useita syitä: yhteydenottojen määrä on kasvanut viime vuosina poikkeuksellisen paljon ja kasvun odotetaan jatkuvan, tehtävät lisääntyvät (mm. komission kasvavat odotukset valvontayhteistyölle), aiheiden kirjo on niin suuri että asiantuntijuus eri aloilla väistämättä on vain muutamalla henkilöllä ja tuottavuusohjelman tavoitteet.	5	3		Prosessien ja tietojärjestelmien kehittäminen, priorisointi, osaamisen hallinnan kehittäminen
Kuluttajaoikeus: Kuluttajaoikeuden hankkeet kohdentuvat kuluttajan kannalta merkityksellisiin aiheisiin ja ongelmiin ja parantavat kuluttajan oikeudellista asemaa. Valvontailmoitukset käsitellään tehokkaasti.	Toimintakenttä on laaja-alainen ja henkilömäärä pieni, jolloin valvonta on haavoittuva ja riski korostuu, kun hoidettava on useita kuluttajan taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttavia tapauksia	5	2	Kuluttajan oikeusturva heikkenee	Prosessien ja järjestelmien kehittäminen auttaa tiettyyn pisteeseen
	Elinkeinonharjoittajien halu noudattaa lakia saattaa vähentyä, koska lainvastaiseen markkinointiin ei voida tehokkaasti puuttua .	5	2	Kuluttajan oikeusturva heikkenee	Kuluttajanäkökulman kytkentä toimivaan kilpailuun pitää avata ja keinovalikoimaa lisätä

Valistus ja viestintä: Kuluttajilla ja elinkeinonharjoittajilla on käytettävissään sisällöltään ajankohtaiset, helppokäyttöiset ja itsepalveluna sujuvasti toimivat Kuluttajaviraston verkkopalvelut. Kuluttaja-lehden levikki ja kustannusvastaavuus säilyvät hyvinä	Epäonnistuminen käyttäjälähtöisyydessä (käytettävyys, informaation ajantasaisuus ja oikeellisuus, tunnettuus, sisäiset prosessit)	4	1	Paine henkilökohtaiseen neuvontaan kasvaa kestäättömäksi	Käyttäjätarpeiden ja palautteen seuranta. Laatu-kriteerien käyttö.
	Tekniikan pettäminen	5	2	Asiakas ei saa palvelua, viraston toiminnan sujuvuus heikkenee tai halvaantuu	Tekninen toteutus ulkoistettu, sopimus pohjautuu Julkisenhallinnon IT sopimusehtoihin
	Kuluttaja-lehden levikin lasku, muiden aikakauslehtien tavoin.	3	2	Lehden kannattavuus kärsii, viraston viestinnän monikanavaisuus vaarantuu	Sopeuttaminen, koordinointi verkkopalveluun ja Kuluttaja.fi-palvelun kehittäminen
Valmismatkaliiketoiminnan valvonta: Valmismatkan ostajan saatava on turvattu valmismatkaliikkeen konkurssitapauksessa. Valmismatkaliikkeiden vakuuksien riittävyys ja muutostarpeet tarkistetaan säännöllisesti riskinarviointiin perustuvan suunnitelman mukaisesti.	Mahdollinen suuren tai muutaman keskikokoisen matkatoimiston konkurssi, joka sitoisi merkittävän osan resursseista selvitystyöhön	4	4	Valvonnan laatu ja kattavuus huononevat	Toimintamallit luotu konkurssien hoitamiseen, mutta annetut htv-kehukset rajoittavat mm. tilapäisten korvauskäsittelijöiden palkkaamista
	Vakuuden antajien vakavaraisuuden romahtaminen samanaikaisesti matkatoimiston mahdollisen konkurssin kanssa, jolloin vakuudelle ei ole katetta	5	3	Matkustajat jäävät ilman lain edellyttämää suojaa ja/tai menettävät matkaan sijoittamansa rahat	Seurataan vakuudenantajien ja matkatoimistojen taloudellista tilaa entistä enemmän. Varautumismahdollisuudet rajalliset.
Alue- ja paikallishallinto: Kuluttajaviraston ohjauksella tuetaan alue- ja paikallishallinnon (aluehallintovirastojen kuluttajatehtävät, maistraattien kuluttajaneuvonta sekä talous- ja velkaneuvonta kunnissa) tehtävien tehokasta toteutumista.	Talous- ja velkaneuvonnan, kuluttajaneuvonnan resurssointi ei vastaa kysyntään.	4	2	Palvelun laatu ja saatavuus heikkenevät	Keinot ovat informaatio-ohjauksellisia
	Epäonnistuminen alue- ja paikallishallinnon ohjauksen koordinoinnissa.	3	2	Toiminnan tehokkuus heikkenee	Keinot ovat informaatio-ohjauksellisia

<p>Euroopan kuluttajakeskus: Kuluttajan aseman turvaaminen ETA-alueen rajat ylittävissä kaupassa opastamalla kuluttajia ja tarjoamalla tukea yksittäisissä riita-asioissa.</p>	<p>Kuluttajaoikeusneuvonnan osallistuminen rajat ylittävän kaupan tapausten hoitoon erikoistumalla ei onnistu suunnitellulla tavalla</p>	3	2	<p>Keinot ovat informaatio-ohjauksellisia</p>	
<p>PD hallinnollinen yhteyspiste: Valvontaviranomaisten rajat ylittävä yhteistyö, varoitusjärjestelmän toiminta, keskitetyn asiointipisteen tiedontuottajaverkosto ja vastaanottajien neuvonta ovat tehokkaasti koordinoituja</p>	<p>Työmäärän äkillinen lisääntyminen (mm. komission vaateet, kansainvälisen kaupan lisääntyminen) verrattuna käytettävissä oleviin resursseihin</p>	3	2	<p>Kuluttajaoikeusneuvonnan erikoistuminen (vähentää haavoittuvuutta)</p>	
<p>Laadunhallinta ja palvelukyky Palvelukyky pyritään pitämään vakaana toimintatapojen kehittämisen avulla</p>	<p>Resurssien vähyden vuoksi (mm. ei saada tuottavuusrahaa, ei ole tekijöitä) prosessien kehittäminen jää riittämättömäksi ja käyttöön jää keskenään erilaisia järjestelmiä, joiden kehittäminen ja ylläpito vaativat moninkertaisen työn.</p>	3	3	<p>Käsittelyprosessit eivät tehostu riittävästi määrää</p>	<p>Hyvä toimintasuunnitelma kehittämishankkeelle ja hankkeen hyötyjen todentaminen</p>

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Energiamarkkinaviraston välinen tulossopimus vuodelle 2011

Yleistä

Toiminta-ajatus

Energiamarkkinavirasto on työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan asiantuntijavirasto, jonka toiminta-ajatuksena on valvoa ja edistää sähkö- ja maakaasumarkkinoiden toimintaa ja tukea ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Visio

Energiamarkkinavirasto on määrittänyt sekä toimialavision että organisatorisen vision. Ne on päivitetty syksyllä 2010 tulossuunnittelun yhteydessä. Toimialavision mukaan vuonna 2020 Sähkö- ja maakaasuverkot toimivat tehokkaasti ja luotettavasti vastaten asiakkaiden kehittyviin odotuksiin. Yhdentyvät sähkömarkkinat takaavat hyvän toimitusvarmuuden ja kilpailukykyisen sähkön hinnan. Laajentunut päästökauppajärjestelmä ja uusiutuvan energian käytön edistäminen tukevat ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Energiamarkkinavirastoa itseään koskevan vision mukaan virasto on aktiivinen ja tehokas asiantuntijaorganisaatio, jonka esimerkillistä toimintaa arvostetaan sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

VISIO 2020

Sähkö- ja maakaasuverkot toimivat tehokkaasti ja luotettavasti vastaten asiakkaiden kehittyviin odotuksiin.

Yhdentyvät sähkömarkkinat takaavat hyvän toimitusvarmuuden ja kilpailukykyisen sähkön hinnan.

Laajentunut päästökauppajärjestelmä ja uusiutuvan energian käytön edistäminen tukevat ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Energiamarkkinavirasto on aktiivinen ja tehokas asiantuntijaorganisaatio, jonka esimerkillistä toimintaa arvostetaan sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

Kytkeä hallituksen pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiaan sekä työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategiaan

Valtioneuvoston 6.11.2008 antamassa pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiassa asetettuihin tavoitteisiin pääseminen edellyttää Suomessa energia-

ilmastopolitiikan integroituja toimenpiteitä, joissa painottuvat energiatehokkuus ja energiansäästö sekä uusiutuvien energialähteiden tuotannon ja käytön lisääminen. Strategia asettaa tavoitteeksi energiahuollon ympäristöllisen kestävyuden, toimitusvarmuuden ja kilpailukyvn.

Valtioneuvosto on asettanut Suomen strategiseksi tavoitteeksi energian loppukulutuksen kasvun pysäyttämisen ja kääntämisen laskuun siten, että energian loppukulutus vuonna 2020 olisi noin 310 TWh eli runsaat 10 % pienempi kuin perusrassa. Pitemmän aikavälin visiona on, että vuoteen 2050 mennessä energian loppukulutusta tulisi alentaa edelleen vähintään kolmanneksella vuoden 2020 määrästä.

Valtioneuvosto on asettanut tavoitteeksi nostaa uusiutuvan energian osuus vuoteen 2020 mennessä 38 %:iin RES-direktiivissä Suomelle asetetun velvoitteen mukaisesti. Uutena edistämiskeinona otetaan käyttöön uusiutuvaan energiaan perustuvalla sähköntuotannolle kustannustehokas ja mahdollisimman markkinaehtoinen syöttötariffijärjestelmä.

Valtioneuvosto on asettanut Suomen sähkönhankinnan lähtökohdiksi riittävän ja kohtuuhintaisen sähkön saamisen hyvällä toimitusvarmuudella siten, että sähkönhankinta samalla tukee muita ilmasto- ja energiapoliittisia tavoitteita. Sähkönhankinnan tulee jatkossakin perustua monipuoliseen ja useisiin energialähteisiin nojaavaan hajautettuun järjestelmään. Oman tuotantokapasiteetin tulee pysyä kattamaan huipun aikainen kulutus ja mahdolliset tuontihäiriöt. Oman kapasiteetin rakentamisessa etusijalle asetetaan kasvihuonekaasuja päästämättömät tai vähäpäästöiset laitokset kuten uusiutuvaa polttoainetta käyttävät yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon laitokset sekä taloudellisesti kannattavat ja ympäristöllisesti hyväksyttävät vesi- ja tuulivoimalaitokset. Lisäksi varaudutaan lisäydinvoiman rakentamiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön laatiman konsernistrategian yhtenä tavoitelinjauksena on edistää uutta, kasvavaa ja kansainvälistyvää yritystoimintaa. Tämän tavoitelinjauksen toteuttamiseksi elinkeinopolitiikalla mm. edistetään kotimaan sekä EU:n sisämarkkinoiden avoimuutta kilpailupolitiikalla sekä poistamalla sisämarkkinakaupan esteitä ja parannetaan yritysten kilpailukykyä kannustamalla niitä nostaamaan turvallisuus-, pätevyys- ja laatutasoaan. Lisäksi konsernistrategian tavoitelinjauksena on uusiutuvan energian edistäminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on laatinut 17.5.2010 päivätyn asiakirjan ”Tavoitelinjauksiin perustuvat tulostavoitteet ajanjaksolle 2010–2011”. Asiakirja sisältää tulostavoitteet ja toimenpiteet, joilla pannaan toimeen konsernistrategiassa asetetut tavoitelinjaukset. Se sisältää tavoitelinjauksen 6 ”Edistetään uusiutuvan energian käyttöä”. Haasteena tavoitteelle on todettu olevan sen, että uusiutuvan energian kilpailukyky perinteiseen energiantuotantoon on heikko nykyisillä päästö-oikeuden ja polttoaineiden hinnalla. Tulostavoitteeksi on siten asetettu, että uusiutuvan energian kilpailukyky kilpaileviin energiamuotoihin nähden on nykyistä parempi. Keinoina tulostavoitteen saavuttamiseksi on listattu neljä toimenpidettä, jotka liittyvät ministeriön toimivallassa oleviin asioihin: tuulivoimalle ja biokaasusta tuotetulle

sähkölle syöttötariffijärjestelmä, energiapuun haketustuki nuoren metsän ensiharvennuspuulle, metsähakkeelle tukijärjestelmä, joka saa puun polton kannattavaksi monipolttoainekattiloissa suhteessa turpeeseen ja pien-CHP-tuotannolle syöttötariffi. Hallitus on tehnyt eduskunnalle esityksen tuotantotukia koskevaksi laiksi ja Energiamarkkinavirastolle on esitetty uusia viranomaistehtäviä uuden lain toimeenpanemiseksi.

Energiamarkkinaviraston toiminnalle sovitaan jäljempänä tulossopimuksessa seuraavat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet:

(1) sähkö- ja maakaasuverkkopalveluja tarjotaan tehokkaasti, luotettavasti ja kohtuulliseen hintaan;

(2) sähkömarkkinat toimivat hyvin;

(3) päästökauppasektori täyttää Kioton pöytäkirjasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöjen vähentämisvelvoitteet.

Yhteiskunnallisiin vaikutustavoitteisiin ei ole sisällytetty uusiutuvaa energiaa koskevia tavoitteita, vaan tätä tehtäväaluetta koskevat tavoitteet on asetettu viraston omalle toiminnalle toiminnallisen tuloksellisuuden osioon.

Energiamarkkinavirasto on kuitenkin ainoastaan yksi toimija muiden joukossa vaikuttamassa näiden yhteiskunnallisten tavoitteiden toteutumiseen. Virasto luo toiminnallaan toisaalta pohjaa valtioneuvoston pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian sekä ministeriön konsernistrategian mainittujen tavoitelinjausten toteutumiselle ja toisaalta edistää aktiivisestikin näiden tavoitteiden toteutumista.

Energiamarkkinaviraston toiminnalla on yhteys konsernistrategian tavoitelinjausten 2 ja 6 toteuttamiseen.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Sähkö- ja maakaasuverkkopalveluja tarjotaan tehokkaasti, luotettavasti ja kohtuulliseen hintaan

Sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan sääntelyviranomaisena Energiamarkkinaviraston keskeisenä tehtävänä on varmistaa lakisääteisenä monopolina toimivan verkkotoiminnan tuottamien palvelujen hinnoittelun kohtuullisuus ja verkkotoiminnan tehokkuus, palveluiden korkea laatu ja toimitusvarmuus sekä liiketoiminnan kehittäminen asiakastarpeiden muuttuessa ja liiketoiminnan jatkuvuuden turvaaminen myös pitkällä tähtäimellä.

Tavoitteen toteutumista mitataan ensinnäkin sähkö- ja maakaasuverkkopalvelujen hintakehityksellä. Tavoitteena on, että verkonhaltijat pystyvät tekemään tarvittavat investoinnit ja samalla vuonna 2011 sähkönjakelun reaalin hinta nousisi enintään 5 % ja maakaasuverkkopalvelujen reaalin hinta enintään 1,5 % vuoden 2010 tasosta, mikäli viranomaismääräyksillä tai lainsäädännön muutoksilla ei verkonhaltijoille aseteta kustannuksia aiheuttavia uusia velvoitteita. Sähkönjakelun hinnan kehityksessä on huomioitu etäluentaan siirtymisestä aiheutuvat paineet siirtohintojen nostamiseen. Energiamarkkinavirasto valvoo sähköverkkotoimintaa

tavoitteenaan kohtuullisen hinnoittelun ja tehokkaan sähköverkkotoiminnan ohella sähkönjakelun korkea laatu. Sähkön siirron ja jakelun häiriöttömyyttä mitataan asiakkaan kokemalla keskimääräisellä keskeytysajalla, keskeytysten keskimääräisellä lukumäärällä sekä vähintään 12 tunnin keskeytysten perusteella vakiokorvauksia saaneiden asiakkaiden osuudella.

Energiamarkkinavirasto edistää edellä lueteltuja tavoitteita omin toimin. Kunkin tavoitteen toteutumiseen sisältyy merkittäviä riskejä. Sähkö- ja maakaasuverkkopalvelujen reaalisin hinnan kehitys on paljolti riippuvainen Energiamarkkinaviraston määräysvallan ulkopuolella olevista asioista kuten korkotason, rakennuskustannusindeksin ja kuluttajahintaindeksin kehityksestä. Niin ikään valvontamallit eivät suoranaisesti estä reaalisin hinnan nousua, vaan mahdollistavat hintatason kohoaamisen, joka voi tapahtua esimerkiksi investointien lisääntymisen tai verkkotoiminnan laadun parantamisen perusteella. Suuri osa verkonhaltijoista ei ole tähän mennessä ottanut täysimääräistä sallittua tuottoa ja ne voisivat siten hinnoittelun sääntelyn estämättä nostaa hintojaan. Myös sähkön siirron ja jakelun häiriöttömyyttä koskeva tavoite on haasteellinen, sillä voimakkaat sääilmiöt kuten myrskyt voivat vaikuttaa merkittävästi mittareiden arvoihin.

Sähkömarkkinat toimivat hyvin

Sähkön tukkumarkkinoiden toimivuuden edistämisen kohteita ovat markkinoiden käytettävissä olevan riittävän siirtokapasiteetin varmistaminen, siirtorajoitusten hallinta markkinoiden kannalta optimaalisella tavalla, tasesähkömarkkinoiden integraatio ja markkinoiden läpinäkyvyyden kehittäminen.

Siirtokapasiteetin riittävyttä sekä siirtorajoitusten hallinnan optimaalisuutta markkinoiden kannalta mitataan sen perusteella, kuinka suuren osan ajasta Suomi muodostaa oman hinta-alueen. Tavoitteena on, että Suomi muodostaisi vuonna 2011 oman hinta-alueen pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla korkeintaan 10 % ajasta. Tavoitteen saavuttamiseen sisältyy riskejä, sillä osuus ajasta, jonka Suomi on ollut oma hinta-alueensa, on vaihdellut paljon vuosittain ja siihen vaikuttavat merkittävästi vesivoiman tarjonta pohjoismaisilla markkinoilla ja sähköjärjestelmän keskeisten siirtoyhteyksien käytettävyys. Vuosina 1999–2009 luku on vaihdellut välillä 0,1–29,2.

Energiamarkkinavirasto vaikuttaa tavoitteeseen osaltaan valvomalla siirtorajoitusten hallintaa koskevien suuntaviivojen²⁷ noudattamista ja soveltamista. Käytettävissä olevan siirtokapasiteetin määrittäminen ja siirtorajoitusten hallinnassa sovellettavat menettelytavat vaikuttavat siihen, mikä on lyhyellä aikavälillä markkinoiden käytettävissä oleva siirtokapasiteetti ja miten pohjoismaisilla markkinoilla syntyy järjestelmähinnasta poikkeavia hinta-alueita.

---

27 Verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 perusteella annetut siirtorajoitusten hallintaa koskevat suuntaviivat.

Vähittäismarkkinoiden toimivuutta Energiamarkkinavirasto edistää parantamalla sähkönmyyjän vaihdon sujuvuutta sähköasiakkaiden, myyjien ja verkonhaltijoiden näkökulmasta. Vähittäismarkkinoiden toimivuutta mitataan myyjän vaihtoaktiivisuuden perusteella sekä eri sidosryhmille (myyjät, verkonhaltijat ja sähkön käyttäjät) tehtävän asiakaskyselyn avulla. Tavoitteena on, että vuoden 2011 aikana vähintään 7 prosenttia asiakkaista vaihtaa sähkön toimittajaansa ja asiakas- ja sidosryhmäkyselyssä sähkön myyjien, verkonhaltijoiden ja loppukäyttäjien vähittäismarkkinoiden toimivuudesta antamien arvosanojen keskiarvo on vähintään 3,5 (asteikolla 1-5).

Energiamarkkinavirastolle vähittäismarkkinoiden toimivuudelle asetettu tavoitearvo on melko vakaa, mutta haasteellinen. Tämä johtuu siitä, että pienkäyttäjien arviot sähkömarkkinoiden toimivuudesta ovat perinteisesti olleet melko kriittisiä. Sähkökäyttäjien aktiivisuus myyjänvaihdossa on riippuvainen ulkoisista, viraston kontrollin ulkopuolella olevista asioista kuten sähkönhinnan kehityksestä ja siitä, onko markkinoilla tarjolla kilpailukykyisiä sähkötarjouksia. Vuonna 2009 myyjänvaihdon aktiivisuus nousi selvästi aiempaa korkeammalle tasolle. Toisaalta vuoden 2010 loppupuolella toimitusvelvollisuushintoja edullisempien sähkötarjousten määrä on ollut laskussa.

Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannossa kasvaa

Energiamarkkinaviraston tehtävänä on edistää uusiutuvan energian käyttöä. Virasto toteuttaa sitä hoitamalla yleistä sähkömarkkinoiden valvontatehtävänsä varmistamalla, että sähköverkkojen toimintasäännöt ovat tasapuolisia ja syrjimättömiä sähkön tuotantomuotojen suhteen. Energiamarkkinaviraston tehtävänä on valvoa ja varmistaa, ettei uusiutuvia energialähteitä käyttäviä tuottajia syrjitä verkkoon pääsyssä ja että uusiutuvaan energiaan perustuvan tuotannon tarpeet otetaan tasapuolisesti huomioon verkkojen kehittämisessä.

Uusiutuvien energialähteiden edistämiseksi on myös Eduskunnassa käsiteltävänä hallituksen esitys laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotukijärjestelmästä, jonka toimeenpanossa Energiamarkkinavirastolle on ehdotettu keskeistä roolia. Lakiesityksen perusteella tuotantotukijärjestelmä tulisi voimaan vuoden 2011 alussa. Energiamarkkinavirasto on jo käynnistänyt järjestelmän toimeenpanoon liittyviä tehtäviä. Energiamarkkinavirasto vaikuttaa tuotantotukijärjestelmän toimeenpanolla osaltaan siihen, että uusiutuvien energialähteiden osuus Suomen sähköntuotannossa kasvaa.

Lisäksi Energiamarkkinavirasto edistää uusiutuvan energian käyttöä sähköntuotannossa pitämällä saatavilla nettihintapalvelun kautta tietoa siitä, mistä energialähteistä myytäväksi tarjottu sähkö on tuotettu. Kyseinen ominaisuus on sisällytetty nettihintapalveluun sen käyttöönotosta alkaen. Energiamarkkinavirasto tehostaa nettihintapalveluun liittyvää valvontaa sähkön alkuperästä.

Energiamarkkinavirasto edistää uusiutuvaa energiaa koskevan tavoitteen saavuttamista yhdessä ministeriön energiaosaston, Tekesin, VTT:n, Geologian tutkimuskeskuksen, Kuluttajaviraston ja ELY-keskusten kanssa.

Energiamarkkinavirastolle asetetut uusiutuvien energialähteiden edistämistä koskevat tavoitteet liittyvät osittain viraston omaan toimintaan. Niiden saavuttamiseen liittyvät ulkopuolelta tulevat riskit kohdistuvat tuotantotukijärjestelmissä olevien tuottajien ja todentajien toimintaan, tuotantotukijärjestelmissä olevien kannusteiden riittävyteen synnyttää uusiutuviin energialähteisiin perustuvia uusia tuotantoinvestointeja, tuotantolaitoksia koskeviin muihin lupamenettelyihin sekä uusiutuvilla energialähteillä tuotettua sähköä sähkönkäyttäjille tarjoavien sähkön vähittäismyyjien toimintaan.

Suomi täyttää Kioton pöytäkirjan velvoitteet

YK:n ilmastomuutosta koskevan puitesopimuksen (UNFCCC) tavoitteena on vakiinnuttaa ilmakehän kasvihuonekaasujen määrä vaarattomalle tasolle. Ilmastomuutoksen puitesopimusta täsmentää Kioton pöytäkirja, joka velvoittaa Suomea vakiinnuttamaan päästönsä vuosina 2008 – 2012 vuoden 1990 tasolle. Kioton pöytäkirja velvoittaa maita mm. kehittämään ja ylläpitämään toimivaa päästöjen raportointijärjestelmää. Päästöjen raportoinnin ja Kioton pöytäkirjan mukaisen kansallisen päästökaupparekisterin tavoitteena on osaltaan varmistaa, että Suomi täyttää Kioton pöytäkirjasta aiheutuvien kasvihuonekaasujen rajoittamis- ja raportointivelvoitteet.

Energiamarkkinavirasto vaikuttaa osaltaan Kioton pöytäkirjan velvoitteiden täyttämiseen valvomalla, että päästökauppaan kuuluvat yritykset raportoivat päästönsä vuosittain ja varmistamalla, että yritykset palauttavat päästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia tai -yksiköitä. Energiamarkkinavirasto osallistuu myös Kioton pöytäkirjan raportointivelvoitteiden täyttämiseen.

Energiamarkkinavirasto toteuttaa yllä mainittuja tavoitteita omin toimin. Vaikuttavuustavoitteen toteutumiseen vaikuttaa yritysten vuosittaisen päästöraportoinnin virheettömyys. Päästöraportoinnin todentamisen yhteydessä tarkistettavassa vuosittaisessa päästömäärässä ei saa olla puutteita tai virheitä, jotka vaikuttavat palautettavaan päästöoikeusmäärään.

Vaikuttavuus	Mittari ¹⁾	2008 Toteuma	2009 Toteuma	2010 Tavoite	2011 Tavoite
Kohtuuhintaiset sähköverkkopalvelut	Sähköjakelun reaalisin hinnan kehitys, enintään (%)	-0,3	9,1	3,0	5,0
Kohtuuhintaiset maakaasuverkkopalvelut	Maakaasuverkkopalveluiden reaalisin hinnan kehitys, enintään (%)	5,3	9,5	1,5	1,5
Sähkön siirto ja jakelu ovat riittävän häiriöttömiä ja keskeytyksettömiä	Asiakkaan kokema keskimääräinen keskeytysaika jakeluverkossa, enintään (min)	118	86	110	100
	Asiakkaiden kokemien keskeytysten lukumäärä jakeluverkossa, enintään (kpl)	5,12	4,16	4,30	4,20
	Vähintään 12 tunnin keskeytysten perusteella vakiokorvauksia saaneiden asiakkaiden osuus, enintään (%)	0,58	0,71	1,40	0,8
Siirtokapasiteetin riittävyys ja siirtorajoitusten hallinnan optimaalisuus	Osuus ajasta, jonka Suomi on oma hinta-alueensa pohjoismaisilla tukkusähkömarkkinoilla, enintään (%)	2,5	4	10	10
Vähittäismarkkinoiden toimivuus	Sähkönmyyjän vaihtoaktiivisuus vähittäismarkkinoilla, vähintään (%)	4,4	8,1	6,0	7,0
	Vuotuinen asiakaskysely vähittäismarkkinoiden toimivuudesta, vähintään (asteikolla 1-5)	3,1	3,3	3,5	3,5
Päästökauppa-sektori täyttää Kioton pöytäkirjasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöjen rajoittamisvelvoitteet	Kaikki toiminnassa olevat laitokset palauttavat päästöjä vastaavat päästöoikeudet tai -yksiköt päästökaupparekisteriin, mennessä	-	30.4.2009	30.4.2010	30.4.2011

Toiminnallinen tuloksellisuus

Toiminnallinen tehokkuus

Taloudellisuus

Energiamarkkinaviraston eri toimintojen taloudellisuuden kehittymistä voidaan arvioida suhteuttamalla niiden aiheuttamia kustannuksia valvottavien markkinoiden kokoon nähden. Seurattavia toimintoja ovat sähkömarkkinoiden valvonta (sisältää sekä verkkotoiminnan että muun sähkötoimialan valvonnan), maakaasumarkkinoiden valvonta (vastaavalla tavalla laajasti kuin sähkö) ja päästökaupan valvonta.

Tavoitteena on sähkö- ja maakaasumarkkinavalvonnan sekä päästökaupan valvonnan taloudellisuus. Mittareina käytetään sähkö-, maakaasu- ja päästökaupan valvontaan kohdistettuja kustannuksia suhteutettuna sähkön ja maakaasun kulutukseen sekä päästökaupparektorin päästöihin. Mittareiden saamiin arvoihin vaikuttaa sekä toimintamenojen muuttuminen että jakajana olevien suureiden muutokset.

Taloudellinen lama on vaikuttanut sekä sähkön että maakaasun kulutukseen ja myös päästöjen määrään päästökauppasektorilla. Sähkömarkkinavalvonnan toimintamenot kasvavat vuonna 2011 kolmannen sisämarkkinapaketin täytäntöönpanon seurauksena, sillä Energiamarkkinaviraston sähkömarkkinavalvontaan käyttämät resurssit lisääntyvät uusien tehtävien seurauksena.

Valtioneuvoston periaatepäätös energiatehokkuustoimenpiteistä edellyttää, että julkinen sektori toimii esimerkkinä energiatehokkuuden edistämisessä. Energiamarkkinavirastossa otetaan huomioon valtioneuvoston periaatepäätöksen velvoite energiatehokkuussuunnitelman laadinnasta siten, että suunnitelma on valmis vuoden 2012 kuluessa.

Valtioneuvoston periaatepäätös toimintamenosäästöistä edellyttää toimintamenosäästöjen aikaansaamista muun muassa tehostamalla valtion yhteisten palvelujen käyttöä ja viraston omaa toimintaa tehostamalla esimerkiksi matkakulujen, tietojärjestelmien ja painatuskulujen osalta. Energiamarkkinavirasto kartoittaa mahdollisuudet tehostaa toimintaansa valtioneuvoston periaatepäätöksen mainitsemien kohtien osalta.

Taloudellisuus	Mittari	2009 Toteuma	2009 Toteuma	2010 Tavoite	2011 Tavoite
Sähkö- ja maakaasumarkkinavalvonnan sekä päästökaupan valvonnan taloudellisuus	Sähkömarkkinavalvonnan toimintamenot/sähkön kulutus, enintään (snt/kWh)	0,0023	0,0026	0,002	0,0025
	Maakaasumarkkinavalvonnan toimintamenot/maakaasun kulutus, enintään (snt/m ³)	0,013	0,0131	0,010	0,013
	Päästökaupan valvonnan toimintamenot/päästökauppasektorin CO ₂ päästöt, enintään (snt/tCO ₂)	2,55	2,02	1,20	2,0

Tuottavuus

Tuottavuudella tarkoitetaan tuotosten suhdetta panoksiin. Energiamarkkinaviraston tuottavuutta mitataan Tilastokeskuksen laskemalla kokonaistuottavuuden indekseillä. Tuottavuusindeksissä käytettäviä mitattavia tuotoksia eli suoritteita ovat päätökset, luvat, lausunnot, raportit sekä erilaiset valvontatoimenpiteet kuten vuotuiset sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan kohtuullisuuslaskelmat ja päästöselytysten läpikäynti. Panoksia puolestaan ovat toimintamenot.

Energiamarkkinaviraston tavoitteena on, että tuottavuus kehittyi myönteisesti. Vuosi 2006 on vertailuvuosi, jona tuottavuusindeksi saa arvon 100. Vuoden 2008 arvoa painoi alaspäin toimintamenojen lisäys sekä henkilöstökulujen että järjestelmäninvestointien osalta. Kun suoritteet eivät nousseet vastaavassa määrin, laski tuottavuusindeksi vuodesta 2007 vuoteen 2008. Vuoden 2011 tavoite on asetettu vuoden 2009 toteutumatietaa hyväksi käyttäen.

Toiminnan tuottavuutta tukee tehokas sisäinen toimintatapa, jota koskevia tavoitteita ovat toimivat prosessit ja viraston toimintaa tukeva organisaatio. Näitä arvioidaan tekemällä koko viraston toimintaa koskeva itsearviointi kahden vuoden välein EFQM-mallilla. Vuoden 2011 syksyllä toteutetaan järjestyksessä neljäs itsearviointi. Vuonna 2007 toteutetussa arvioinnissa tulos oli 527 ja vuonna 2009 544 pistettä.

Lisäksi tuottavuutta koskevana tavoitteena on, että työajasta käytetään 80 % määriteltyihin strategisiin painopistealueisiin.

Tuottavuus	Mittari	2008 Toteuma	2009 Toteuma	2010 Tavoite	2011 Tavoite
Kokonaistuottavuus	Kokonaistuottavuusindeksin arvo vähintään	79,2	111,3	85,0	90
Resurssien käytön taloudellisuus	Osuus työajasta, joka käytetään strategiaan painopistealueisiin, vähintään (%)	78	75,8	80	80
Viraston toiminta on järjestetty tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti	EFQM-itsearvioinnin tulos	-	544	-	550

TEM-konsernin on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2011 aikana yhteinen hankesalkun hallintajärjestelmä, jonka konsernin toimijat ottavat vaiheittain vuoden 2011 aikana käyttöön. Energiamarkkinavirasto valmistautuu vuoden 2011 aikana uuden hankehallintajärjestelmän käyttöönottoon ja osallistuu perustettavan projektiverkoston työskentelyyn.

Kannattavuus ja kustannusvastaavuus

Energiamarkkinaviraston toiminnan kannattavuudelle ja kustannusvastaavuudelle on asetettu tavoitteet. Kannattavuutta arvioidaan taloussuunnittelun osuvuudella, jota mitataan budjetin ja toteutuman erolla. Energiamarkkinavirastolle on ominaista, että maksullisen toiminnan osuus toiminnan rahoituksesta on suuri. Tästä syystä maksullisten toimintojen kustannusvastaavuus on tärkeää. Tavoitteena on, että maksullisen toiminnan kustannukset ja niiden rahoittamiseksi perittävät lupa-, valvonta- ja muut maksut vastaavat toisiaan.

Kannattavuus ja kustannusvastaavuus	Mittari	2008 Toteuma	2009 Toteuma	2010 Tavoite	2011 Tavoite
Taloussuunnittelun osuvuus	Talousarvion ja toteuman erotus, enintään (+ %)	12,2	14	3-10	3-10
Maksullisten toimintojen kustannusvastaavuus	Kustannusvastaavuus (%)	103	113	100	100

Tuotokset ja laadunhallinta

Suoritteet ja julkishyödykkeet

Toimiva ja tavoitteellinen sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan valvonta

Vuonna 2008 alkoi sähköverkkotoiminnan (2008–2011) ja vuonna 2010 maakaasuverkkotoiminnan toinen valvontajakso (2010–2014). Tavoitteena on, että virasto antaa 31.10.2011 mennessä sähköverkonhaltijoiden ja maakaasuverkonhaltijoiden verkkotoiminnan kohtuullisen tuoton laskelmat vuodelta 2010.

Sähköverkkotoiminnan kolmatta valvontajaksoa (2012–2015) koskevat vahvistuspäätökset pyritään antamaan 30.11.2011 mennessä. Vahvistuspäätökset perustuvat kolmannen valvontajaksojen suuntaviivoihin, joita koskeva kehitysprojekti on käynnistynyt vuonna 2010 Tiekartta 2020 -hankkeen ohessa ja sen tuloksia soveltaen.

Sähkön tukku- ja vähittäismarkkinoiden toimivuuden edistäminen

Kolmannen sisämarkkinapaketin täytäntöönpano kansallisessa lainsäädännössä merkitsee Energiamarkkinavirastolle uusia valvonta- ja seurantatehtäviä sekä nykyistä merkittävämpää roolia yhteiseurooppalaisten sähkö- ja maakaasumarkkinoita koskevien sääntöjen muodostamisessa.

Edistääkseen sähkön ja maakaasun tukku- ja vähittäismarkkinoiden toimivuutta Energiamarkkinavirasto osallistuu pohjoismaisten energia-alan valvontaviranomaisen järjestön NordREGin (Nordic Energy Regulators) sekä eurooppalaisten järjestöjen CEER:n (Council of European Energy Regulators) ja ERGEGin (European Regulators Group for Electricity and Gas) toimintaan. Maaliskuussa 2011 aloittaa virallisesti toimintansa EU-maiden energia-alan valvontaviranomaisten yhteistyövirasto ACER (Agency for Co-operation of Energy Regulators), joka korvaa komission asettaman ERGEGin ja jonka toimintaan Energiamarkkinavirasto myös osallistuu.

Energiamarkkinavirasto osallistuu em. organisaatioiden toimintaan hoitaen aktiivisesti niitä tehtäviä, joissa virastolla on nimenomainen toimivalta ja joiden avulla virasto pyrkii edistämään suomalaisten, yhteispohjoismaisten, pohjoisten alueellisten ja EU:n sähkömarkkinoiden kehittymistä ja toimivuutta. Kansainvälisessä yhteistyössä ja vaikuttamisessa Energiamarkkinaviraston tavoitteena on turvata Suomen energiajärjestelmän vahvuudet sekä edistää Suomelle tärkeiden etujen huomioon ottamista markkinakehityksessä.

Vuonna 2011 Energiamarkkinavirasto vaikuttaa sähkön tukkumarkkinoiden kehittymiseen osallistumalla aktiivisesti eurooppalaisen sääntelyjärjestelmän mukaisten yhteisten verkkosääntöjen laatimiseen ACER- ja ERGEG-yhteistyön kautta. Virasto osallistuu erityisesti sisämarkkinapaketin mukaisten uusien puitesuuntaviivojen valmisteluun, joiden laatimisesta vastaa virallisesti ACER- virasto. Osallistumalla aktiivisesti myös CEER-yhteistyöhön virasto pyrkii vaikuttamaan eurooppalaisten tukku- ja vähittäismarkkinoiden kehitykseen niillä osa-alueilla, jotka eivät kuulu

ACER-viraston vastuulle. Energiamarkkinavirasto edistää sähkön tukkumarkkinoiden toimivuutta Pohjoismaissa myös osallistumalla ja vaikuttamalla tiiviisti NordREG-yhteistyössä tukkumarkkinamekanismien kehittämiseen.

Sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuutta Energiamarkkinavirasto edistää osallistumalla ja vaikuttamalla yhteispohjoismaisten sähkön loppukäyttäjämarkkinoiden kehittämiseen, valvomalla Suomessa eri sähkömarkkinaosapuolten toimintaa sekä parantamalla sähkönmyyjän vaihdon sujuvuutta.

Vähittäismarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi Energiamarkkinaviraston tavoitteena on parantaa sähkönmyyjän vaihdon sujuvuutta sähkön loppukäyttäjien, myyjien ja verkonhaltijoiden näkökulmasta. Viraston keinoina tavoitteen saavuttamiseksi ovat parantaa hintatietojen saatavuutta pienasiakkaille, tiedottaa riittävästi kuluttajille sähkömarkkinoista, poistaa havaitut sähkökilpailun esteet verkkopalveluhinnoista ja -ehdoista sekä kehittää sähkönmyyjän vaihtoprosessia entistä toimivammaksi.

Virasto osallistuu vuonna 2011 NordREG-yhteistyön puitteissa myös pohjoismaisten energiaministereiden päätösten mukaisesti yhteispohjoismaisten sähkön vähittäismarkkinoiden luomiseen. Viraston tavoitteena on vaikuttaa yhteistä markkinamallia koskeviin linjauksiin ja yhteisesti sovittaviin käytäntöihin siten, että ne edistävät vähittäismarkkinoiden kilpailua Suomessa ja muualla Pohjoismaissa ja tuovat hyötyjä sähkönkäyttäjille. Työssä huomioidaan ehdotuksista sähkön tarjontaan Suomen vähittäismarkkinoille aiheutuvat vaikutukset kokonaisuudessaan. Lisäksi huolehditaan siitä, että jakeluverkkojen kautta perittävien energia- ym. verojen ja niitä vastaavien maksujen keräämiseen ei aiheudu ongelmia. Eri vaihtoehtojen hyvät ja huonot puolet selvitetään ja esitetään energiaministereille annettavassa raportissa.

Onnistumistaan sähkön tukku- ja vähittäismarkkinoiden edistämässä pohjoismaisen ja eurooppalaisen viranomaisyhteistyön avulla Energiamarkkinavirasto arvioi vuosittaisella asiakaskyselyllä, joka sisältää kysymyksiä Energiamarkkinaviraston kansainvälisen toimintaan osallistumisen riittävydestä ja sen vaikuttavuudesta.

Sähkön vähittäismarkkinoiden toimivuutta sekä sähkönmyyjän vaihdon sujuvuutta arvioidaan Energiamarkkinaviraston teettämällä asiakaskyselyllä, johon sisältyy sähkön pienkäyttäjille suunnattu kysymysosio.

Sähkön ja maakaasun toimitusvarmuuden luotettava seuranta

Energiamarkkinavirasto seuraa sähkön tarjonnan ja kysynnän tasapainon kehitystä Suomessa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Energiamarkkinavirasto vaikuttaa omalta osaltaan sähkön toimitusvarmuuden edistämiseen hoitamalla sille annettua valvontatehtävää tehokkaasti ja luotettavasti. Sähkön tuotantokapasiteetin riittävyys seurantaan koskevan tavoitteen saavuttamista voidaan arvioida sillä, että tieto sähkön riittävydestä on luotettavaa. Sähkön lisäksi Energiamarkkinaviraston tehtävänä on vastaavalla tavalla seurata maakaasun toimitusvarmuutta. Uutena tehtävänä vuodesta 2011 lähtien Energiamarkkinavirasto kerää ja toimittaa komissiolle energainfrastruktuurin liittyviä investointihankkeita koskevia tietoja.

Sähkön ja maakaasun hankinnan seurantaan koskevana tavoitteena on, että valvontatieto on mahdollisimman luotettavaa ja ajantasaista ja että sillä edesautetaan nykyisen käyttövarmuustason säilyttämistä. Energiamarkkinavirastolta tämä edellyttää hyvää toimitusvarmuuden seurantajärjestelmää ja analyysivälineitä.

Valmisteilla olevassa sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapainoa turvaavia tehoreservejä koskevassa uudessa lainsäädännössä ollaan ehdottamassa Energiamarkkinavirastolle uusia tarvittavan tehoreservikapasiteetin tarpeen määrittämiseen ja hankintaan liittyviä tehtäviä vuodesta 2011 lähtien. Viraston tavoitteena on varmistaa, että käytössä ovat sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapainon turvaamiseksi riittävät tehoreservit talvella 2011-2012 ja 2012-2013.

Toimiva sähkön tuotantotukien lupa- ja maksatusjärjestelmä

Eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotukijärjestelmästä, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2011 alussa. Lakiesityksen perusteella Energiamarkkinaviraston uusiksi tehtäviksi tulisivat tuotantotukijärjestelmiin hakeutuvien sähkön tuottajien hyväksymis- ja valvontatehtävät, tuottajille maksettavien tukien maksatustehtävät sekä järjestelmässä mukana olevien todentajien hyväksymis- ja valvontatehtävät.

Vuonna 2011 Energiamarkkinaviraston tavoitteena on luoda toimiva tuotantotukien lupa- ja maksatusjärjestelmä. Tavoitteen saavuttamiseksi viraston keinoina ovat kehittää toimiva ja tehokas sähköinen asiointijärjestelmä tuottajille ja todentajille sekä määrittää tehokkaat käsittely- ja valvontaprosessit.

Toimivan tuotantotukien lupa- ja maksatusjärjestelmän saavuttamista mitataan lupahakemusten käsittelyajoilla, tuotantotukien maksatusaikatauluilla sekä asiakaskyselyllä tuotantotukijärjestelmän toimivuudesta.

Toimiva päästökauppajärjestelmä ja Kioton rekisterijärjestelmä

Energiamarkkinaviraston tehtävänä päästökaupassa on luoda edellytyksiä suomalaisille toimijoille osallistua päästökauppajärjestelmään. Energiamarkkinaviraston tavoitteena vuonna 2011 on kehittää ja ylläpitää toimivaa päästökauppajärjestelmää, jotta suomalaiset päästökaupan piiriin kuuluvat yritykset voivat osallistua Kioton pöytäkirjan velvoitekauden 2008-2012 päästökauppajärjestelmään. Energiamarkkinaviraston tehtävänä on hallinnoida ja kehittää Kioto-pöytäkirjan mukaista kansallista päästökaupparekisteriä sekä varmistaa toimiva ja tehokas lupaprosessi sekä luotettava ja asiantunteva valvonta. Vuoden 2011 aikana Energiamarkkinavirasto osallistuu myös ns. Unionin yhteisrekisterin käyttöönottoon. EU-laajuinen Unionin yhteisrekisteri on tarkoitus ottaa käyttöön 1.1.2012.

Lentoliikenteen päästökaupan alkaminen 1.1.2012 vaikuttaa myös Energiamarkkinaviraston toimintaan; rekisterijärjestelmään tulee uusia toimijoita ja lentoliikenteen päästöoikeuksien huutokauppajärjestelmä käynnistyy. Energiamarkkinaviraston tehtävänä on koota päästökauppasektorin päästö-, päästöoikeus- ja päästöyksikkötiedot toimitettavaksi Tilastokeskukselle, joka toimii Suomen

inventaarioviranomaisena välittämällä tiedot edelleen YK:n ilmastopimuksen sihteeristölle (UNFCCC). Lisäksi Energiamarkkinavirasto osallistuu aktiivisesti EU-tasolla päästökaupunkauden 2013-2020 säädösten valmisteluun omalla toimialueellaan sekä varautuu kauden 2013-2020 kansalliseen täytäntöönpanoon sekä siitä aiheutuvien uusien tehtävien haltuunottoon

Toimivan päästökaupunkjärjestelmän tavoitteen saavuttamista mitataan sillä, julkistaako Energiamarkkinavirasto vuosittaiset laitoskohtaiset toteutuneet päästötiedot määräajassa.

Palvelukyky ja laatu

Energiamarkkinaviraston palvelukykyä ja tuotosten laatua mitataan toimenpidepyyntöjen ja lupahakemusten käsittelyajoilla, vuotuisella asiakaskyselyllä, jolla selvitetään valvottavien yritysten ja muiden sidosryhmien näkemyksiä Energiamarkkinaviraston valvontatoiminnasta sekä viraston laatimien vuotuisten sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan hinnoittelua koskevien kohtuullisuuslaskelmien valmistumisaikatauluilla Osa viraston palvelukykyä syntyy myös toimivasta ja ajantasaisesta viestinnästä asiakkaille sähkö- ja maakaasumarkkinoista sekä päästökäupunkasta, jossa onnistumista mitataan asiakkaille ja sidosryhmille kohdistetun vuotuisen asiakaskyselyn avulla.

Energiamarkkinavirasto laatii ajantasaisen, johdon hyväksymän ja henkilöstölle tiedotettavan toimenpidesuunnitelman tietoturva-asetuksen mukaisen perustason saavuttamiseksi kesäkuun loppuun 2011 mennessä. Samassa aikataulussa laaditaan myös tietoturvallisuuden vuosikello v1.0.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle on hyväksytty sähköistämissuunnitelma. Energiamarkkinavirasto osallistuu vuoden 2011 aikana eTEM 2.0 sähköisen asiointin toimenpideohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen.

Tulokset ja laadunhallinta	Mittari	2008 Toteuma	2009 Toteuma	2010 Tavoite	2011 Tavoite
	Sähköverkkotoiminnan kolmannen valvontajakson vahvistuspäätösten valmistuminen				30.11.2011
Sähkön tukku- ja vähittäis- markkinoiden edistäminen pohjoismaisen ja eurooppalaisen viranomaisyhteistyön avulla	Vuotuinen asiakaskysely viraston osallistumisesta pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen viranomaisyhteistyöhön ja vaikuttamisesta markkinakehitykseen, ka. vähintään (asteikolla 1-5, kolmen arvosanan ka)	3,3	3,5	3,6	3,6
Sähkön vähittäismarkkinoiden edistäminen	Vuotuinen asiakaskysely sähkön pienkäyttäjien kokemasta sähkönmyyjän vaihdon sujuvuudesta, ka. vähintään (asteikolla 1-5)	4,2	4,1	3,5	4,0
	Sähkön vähittäismyyntiä koskevien toimenpide- ja lausuntopyyntöjen keskim. käsittelyaika, enintään (kk)	-	2,0	4,0	3,0
Sähkön ja maakaasun toimitusvarmuuden luotettava seuranta	Toimitusvarmuusraportin julkaiseminen, mennessä	1.11.2008	15.10.2009	1.11.2010	1.11.2011
Toimiva päästö- kauppajärjestelmä ja päästökaupan valvonta	Laitoskohtaisten päästö- ja päästöoikeustietojen julkistaminen, mennessä	1.4.2008	1.4.2009	1.4.2010	1.4.2011
	Lupa- ja lupamuutoshakemusten keskim. käsittelyaika, enintään (kk)	6,0	3	5,0	3,0
	Vuotuinen asiakaskysely päästökaupan valvonnan toimivuudesta, ka. vähintään (asteikolla 1-5)	-	4,1	3,6	3,6
Riittävien tehoreservien varmistaminen	EMV toteuttaa tehoreservien hankinnan kaudelle 2011-2013, mennessä	-	-	-	31.5.2011
Toimiva sähkön tuotantotukien lupa- ja maksatusjärjestelmä	Tuottajien hyväksymishakemusten keskim. käsittelyaika, enintään (kk)	-	-	-	5,0
	Ensimmäisten tuotantotukien maksatus, mennessä	-	-	-	31.1.2012
	Vuotuinen asiakaskysely tuotantotukijärjestelmän toimivuudesta, ka. vähintään (asteikolla 1-5)	-	-	-	3,3
Aktiivinen ja toimiva viestintä sähkö- ja maakaasumarkkinoista ja päästökaupasta	Vuotuinen asiakaskysely viestinnän toimivuudesta, ka. vähintään (asteikolla 1-5)	4,0	3,9	-	4,0

Henkiset voimavarat

Tavoitteena on varmistaa viraston tehtävien edellyttämä riittävä teoreettinen ja käytännön osaaminen sekä haasteelliset, vaihtelevat ja mielenkiintoiset työtehtävät organisaation kaikilla tasoilla. Kriittisenä tekijänä tässä suhteessa on asiantuntemuksen hankkiminen, ylläpito ja säilyttäminen virastossa, sillä kilpailu työvoimasta kiristyy. Näiden tavoitteiden toteutumista mitataan VM-Baro -kyselyllä, koulutuspäivien lukumäärällä ja asiakaskyselyn tuloksilla. Lisäksi arvioidaan Energiamarkkinaviraston työnantajakuva houkuttelevuutta lähtövaihtuvuuden ja avointa työpaikkaa kohden tulevien työhakemusten määrällä.

Virastossa ylläpidetään hyvää työilmapiiriä, joka on tärkeä tekijä henkilöstön pysyvyydelle. Hallittava työn kuormittavuus on yhtenä keskeisenä edellytyksenä henkilöstön hyvinvoinnille, joka pitää sisällään henkilöstön fyysisen ja henkisen terveyden sekä hyvän työilmapiirin. Näiden tavoitteiden seurannassa käytetään mittareina sairauspoissaoloja ja VMBaro -henkilöstökyselyä.

Henkiset voimavarat	Mittari	2008 Toteuma	2009 Toteuma	2010 Tavoite	2011 Tavoite
Motivoitunut ja osaava henkilöstö	VMBaro-kysely kohta 2, keskiarvo vähintään (asteikolla 1-5)	3,8	3,7	3,7	3,7
	Koulutuspäivät/htv, vähintään	6,0	7,3	5,0	5,0
	Vuotuinen asiakaskysely EMV:n henkilöstön asiantuntevuudesta, keskiarvo vähintään (asteikolla 1-5)	4,0	4,1	4,0	4,0
Tehokas ja kannustava johtaminen	VMBaro-kyselyn kohta 1, keskiarvo vähintään (asteikolla 1-5)	3,7	3,3	3,6	3,6
Hyvä työilmapiiri	VMBaro-kyselyn kohta 5, keskiarvo vähintään (asteikolla 1-5)	3,9	3,6	3,8	3,8
Henkilöstön fyysinen hyvinvointi paranee	Sairauspoissaolojen kehittyminen, enintään (sairauspoissaolopäivät/htv)	6,0	6,0	4,0	4,0
Energiamarkkinaviraston työnantajakuva on houkutteleva	Lähtövaihtuvuus vakinaisesta henkilöstöstä, enintään (%)	2,4	2,8	7	7
	Työhakemukset / avoin työpaikka, vähintään (kpl)	1,0	26	20,0	20,0

Muut tulostavoitteet

Energiamarkkinavirasto kiinnittää vuoden 2011 aikana huomiota siihen, onko viestintä perinteisiä sukupuolirooleja ja stereotyyppioita ylläpitävää vai ennakkoluulotonta ja rajoja rikkovaa. Virasto jatkaa toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttamiseksi.

Resurssit

Energiamarkkinaviraston tehtävät ovat viime vuosina jatkuvasti lisääntyneet, mikä selittää viraston toimintamenojen ja henkilötyövuosien kasvua. Vuonna 2010 virastolle on tulossa uusia tehtäviä uusiutuvalla energialla tuotettua sähköä koskevan syöttötariffijärjestelmän valvonnassa ja energiatehokkuuspalvelulain täytäntöönpanossa.

Kolmas energian sisämarkkinapaketti tuli voimaan 3.9.2009 ja se on pantava kansallisesti täytäntöön maaliskuun alkuun 2011 mennessä. Uudet sähkö- ja kaasudirektiivit sekä sähkö- ja kaasusetusten muutokset tuovat Energiamarkkinavirastolle lisää tehtäviä muun muassa sähkömarkkinoiden seurannassa, siirtoverkkooperaattorin valvonnassa ja eurooppalaisten yhteistyövelvoitteiden hoitamisessa. Päästökauppajärjestelmän laajentuminen, EU-asetusten valmisteluun osallistuminen, uuden rekisterijärjestelmän käyttöönotto sekä päästöoikeuksien huutokauppa kasvattavat päästökauppaan liittyvien tehtävien määrää Energiamarkkinavirastossa. Uudet tehtävät edellyttävät kuitenkin, että Energiamarkkinavirastolla on riittävät resurssit tehtävien hoitamiseen.

Energiamarkkinaviraston tulot ja menot vuosina 2008 – 2011 (1000 euroa. Luvut eivät pidä sisällään valtion talousarviosta myönnettyjä tuottavuusmäärärahoja)	2008 Toteutuma	2009 Toteutuma	2010 Arvio	2011 TAE
TUOTOT				
Toiminnan tulot	3 260	3 125	3 000	
Käytettävissä oleva siirtomääräraha	738	436	0	
Tulot valtion talousarviosta	735	916	901	
TUOTOT YHTEENSÄ	4 733	4 477	3 901	
MENOT				
Henkilöstökulut	2 074	2 500	2 385	
Vuokrat	262	334	330	
Ostetut palvelut	1 172	1 069	838	
Muut kulut	577	414	264	
Investoinnit	211	160	84	
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	4 297	4 477	3 901	
YLIJÄÄMÄ+/ALIJÄÄMÄ-	436	0	0	
HENKILÖTYÖVUODET YHTEENSÄ	34	36	35	51

Raportointi ja seuranta

Energiamarkkinavirasto raportoi tulostavoitteiden toteutumisesta työ- ja elinkeinoministeriölle NETRA-järjestelmän kautta. Koko vuotta 2011 koskevien tulostavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida 31.3.2012 mennessä.

Helsingissä 25. marraskuuta 2010

Työ- ja elinkeinoministeriö

Energiamarkkinavirasto

Riku Huttunen
ylijohtaja

Asta Sihvonen-Punkka
ylijohtaja

Tekijät Författare Authors ANM/Koncernstyrningsenheten	Julkaisuaika Publiceringstid Date Mars 2011 Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment
Julkaisun nimi Titel Title Resultatmålen för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde 2011	
Tiivistelmä Referat Abstract Arbets- och näringsministeriet ansvarar för verksamhetsbetingelserna för företagande och innovationsverksamhet i Finland, för arbetsmarknadens funktion och arbetstagarnas sysselsättningsmöjligheter samt för regionernas utveckling i en global ekonomi. Enligt ministeriets vision är Finland ett land med hållbar ekonomisk utveckling, stabil produktivitetstillväxt och hög sysselsättning. Finland hör till världstoppen enligt internationella jämförelser av konkurrenskraften och välfärden. Framgången baserar sig på spetskompetens, innovationer, företagande, kreativitet, en fungerande arbets- och nyttighetsmarknad, en målmedveten energi- och klimatpolitik, regionernas livskraft och internationalitet. ANM-koncernen bygger upp verksamhetsbetingelserna för det finländska arbets- och näringslivet. Utifrån ANM:s koncernstrategi drogs gemensamma målriktlinjer upp för koncernen. Dessa har beaktats i resultatavtalen 2011 för enheterna inom förvaltningsområdet. Arbets- och näringsministeriets resultatmål för de olika resultatområdena baserar sig på budgetförslaget för 2011 som har reviderats under höstens resultatplaneringsomgång. I budgetens siffermotivering lägger ministeriet fram effektivitetsmålen för varje resultatområde och i momentmotiveringen effektivitetsmålen för ämbetsverk, inrättningar och varje uppgiftsområde samt målen för verksamhetens resultat. Den senare delen av detta dokument utgörs av de resultatavtal och mål som ministeriet har godkänt för förvaltningsområdets ämbetsverk, inrättningar och vissa avtalssammanslutningar. En rapport om hur resultatmålen för år 2011 har uppfyllts ges våren 2012. Ministeriets ledningsgrupp och avdelningar följer upp hur resultatmålen uppnås och hur regeringsprogrammet och regeringens strategidokument fullföljs. Ämbetsverkens och inrättningarnas verksamhet följs upp i deras direktioener. Kontaktperson vid arbets- och näringsministeriet: Koncernstyrningsenheten/Anne Rothovius, tfn 010 606 3532	
Asiasanat Nyckelord Key words Resultatmål, regeringens strategidokument, resultatavtal, budget	
ISSN 1797-3562	ISBN 978-952-227-498-4
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages 215	Kieli Språk Language Suomi, finska, finnish
Julkaisija Utgivare Published by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only

Tekijät Författare Authors Ministry of Employment and the Economy / Corporate Steering Unit	Julkaisuaika Publiceringstid Date March 2011 Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment
Julkaisun nimi Titel Title Performance targets for the Ministry of Employment and the Economy's administrative sector for the year 2011	
Tiivistelmä Referat Abstract The Ministry of Employment and the Economy is responsible for the operating environment of Finland's entrepreneurship and innovation activities, securing the functioning of the labour market and workers' employability, as well as for regional development within the global economy. The Ministry's vision is that Finland should become a nation of sustainable economic development and stable growth in productivity, with a high employment rate. In international comparisons of competitiveness and welfare, Finland ranks among the top countries. Success is based on top expertise, innovations, entrepreneurship, creativity, well-functioning labour and commodities markets, a purposeful energy and climate policy, regional vitality and internationality. The Ministry of Employment and Economy Group creates the operating environment for Finnish business and working life. Based on the Ministry's Group Strategy, common target policy definitions for the Group were prepared and taken into account in the 2011 profit agreements for units in the administrative sector. Profit agreements for performance areas within the Ministry of Employment and the Economy are based on the budget proposal for 2011, which was reviewed in the autumn's performance planning round. In the section of the budget providing grounds by category, the ministry presents the effectiveness targets for each performance area; and in that relating to grounds by item, it presents the effectiveness targets and operational performance targets for its agencies and bodies as well as each task area. The latter section of this document pertains to the profit agreements entered into by the administrative sector's agencies and other bodies, and by certain contractual bodies, approved by the Ministry. A report on how well the 2011 performance targets have been met will be filed in the spring of 2012. The Ministry's Executive Group and departments will follow up the realisation of the performance targets, alongside the implementation of the Government Programme and the Government Strategy Document. With respect to the activities of agencies and bodies, their boards of directors will implement the follow-up. Contact person in the Ministry of Employment and the Economy: Corporate Steering Unit/Anne Rothovius, tel. +358 (0)10 606 3532	
Asiasanat Nyckelord Key words Performance targets, Government Strategy Document, performance agreement, state budget	
ISSN 1797-3562	ISBN 978-952-227-498-4
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages 215	Kieli Språk Language Suomi, finska, finnish
Julkaisija Utgivare Published by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2011

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee talousarviossa esitetyt ja tarkistetut hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2011. Asiakirjaan sisältyvät myös ministeriön tekemät tulossopimukset hallinnonalan virastojen ja laitosten sekä sopimusyhteisöjen kanssa.

Verkojulkaisu
ISSN 1797-3562
ISBN 978-952-227-498-4

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY